

Uradni list

Evropske unije

C 277

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Zvezek 55

13. september 2012

<u>Številka objave</u>	<u>Vsebina</u>	<u>Stran</u>
	I <i>Resolucije, priporočila in mnenja</i>	
	RESOLUCIJE	
	Odbor regij	
	96. plenarno zasedanje 18. in 19. julija 2012	
2012/C 277/01	Resolucija o prednostnih nalogah Odbora regij za leto 2013 glede na delovni program Evropske komisije	1
	MNENJA	
	Odbor regij	
	96. plenarno zasedanje 18. in 19. julija 2012	
2012/C 277/02	Mnenje Odbora regij – Migracije in mobilnost – Globalni pristop	6
2012/C 277/03	Mnenje Odbora regij – Krepitev solidarnosti znotraj Evropske unije na področju azila	12
2012/C 277/04	Mnenje Odbora regij – Mesta v prihodnosti: okoljsko in socialno trajnostna mesta	18

SL

 Cena:
8 EUR

(Nadaljevanje na naslednji strani)

III *Pripravljalni akti*

ODBOR REGIJ

96. plenarno zasedanje 18. in 19. julija 2012

2012/C 277/05	Mnenje Odbora regij – Finančni instrumenti EU na področju notranjih zadev	23
2012/C 277/06	Mnenje Odbora regij – Finančni instrumenti EU na področju pravice in državljanstva	43
2012/C 277/07	Mnenje Odbora regij – Mehanizem za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih ...	51
2012/C 277/08	Mnenje Odbora regij – Predlog uredbe o vzpostavitvi programa za okoljske in podnebne ukrepe (LIFE)	61
2012/C 277/09	Mnenje Odbora regij – Podeljevanje koncesijskih pogodb	74
2012/C 277/10	Mnenje Odbora regij – Predlog uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju	96
2012/C 277/11	Mnenje Odbora regij – Letališki sveženj	110
2012/C 277/12	Mnenje Odbora regij – Instrument za povezovanje Evrope	125
2012/C 277/13	Mnenje Odbora regij – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES	137
2012/C 277/14	Mnenje Odbora regij – Obzorje 2020 (okvirni program za raziskave in inovacije)	143
2012/C 277/15	Mnenje Odbora regij – Ustvarjalna Evropa	156
2012/C 277/16	Mnenje Odbora regij – Mehanizem Unije na področju civilne zaščite	164
2012/C 277/17	Mnenje Odbora regij – Sveženj „Odgovorna podjetja“	171

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

ODBOR REGIJ

96. PLENARNO ZASEDANJE 18. IN 19. JULIJA 2012

Resolucija o prednostnih nalogah Odbora regij za leto 2013 glede na delovni program Evropske komisije

(2012/C 277/01)

ODBOR REGIJ

- ob upoštevanju sporočila Komisije o delovnem programu Komisije za leto 2012 „Evropska prenova“ ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju resolucije Odbora regij z dne 15. decembra 2011 o prednostnih nalogah Odbora regij za leto 2012 glede na zakonodajni in delovni program Evropske komisije ⁽²⁾,
- ob upoštevanju resolucije Odbora regij z dne 16. februarja 2012 za spomladansko zasedanje Evropskega sveta 2012 o osnutku pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Protokola o sodelovanju med Evropsko komisijo in Odborom regij z dne 16. februarja 2012,

ker želi predstaviti glavna stališča v zvezi z delovnim programom Komisije za leto 2013,

Prihodnost Unije

1. je prepričan, da je medtem, ko se Evropska unija sooča z zelo velikimi izzivi pri reševanju sedanje finančne, gospodarske, socialne in politične krize, nujno potreben ambiciozen delovni program Evropske komisije za leto 2013, ki bo spodbujal trajnostno rast, ustvarjanje delovnih mest in kakovost življenja v Evropi ter prispeval k ponovni vzpostavitvi zaupanja državljanov v proces evropskega združevanja;

2. meni, da mora oživitev gospodarstva temeljiti na dveh enako pomembnih stebrih strukturnih reform: ponovnemu zagonu rasti in zagotavljanju proračunske discipline;

3. podpira tesnejše gospodarsko povezovanje in boljše usklajevanje političnih prednostnih nalog, prihodkov in odhodkov med vsemi upravnimi ravni ob hkratnem spoštovanju avtonomije in pristojnosti nacionalne, regionalne in lokalne ravni upravljanja; na podlagi načel subsidiarnosti in upravljanja na več ravneh zavrača vsakršno prikrito ali odkrito ponovno nacionalizacijo ali centralizacijo politik;

⁽¹⁾ COM(2011) 777 final.

⁽²⁾ CdR 361/2011 fin.

⁽³⁾ CdR 42/2012 fin.

4. poziva Evropsko komisijo, naj se vzdrži poskusov uporabe medvladnih sporazumov, s katerimi bi obšla demokratične postopke v Uniji, kot so dogovorjeni v Pogodbah, ne da bi pri tem ogrozila okrepljeno sodelovanje, predvideno v Lizbonski pogodbi;

5. opozarja na stališče Odbora regij⁽⁴⁾, da je zgodnje sprejetje naslednjega večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 na koncu leta 2012 pomemben signal, da se je EU sposobna odzivati na svetovne izzive z lastno strategijo za rast, delovna mesta in konkurenčnost ter da je to predpogoj za jamstvo, da se bo kohezijska politika nadaljevala neprekinjeno;

6. znova poudarja, da je proračun EU usmerjen v naložbe, da je treba zavriniti krčenje finančnih sredstev za programe, ki so del programa EU za rast in da je treba ustvariti nova lastna sredstva, zlasti z namenom, da se nadomestijo nacionalni prispevki v proračun EU;

7. ponovno opozarja na odločenost lokalnih in regionalnih oblasti, da sodelujejo pri poenostavitvi skladov EU in reviziji finančne uredbe, s čimer bi zmanjšali upravno breme, povečali učinek vzvoda javnih sredstev na ravni EU ter na nacionalni in regionalni ravni, davkoplačevalcem v EU pa zagotovili preglednost in odgovornost;

8. meni, da bi morala Evropska komisija predstaviti analizo učinkov Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji na lokalne in regionalne oblasti ter pri tem zlasti obravnavati vprašanje, kako se zagotavlja proračunska avtonomnost lokalnih in regionalnih oblasti;

9. podpira prizadevanja za zagotavljanje proračunske discipline, zlasti v zvezi z reševanjem vprašanja visoke stopnje javnega dolga, ki resno ogroža solidarnost med generacijami. Zadostne zmogljivosti lokalnih in regionalnih oblasti lahko hkrati zagotovijo rast prek preudarnih naložb, kot na primer z izvajanjem projektov, ki se sofinancirajo z evropskimi skladi in javnimi naročili;

10. ponovno poziva Komisijo, naj določbe člena 9 Pogodbe o delovanju EU o spodbujanju visoke stopnje zaposlenosti, zagotavljanju ustrezne socialne zaščite in boju proti socialni izključenosti vključi v vse svoje predloge; zato ji močno priporoča, naj predstavi uravnotežena priporočila v zvezi z evropskim semestrom ter navedene obveznosti iz Pogodbe upošteva v vsej zakonodaji, povezani s finančno in gospodarsko krizo;

11. poziva Komisijo k sodelovanju z Odborom regij pri pripravi akta o evropskih upravnih postopkih;

Strategija Evropa 2020 in evropski semester

12. poudarja, da bi evropski semester sicer moral prispevati k ekonomski rasti, fiskalni disciplini in reševanju strukturnih izzivov, vendar morajo tudi Evropska komisija in države članice pozorno predvidevati in spremljati učinek teh ukrepov na avtonomnost lokalnih in regionalnih oblasti;

13. pozitivno ocenjuje novi „Pakt za rast in delovna mesta“, ki ga je junija 2012 sprejel Evropski svet, ter podpira njegovo pobudo, da je treba za uresničitev ciljev strategije Evropa 2020 „na vseh ravneh upravljanja v Evropski uniji uporabiti vse vzvode, instrumente in politike“⁽⁵⁾;

14. podpira prizadevanja Evropske komisije za izboljšanje ureditve upravljanja, zlasti pa načela partnerstva, pri pripravi, izvajanju in oceni nacionalnih programov reform; hkrati jo poziva, naj ocene teh vidikov vključi tudi v priporočila za posamezne države;

15. opozarja, da je treba v nacionalne programe reform⁽⁶⁾ vključiti strukture, usmerjene v rezultate (kot so teritorialni pakti); poleg tega je treba priznati in podpreti pobude, ki spodbujajo konkurenčnost in inovacije na lokalni in regionalni ravni, kot je oznaka Evropska podjetniška regija;

16. se veseli krepitve sodelovanja z Evropsko komisijo v celotnem političnem ciklu strategije Evropa 2020 in poziva k temu, da se Odbor regij vključi v pripravo letnega pregleda rasti;

17. predlaga, naj Evropska komisija redno posodablja izvajanje vodilnih pobud strategije Evropa 2020 in pri tem posebej poroča o vključenosti lokalnih in regionalnih oblasti v njihovo izvajanje;

18. poziva Evropsko komisijo, naj leta 2013 v okviru vmesne ocene strategije predstavi, kako namerava v zvezi s tem zagotoviti tesno sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti;

19. poziva k temu, da mora vsaka preusmeritev neuporabljenih sredstev iz strukturnih skladov v nov program za rast spoštovati načelo subsidiarnosti ter vključevati lokalne in regionalne oblasti;

20. spodbuja Evropsko komisijo, naj nadalje išče rešitve za ključne probleme, kot sta brezposelnost mladih ter zaposlovanje delavcev, starejših od 55 let, in socialno prikrajšanih skupin, in pri tem upošteva ključno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti; vabi predvsem Evropsko komisijo, naj predstavi osnutek priporočila Sveta za uredbo o jamstvu za mlade; poziva k temu, da se v nacionalne načrte za delovna mesta vključi konkretna lokalna in regionalna razsežnost;

⁽⁴⁾ CdR 318/2010, soporočevalca: Mercedes Bresso in Ramon Luis Valcarcel Siso.

⁽⁵⁾ Sklepi Evropskega sveta z zasedanja 28. in 29. junija 2012, str. 7.

⁽⁶⁾ CdR 72/2011, poročevalec: Markku Markkula.

21. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo v prihodnjem priporočilu v zvezi z revščino otrok in njihovo blaginjo upoštevani predlogi iz mnenja OR o revščini otrok (CdR 333/2011, februar 2012), zlasti glede sprejetja celovite strategije boja proti revščini otrok in socialni izključenosti, ki bi vključevala nacionalno, regionalno in lokalno raven, ter oblikovanja okvira za spremljanje, temelječega na zanesljivih kazalnikih, ki je povezan tudi z obstoječim mehanizmom poročanja iz Konvencije ZN o otrokovih pravicah. OR je prepričan, da bi bilo treba leta 2013 na podlagi konkretnih poročil držav članic v okviru nacionalnih programov reform in strategije Evropa 2020 oceniti učinek krize na revščino otrok;

Proračun EU

22. znova opozarja na to, da bi moral v času krize in varčevanja proračun EU izkoristiti čim več javnega in zasebnega sofinanciranja na vseh ravneh upravljanja (?); obžaluje pomanjkanje statističnih podatkov, s katerimi bi lahko zanesljivo ocenili tovrstni učinek vzvoda in multiplikacijski učinek;

23. podpira namero Evropske komisije, da predstavi poročilo o kakovosti javne porabe (8); priporoča, da se pri izračunih proračunskega primanjkljaja ločijo *tekoči izdatki* in *naložbe*, da se prepreči, da se naložbe z dolgoročnim neto donosom prikazujejo kot izdatki;

24. poudarja, da je zlasti mogoče iskati sinergije med proračunom EU ter nacionalnimi in podnacionalnimi proračuni, pod pogojem, da so vzpostavljeni ustrezni in učinkoviti mehanizmi usklajevanja, kot je interoperabilnost med javnimi upravami, ki se ukvarjajo s proračunskimi zadevami, da so usklajena računovodska pravila za javne finance in proračunski cikli ter primerljive proračunske strukture, in poziva Evropsko komisijo, naj objavi zeleno knjigo, da se preučijo konkretni ukrepi, ki so možni na tem področju;

Enotni trg, MSP in industrija

25. poziva Evropsko komisijo, naj v svoj program dela za leto 2013 vključi *akt za enotni trg III*, ki bi moral zajemati vse preostale politične pobude iz akta za enotni trg, v zvezi s katerimi se še ne izvajajo nobeni ukrepi, in ohraniti ravnovesje med ekonomskim in socialnim stebrom ter stebrom upravljanja v zvezi s štirimi temeljnimi svoboščinami;

26. poziva Komisijo, naj zlasti namenja pozornost nadaljnjemu izboljšanju čezmejne mobilnosti delavcev z zaščito pravic delavcev in izboljša sistem priznavanja kvalifikacij, da se podpre mobilnost kvalificiranih delavcev;

27. spodbuja Evropsko komisijo, naj umakne svoj predlog uredbe Sveta o uveljavljanju pravice do kolektivnih ukrepov v okviru svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev, na podlagi katerega je 12 nacionalnih parlamentov sprožilo postopek zgodnjega opozarjanja v zvezi s subsidiarnostjo;

28. poudarja pomembno vlogo MSP pri oživitvi gospodarstva in na področju zaposlovanja na lokalni in regionalni ravni; to je mogoče nadalje okrepiti z udeležbo MSP, univerz ter lokalnih in regionalnih oblasti v programih EU za financiranje raziskav in inovacij;

29. poziva Evropsko komisijo, naj MSP omogoči lažji dostop do financiranja in javnih naročil ter nadaljuje z zmanjševanjem upravnih bremen;

30. pričakuje, da bo Evropska komisija vključila OR v pregled vodilne pobude o industrijski politiki;

31. soglaša s pozivom Evropskega parlamenta Komisiji, naj do januarja 2013 v skladu s členom 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije pripravi predlog direktive, ki bo zagotovila dostop potrošnikov, ki zakonito prebivajo v Uniji, do osnovnih plačilnih storitev;

32. vnovič poziva k oblikovanju evropske agende za socialna stanovanja, ki bi razjasnila konkurenčna pravila v zvezi s socialnimi stanovanji in omogočila lokalnim in regionalnim oblastem, da zagotovijo spodobna in cenovno dostopna socialna stanovanja, spodbujajo socialno raznolikost in se borijo proti diskriminaciji;

33. poziva Evropsko komisijo, naj po umiku prvega predloga uredbe o statutu evropskih vzajemnih družb hitro predstavi revidirani osnutek predloga;

Energetika

34. poziva, naj se v letu 2013 nadaljujejo ukrepi v zvezi z energetskega načrtom za leto 2050, da se zagotovi, da lokalne in regionalne oblasti lahko prispevajo k spodbujanju decentralizirane trajnostne energije in energetske infrastrukture, kot so pametna omrežja, ki je ključni element učinkovite uporabe virov in okolju prijaznega gospodarstva; zato poziva Evropsko komisijo, naj razvije obsežen naložbeni okvir, ki naj bi zajel obdobje do leta 2030, da se zagotovi potrebna gotovost tako za tržne akterje kot tudi lokalne in regionalne oblasti;

35. poziva Evropsko komisijo, naj oceni možnosti za dodatni finančni instrument z decentraliziranim upravljanjem za podporo izvajanja akcijskih načrtov za trajnostno energijo v regionalnih in lokalnih oblasteh ter zlasti prek konvencije županov; podpira tudi boljše združevanje ukrepov finančne pomoči za energetske učinkovitost in varčevanje z energijo v prihodnjih programih financiranja EU (9);

36. poziva Evropsko komisijo, naj si dejavno prizadeva odpraviti težave pri povezovanju med državami članicami in njihovimi posameznimi območji, ter naj se zavzema za ukrepe, ki omogočajo razširjanje proizvodnje energije na mikro ravni in njeno dovajanje v distribucijska omrežja;

(7) CdR 318/2010, sopročevalca: Mercedes Bresso in Ramon Luis Valcarcel Siso.

(8) Glej COM (2012) 299, točka 2.1.

(9) CdR 85/2012, poročevalec: Brian Meaney.

37. poziva k lažjemu dostopu malih in srednje velikih podjetij ter lokalnih in regionalnih oblasti do posojil Evropske investicijske banke za naložbe na področju energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije;

Regionalna politika

38. poudarja, da je treba izpolniti cilj, da se v začetku leta 2013 sprejme zakonodajni sveženj o kohezijski politiki za obdobje 2014–2020, da se lokalnim in regionalnim oblastem omogoči, da 1. januarja 2014 začnejo s programi strukturnih skladov;

39. poziva EUROSTAT, naj si v sodelovanju z nacionalnimi statističnimi uradi prizadeva zagotoviti bolj časovno primerljive podatke o regionalnih BDP;

40. opozarja, da je treba bolj dosledno in strogo upoštevati teritorialno razsežnost politik EU; predlaga, naj Evropska komisija te elemente vključi v svoje prihodnje ocene učinkov in o njih redno poroča⁽¹⁰⁾;

41. poziva Evropsko komisijo, naj podaljša program začasnih napotitev javnih uslužbenцев EU na podnacionalno raven (namesto da namenja pozornost izključno nacionalni ravni), s čimer bodo institucije EU bolje seznanjene z izvajanjem zakonodaje in projektov EU na lokalni in regionalni ravni;

Promet

42. z zanimanjem pričakuje predlog o prihodnosti politike EU o pristaniščih; poziva, naj se za predlog izvede teritorialna ocena učinka, in izraža pripravljenost za sodelovanje pri tem;

43. poudarja pomen trajnostne mobilnosti v mestih in predlaga, naj se spodbuja izdaja elektronskih in pametnih vozovnic za vse načine prevoza, vključno z avtobusnim in železniškim prevozom, prevozom s trajekti, souporabo osebnih vozil in koles ter cestninami, da bi izboljšali interoperabilnost sistemov in povečali uporabo javnega prevoza;

Okolje

44. ugotavlja, da je pomemben razlog za upočasnitev napredka na področju kakovosti zraka premajhna ambicioznost politike EU glede virov emisij ter pomanjkanje nacionalnih ukrepov. Velik del bremen in obveznosti v zvezi z reševanjem problemov kakovosti zraka je bil naložen lokalnim in regionalnim oblastem⁽¹¹⁾; z zanimanjem pričakuje predloge o obravnavi teh problemov v naslednjem pregledu zakonodaje EU o kakovosti zraka;

45. pričakuje, da se bodo v tem pregledu uskladili cilji in roki emisijske (viri emisij) in imisijske politike EU ter da se bo zlasti okrepila direktiva o nacionalnih zgornjih mejah emisij, da se znižajo koncentracije ozadja; prav tako pričakuje strožje

standarde za NO₂/NO_x ter drobne delce, ki veljajo za vozila, obravnavo emisij, ki jih povzročajo ladijski in zračni promet ter kmetijstvo, ter poenostavitev kazalnikov in meril, ki se uporabljajo pri merjenju; poziva k povezovanju politike EU o kakovosti zraka z drugimi politikami, zlasti prometno, stanovanjsko, industrijsko, energetska in podnebno;

46. poziva k temu, da strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam vsebuje poglavje o posebnih ukrepih za prilagajanje na regionalni in lokalni ravni ter smernice in podporo za lokalne in regionalne nosilce odločanja; razmisliti bi bilo treba tudi o ustanovitvi delovne skupine o strategijah za prilagajanje v posebej ranljivih evropskih regijah, ki bi združevala predstavnike Odbora regij, generalnega direktorata Komisije za podnebne spremembe, Evropske okoljske agencije, Skupnega raziskovalnega središča ter lokalnih in regionalnih mrež in združenj;

Kmetijska in pomorska politika

47. poudarja, da je potrebno ciljno usmerjeno sporočilo o novi shemi kakovosti EU za lokalne živilske proizvode, saj lokalni sistemi preskrbe s hrano podpirajo lokalno in regionalno gospodarstvo z zagotavljanjem delovnih mest v kmetijstvu in živilski proizvodnji;

48. se zavzema za večjo prožnost Komisije pri premagovanju trenutne blokade med Evropskim parlamentom in Svetom v zvezi s pravno podlago za večletne načrte v ribiškem sektorju, in verjame, da bo v svežnju predlogov za reformo skupne ribiške politike več pobud za pospeševanje decentralizacije ribiške politike in izvedbenih ukrepov, ki so prilagojeni potrebam in izzivom, s katerimi se soočajo obalne regije in regije, ki mejijo na celinske vode;

49. podpira oblikovanje pristopa na podlagi strategije morskih bazenov kot integriranega orodja pomorske politike, vendar meni, da morajo strategije, kot je strategija za Atlantik, ki bo sprejeta leta 2013, vključevati močnejšo teritorialno razsežnost in bolj upoštevati rezultate pristopa makroregionalnih strategij;

Državljanstvo EU

50. poziva k temu, da se upoštevata lokalna in regionalna razsežnost pri pobudah za krepitev državljanskih pravic in pri prizadevanjih za ponovno vzpostavitev zaupanja državljanov v EU in njene institucije ter vztraja, da je treba vključiti otroke in mlade, upoštevajoč dejstvo, da lahko uveljavljajo svoje državljanske pravice in obveznosti; poziva Komisijo, naj se osredotoči na ta izziv v načrtovanih dejavnostih v okviru evropskega leta državljanov 2013, h kateremu Odbor regij namerava prispevati;

51. se zavezuje k temu, da bo v sodelovanju z drugimi institucijami EU prispeval k nadaljevanju dela v zvezi z uspešnimi evropskimi državljanskimi pobudami;

⁽¹⁰⁾ CdR 273/2011, poročevalec: Luc Van den Brande.

⁽¹¹⁾ CdR 329/2011, poročevalec: Cor Lamers.

Sosednje države EU in položaj Evrope v svetu

52. poziva k olajšanju dostopa lokalnih in regionalnih akterjev v državah evropske sosedске politike do posebnih skladov EU za to območje in podpira odprtje obstoječih programov, vključno z evropskim združenjem za teritorialno sodelovanje, za partnerje v sosednjih državah;

53. znova potrjuje, da namerava še naprej pozitivno sodelovati z Evropsko komisijo v okviru programa instrumenta za lokalno upravo, da se izboljša razvoj zmogljivosti na lokalni

ravni ter v državah kandidatkah in potencialnih kandidatkah spodbuja znanje o EU in njenih postopkih; poziva Komisijo, naj preuči možnost razširitve programa na lokalno upravo v državah evropske sosedске politike;

54. upa, da se bodo njegova priporočila ustrezno upoštevala pri pripravi delovnega programa Komisije za leto 2013 in predsednici Odbora regij nalaga, naj to resolucijo predloži predsednikom Evropske komisije, Evropskega sveta in Evropskega parlamenta, ciprskemu predsedstvu Sveta EU ter prihodnjemu irskemu in litovskemu predsedstvu.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

MNENJA

ODBOR REGIJ

96. PLENARNO ZASEDANJE 18. IN 19. JULIJA 2012

Mnenje Odbora regij – Migracije in mobilnost – Globalni pristop

(2012/C 277/02)

ODBOR REGIJ

- poudarja, da bi morala spoštovanje človekovih pravic migrantov in solidarnost do držav, iz katerih izvira večina migracijskih tokov, prevevati vse faze politike EU na področju migracij, tudi v odnosih s tretjimi državami, ob polnem spoštovanju načel iz člena 21(1) PEU;
- poudarja, da je potreben natančen pregled vseh vzrokov migracij, tudi podnebnih sprememb, da bi lahko opredelili ustrežni pravni okvir za vse tiste, ki iz svoje države izvora bežijo pred naravnimi nesrečami ali podnebnimi razmerami, ki ogrožajo njihovo preživetje ali fizično integriteto;
- meni, da je za globalni pristop k vprašanju migracij potrebno upravljanje na več ravneh, s katerim bi zagotovili, da ga vodijo na najprimernejši ravni glede na okoliščine ter v skladu z načelom subsidiarnosti. Tako bi dosegli tudi največje možne koristi za posameznike v državah izvora in v namembnih državah;
- zlasti poziva, da se v izvajanje globalnega pristopa v celoti vključi regionalne in lokalne oblasti ter da se upoštevajo tako obstoječi projekti decentraliziranega sodelovanja kot obstoječe oblike strukturiranega dialoga, kot sta ARLEM in CORLEAP.

Poročevalec	Nichi VENDOLA (IT/PES), predsednik dežele Apulije
Referenčni dokument	Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Globalni pristop k vprašanju migracij in mobilnosti
	COM(2011) 743 final

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve

1. poudarja pomen globalnega pristopa kot referenčnega okvira za ukrepanje Evropske unije na področju svetovnega upravljanja migracij in mobilnosti ter kot instrumenta, ki zagotavlja vizijo celote migracijskih politik, pri tem pa ima za cilj zagotoviti skladnost ukrepanja Evropske unije na področju zunanjih odnosov in razvojnih politik z migracijskimi politikami;

2. podpira pobudo Evropske komisije, da predstavi posodobljeno različico globalnega pristopa, ki je bolj razčlenjena in osredotočena na migrante in spoštovanje človekovih pravic v državah izvora in tranzita ter namembnih državah;

3. poudarja pravico posameznika, da zapusti katero koli državo, vključno s svojo lastno, in se vrne v svojo državo⁽¹⁾, ki je osnovna pravna podlaga vsakršne razprave o migracijah, in nujnost spodbujanja migracije po izbiri ne glede na razloge zanjo ali posebne zahteve namembne države⁽²⁾;

4. poudarja, da bi morala spoštovanje človekovih pravic migrantov in solidarnost do držav, iz katerih izvira večina migracijskih tokov, prevevati vse faze politike EU na področju migracij, tudi v odnosih s tretjimi državami, ob polnem spoštovanju načel iz člena 21(1) PEU;

5. meni, da je treba v opredelitvi možnosti za vstop, ki jih imajo državljani tretjih držav, ter politikah sprejemanja in vključevanja priseljencev zagotoviti učinkovito zaščito človekovih pravic;

6. poudarja, da je treba v sporazumih o ponovnem sprejemu in sporazumih o vizumskih olajšavah, ki jih sklepajo tako EU kot države članice, pa tudi pri vseh ukrepih za preprečevanje nezakonitega priseljevanja učinkovito spoštovati človekove pravice, kot narekuje zlasti Listina Evropske unije o temeljnih

pravicah in Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kar tudi stalno potrjuje Evropsko sodišče za človekove pravice;

7. poudarja, da zahteva po omejevanju migracijskih tokov ne sme nikoli prevladati nad pravico vsakogar do mednarodne zaščite v EU; ta mora ostati zatočišče za vse, ki bežijo pred preganjanjem ali so iz drugih razlogov potrebni zaščite;

8. ugotavlja, da se lahko z gospodarsko krizo, ki je zajela velik del držav članic Evropske unije, poveča napetost, ki obstaja med politikami nadzora meja in spoštovanjem človekovih pravic migrantov;

9. poudarja, da je potreben natančen pregled vseh vzrokov migracij, tudi podnebnih sprememb⁽³⁾, da bi lahko opredelili ustrezní pravni okvir za vse tiste, ki iz svoje države izvora bežijo pred naravnimi nesrečami ali podnebnimi razmerami, ki ogrožajo njihovo preživetje ali fizično integriteto⁽⁴⁾;

10. poziva Evropsko komisijo, naj objavi delovni dokument o migracijah in podnebnih spremembah, kot je napovedala v sporočilu o migracijah z dne 4. maja 2011⁽⁵⁾;

11. meni, da je treba za učinkovitejši globalni pristop bolje uskladiti ukrepe, sprejete na ravni Evropske unije ter na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, pa tudi s tretjimi državami;

12. poudarja, kot je že zapisal, „da se skupna politika priseljevanja najprej odločilno nanaša na lokalne in regionalne skupnosti, ki se po eni strani soočajo posebej s težavami zaradi nezakonitega priseljevanja, po drugi pa morajo tem osebam zagotoviti vrsto storitev v okviru lokalnega procesa vključevanja. Zato morajo biti obsežno vključene v vzpostavljanje evropskega

⁽¹⁾ Člen 13(2) Splošne deklaracije o človekovih pravicah, drugi odstavek člena 2 Protokola št. 4 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter člen 12(2) Mednarodnega pakta o političnih in državljanskih pravicah.

⁽²⁾ Resolucija Evropskega parlamenta P6_TA(2006)0319 o razvoju in migraciji, sprejeta 6. julija 2006.

⁽³⁾ Mnenje OR ENVE-V-008 *Vloga regionalnih in lokalnih oblasti pri spodbujanju trajnostnega upravljanja voda*, 30. junij in 1. julij 2011, točka 14; poročilo komisije SUDEV skupščine ARLEM o povezavi med širjenjem puščav in podnebnimi spremembami v Sredozemlju, 31. januar 2012.

⁽⁴⁾ <http://www.unhcr.org/pages/49e4a5096.html>.

⁽⁵⁾ *Sporočilo o migracijah*, COM(2011) 248 final, str. 21.

okvira za zakonito priseljevanje, v ukrepe proti nezakonitemu priseljevanju in v razvojno sodelovanje z državami izvora“⁽⁶⁾;

13. izraža zadovoljstvo z znatnim napredkom, doseženim pri prizadevanjih, da pošiljanje denarja v države izvora priseljencev postane bolj pregledno, varno in cenejše, ter podpira pobude Evropske komisije za usmerjanje nakazil migrantov v produktivne naložbe;

14. podpira dejstvo, da Komisija v globalnem pristopu poudarja vlogo, ki jo imajo lahko izseljenci tako pri razvojnih politikah kot pri urejanju migracijskih tokov, pri čemer so najboljši podporni ukrepi pri odhodu v namembne države in vključevanju v tamkajšnje družbo.

ODBOR REGIJ

Vloga lokalnih in regionalnih oblasti pri uresničevanju globalnega pristopa

15. meni, da je za globalni pristop k vprašanju migracij potrebno upravljanje na več ravneh, s katerim bi zagotovili, da ga vodijo na najprimernejši ravni glede na okoliščine ter v skladu z načelom subsidiarnosti. Tako bi dosegli tudi največje možne koristi za posameznike v državah izvora in v namembnih državah;

16. ocenjuje, da so lokalne in regionalne oblasti ključni akterji globalnega pristopa: akterji, ki spodbujajo in izvajajo socialne politike in politike zaposlovanja, sprejemanje, integracijo ter obravnavanje nezakonitega priseljevanja, obenem pa navezujejo intenziven dialog in raznolike načine sodelovanja z državami izvora in tranzita migracijskih tokov⁽⁷⁾;

17. ugotavlja, da lokalne in regionalne oblasti že zdaj spodbujajo pobude za dialog z lokalnimi in regionalnimi oblastmi tretjih držav, od katerih so številne države izvora ali tranzita migracijskih tokov, ali projekte za decentralizirano sodelovanje;

18. upa, da bosta ARLEM, Evro-sredozemska skupščina lokalnih in regionalnih oblasti, in CORLEAP, konferenca regionalnih in lokalnih oblasti za vzhodno partnerstvo, veljala za idealni forum za razvoj dialoga o politikah priseljevanja in razvoja z regionalnimi oblastmi Sredozemlja in Vzhodne Evrope;

19. meni, da si je treba prizadevati za čim večjo skladnost med dvostranskimi pobudami držav članic ter že obstoječimi regionalnimi in dvostranskimi dialogi, ki veljajo za instrument

zunanje politike EU na področju priseljevanja, in za to, da bo ta skladnost zajamčena tudi s polnim upoštevanjem pobud za dialog, ki jih spodbujajo lokalne in regionalne oblasti;

20. poziva institucije, naj lokalne in regionalne oblasti sprejmejo kot protagoniste globalnega pristopa, v skladu z njihovimi pristojnostmi v nacionalnem okviru, prek instrumentov, pri katerih veljajo za prejemnike sredstev EU, to pa tudi brez posredovanja osrednjih organov oblasti in v skladu z razlikami, ki obstajajo med državami članicami;

21. poziva Evropsko komisijo, naj spodbuja inovativne projekte, da bi vzpostavljale ravnovesje med povpraševanjem in ponudbo dela olajšali s posredovanjem lokalnih in regionalnih oblasti, ki imajo v številnih državah članicah pristojnosti na tem področju; tako bi lahko našli učinkovit instrument tudi za obravnavo težav zaradi pomanjkanja pristojnosti v nekaterih segmentih trga dela;

22. upa, da bodo lokalne in regionalne oblasti vključene v posodabljanje portala EU o priseljevanju, ki bi ga s tem lahko obogatili s podatki o namembni regiji, mestu ali občini, ki so pomembni za migrante.

ODBOR REGIJ

Odnos med politikami priseljevanja in politikami sodelovanja za razvoj

23. meni, da je glavnega pomena vedno zagotoviti skladnost med politikami EU na področju migracij in razvoja ter zunanjo politiko glede priseljevanja in azila. Zlasti delovanje EU in držav članic v tretjih državah mora vedno temeljiti predvsem na načelih solidarnosti in skupnega razvoja, da bi se tako zoperstavili globokim vzrokom migracij in izkoreninili revščino; pri tem je treba namenjati posebno pozornost mobilizaciji domačih virov v teh državah, podpori krepitvi institucij ter izboljšanju upravljanja in pravne države, ki so ključnega pomena za spodbujanje gospodarskih in socialnih sprememb;

24. poziva Komisijo, naj razdeljevanje virov, namenjenih državam v razvoju, izvaja na podlagi načel, prednostnih nalog in strategij sodelovanja za razvoj, pri tem pa upošteva tudi načelo „več za več“;

25. meni, da mora biti načelo vzajemnosti povezano s spoštovanjem načel sodelovanja za razvoj, zlasti v partnerstvih za mobilnost in skupni agendi o migracijah in mobilnosti⁽⁸⁾;

⁽⁶⁾ Mnenje CONST-IV-17 *Skupna politika priseljevanja za Evropo*, sprejeto na plenarnem zasedanju 26. in 27. novembra 2008, poročevalec Werner Jostmeier.

⁽⁷⁾ Mnenje OR CONST-IV-17 *Skupna politika priseljevanja za Evropo*, 26. in 27. november 2008, točka 5.

⁽⁸⁾ V tem duhu je zasnovan *Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve*, COM(2011) 290.

26. meni, da je treba pri izvajanju globalnega pristopa zagotoviti ustrezno varstvo vseh ranljivih skupin, predvsem mladoletnikov brez spremstva, pri čemer je treba bodisi ustrezno usmeriti ukrepe v tretjih državah, bodisi ponuditi primerne oblike sprejemanja in vključevanja v družbo držav članic. Podpreti pa bi bilo treba tudi izmenjavo dobrih praks, ki so jih udeležile številne lokalne in regionalne oblasti v državah članicah. Hkrati Evropsko komisijo poziva k dejanski uresničitvi ukrepov iz akcijskega načrta o mladoletnikih brez spremstva;

27. se zavzema za pripravo pravega pristopa, ki bo ovrednotil posebno vlogo žensk v migracijah in socialnem vključevanju celotne družine v državah gostiteljicah;

28. poudarja, da se lahko politika EU glede priseljevanja znajde v nasprotju s politikami sodelovanja za razvoj, ker želi EU zaradi uresničevanja ciljev strategije Evropa 2020 na področju demografskega in gospodarskega razvoja pritegniti talente iz tretjih držav;

29. dvomi, da bi lahko beg možganov, ki ga povzroča politika selektivnega priseljevanja, preprečili z instrumentom krožne migracije, saj nikakor ni jasno, kako učinkovit bo ta instrument in kakšne utegnejo biti njegove konkretne posledice;

30. obenem ocenjuje, da bi bil lahko instrument krožne migracije v nasprotju tudi s ciljem vključevanja priseljencev. Zato bi bilo treba opredeliti strategije vključevanja, prilagojene tem delavcem, da bi se lahko učinkovito vključili v družbo, čeprav naj bi v Evropski uniji ne živeli dolgo časa⁽⁹⁾;

31. meni, da je priznavanje izobrazbe in kvalifikacij ob usklajenih pogojih bistveno orodje za to, da se izognemo izgubi možganov (*brain waste*), zagotovimo učinkovito vključevanje priseljencev in njihovo ponovno vključevanje v države izvora v okviru krožne migracije;

32. poziva Evropsko komisijo, naj podpre spremljevalne ukrepe državam pri poenostavljanju postopkov za priznavanje izobrazbe in kvalifikacij ter spodbuja priznavanje neformalnih znanj, tudi za to, da bi delavci iz tretjih držav lažje krožili na evropskem trgu dela;

33. izraža željo, da zahteve po sodelovanju tretjih držav pri omejevanju migracijskih tokov nikoli ne bodo vodile do onemogočanja človekove pravice vsakega posameznika, da zapusti svojo državo; to velja zlasti v primeru, ko se od tretjih držav zahteva, naj izvajajo nadzor izseljevanja na podlagi zakonodaj namembnih držav;

34. meni, da je treba več vlagati v projekte sodelovanja za razvoj na področju izobraževanja in zdravstva, v katerih so

neposredno vključene univerze in ki spodbujajo mobilnost raziskovalcev in vsega akademskega osebja;

35. podpira zahteve peticije, predložene Evropskemu parlamentu, ki se zavzema za sprejetje evro-mediteranskega programa *Erasmus* in *Leonardo da Vinci*, konkretnega orodja za dvostransko mobilnost študentov z obeh obal Sredozemlja;

36. izraža željo po učinkovitih prizadevanjih za mobilnost mladih, zlasti študentov, tudi s poenostavitvijo postopkov izdaje vizumov, pospešitvijo birokratskih postopkov in zagotovitvijo zadostnih finančnih virov;

37. meni, da bi bilo treba program *Erasmus* za vse ceniti in podpreti skupaj z že obstoječimi dobrimi praksami pri izmenjavi mladih, kot je program *Eurodissey*, ki ga spodbuja mreža AER (Skupščina evropskih regij);

38. meni, da je treba poglobiti analizo migracijskih pritiskov, ki jih povzročajo gospodarska neravnovesja, ter opredeliti učinkovita orodja za odziv nanje, kot so sheme, ki zagotavljajo mobilnost tudi za nekvalificirane delavce, po katerih v nekaterih državah članicah še vlada veliko povpraševanja in ki jih ni mogoče obravnavati zgolj z mehanizmom krožne migracije;

39. meni, da vključevanje diaspore zajema tudi ukrepe pred odhodom, pri čemer je treba uporabljati že obstoječe spletne strani, s katerimi neposredno upravljajo priseljenjska združenja, ki prinašajo natančne informacije v jeziku, ki ga morebitni zainteresirani razumejo;

40. ceni vrednotenje ukrepov pred odhodom, za katere bi bilo treba povečati naložbe ter vanje vključiti nevladne organizacije, ki že delujejo v državah izvora migrantov, ter lokalne in regionalne oblasti, ki sodelujejo v postopkih za sprejemanje in vključevanje migrantov in njihovih družin.

ODBOR REGIJ

Preprečevanje nezakonitega priseljevanja

41. ceni velika prizadevanja EU za preprečevanje nezakonitega priseljevanja, zlasti trgovine z ljudmi in tihotapljenja ljudi, ter kaznovanje delodajalcev, ki najemajo delavce brez ustreznih dovoljenj za bivanje;

42. poudarja pomen pristopa k boju proti nezakonitemu priseljevanju, ki migrante obravnava kot morebitne žrtve nezakonite trgovine z ljudmi ter jih kot take varuje in ščiti;

⁽⁹⁾ Osnutek mnenja OR *Novi evropski program za vključevanje*, točka 60, in osnutek mnenja komisije *CIVEX Zelena knjiga o združitvi družine*, poročevalec Soave, točka 11.

43. poziva Evropsko komisijo, naj nadaljuje s pobudami za analizo in preprečevanje dela na črno: slednje je huda nadloga za gospodarstvo celotne EU in spodbuda za prihod nezakonitih priseljencev, ki lahko postanejo žrtve izkoriščanja bodisi pri delu bodisi kot operativni člani kriminalnih združb;

44. poudarja, da so bila za ukrepe preprečevanja nezakonitega priseljevanja – zlasti za operacije mejnega nadzora, ki jih opravlja agencija Frontex – namenjena tudi znatna finančna sredstva;

45. opozarja na nujnost spoštovanja človekovih pravic, zlasti načela o nevračanju, v vseh fazah operacij mejnega nadzora, dejavnosti agencije Frontex pa morajo biti obenem pod tesnim nadzorom institucij EU, zlasti Evropskega parlamenta;

46. izraža željo, da bo podoben nadzor veljal tudi za mednarodno sodelovanje, ki ga neposredno vodi agencija Frontex. Ta agencija je pristojna za sklepanje mednarodnih sporazumov tehnične narave s tretjimi državami, katerih vsebina bi morala biti bolj pregledna, področje uporabe pa natančneje omejeno;

47. meni, da bi bilo treba ustrezno ovrednotiti razmerje med stroški in koristmi vseh obstoječih instrumentov, da bi lahko primerjali njihovo učinkovitost, vključno s stroški postopkov vračanja v domovino (pridrzanje in prisilna odstranitev) in dejansko višino sredstev, ki jih države namenijo za prostovoljno vračanje v razmerju do prisilnega;

48. meni, da se je treba izogniti možnosti, da tujci z dovoljenjem za bivanje postanejo nezakoniti priseljenci zaradi premajhne prožnosti nacionalne zakonodaje in tako povečajo vrste tujcev, ki prekoračijo dovoljen čas prebivanja v državi (*overstayers*);

49. izraža upanje, da bodo institucije Evropske unije in države članice resno ocenile možnost vstopa v Evropsko unijo z namenom iskanja dela, ki je izrecno omenjena v členu 79(5) PDEU;

50. meni, da bi morala razpoložljivost zakonitih možnosti za vstop v državo veljati za enega od glavnih instrumentov za preprečevanje nezakonitega priseljevanja in pojava tujcev, ki prekoračijo dovoljen čas prebivanja v državi, in ne samo način, da se zajamči določena solidarnost v odnosih z državami izvora migracijskih tokov;

51. poziva institucije, naj strategijo o ponovnem sprejemu vključijo v globalni pristop, da bodo tudi zanj veljala načela sodelovanja za razvoj in ne bo postala ločeno in z njim neusklajeno področje;

52. meni, da bi bilo treba sporazume o ponovnem sprejemu redno ocenjevati, zlasti glede obveznosti države tranzita, da ponovno sprejme ne samo lastne državljane, ampak tudi tujce,

ki so prek njenega ozemlja potovali v EU. Ti se utegnejo znajti na nikogaršnji zemlji, s čimer se lahko poslabšajo razmere v državah tranzita in nastane resna nevarnost, da bodo kršene človekove pravice.

ODBOR REGIJ

Zunanja razsežnost azilne politike

53. ocenjuje, da okrepitev azilnih sistemov v tretjih državah ne sme obveljati za način, da se EU izogne priznavanju pravice do mednarodne zaščite;

54. ceni, da je EU v regionalnih programih zaščite delovala skupaj z UNHCR, tudi če je zaščita, ki jo nudi EU, širša od zaščite, ki jo priznava Ženevska konvencija o beguncih, saj vključuje tudi subsidiarno zaščito ter varstvo v primerih obravnave, ki je v nasprotju z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin;

55. izraža željo, da ukrepi EU ne bodo nikoli usmerjeni v to, da bi prosilcem za politično zatočišče preprečili odhod iz države, v kateri se nahajajo, da bi za azil zaprosili v državi članici EU;

56. meni, da je – zlasti po jasni kritiki Sodišča Evropske unije – potrebna revizija t. i. uredbe Dublin II, da se učinkovito zagotovi solidarnost med državami članicami ob polnem spoštovanju človekovih pravic, vključno s pravico do združevanja družine;

57. poziva Evropsko komisijo, naj pri partnerstvih za mobilnost vključi ustrezne klavzule o varstvu prisilcev za azil in beguncev;

58. poziva institucije in države članice, naj izboljšajo učinkovitost sistema za iskanje in reševanje na morju, zlasti z boljšim usklajevanjem in opredelitvijo skupnih meril za določitev varnega in najprimernejšega kraja za izkrcanje rešenih migrantov.

ODBOR REGIJ

Sklepne ugotovitve

59. poziva Evropsko komisijo, Svet in Evropski parlament, naj zagotovijo odprto soočenje o štirih stebrih globalnega pristopa, da bi lahko pri njegovem izvajanju polno sodelovale vse morebitne udeležene strani;

60. zlasti poziva, da se v izvajanje globalnega pristopa v celoti vključi regionalne in lokalne oblasti ter da se upoštevajo tako obstoječi projekti decentraliziranega sodelovanja kot obstoječe oblike strukturiranega dialoga, kot sta ARLEM in CORLEAP;

61. poziva Evropsko komisijo, naj nadaljuje z analizo vzrokov in značilnosti migracij na svetovni ravni, da bi našli učinkovite strategije za obravnavo tega pojava, ki so pomembne za solidarnost s tretjimi državami;
62. obžaluje politike kriminalizacije priseljencev in ceni ukrepe za boj proti kriminalnim mrežam, katerih žrtve so priseljenci;
63. se zavzema za politiko preprečevanja nezakonitega priseljevanja, ki ne bo temeljila zgolj na mejnem nadzoru in prestrezanju migrantov pri odhodu, ampak tudi na učinkovitih zakonitih možnostih vstopa v državo tudi za delavce z nizkimi kvalifikacijami, pri čemer se upoštevajo posebnosti posameznih držav članic.

V Bruslju, 18. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Krepitev solidarnosti znotraj Evropske unije na področju azila

(2012/C 277/03)

ODBOR REGIJ

- ugotavlja, kako ključen je azil kot človekova pravica, pa tudi kot pridobitev civilizacije, ki je zapisana v besedilih mednarodnega prava, kot so Ženevska konvencija, Listina EU o temeljnih pravicah, Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) ter – brez izjeme – zakonodaje vseh držav članic, pri čemer je temelj instrumenta azila načelo nevračanja;
- ponovno opozarja, da sta, če se sklicujemo na člen 80 PDEU, solidarnost in skupaj z njo pravična delitev odgovornosti institucionalni načeli, ki vodita prav vse evropske politike, ki v okviru območja svobode, varnosti in pravice zadevajo gibanje oseb, na primer upravljanje in prehod zunanjih meja, azil in mednarodno zaščito ter tudi priseljevanje. Navedeni člen je zadostna pravna podlaga za evropske zakonodajne ukrepe, katerih cilj je okrepiti solidarnost in spodbuditi pravično delitev odgovornosti;
- ugotavlja, da glede na sedanje stanje na področju azila med EU in državami članicami obstaja potreba po konkretni solidarnosti, in je prepričan, da ne bo mogoče doseči ravni skupne in visoke ravni zaščite ljudi, ki prosijo za mednarodno zaščito ali so do nje upravičeni, če nimamo mehanizmov, ki upoštevajo velike razlike med različnimi državami članicami, tako glede števila državljanov tretjih držav, ki pridejo na njihovo ozemlje, kot glede finančnih, tehničnih in drugih možnosti, s katerimi razpolagajo za upravljanje migracijskih tokov;
- opozarja na lokalno in regionalno razsežnost solidarnosti in pravične delitve odgovornosti na področju azilne politike ter poudarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti pomembno vlogo pri obveščanju svojih prebivalcev in da lahko pripomorejo k ozaveščanju o vprašanjih azila in mednarodne zaščite, s čimer pozitivno vplivajo na pogoje sprejema in sprejetja prišlekov v lokalni skupnosti.

Poročevalec	Theodoros GKOTSOPOULOS (EL/PES), občinski svetnik občine Pallini (Atika)
Referenčni dokument	Sporočilo Komisije o okrepljeni solidarnosti znotraj EU na področju azila – Agenda EU za boljšo delitev odgovornosti in več medsebojnega sodelovanja COM(2011) 835 final

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve

1. ugotavlja, da so mešani migracijski tokovi realnost v vseh državah članicah EU in se pojavljajo v glavnih novicah medijev, zlasti zaradi trenutnih političnih pretresov v Severni Afriki ter na Bližnjem vzhodu, a tudi v okviru bolj splošnih političnih razmer, ki prevladujejo na območjih, kot so Afganistan, Pakistan ali Irak in Iran, in ki sprožajo nove selitve prebivalstva proti Evropi. Omenjeni mešani migracijski tokovi z različno intenzivnostjo pritiskajo na zunanje meje Unije in posledično na azilne zmogljivosti nekaterih držav članic, kar povzroča humanitarne izzive;

2. poudarja, da sta huda gospodarska kriza, ki je še posebej prizadela sredozemske države EU, ki sprejemajo nesorazmerno več prosilcev za azil, ter posledično nezmožnost teh držav, da bi ta problem rešile tako učinkovito, kot si bi želele, negativna dejavnika za upravljanje teh razmer in še poslabšujeta stanje, ki je že tako slabo;

3. meni, da je treba razviti resnično skupno evropsko politiko na področju migracij in azila v skladu z določbami stockholmskega programa. Morala bo temeljiti na celostnem pristopu, ki se bo na eni strani opiral na učinkovito izvajanje zakonitega priseljevanja, na drugi pa na potrebnih boj proti priseljevanju nezakonite narave, vendar tudi in predvsem na krepitvi azilnih sistemov;

4. ugotavlja, kako ključen je azil kot človekova pravica, pa tudi kot pridobitev civilizacije, ki je zapisana v besedilih mednarodnega prava, kot so Ženevska konvencija, Listina EU o temeljnih pravicah, Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) ter – brez izjeme – zakonodaje vseh držav članic, pri čemer je temelj instrumenta azila načelo nevračanja;

5. navaja sorodne pravice, ki dopolnjujejo pravice azila, npr. pravico do dostojanstva, prepoved mučenja in nečloveškega ravnanja, varstvo v primeru izгона, odstranitve ali izročitve

ter pravico do učinkovitega pravnega sredstva in pravičnega sojenja pa tudi do ponovne združitve družine;

6. priznava, da je bil na področju oblikovanja skupnega evropskega azilnega sistema dosežen napredek, vendar meni, da je ponovno potreben poziv, izražen v stockholmskem programu, o dokončanju tega sistema do leta 2012, države članice, Svet in Evropski parlament pa je treba tudi pozvati, naj izkažejo politično voljo, ki je potrebna za dokončanje pogajanj glede revizije direktiv o pogojih za sprejem in azilnih postopkih ter za reformo dublinske uredbe in sistema Eurodac;

7. poudarja, da je namen skupnega evropskega azilnega sistema, da ga pri delovanju vodi konkretno varovanje pravic oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito, in ne izključno varnost v ožjem pomenu besede ter ohranjanje nacionalne suverenosti;

8. želi potrditi, da resnično skupen azilni sistem temelji na enotnosti pravic in postopkov na celotnem ozemlju EU, pri čemer je cilj odpraviti tveganje nastanka velikih razlik pri obravnavi tovrstnih primerov, ter zato pozdravlja prizadevanja, ki potekajo za spremembo obstoječe zakonodaje, da se bi namesto minimalnih standardov raje uvedla skupna pravila;

9. opozarja na nedavni odločbi sodišč v Strasbourgu in Luxembourg (1), ki bolj kot drugo izpostavljajo (a) velike pomanjkljivosti v obstoječem pravnem sistemu, na primer zlasti v dublinski uredbi, ter (b) vrzeli, ki v trenutnih napetih razmerah resno ogrožajo varstvo pravic prosilcev za mednarodno zaščito in so posledica različnih pristopov, ki jim v političnem, pravnem in praktičnem smislu sledijo različne države članice. Navedene odločbe poudarjajo potrebo po oblikovanju celostnega skupnega evropskega azilnega sistema in v tem okviru po okrepitvi dublinske uredbe z določbami, ki obravnavajo vzroke krize in s tem prispevajo k temu, da pomanjkljivosti posameznih sistemov držav članic ne vplivajo škodljivo niti na celoten sistem niti na varstvo človekovih pravic;

(1) Zadeva M.S.S proti Belgiji in Grčiji, odločba Evropskega sodišča za človekove pravice v Strasbourgu z dne 21. januarja 2011 ter zadeva N. S. proti ministru za notranje zadeve Združenega kraljestva (Secretary of State for the Home Department) in drugi, odločba Evropskega sodišča z dne 21. decembra 2011 o združenih zadevah C-411/10 in C-493/10, katerih predmet sta predloga za sprejetje predhodne odločbe.

10. meni, da je treba spričo obsežnosti pojava migracij uvesti temeljite spremembe na področju azilne politike EU ter da je izvajanje učinkovitih politik in metod za obvladovanje tega pojava nujno potrebno;

11. ponovno opozarja, da sta, če se sklicujemo na člen 80 PDEU, solidarnost in skupaj z njo pravična delitev odgovornosti institucionalni načeli, ki vodita prav vse evropske politike, ki v okviru območja svobode, varnosti in pravice zadevajo gibanje oseb, na primer upravljanje in prehod zunanjih meja, azil in mednarodno zaščito ter tudi priseljevanje. Navedeni člen je zadostna pravna podlaga za evropske zakonodajne ukrepe, katerih cilj je okrepiti solidarnost in spodbuditi pravično delitev odgovornosti;

12. priznava, da je solidarnost tesno povezana z odgovornostjo, in spodbuja države članice, naj spoštujejo in izvajajo zaveze, ki so jih sprejele na mednarodni ravni in na ravni Unije, tako da pometejo pred lastnim pragom. Vendar pa Odbor poudarja, da ozkega pojma odgovornosti ne moremo spremeniti v nujni pogoj za solidarnost na pravni ali praktični ravni: obstajajo primeri, ko lahko konkreten izkaz solidarnosti ustrezno prispeva k dejanskemu spoštovanju zavez;

13. ugotavlja, da glede na sedanje stanje na področju azila med EU in državami članicami obstaja potreba po konkretni solidarnosti, kakor je določena v členu 80 PDEU, in je prepričan, da ne bo mogoče doseči ravni skupne in visoke ravni zaščite ljudi, ki prosijo za mednarodno zaščito ali so do nje upravičeni, če nimamo mehanizmov, ki upoštevajo velike razlike med različnimi državami članicami, tako glede števila državljanov tretjih držav, ki pridejo na njihovo ozemlje (ekonomskih migrantov ali prosilcev za mednarodno zaščito), kot glede finančnih, tehničnih in drugih možnosti, s katerimi razpolagajo za upravljanje migracijskih tokov;

14. ugotavlja, da sporočilo Komisije zagotavlja analitičen opis trenutnega stanja in navaja razpoložljiva orodja za krepitev solidarnosti, vendar pa obžaluje, da ni predlogov glede novih pozitivnih ukrepov za spodbujanje solidarnosti in lažjo delitev odgovornosti;

15. pozdravlja pobudo Sveta o oblikovanju skupnega referenčnega okvira za solidarnost z državami članicami, katerih azilni sistem je zaradi različnih razlogov, tudi zaradi mešanih migracijskih tokov⁽²⁾, podvržen posebej močnim pritiskom;

16. vseeno poudarja, da bi pozitivni ukrepi v prid solidarnosti in delitvi odgovornosti okrepili spoštovanje človekovih

pravic in pojmov pravičnosti, enakosti, usklajevanja in političnega sodelovanja. Te določbe bi morale upoštevati načeli subsidiarnosti in sorazmernosti;

17. v zvezi s tem ugotavlja, da sporočila Evropske komisije ni mogoče popolnoma preučiti z vidika spoštovanja načela subsidiarnosti, saj predvsem opisuje, kako obstoječi instrumenti in zakonodaja EU lahko prispevajo h krepitvi solidarnosti. Vendar pa v zvezi z navajanjem morebitnih prihodnjih pobud, ki se na primer nanašajo na programe za porazdelitev priznanih beguncev ali pa na pravila za skupno obravnavo prošelj za azil in za katere lahko predvidevamo, da bodo vplivale na vprašanja, ki so bila doslej tesno vezana na vprašanje nacionalne suverenosti držav članic (kot je obravnava prošelj za azil ali sprejem prosilcev za azil), in bodo lahko imele večji politični, pravni ali finančni učinek, Odbor Evropsko komisijo poziva, naj se v celoti osredotoči na oblikovanje teh pobud;

18. ugotavlja, da pojem solidarnosti obsega tudi zunanjo razsežnost, ki se v tem primeru nanaša na solidarnost med EU in drugimi regijami sveta, ki se soočajo s humanitarnimi krizami in ki glede na podatke Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR) sprejmejo veliko večino beguncev in prosilcev za mednarodno zaščito. Zato je ključnega pomena, da na področju politike razvojnega sodelovanja države članice sodelujejo s tretjimi državami, da bi ustvarile boljše gospodarske in socialne pogoje ter utrdile mir. Podpore sistemom azila tretjih držav pa se ne sme razumeti kot orodje, s katerim bi se želeli izogniti dodelitvi pravice do mednarodne zaščite v EU ali s katerim bi želeli prenesti postopke izven meja Unije, temveč ga je treba razumeti zgolj kot orodje za izboljšanje gospodarskih in socialnih pravic v tretjih državah;

19. poziva pristojne institucije in države članice EU, naj države, ki mejijo na EU, dejavneje spodbujajo k izpolnjevanju zahteve, ki jih sprejemajo tako v okviru mednarodnega prava kot tudi v odnosu do EU in držav članic, zlasti v zvezi z državami, ki so z EU sklenile sporazume o ponovnem sprejemu.

ODBOR REGIJ

Vloga lokalnih in regionalnih oblasti

20. poudarja lokalno in regionalno razsežnost solidarnosti in pravične delitve odgovornosti na področju azilne politike. Regionalne in lokalne oblasti blizu zunanjih meja EU so še posebej v ospredju pri izvajanju evropske zakonodaje na področju azila in skupnega evropskega azilnega sistema. Enako velja za mestne oblasti v glavnih mestnih središčih, ki ugotavljajo stalno naraščanje tokov beguncev in prosilcev za azil. Lokalne in regionalne oblasti imajo pomembno nalogo pri sprejemanju prosilcev za azil, beguncev in upravičencev do mednarodne zaščite ter so v nekaterih državah članicah pristojne za prvi stik z novo prispelimi;

⁽²⁾ 3151. zasedanje Sveta za pravosodje in notranje zadeve, Bruselj, 8. marec 2012.

21. poudarja, da lokalne in regionalne oblasti kljub svoji uveljavljeni vlogi sploh niso vključene v okvir pojmov solidarnosti in delitve odgovornosti, ki se trenutno nanašata zgolj na države članice. Poleg tega se pri načrtovanju programov in dialogu na politični ravni upošteva zgolj finančno breme, ki ga morajo nositi države članice, ne upoštevajo pa se posledice za socialno kohezijo, ki se s sprejemom državljanov tretjih držav kažejo na lokalni in regionalni ravni, čeprav so lokalne in regionalne oblasti prve, ki se soočajo s tem;

22. zato namerava neposredno oblikovati stališča in predloge za poziv, da lokalne in regionalne oblasti lahko aktivno sodelujejo pri sporazumih o porazdelitvi beguncev ter tudi pri delovanju mehanizmov pomoči, podpore in solidarnosti do oseb, ki zaprosijo za azil ali ki jim je ta bil dodeljen, pri čemer je treba upoštevati, da so nekatere države članice že sprejele zakonodajne ukrepe, ki regionalnim oblastem priznavajo tovrstne pristojnosti;

23. poudarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti pomembno vlogo pri obveščanju svojih prebivalcev in da lahko z bogatimi in pomembnimi izkušnjami na področju sodelovanja z nevladnimi organizacijami ter organizacijami civilne družbe pripomorejo k ozaveščanju o vprašanih azila in mednarodne zaščite, s čimer pozitivno vplivajo na pogoje sprejema in sprejetja prišlekov v lokalni skupnosti.

ODBOR REGIJ

Izboljšanje delitve pristojnosti in upravljanja na področju azila

24. poudarja, da je treba dublinsko uredbo znova temeljito preučiti v okviru predloga Evropske komisije iz leta 2008⁽³⁾. Zgolj uporaba merila o prvem vstopu v Evropsko unijo je do zdaj povzročala povečanje napetosti v azilnih sistemih nekaterih držav članic, kar pomeni, da je izvajanje te uredbe zgolj vprašanje geografskega položaja, kar je v posmeh pojmu solidarnosti. Odbor zato poziva države članice, Svet in Evropski parlament, naj oblikujejo nov postopek kriznega upravljanja in preučijo nekaj pozitivnih solidarnostnih ukrepov, s katerimi bi lahko ublažili dosedanje škodljive posledice te ureditve;

25. opozarja, da je v predhodnem mnenju⁽⁴⁾ pozdravil predlog Evropske komisije o tem, da se v okviru revizije dublinske uredbe premeščanje prosilcev za mednarodno zaščito začasnou ustavi, dokler so v državi članici posebej nujne razmere, ki lahko še bolj obremenijo njene zmogljivosti za sprejem in njen azilni sistem oziroma azilno infrastrukturo. Vendar pa popolnoma razume, da bi bilo za sprejem in izvajanje takega ukrepa težko pridobiti podporo, in se zaveda, da bi bil potreben

nasprotni predlog, s katerim bi se zavzeli za vzpostavitev mehanizma za vrednotenje in zgodnje opozarjanje, ki bi v celoti urejal delovanje azilnih sistemov držav članic;

26. ob upoštevanju navedenega meni, da bi bilo treba poudariti, da bo učinkovitost predlaganega mehanizma za vrednotenje in zgodnje opozarjanje odvisna predvsem od razpoložljivosti zanesljivih in posodobljenih informacij, lojalnega sodelovanja med državami članicami in zmogljivosti EU, da čim prej odpravi vse ugotovljene pomanjkljivosti in morebitne težave. Odbor poleg tega opozarja na neprecenljivo pomoč organizacij, kot so Evropski azilni podporni urad, Visoki komisariat Združenih narodov za begunce, nacionalni sveti za begunce in druge nevladne organizacije, predvsem pa lokalnih in regionalnih oblasti;

27. meni, da je predlog o prostovoljni premestitvi priznanih beguncev, temelječ na pilotnem programu, ki ga uporabljajo na Malti, pozitiven korak k okrepitvi solidarnosti. Odbor zato poziva Evropsko komisijo in države članice, naj preučijo možnost, da bi taka premestitev v določenih okoliščinah postala obvezna (če tako npr. zahteva zadevna država članica, če je bilo v okviru mehanizma za zgodnje opozarjanje predhodno tako ugotovljeno, če je Evropski azilni podporni urad o tem pripravil mnenje, oziroma celo v primeru, če se osebe, na katere se tak ukrep nanaša, s tem strinjajo). Evropsko komisijo in države članice poziva, naj resno preučijo, ali bi lahko taka premestitev veljala tudi za prosilce za mednarodno zaščito, ter v zvezi s tem prosi Komisijo, naj ponovno pregleda opravljeno pravno, gospodarsko in tehnično študijo⁽⁵⁾;

28. ugotavlja, da se pri premestitvah pojavljajo praktične in pravne težave, ker ni sistema za medsebojno priznavanje sklepov o mednarodni zaščiti, zato poziva Evropsko komisijo, naj razmisli o potrebnih ukrepih za odpravo tega problema;

29. soglašja s predlogom Visokega komisariata Združenih narodov za begunce o oblikovanju „formule“, s katero bi zagotavljali učinkovito delovanje sistema premeščanja, pri čemer bi upoštevali vidike, kot so BDP zadevne države, površina njenega ozemlja, njeni naravni in drugi viri, število prebivalstva, možnosti sprejema, lokalne in regionalne posebnosti, skupno število prosilcev za azil ter obveznosti, ki jih je sprejela v zvezi s ponovno naselitvijo, če naštejemo zgolj nekaj parametrov⁽⁶⁾;

⁽⁵⁾ *Study on the feasibility of establishing a mechanism for the relocation of beneficiaries of international protection* (Študija o izvedljivosti vzpostavitve mehanizma za premestitev upravičencev do mednarodne zaščite), točka 27, JLS/2009/ERFX/PR/1005 – 70092056. (http://ec.europa.eu/home-affairs/doc_centre/asylum/docs/final_report_relocation_of_refugees.pdf).

⁽⁶⁾ *Le défi des mouvements migratoires mixtes, l'accès à la protection et le partage des responsabilités au sein de l'UE – Document non officiel de l'UNHCR* (Izzivi mešanih migracijskih tokov, dostop do zaščite in delitev odgovornosti v EU – neuradni dokument UNHCR), točka 28, <http://www.unhcr.org/4a44dd756.html>.

⁽³⁾ COM(2008) 820 final.

⁽⁴⁾ CdR 90/2009, „Prihodnji skupni evropski azilni sistem II“.

30. pozitivno ocenjuje nedavno odločitev Evropskega parlamenta, ki je omogočila sprejem skupnega evropskega programa za ponovno naselitev, za katerega meni, da bo pomagal okrepiti zunanjo razsežnost solidarnosti, ter poziva države članice, naj spoštujejo obveznosti, ki so jih sprejele v okviru programov Visokega komisariata Združenih narodov za begunce;

31. pozitivno ocenjuje možnost skupne obravnave prošenj za azil, pri kateri bi sodelovalo čim več držav članic in Evropski azilni podporni urad, morda pa tudi Visoki komisariat Združenih narodov za begunce, vendar kljub temu opozarja, da je treba pri tem upoštevati načelo o tem, da se morajo prošnje za mednarodno zaščito obravnavati posamezno. Odbor zato poziva Evropsko komisijo, naj izdela pravno, gospodarsko in tehnično študijo ter ga seznaniti z ugotovitvami;

32. meni tudi, da je ureditev o posebni in izjemni solidarnosti iz Direktive 2001/55/ES (o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice) nadvse pomembna, čeprav se še vedno ne uporablja. Odbor zato meni, da bi bilo primerno, če bi direktivo revidirali, tako da bi bilo na podlagi objektivnih in količinskih meril na terenu lažje ugotoviti množični prihod razseljenih oseb, na primer s preučitvijo možnosti, ali bi bilo mogoče sistem aktivirati na zahtevo ene ali več regij;

33. pozdravlja dejstvo, da je bila Direktiva 2003/109/ES o statusu rezidentov za daljši čas spremenjena, tako da zdaj zajema tudi upravičence do mednarodne zaščite. V praksi ta razširitev področja uporabe pomeni, da se bodo priznani begunci po petih letih prebivanja in ob izpolnjevanju določenih pogojev lahko naselili v državi članici, ki ni država članica, ki jim je prva omogočila mednarodno zaščito. Čeprav to ni solidarnostni ukrep v strogem pomenu besede, bi lahko s to odločitvijo prispevali k zmanjšanju napetosti in k boljšemu vključevanju posameznikov. Odbor zato poziva države članice, naj v svojo zakonodajo nemudoma prenesejo direktivo o spremembi (Direktiva 2011/51/EU) ⁽⁷⁾.

ODBOR REGIJ

Sodelovanje na terenu

34. ugotavlja, da je praktično sodelovanje temeljni steber skupnega evropskega azilnega sistema, ter pozitivno ocenjuje znatni prispevek organov EU, predvsem Evropskega azilnega podpornega urada, pa tudi agencije Frontex, ki pomaga pri obvladovanju določenih konkretnih izrednih primerov, denimo na Malti in v Grčiji, pri čemer poudarja, da bi morali delovanje teh specializiranih organov dopolniti z jamstvi za zagotavljanje pravic prosilcev za mednarodno zaščito;

35. meni, da je zlasti pomembno, da se izognemo praksam, ki onemogočajo uveljavljanje pravice do vložitve prošnje za azil. Odbor zato poziva agencijo Frontex, naj pri izvajanju nalog, ki so ji bile zaupane v zvezi z varovanjem zunanjih meja EU, bolj upošteva človekove pravice. Meni, da je bil prvi korak v to smer storjen z nedavno spremembo uredbe o ustanovitvi agencije Frontex, ki slednjo zavezuje, da pripravi strategijo o temeljnih pravicah, vzpostavi posvetovalni forum in uvede novo delovno mesto uradnika, odgovornega za temeljne pravice ⁽⁸⁾. V tej zvezi priznava verjetno vlogo Agencije Evropske unije za temeljne pravice, ki je že začela preučevati stanje človekovih pravic na zunanjih mejah EU ⁽⁹⁾, in jo spodbuja, naj svoje preiskave na tem področju še razširi ter agenciji Frontex in Evropskemu azilnemu podpornemu uradu svetuje in jima omogoči dostop do svojega strokovnega znanja;

36. poudarja, da je treba izboljšati operativne zmogljivosti Evropskega azilnega podpornega urada, da bi lahko s svojo neposredno podporo ter strokovnim in tehničnim znanjem učinkoviteje pomagal lokalnim in regionalnim oblastem, in poziva k tesnejši vključitvi lokalnih in regionalnih oblasti v posvetovalni forum Urada; pozdravlja namero Evropske komisije, ki naj bi leta 2013 ovrednotila učinek dejavnosti Evropskega azilnega podpornega urada, in izraža željo po sodelovanju pri tej pobudi;

37. meni, da je izobraževanje kot bolj specifični ukrep Evropskega azilnega podpornega urada za konkretno sodelovanje izjemno pomembno, ter vztraja pri možnosti za boljše usklajevanje v praksi, s čimer bi dokončno oblikovali evropski azilni načrt in ga začeli splošno uporabljati. Odbor ob upoštevanju navedenega predlaga, da Evropski azilni podporni urad pripravi programe usposabljanja, ki bi bili lahko koristni za uradnike lokalnih in regionalnih oblasti, saj ravno ti sodelujejo pri sprejemu prosilcev za mednarodno zaščito.

ODBOR REGIJ

Gospodarska in finančna solidarnost

38. ugotavlja, da je EU v zadnjih nekaj letih oblikovala številne uporabne instrumente, predvsem je to Evropski sklad za begunce, ki državam članicam omogoča bolj učinkovito izvajanje evropske azilne politike;

39. pozitivno ocenjuje predlagano poenostavitev arhitekture evropskih mehanizmov financiranja za azil in migracije v predlogu o ustanovitvi sklada za migracije in azil, katerega skupni proračun za zagotavljanje integriranega upravljanja migracijskih tokov bo v obdobju 2014–2020 znašal 3,87 milijarde EUR, urejal pa bo različne vidike skupne evropske politike na področju azila in migracij. Odbor upa, da bodo hkrati s temi spremembami poenostavljeni tudi postopki;

⁽⁸⁾ Uredba (EU) št. 1168/2011, UL L 304, 22.11.2011, str. 1–17.

⁽⁹⁾ Poročilo *Coping with a fundamental rights emergency – The situation of persons crossing the Greek land border in an irregular manner* (Reševanje nujnih primerov, povezanih s kršitvami temeljnih pravic – položaj oseb, ki nezakonito prehajajo grško kopensko mejo).

⁽⁷⁾ UL L 132, 19.5.2011.

40. poudarja, da je treba dodeliti ustrezna sredstva za ukrepe za okrepitev solidarnosti, s katerimi bi po potrebi lahko dopolnili prizadevanja za izboljšanje osnovnih pogojev azilnih sistemov, v praksi pomagali državam članicam in območjem, ki so izjemno obremenjena, ali izvajali programe premestitev in preselitev;

41. poudarja, da morajo sredstva, namenjena za azil in mednarodno zaščito, ustrezati mednarodnim obveznostim EU, tako da bi med izdatki za varnost in upravljanje meja ter izdatki na področjih pomoči, kot so pogoji za sprejem prosilcev za azil, vzpostavili ustrezno in primerno ravnovesje, saj so to področja, na katerih lahko lokalne in regionalne oblasti s svojim ukrepanjem prispevajo znatno dodano vrednost;

42. poziva Evropsko komisijo in države članice, naj si prizadevajo za dosledno izvajanje načela partnerstva, na katerem temelji delovanje sklada, s tem pa zagotovijo, da vsi zadevni akterji na lokalni in regionalni ravni sodelujejo pri določanju prednostnih nalog financiranja in pri ovrednotenju izvedenih pobud; to načelo mora biti uporabljeno v skladu z okvirom za izvajanje, določenim v Poglavlju IV predloga uredbe o splošnih določbah o Skladu za migracije in azil (COM(2011) 752 final);

43. zato poziva države članice, naj poskrbijo, da bodo predstavniki njihovih lokalnih in regionalnih oblasti sodelovali v političnem dialogu o oblikovanju letnih prednostnih nalog financiranja sklada ⁽¹⁰⁾.

V Bruslju, 18. julija 2012

Predsednica
Odbora regij

Mercedes BRESSO

⁽¹⁰⁾ Člen 13 predloga o splošnih določbah o Skladu za migracije in azil, COM(2011) 752 final.

Mnenje Odbora regij – Mesta v prihodnosti: okoljsko in socialno trajnostna mesta

(2012/C 277/04)

ODBOR REGIJ

- podpira zahtevo po celostnih strategijah trajnostnega razvoja mest, horizontalnem in vertikalnem sodelovanju v participativnem sistemu upravljanja, ki upošteva raznolikost mest in pomen socialnih inovacij in načrtovanja, usmerjenega v prihodnost;
- poudarja, da so zaradi vse večjih ekonomskih in socialnih razlik v naši družbi nujno potrebne naložbe v izobraževanje, ki je od zgodnjega otroštva dostopno vsem, v vključujoče trge dela, vseživljenjsko učenje, politiko aktivnega vključevanja in pravične plače, ki omogočajo izpolnjevati potrebe ter so enake za moške in ženske;
- opozarja, da je treba zagotavljati storitve za izpolnjevanje temeljnih potreb družbe, kot je dostop do stanovanj, otroških jasli in vrtcev, območij, kjer se lahko otroci varno igrajo in razvijajo, ter odpraviti ovire za ljudi, ki želijo ustvariti ali povečati svojo družino;
- opozarja na izzive, povezane s podnebnimi spremembami, in na potrebo po zmanjšanju porabe energije z energetske predelavo in večjo energetske učinkovitostjo, povezanimi sistemi, razširitvijo odprtih in zelenih površin, novimi načini gradnje ter zanesljivimi oblikami mobilnosti, ki spodbujajo zdravje in ne vplivajo na vire;
- poudarja pomen kulture in kreativnosti, ne le za gospodarsko rast, temveč zlasti za ustvarjanje kakovostnega življenja, dejanske demokracije, miru in vzajemnega spoštovanja;
- poudarja temeljni pomen participativnih dejavnikov pri oblikovanju politike;
- meni, da so potrebna raznolika prizadevanja evropskih institucij v podporo mest kohezije ter poziva k jasni opredelitvi v naslednjem obdobju financiranja za podporo mestom, ki zajema močno urbano razsežnost, prožnost pri uporabi sredstev in osrednjo vlogo lokalne ravni pri izvajanju kohezijske politike;
- podpira nadaljnji razvoj trajnostnih finančnih instrumentov v strukturalni politiki, ki so kreativni in stabilni mehanizmi financiranja.

Poročevalka Hella DUNGER-LÖPER (DE/PES), pooblaščenica ministrice dežele Berlin za zvezne in evropske zadeve

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Ozadje in razlogi za pripravo mnenja

1. izraža zadovoljstvo, da je dansko predsedstvo EU Odbor zaprosilo za pripravo tega mnenja in aktivno sodelovalo na 5. vrhu regij in mest na temo Evropsko mestno tkivo v 21. stoletju, ki je bil 22. in 23. marca 2012 v Københavnu, s čimer je priznalo prispevek mest in regij k evropskemu povezovanju in njihovo osrednjo vlogo pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020;
2. se z zanimanjem seznanja s poročilom Evropske komisije Mesta v prihodnosti – Izzivi, vizije, nadaljnje poti (oktober 2011) in se strinja z vizijo mesta v prihodnosti iz tega poročila „kot središča velikega družbenega napredka z visoko stopnjo socialne kohezije, družbeno uravnoteženimi stanovanjskimi možnostmi ter socialnimi, zdravstvenimi in vsem dostopnimi izobraževalnimi storitvami; temelja demokracije, kulturnega dialoga in raznovrstnosti, središča zelene, ekološke ali okoljske preнове; središča, ki privablja in spodbuja ekonomsko rast“;
3. se strinja z zaskrbljenostjo, izraženo v poročilu, glede prihodnosti mest zaradi nevarnosti, ki jih predstavljajo demografske spremembe, upadajoča rast in oslABLJENE povezave med gospodarsko rastjo, zaposlenostjo in družbenim napredkom. Prihodnost mest ogrožajo tudi naraščajoče razlike v dohodkih, vse večja polarizacija in segregacija družbe ter naraščajoče število „družbenih osipnikov“, širjenje mest in vse večji pritisk na mestne ekosisteme;
4. poudarja, da lahko Evropska unija kot celota cilje strategije Evropa 2020 doseže le, če so mesta kot središča družbenih in gospodarskih inovacij sposobna prispevati k pametni, vključujoči in trajnostni rasti ter k ekonomski, socialni in teritorialni koheziji;
5. zato podpira poročilo Mesta v prihodnosti, ki priporoča, da je treba mesta krepiti s spodbujanjem trajnostnih lokalnih struktur za ustvarjanje odpornega in vključujočega gospodarstva, z izkoriščanjem potenciala različnih generacij ter družbenogospodarske, kulturne in etične raznovrstnosti, z bojem proti socialni izključenosti in pomanjkanju z boljšimi stanovanjskimi razmerami, celostnimi strategijami za reševanje okoljskih in energetskih vprašanj, ohranitvijo in oblikovanjem privlačnih odprtih javnih površin, spodbujanjem trajnostnih, vključujočih in zdravih prometnih sistemov in spodbujanjem uravnoteženega teritorialnega razvoja;
6. podpira zahtevo po celostnih strategijah trajnostnega razvoja mest, horizontalnem in vertikalnem sodelovanju v participativnem sistemu upravljanja, ki vključuje vse ravni in politična področja ter upošteva raznolikost mest in pomen socialnih inovacij in načrtovanja, usmerjenega v prihodnost;
7. opozarja na Københavnsko izjavo Odbora regij z dne 23. marca 2012, ki se zavzema za bolj zelena, bolj vključujoča in gospodarsko bolj konkurenčna mesta ter v zvezi s tem poziva institucije EU k regionalizaciji strategije Evropa 2020, zadostni finančni podpori za obsežno urbano politiko, dodelitvi večje vloge teritorialnemu sodelovanju med evropskimi mesti ter okrepitvi vloge mest in regij v pripravi evropskih politik, poglobitvi procesa decentralizacije v državah članicah EU ter k večji finančni avtonomiji mest in regij;
8. opozarja na mnenje Pomen oživljanja mest za prihodnji razvoj mest v Evropi z dne 10. junija 2010, v katerem Odbor poziva k okrepitvi urbane razsežnosti na vseh političnih področjih Evropske unije.

ODBOR REGIJ

Ugotovitve

9. opozarja, da mesta vedno odražajo družbene razmere. Oblika mest v prihodnosti in kakovost življenja v njih bosta odvisni od odločitev in razvoja na gospodarskem in socialnem področju na vseh ravneh politične in ekonomske odgovornosti;
10. ugotavlja, da pomen mest za Evropsko unijo daleč presega ekonomske in demografske dejavnike. Lepa in pametna mesta, ki so hkrati tudi energetsko učinkovita, gospodarna z viri, zelena in vključujoča, so podlaga za skladno in solidarno skupno življenje v naši družbi;
11. opozarja, da so mesta zaradi družbenih in gospodarskih odnosov tesno in neločljivo povezana s svojo okolico in so zato tudi pomembna za uravnotežen teritorialni razvoj;
12. v zvezi s tem poudarja, da dosedanje strogo razlikovanje med mestom in podeželjem ni več v skladu z nalogami, ki se bodo pojavljale v prihodnosti, zato ga je treba nadomestiti s pristopom, ki upošteva interakcije med območji na podlagi njihove funkcionalnosti in medsebojne povezanosti;

13. poudarja, da se evropska mesta v primerjavi z drugimi mesti na svetu odlikujejo po demokratični samoodločbi, močni civilni družbi, socialni vključenosti, učinkovitim razmerjem med zasebnim in javnim področjem, zagotavljanju svobode in emancipacije ter močni urbanistični kulturi;
14. opaža, da sta deindustrializacija in globalizacija spodkopali pomembne temelje za socialno in ekonomsko vključevanje. Tako bogatejša kot revnejša območja stremijo k novim strategijam za okrepitev socialne kohezije, ki so doslej dokaj neuspešno zavirale nagibanje k družbeno-prostorski diferenciaciji. Nasprotno, socialne razlike in segregacija so se kljub tem prizadevanjem marsikje še povečale in ostajajo velik izziv za skupno življenje v mestih;
15. opozarja, da so zaradi vse večjih ekonomskih in socialnih razlik v naši družbi nujno potrebne naložbe v izobraževanje, ki je od zgodnjega otroštva dostopno vsem, v vključujoče trge dela, vseživljenjsko učenje, politiko aktivnega vključevanja in pravične plače, ki omogočajo izpolnjevanje potrebe ter so enake za moške in ženske. Poudarja, da sta pri tem ključnega pomena gospodarski razvoj in ustvarjanje novih delovnih mest v mestih;
16. izraža zaskrbljenost, ker so se ti problemi še poglobili v nekaterih metropolah, kar je povzročilo nasilne proteste, izražajo pa tudi nezaupanje številnih državljanov v politične institucije;
17. opozarja na lokalne posledice demografskih sprememb in staranja prebivalstva, ki ustvarja nove zahteve v zvezi s socialno infrastrukturo in javnim prostorom. Zaradi vse večje revščine v starosti se pojavlja potreba po trajnostnih sistemih socialne varnosti in storitvah, ki so dostopne državljanom, upoštevajo kulturne posebnosti in so cenovno dosegljive;
18. v zvezi s tem poudarja, da bo Evropa kljub trenutno izredno visoki brezposelnosti mladih v prihodnjih desetletjih odvisna od mladih priseljencev za ustvarjanje gospodarske rasti in omilitev posledic staranja prebivalstva za socialne in zdravstvene sisteme. Pogoj za priseljevanje so odprta in privlačna mesta. Vendar pa so bili priseljenci in etnične manjšine v mestih doslej pogosto zelo prikrajšani pri dostopu do izobraževanja, dela, stanovanj in zdravstvene oskrbe. Zato so učinkovite lokalne strategije za vključevanje pomembna sestavina migracijske politike, usmerjene v prihodnost;
19. opozarja, da je treba zagotavljati storitve za izpolnjevanje temeljnih potreb družbe, kot je dostop do stanovanj, otroških jasli in vrtcev, območij, kjer se lahko otroci varno igrajo in razvijajo, ter odpraviti ovire za ljudi, ki želijo ustvariti ali povečati svojo družino. Zato je treba podpreti vse ukrepe za pozitiven demografski razvoj;
20. opozarja na izzive, povezane s podnebnimi spremembami, in na potrebo po zmanjšanju porabe energije z energetsko predelavo in večjo energetsko učinkovitostjo, povezanimi sistemi, razširitvijo odprtih in zelenih površin, novimi načini gradnje ter zanesljivimi oblikami mobilnosti, ki spodbujajo zdravje in ne vplivajo na vire;
21. ocenjuje, da kultura in kreativnost nista pomembni samo za gospodarsko rast, temveč zlasti za ustvarjanje kakovostnega življenja, dejanske demokracije, miru in vzajemnega spoštovanja. Urbana kultura zajema tudi ohranjanje urbanistične kulture gradnje, visokokakovosten javni prostor, ki je dostopen vsem, ter upoštevanje krajevnih in regionalnih posebnosti;
22. poudarja temeljni pomen participativnih dejavnikov v oblikovanju politike, da se pridobita zaupanje in sodelovanje državljanov ter okrepi socialna kohezija. Tako sodelovanje državljanov je mogoče le, če mestne uprave svoje odločitve in ukrepe utemeljujejo na odprt in pregleden način;
23. meni, da so potrebna raznolika prizadevanja evropskih institucij v podporo mest s programi pomoči in pobudami, saj so občine brez ustreznih lastnih finančnih sredstev odvisne od te podpore;
24. izraža zaskrbljenost, ker se je kljub izjavam o nameri v leipziški listini in političnemu procesu, povezanim z njo, prizadevanje držav članic za mestno politiko v zadnjih letih prej zmanjšalo kot povečalo. To se kaže v tem, da vprašanj mestne politike doslej skoraj ni bilo mogoče prednostno obravnavati na ustreznih političnih področjih, kot so zaposlovanje, okolje, izobraževanje in znanost ter stanovanjska problematika. Ta problem se odraža tudi v manjših proračunih, ki se namenjajo programom pomoči v zvezi z mestno politiko. Zato je treba na ravni EU čim prej zagotoviti sredstva, ki mestom omogočajo, da se prožno odzivajo na te različne probleme;
25. izraža zaskrbljenost, ker imajo občine v večini držav članic na razpolago katastrofalno nizka sredstva, kar se glede na prednostne naloge nacionalnih proračunskih politik ne bo izboljšalo brez spremembe pristopa držav članic;
26. opaža, da glede na velike socialne, ekonomske in ekološke nevarnosti dosedanja prizadevanja nikakor ne zadostujejo za pripravo evropskih mest na izzive v prihodnosti, da bodo kot konkurenčna, lepa in pametna središča, ki so tudi energetsko učinkovita, gospodarna z viri, zelena in vključujoča in kjer se odvijajo socialne inovacije, lahko veliko prispevala h krepitvi socialne, ekonomske in teritorialne kohezije Evropske unije in k uresničitvi ciljev strategije Evropa 2020.

ODBOR REGIJ

Politični izzivi

Splošni politični izzivi

27. glede na družbene izzive pričakuje, da si vse ravni politične odgovornosti želijo močna, demokratično avtonomna mesta kot temelj evropske družbe. Močna in učinkovita lokalna demokracija, ki se odziva na potrebe državljanov, lahko odločilno prispeva k ponovni pridobitvi zaupanja v institucije predstavnike demokracije na vseh ravneh;

28. ponovno poziva k pristopu do družbenega razvoja, ki ne meri le bruto domačega proizvoda (BDP), temveč resno jemlje skrbi in potrebe državljanov ter jih v večji meri upošteva pri načrtovanju programov in ukrepov;

29. pričakuje, da bodo izvoljeni predstavniki samozavestno in pogumno prevzeli vodilno vlogo na vseh političnih ravneh ter zagotavljali mirno in solidarno skupno življenje. Pametno, vključujočo in trajnostno rast je mogoče doseči le v miru ter dejanski solidarnosti, ki presega meje. K temu spada aktivna kultura sprejemanja priseljencev, vključno s spodbujanjem medkulturnih sposobnosti v javnih upravah in institucijah. Zajema pa tudi jasno in razločno opredelitev za varstvo beguncev in oseb, ki so žrtve političnega pregona in diskriminacije zaradi svojega porekla, vere, spolne usmerjenosti, pripadnosti določeni družbeni skupini ali političnega prepričanja;

30. poudarja pomen celostnih lokalnih strategij za usklajeno in učinkovito uporabo sredstev ter poziva k vključitvi in udeležbi vseh ustreznih sektorskih politik. Pomembno je konstruktivno in samoumevno sodelovanje med vsemi političnimi ravni in področji, da se državljanom pokaže, da institucije znajo ravnati odgovorno z njihovim zaupanjem in da se zavzemajo za lokalne potrebe;

31. poziva nosilce odločanja na vseh ravneh, naj se zavzemajo za zdravo in trajnostno mobilnost v mestih in med njimi. Spodbujati je treba javni prevoz na način, ki bo dostopen celotnemu prebivalstvu. Poleg tega poziva nosilce odločanja, naj mesta še naprej razvijajo po zgledu modela evropskega mesta, in sicer s povezovanjem različnih uporab, gostote ter (urbaniščne in arhitektonske) kakovosti;

32. se zavzema za nova prizadevanja, da se izboljša znanje o tehničnih, družbenih, gospodarskih in okoljskih vidikih razvoja mest. To mora izrecno vključevati tudi pomen virtualnega prostora za življenje in delo v mestih in regijah;

33. poudarja pomen partnerstev med mesti, evropskih omrežij mest, kot je EUROCITIES, ter projektov za transnacionalno medobčinsko sodelovanje v okviru pobud URBACT in INTERREG ter evropskega združenja za teritorialno sodelovanje,

da se izboljšajo znanje in pristopi za ukrepanje na področju politike razvoja mest. Poudarja tudi, da je treba poskrbeti za to, da bo ta izmenjava znanja koristna za oblikovanje politik zlasti na področju strukturnih skladov pa tudi na drugih ustreznih področjih, kot so storitve splošnega gospodarskega pomena, promet in varstvo okolja.

ODBOR REGIJ

Politični izzivi za Evropsko komisijo, Svet in Evropski parlament

34. poziva k samoumevni vključitvi mest in regij v strukture Evropske unije na več ravneh in vseh političnih področjih, na katerih se na ravni EU sprejemajo odločitve, ki vplivajo na zmožnost ukrepanja oblasti na podnacionalni ravni;

35. želi, da se evropske institucije jasno opredelijo za krepitev mest, kar se mora odražati tudi v prednostnih nalogah za prihodnje proračunsko obdobje EU;

36. ponavlja svoj poziv k takšni politiki strukturne pomoči, ki občinam še naprej omogoča dovolj manevrskega prostora, da lahko izvajajo celosten pristop, ki izhaja iz več skladov, je oblikovan v skladu z lokalnimi prednostnimi nalogami, zajema naložbene in socialne pobude in upošteva lokalne potrebe. Za resnično izvajanje strukturne politike v občinah je treba zmanjšati porabo, povezano z administracijo in nadzorom;

37. poudarja pomen kohezijske politike kot ključnega instrumenta za krepitev socialne, ekonomske in teritorialne kohezije ter poziva k jasni opredelitvi v naslednjem obdobju financiranja za podporo mestom, ki zajema močno urbano razsežnost, prožnost pri uporabi sredstev in osrednjo vlogo lokalne ravni pri izvajanju. Zaradi temeljnega pomena mest za socialno, ekonomsko in teritorialno kohezijo mora podpora bistveno presežati najnižjo stopnjo 5 %, ki je bila predlagana doslej;

38. opozarja na pozive v mnenju Odbora regij o predlogu Komisije za Evropski sklad za regionalni razvoj, zlasti k omogočanju prožne uporabe sredstev, ne da bi določene vrste območij imele prednost ali bi bile prikrajšane, da s tem ne bi tvegali izključitve podeželskih in primestnih območij iz podpore ESRR. Različne vrste prednostnih območij, katerim bodo sredstva ESRR namenjena, je treba določiti v okviru procesa načrtovanja, ki poteka v partnerstvu, in se ne smejo opredeliti vnaprej. Prenos nalog na mesta v skladu z instrumentom „celostne teritorialne naložbe“ iz člena 99 splošne uredbe je treba določiti kot možnost in ne kot obveznost;

39. podpira nadaljnji razvoj trajnostnih finančnih instrumentov v strukturni politiki, ki so poleg javnih subvencij kreativni in stabilni mehanizmi financiranja;

40. poziva k temu, da morajo mesta in regije imeti ključno vlogo v nadaljnjem razvoju politike EU na področju migracij in vključevanja, ki upošteva osrednjo vlogo lokalne ravni pri vključevanju.

politična področja, ki niso povezana s prostorskim načrtovanjem. Trajnostni razvoj mest je odvisen od podpornih okvirnih pogojev, zlasti v zaposlovalni, socialni, izobraževalni in okoljski politiki;

ODBOR REGIJ

Politični izzivi za države članice

41. poziva države članice, naj dajo nov zagon svojim prizadevanjem za mestno politiko in v te pobude vključijo tudi

42. poziva h krepitvi razprave o potrebah po ukrepanju v mestih in z njimi. Sodelovanje mest in aglomeracij je ključnega pomena za kohezijo in uravnotežen razvoj.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

III

(Pripravljalni akti)

ODBOR REGIJ

96. PLENARNO ZASEDANJE 18. IN 19. JULIJA 2012

Mnenje Odbora regij – Finančni instrumenti EU na področju notranjih zadev*(2012/C 277/05)*

ODBOR REGIJ

- pozdravlja prizadevanja za doseg resničnega območja varnosti, svobode in pravice na podlagi proračunskih predlogov, ki priznavajo pomen zagotavljanja potrebnih sredstev na področju priseljevanja, azila in varnosti;
- potrjuje pomen predlaganih sprememb za lokalne in regionalne oblasti, saj te spremembe neposredno vplivajo na njihove naloge ter vsakodnevno življenje ljudi v Evropski uniji;
- poudarja pomen odzivanja na varnostna vprašanja, ki izhajajo iz vedno večje globalne mobilnosti, in sicer v okviru univerzalnega varstva temeljnih pravic in svoboščin;
- pozdravlja osredotočenost na prožnost in doseganje rezultatov, pri čemer poudarja, da to zahteva dobro načrtovanje, pa tudi sodelovanje in odgovornost vseh zainteresiranih strani. Zato poudarja, da je treba že v fazo načrtovanja vključiti lokalne in regionalne oblasti ter druge zainteresirane strani, kot so specializirane mednarodne organizacije, civilna družba in sami upravičenci, saj pogosto izvajajo programe in projekte;
- meni, da se je na podlagi predlaganih reform dostop do finančnih sredstev močno izboljšal. Vendar spodbuja nadaljnji razvoj mehanizmov za razširjanje informacij o možnostih financiranja. V večjih državah bi lahko lokalne in regionalne oblasti organizirale regionalna in lokalna posvetovanja, da se omogoči udeležba tistih organizacij in zainteresiranih strani, ki so dejavne daleč stran od glavnih mest.

Poročevalec	Samuel AZZOPARDI (MT/EPP), župan mesta Victoria, Gozo
Referenčni dokumenti	<p>Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Gradimo odprto in varno Evropo: proračun za notranje zadeve za obdobje 2014–2020</p> <p>COM(2011) 749 final</p> <p>Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta finančne podpore na področju zunanjih meja in vizumov v okviru Sklada za notranjo varnost</p> <p>COM(2011) 750 final</p> <p>Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Sklada za migracije in azil</p> <p>COM(2011) 751 final</p> <p>Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o splošnih določbah o Skladu za migracije in azil ter o instrumentu za finančno podporo na področju policijskega sodelovanja, preprečevanja kriminala in boja proti njemu ter kriznega upravljanja</p> <p>COM(2011) 752 final</p> <p>Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta finančne podpore na področju policijskega sodelovanja, preprečevanja kriminala in boja proti njemu ter kriznega upravljanja v okviru Sklada za notranjo varnost</p> <p>COM(2011) 753 final</p>

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošna ocena

1. pozdravlja prizadevanja za doseg resničnega območja varnosti, svobode in pravice na podlagi proračunskih predlogov, ki priznavajo pomen zagotavljanja potrebnih sredstev na področju priseljevanja, azila in varnosti ⁽¹⁾;
2. podpira poenostavitev obstoječih instrumentov z združitvijo v dva sklada;
3. potrjuje pomen predlaganih sprememb za lokalne in regionalne oblasti, saj te spremembe neposredno vplivajo na njihove naloge ter vsakodnevno življenje ljudi v Evropski uniji;
4. poudarja pomen odzivanja varnostna vprašanja, ki izhajajo iz vedno večje globalne mobilnosti, in sicer v okviru univerzalnega varstva temeljnih pravic in svoboščin;
5. poudarja, da je to mogoče doseči z uporabo skladnih instrumentov na področju svobode, varnosti in pravice na

podlagi spoštovanja človekovih pravic, solidarnosti in odgovornosti, pri čemer je posebno pozornost treba nameniti enakosti spolov in nediskriminaciji ⁽²⁾;

6. meni, da je potrebno ravnovesje med izdatki na področju varnosti in mej ter izdatki na področjih, kot so vključevanje priseljencev in pogoji sprejema prosilcev za azil;

7. podpira oblikovanje proračuna na podlagi potreb, ki prispeva k razvoju sinergij med finančnimi instrumenti EU, zlasti med strukturnimi skladi in skladi na področju notranjih zadev. Iz proračuna Unije bi bilo treba nameniti zadostna sredstva področju notranjih zadev, tako prek strukturnih skladov kot tudi prek specializiranih instrumentov za območje svobode, varnosti in pravice;

8. opozarja, da razveljavitev Sklepa Sveta 2007/125/PNZ, s katero je odpravljena možnost dopolnilne uporabe drugih instrumentov Unije in Skupnosti, precej zmanjšuje zaželeno prožnost pri uporabi finančnih instrumentov in ogroža nemoteno nadaljevanje čezmejnih regionalnih projektov na področju notranje varnosti, ki so se doslej financirali v okviru cilja 3 „podpora“ iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR); zato se zavzema za ohranitev dopolnjevanja med instrumenti Skupnosti;

⁽¹⁾ CdR 201/2009, točka 1.

⁽²⁾ CdR 201/2009, točki 8 in 9.

9. poudarja, da je pri upravljanju proračuna in finančnih instrumentov potrebna določena stopnja prožnosti, kar bo omogočilo dejanski vmesni pregled v skladu z opredeljenimi političnimi prednostnimi nalogami, pri čemer je treba poudariti, da mora takšna prožnost obstajati sočasno s pravičnim dodeljevanjem sredstev;

10. pozdravlja politiko priseljevanja, ki se začne že v državah izvora in upošteva tudi potrebe evropskega trga dela in demografski razvoj, kar ustvarja sistem, koristen za vse strani, vključno z državami izvora, ki imajo pogosto koristi od nakazil iz EU ⁽³⁾;

11. poudarja potrebo po močnem sodelovanju na ravni EU, da se doseže boljše usklajevanje med državami članicami pri upravljanju zunanjih meja Unije in da se omogoči napredek pri oblikovanju skupnega evropskega azilnega sistema;

12. poudarja potrebo po preglednosti pri uporabi proračunskih sredstev, pri čemer morajo biti predlogi, projekti in doseženi rezultati vidni ter državljanom enostavno dostopni in razumljivi.

ODBOR REGIJ

Načrtovanje in upravljanje skladov

13. pozdravlja osredotočenost na prožnost in doseganje rezultatov, pri čemer poudarja, da to zahteva dobro načrtovanje, pa tudi sodelovanje in odgovornost vseh zainteresiranih strani. Zato poudarja, da je treba že v fazo načrtovanja vključiti lokalne in regionalne oblasti ter druge zainteresirane strani, kot so specializirane mednarodne organizacije, civilna družba in sami upravičenci, saj pogosto izvajajo programe in projekte;

14. poudarja potrebo po neodvisnem spremljanju in ocenjevanju, da se zagotovita učinkovita poraba sredstev in močno upravljanje v izvajalskih organizacijah. To je lahko spodbuda za povečanje institucionalne učinkovitosti. Vse zainteresirane strani morajo sodelovati pri izbiri kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikov. Odbor poudarja, da so nekateri kvalitativni kazalniki lahko učinkoviti in stroškovno ugodni. Odbor tudi poziva, naj Evropska komisija in Parlament okrepi nadzor nad skladi, kar bi prispevalo k zagotovitvi neodvisnega elementa spremljanja in ocenjevanja.

ODBOR REGIJ

Dostop do finančnih sredstev

15. meni, da se je na podlagi predlaganih reform dostop do finančnih sredstev močno izboljšal. Vendar spodbuja nadaljnji razvoj mehanizmov za razširjanje informacij o možnostih financiranja. V večjih državah bi lahko lokalne in regionalne oblasti organizirale regionalna in lokalna posvetovanja, da se omogoči udeležba tistih organizacij in zainteresiranih strani, ki so dejavne daleč stran od glavnih mest.

ODBOR REGIJ

Dodeljevanje sredstev

16. poudarja, da poleg pozitivnih vidikov poenostavitve in prožnosti predlagane reforme prinašajo tudi negotovosti v zvezi z dodeljevanjem sredstev med različnimi sektorji in tematskimi področji. Zato poudarja, da je treba sredstva dodeljevati glede na potrebe, ki jih je treba temeljito analizirati, pri čemer prednostno razvrščanje izhaja iz pristopa, ki temelji na pravicah. To je mogoče doseči z uveljavljenimi mehanizmi in zaščitnimi ukrepi za zagotavljanje učinkovitega prednostnega razvrščanja, vključno z udeležbo lokalnih in regionalnih oblasti ter drugih zainteresiranih strani pri oblikovanju nacionalnih strategij;

17. poudarja, da je treba sredstva razporediti enakomerno glede na institucionalne zmogljivosti in predloge projektov, ne pa jih usmeriti le na nekaj prejemnikov;

18. v primeru nezadostnih sredstev meni, da je treba dati prednost sredstvom, ki so namenjena varstvu temeljnih pravic in svoboščin ljudi, vključno s tistimi, ki se nanašajo na osnovne življenjske standarde, vprašanja, vezana na spol in pravico do azila, pa tudi virom za krepitev zmogljivosti lokalnih in regionalnih oblasti za obvladovanje migracijskih tokov.

ODBOR REGIJ

Obveznost sodelovanja zainteresiranih strani

19. poudarja pomen participativnega pristopa pri doseganju učinkovitih rezultatov ter podpira predloge, ki države članice zavezujejo k organizaciji partnerstev z vsemi ustreznimi javnimi organi ter ustreznimi zainteresiranimi stranmi, vključno s civilno družbo in mednarodnimi organizacijami, za razvoj, izvajanje in spremljanje nacionalnih programov;

20. zato poziva, naj se partnerstvo z zainteresiranimi stranmi okrepi in postane obvezno. Poudarja, da bo glede na okvir načela iz osnutka uredbe o splošnih določbah ⁽⁴⁾ sodelovanje trenutno verjetno premalo zavezujoče. Medtem ko so mehanizmi usklajevanja dogovorjeni, je na drugih področjih veliko svobodnega odločanja o tem, ali bo ustrezno partnerstvo dejansko vzpostavljeno;

21. meni, da morda ni ustrezno imenovati enega pristojnega organa za vse ukrepe, ki se financirajo iz skladov, kljub poenostavitvam, ki bi iz tega izhajale. Vzpostaviti je treba preglednost ter nadzor in ravnovesje za zagotavljanje pravičnih odločitev. Odbor izraža zaskrbljenost, da bi lahko obstajala pravna vprašanja, pri katerih pooblaščen organ ne sme delati pod nadzorom nacionalnega pristojnega organa, zato meni, da morajo biti predpisi dovolj prožni, da zajamejo vsa nacionalna pravila, ki veljajo v EU, držav članic pa ne smejo siliti v spremembo njihovih ustavnih struktur, če je cilje mogoče doseči tudi v okviru partnerskega pristopa.

⁽³⁾ CdR 170/2010, točka 43.

⁽⁴⁾ COM(2011) 752 final.

ODBOR REGIJ

Skupni evropski azilni sistem

22. pozdravlja napredek na področju oblikovanja skupnega evropskega azilnega sistema ter hkrati poudarja, da si je treba v okviru takšnega sistema prizadevati za doseganje standardov, ki veljajo za boljše sisteme in strukture, ne pa povzročiti splošnega zmanjšanja kakovosti, ki velja za šibkejše sisteme;

23. želi več informacij o tem, ali bo Evropski azilni podporni urad porabljal zgolj sredstva, ki so mu neposredno namenjena, ali pa bo imel dostop tudi do skladov za področje notranjih zadev.

ODBOR REGIJ

Sprejem in vključevanje oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito, in državljanov tretjih držav

24. pozdravlja priznanje pomena lokalnih in regionalnih oblasti na področju sistemov za sprejem in azilnih sistemov kot tudi pri vključevanju državljanov tretjih držav in zakonitih priseljencev;

25. pozdravlja zamisel o osredotočenosti na najbolj ranljive skupine ljudi, vključno z žrtvami trgovine z ljudmi;

26. poudarja, da se mora vključevanje osredotočiti na dolgoročne trajnostne ukrepe, ob upoštevanju, da je vključevanje dvosmerni proces, v okviru katerega so lahko ukrepi usmerjeni v gostiteljske in priseljske skupnosti;

27. predlaga, da sklada za področje notranjih zadev podpira tudi ukrepe, ki jih priporoča Evropska komisija, pri čemer je treba priznati pristop upravljanja na več ravneh v 2. evropskem programu za vključevanje ⁽⁵⁾;

28. poudarja, da Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) in organi za človekove pravice nadzirajo upravne načine pridržanja v EU, ter navaja, da je pri financiranju projektov, povezanih s pridržanjem oseb, treba zagotoviti, da je takšno pridržanje v skladu z zakonodajo EU in sodbami ESČP;

29. poudarja, da mora biti družinski članom, ki uživajo mednarodno zaščito v različnih državah članicah, dovoljeno, da živijo skupaj in uživajo zaščito v isti državi članici.

ODBOR REGIJ

Delitev odgovornosti in premestitve znotraj EU

30. poudarja, da morajo evropske mejne regije prejeti ustreznejšo podporo, kar zadeva azil in migracije, zlasti v izjemno težkih časih ⁽⁶⁾;

31. poudarja, da morajo biti merila in mehanizmi za premestitev nediskriminatorni in da se morajo osredotočiti na najbolj ranljive skupine, pri čemer je treba upoštevati razmere na trgu dela EU, zlasti za osebe na območjih, kjer je dostop do trga dela

omejen. Prednosti ne bi smela imeti visoko kvalificirana delovna sila in tisti, ki so že vključeni v družbo države gostiteljice;

32. opozarja, da so lokalne in regionalne oblasti v dobrem položaju, da sodelujejo pri vzpostavitvi takšnih mehanizmov ⁽⁷⁾;

33. meni, da bi morala biti solidarnost pri podpori obremenjenim državam odvisna od spoštovanja človekovih pravic in standardov EU za sprejem, kar bi pomenilo spodbude za izboljšanje.

ODBOR REGIJ

Program EU za ponovno naselitev

34. pozdravlja oblikovanje programa EU za ponovno naselitev in spodbuja vzpostavitev jasnega okvira, ki naj bi se ob upoštevanju najboljših praks v drugih delih sveta oblikoval v okviru partnerstva med Evropskim azilnim podpornim uradom, UNHCR in nevladnimi organizacijami. EU bi morala biti zgled ter si prizadevati za opredelitev ljudi, ki jih je mednarodna skupnost najbolj pozabila, in zagotavljanje zaščite zanje;

35. poudarja potrebo po spodbudah in informacijah o koristih, da se poveča število krajev, ki jih države članice v skladu s svojimi obljubami dajo na voljo za ponovno naselitev;

36. poudarja, da je treba še naprej jasno razlikovati med ponovno naselitvijo iz tretjih držav in premestitvijo znotraj EU ter ohraniti število oseb, za katere veljata ta dva programa.

ODBOR REGIJ

Podpora prostovoljnemu vračanju

37. poudarja, da je treba programe ponovnega naseljevanja dosledno izvajati samo na prostovoljni osnovi in v skladu s cilji razvojnega sodelovanja, kar bi moralo voditi v dolgoročno socialno vključevanje vračajočih se ljudi ⁽⁸⁾. Vračanje mora biti izvedljivo, prav tako pa ne sme priti do ponovne migracije prebivalstva ⁽⁹⁾. To je mogoče doseči s partnerstvi s specializiranimi mednarodnimi organizacijami, kot je Mednarodna organizacija za migracije;

38. poudarja, da uspeha strategij za vračanje ni mogoče v zadostni meri ocenjevati zgolj s količinskim kazalnikom o številu povratnikov. Kazalnik bi lahko bil oblikovan na podlagi števila povratnikov glede na število primerov, ob upoštevanju dolgoročnih dejavnikov kakovosti.

ODBOR REGIJ

Strategija notranje varnosti

39. poudarja, da mora biti nujno vključen v proces izboljšanja notranje varnosti v Evropi in da je treba krepiti zmogljivosti lokalnih in regionalnih oblasti;

⁽⁵⁾ Sporočilo Komisije: Evropski program za vključevanje državljanov tretjih držav – COM(2011) 455 final.

⁽⁶⁾ CdR 170/2010, točki 41 in 42.

⁽⁷⁾ CdR 201/2009, točka 92.

⁽⁸⁾ CdR 170/2010, točka 48.

⁽⁹⁾ CdR 201/2009, točka 87.

40. meni, da je treba pri financiranju iz Sklada za notranjo varnost upoštevati potrebo po naložbah v nadaljnje raziskave ter inovacijah in izmenjavi izkušenj na področjih, kot so kibernetska varnost, forenzika, zaščita osnovne infrastrukture in varnost v mestih, pa tudi, da mora Komisija podpirati te naložbe glede na povečano potrebo po soočanju z vse bolj specifičnimi in kompleksnimi težavami;

41. potrjuje pomen vključenosti lokalnih in regionalnih oblasti v policijsko sodelovanje in sodelovanje na področju varnosti, ki lahko poteka prek usposabljanja, izmenjave najboljših praks in programov za preprečevanje kot tudi prek razvoja skupnih orodij in sistemov IT ter boljšega komuniciranja.

ODBOR REGIJ

Boj proti terorizmu in organiziranemu kriminalu

42. priporoča, da se obstoječe mreže lokalnih in regionalnih oblasti okrepijo in uporabijo v vsaki državi članici ali da se po potrebi ustanovijo nove, s čimer bi se olajšala izmenjava dobrih praks na področju socialnega vključevanja, strokovnjakom pa bi se omogočilo spoznavanje in razumevanje nasilnega ekstremizma, ki nastaja v lokalnih okrožjih in soseskah. To bi lahko podpiralo delo, ki se izvaja v okviru nedavno ustanovljene evropske mreže za preprečevanje radikalizacije;

43. meni, da financiranje v okviru Sklada za notranjo varnost vključuje posvetovanje na lokalni ravni v državah članicah in vzpostavljanje stika s tistimi, ki se ne čutijo povezani z družbo. To lahko prispeva k oblikovanju večplastnega razumevanja lokalnih izkušenj in konceptov terorizma ter razlogov za ekstremizem;

44. poudarja pomen večjega nadzora bančnih in podjetniških praks, da se ugotovijo viri financiranja terorizma in organiziranega kriminala prek pranja denarja in združevanja kriminalnih dejavnosti s podjetji z zakonitim ciljem ter nanje usmeri pozornost;

45. prav tako opozarja na pomen zaplembe premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, kar je nedvomno pomemben način za boj proti kateremu koli kaznivemu dejanju na vseh področjih, zato pozdravlja dejstvo, da je Evropska komisija vložila zakonodajni predlog o okrejitvi pravnega okvira EU na področju zaplembe ⁽¹⁰⁾;

46. poudarja, da lahko imajo javno-zasebna partnerstva pozitivni učinek, medtem ko se je treba privatizaciji varnosti izogibati.

ODBOR REGIJ

Mejna kontrola in reševanje

47. poudarja potrebo po ustreznem financiranju mejne kontrole ⁽¹¹⁾. Hkrati meni, da je z vidika boja proti nezakonitim

migracijam vprašljivo, ali so znatne naložbe v mejno kontrolo najučinkovitejši in najuspešnejši način za doseganje dolgoročnih in ustreznih sprememb;

48. poudarja, da mora organizacija, kot je UNHCR, izvajati neodvisno kontrolo na mejah, da se zagotovi spoštovanje temeljnih človekovih pravic, vključno z občutljivostjo za vprašanje spola;

49. poudarja, da mora skrb za človeška življenja prevladati nad vsemi drugimi vprašanji, ter poziva k večjemu sodelovanju držav članic in njihovi delitvi odgovornosti za rešene osebe, da se zagotovijo spodbude za reševanje. Meni, da bi lahko na podlagi samodejne delitve odgovornosti rešili več življenj na morju.

ODBOR REGIJ

Odzivanje na izredne razmere

50. pozdravlja spremembe, katerih namen je povečati hitrost odzivanja na izredne razmere;

51. poziva Komisijo, da se zaveže k načrtovanju in razvoju čezmejnih operacij, ki vključujejo dejavno sodelovanje mejnih regij. To bi regijam omogočilo povezovanje izkušenj na področju civilne zaščite in zagotavljanje trdne operativne baze, na osnovi katere bi vzpostavili evropske sile za hitro posredovanje v izrednih razmerah;

52. poziva Komisijo, naj prevzame vlogo večjega neposrednega upravljanja v izrednih razmerah, da se ohrani raven nadzora in pomoči pri čezmejnem usklajevanju;

53. spodbuja države članice k oblikovanju multidisciplinarnih skupin za hitro odzivanje na izredne razmere, zlasti kadar izredne razmere vključujejo pojave, kot so mešani migracijski tokovi, pri katerih se zahteva strokovno znanje s področja azilnega prava in človekovih pravic;

54. poudarja, da lahko nekatere izredne razmere trajajo dlje časa in da morajo biti sredstva za izredne razmere na voljo tako dolgo, dokler te trajajo.

ODBOR REGIJ

Zunanji vidiki upravljanja migracij

55. pozdravlja skladnejši pristop k notranjim in zunanjim vidikom upravljanja migracij in notranje varnosti, pri čemer poudarja, da sta sodelovanje in dialog s tretjimi državami potrebna za obvladovanje nezakonitega priseljavanja in osredotočenost na zakonite migracije;

56. poudarja, da so lahko lokalne in regionalne oblasti, ki so najbližje tretjim državam ali imajo z njimi najtesnejše odnose, ključna povezava pri sodelovanju EU z navedenimi državami, saj znatno prispevajo k izboljšanju odnosov in življenjskih

⁽¹⁰⁾ COM(2012) 85 final.

⁽¹¹⁾ CdR 210/2008, točka 30.

pogojev mest in regij izvora in tranzita ⁽¹²⁾. OR je prek sodelovanja z lokalnimi in regionalnimi oblastmi v državah v procesu širitve in sosednjih državah (npr. v delovnih skupinah in skupnih posvetovalnih odborih, v CORLEAP-u, v ARLEM-u) primeren za spodbujanje ciljev skladov preko meja EU;

57. ne prepozna jasne ločnice med razvojnimi in nerazvojnimi dejavnostmi, kar zadeva tretje države, in poziva k skladnosti in usklajevanju med projekti za pomoč in razvoj ter

projekti na področju notranjih zadev, in sicer v duhu solidarnosti in delitve odgovornosti s tretjimi državami;

58. poziva k vzpostavitvi zaščitnih ukrepov, da se prepreči, da bi države članice sledile lastnim nacionalnim interesom prek zunanega vidika skladov za področje notranjih zadev, kot tudi mehanizmov za zagotavljanje preglednosti v dvostranskem sodelovanju med državami članicami in tretjimi državami.

II. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

Uredba o vzpostavitvi instrumenta finančne podpore na področju zunanjih meja in vizumov v okviru Sklada za notranjo varnost

Predlog spremembe 1

Člen 3

Odstavek 2(b) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) podpiranju upravljanja meja za zagotovitev visoke ravni varovanja zunanjih meja in nemotenega prehajanja zunanjih meja v skladu s schengenskim pravnim redom.	(b) podpiranju upravljanja meja za zagotovitev visoke ravni varovanja zunanjih meja in nemotenega prehajanja zunanjih meja v skladu s schengenskim pravnim redom.
Doseganje tega cilja se meri s kazalniki, med drugim z razvojem opreme za mejno kontrolo in številom prijetih državljanov tretjih držav na zunanji meji, ki poskušajo nezakonito prečkati mejo, v skladu s tveganjem v zvezi s posameznim odsekom zunanje meje.	Doseganje tega cilja se meri s kazalniki, med drugim z razvojem opreme za mejno kontrolo, ~~in~~ številom prijetih državljanov tretjih držav na zunanji meji, ki poskušajo nezakonito prečkati mejo, v skladu s tveganjem v zvezi s posameznim odsekom zunanje meje, <u>in usposabljanjem organov za mejno kontrolo na področju človekovih pravic, s posebnim poudarkom na pravici do azila.</u>

Obrazložitev

Glej točko 5. Osebe, ki se ukvarjajo z mešanimi migracijskimi tokovi, morajo imeti zadostno raven znanja na področju pravice do azila, da se ta pravica lahko uresniči.

Predlog spremembe 2

Člen 3

Doda se odstavek 2(c)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(c) <u>zagotavljanju zaščite človeškega življenja na zunanjih mejah EU.</u>

Obrazložitev

Glej točko 48.

⁽¹²⁾ CdR 201/2009, točki 76 in 77.

Predlog spremembe 3

Člen 3

Odstavek 3(f) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(f) okrepitevi sodelovanja med državami članicami, ki delujejo v tretjih državah na področju pritoka državljanov tretjih držav na ozemlje držav članic, in sodelovanja s tretjimi državami v zvezi s tem.	(f) okrepitevi sodelovanja med državami članicami, pa <u>tudi njihovimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi, ki delujejo v tretjih državah na področju pritoka državljanov tretjih držav na ozemlje držav članic, in sodelovanja s tretjimi državami v zvezi s tem.</u>

Obrazložitev

Glej točko 55.

Predlog spremembe 4

Člen 3

Doda se odstavek 3(g)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(g) <u>zagotavljanju neodvisnega spremljanja ukrepov na zunanjih mejah, ki so usmerjeni k upravljanju mešanih migracijskih tokov, da se zagotovi spoštovanje pravice do dostopa do azila.</u>

Obrazložitev

Glej točko 47.

Predlog spremembe 5

Člen 4

Doda se odstavek 1(f)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(f) <u>pobude za delitev odgovornosti med državami članicami za osebe, ki jih je treba reševati na zunanjih mejah in v njihovi bližini;</u>

Obrazložitev

Glej točko 48.

Predlog spremembe 6

Člen 4

Doda se odstavek 1(g)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(g) <u>pobude za neodvisno spremljanje spoštovanja pravice do azila za osebe, ki želijo zanj zaprositi na zunanjih mejah;</u>

Obrazložitev

Glej točki 47 in 48.

Predlog spremembe 7

Člen 4

Doda se odstavek 1(h)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(h) <u>krepitev zmogljivosti organov na zunanjih mejah na področju splošnih človekovih pravic, odkrivanja žrtev trgovine z ljudmi, občutljivosti za vprašanje spola in pravice do azila.</u>

Obrazložitev

Glej točko 5.

Predlog spremembe 8

Člen 9

Odstavek 2(b) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) podporo in razširitev obstoječih zmogljivosti na področju upravljanja zunanjih meja na nacionalni ravni, ob upoštevanju, med drugim, novih tehnologij, napredka in/ali standardov v zvezi z upravljanjem migracijskih tokov;	(b) podporo in razširitev obstoječih zmogljivosti na področju upravljanja zunanjih meja na nacionalni ravni, ob upoštevanju, med drugim, novih tehnologij, napredka in/ali standardov v zvezi z upravljanjem migracijskih tokov, <u>s posebnim poudarkom na pravici do azila, odkrivanju žrtev trgovine z ljudmi in občutljivosti za vprašanje spola;</u>

Obrazložitev

Glej točko 5.

Predlog spremembe 9

Člen 13

Odstavek 2(g) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(g) povečati zmogljivosti evropskih mrež za spodbujanje, podporo in nadaljnji razvoj politik in ciljev Unije;	(g) povečati zmogljivosti evropskih mrež, <u>tudi na lokalni in regionalni ravni</u> , za spodbujanje, podporo in nadaljnji razvoj politik in ciljev Unije;

Obrazložitev

Glej točki 3 in 55.

COM(2011) 751 final

Uredba o ustanovitvi Sklada za migracije in azil**Predlog spremembe 1**

Člen 3

Odstavek 2(c) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(c) izboljšanje poštenih in učinkovitih strategij vračanja v državah članicah s poudarkom na trajnosti vračanja in dejanskem ponovnem sprejemu v državah izvora;	(c) izboljšanje poštenih in učinkovitih strategij vračanja v državah članicah s poudarkom na trajnosti vračanja in dejanskem ponovnem sprejemu v državah izvora;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Doseganje tega cilja se meri s kazalniki, med drugim s številom povratnikov.	Doseganje tega cilja se meri s kazalniki, med drugim s številom povratnikov <u>v razmerju do števila primerov in ob upoštevanju dolgoročnih dejavnikov kakovosti.</u>

Obrazložitev

Glej točko 37.

Predlog spremembe 2

Člen 5

Odstavek 1(e) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(e) informacije za lokalne skupnosti in tudi usposabljanje osebja lokalnih organov, ki bodo v stiku z osebami, ki so bile sprejete;	(e) informacije za lokalne skupnosti in regionalne oblasti ~~in~~ kot tudi usposabljanje osebja lokalnih in regionalnih organov ~~in~~ ter civilne družbe , ki bodo v stiku z osebami, ki so bile sprejete;

Obrazložitev

Akterji civilne družbe pogosto izvajajo projekte vključevanja.

Predlog spremembe 3

Člen 5

Doda se odstavek 1(g)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(g) <u>pomoč za združitev družine znotraj EU za osebe, ki uživajo mednarodno zaščito.</u>

Obrazložitev

Glej točko 28.

Predlog spremembe 4

Člen 6

Odstavek (b) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) ukrepi, ki neposredno prispevajo k vrednotenju azilnih politik, kot so nacionalne ocene učinka, raziskave med ciljnimi skupinami, razvoj kazalnikov in primerjalne analize.	(b) ukrepi, ki neposredno prispevajo k vrednotenju azilnih politik, kot so nacionalne ocene učinka, raziskave med ciljnimi skupinami <u>in drugimi zadevnimi zainteresiranimi stranmi</u> , razvoj kazalnikov in primerjalne analize.

Obrazložitev

Glej točko 13.

Predlog spremembe 5

Člen 7

Doda se odstavek (h)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<u>Določitev meril za premestitev, osredotočenih na osebe, ki so na najbolj ranljive in potrebne pomoči, v skladu z načeli nediskriminacije.</u>

Obrazložitev

Glej točko 30.

Predlog spremembe 6

Člen 8

Odstavek (a) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) svežnji z informacijami in kampanje ozaveščanja, vključno z uporabnikom prijaznimi komunikacijsko in informacijsko tehnologijo ter spletnimi stranmi;	(a) svežnji z informacijami, ~~in~~ kampanje ozaveščanja <u>in senzibilizacija prebivalcev države gostiteljice</u> , vključno z uporabnikom prijaznimi komunikacijsko in informacijsko tehnologijo ter spletnimi stranmi;

Obrazložitev

Glej točko 25.

Predlog spremembe 7

Člen 9

Odstavek 1 se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. V okviru posebnega cilja iz točke (b) člena 3(2) se upravičeni ukrepi izvajajo na podlagi skladnih strategij nevladnih organizacij, lokalnih in/ali regionalnih organov, ki so posebej oblikovane za vključevanje oseb iz točk (a) do (g) člena 4(1), po potrebi na lokalni in/ali regionalni ravni. Med upravičene ukrepe spadajo pri tem predvsem:	1. V okviru posebnega cilja iz točke (b) člena 3(2) se upravičeni ukrepi izvajajo na podlagi skladnih <u>trajnostnih</u> strategij nevladnih organizacij, lokalnih in/ali regionalnih organov, ki so <u>osredotočene na dolgoročne koristi in</u> posebej oblikovane za vključevanje oseb iz točk (a) do (g) člena 4(1), po potrebi na lokalni in/ali regionalni ravni. Med upravičene ukrepe spadajo pri tem predvsem:

Obrazložitev

Glej točko 25.

Predlog spremembe 8

Člen 9

Odstavek 1(a) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) oblikovanje in razvoj takih strategij vključevanja, vključno z analizo potreb, izboljšanjem kazalnikov in vrednotenjem;	(a) oblikovanje in razvoj takih strategij vključevanja z <u>udeležbo lokalnih in regionalnih akterjev</u> , vključno z analizo potreb, izboljšanjem kazalnikov in vrednotenjem <u>ter krepitvijo procesov posvetovanja v okviru strateških sestankov z Odborom regij</u> ;

Obrazložitev

Glej točki 18 in 23.

Predlog spremembe 9

Člen 9

Doda se odstavek 1(i)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(i) <u>„teritorialni pakti“ med ustreznimi zainteresiranimi stranmi na različnih ravneh;</u>

Obrazložitev

Glej točko 26.

Predlog spremembe 10

Člen 9

Doda se odstavek 1(j)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(j) <u>priprava vrste prožnih orodij, ki zajemajo „evropske module“ za podporo lokalnim in nacionalnim politikam;</u>

Obrazložitev

Glej točko 26.

Predlog spremembe 11

Člen 10

Doda se odstavek (f)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(f) <u>oblikovanje strategij in zmogljivosti za ozaveščanje v državah izvora in tranzita o nevarnostih nezakonitih poti priseljavanja in težavah, s katerimi se soočajo nezakoniti priseljenci v Evropi.</u>

Obrazložitev

Glej točki 46 in 54.

Predlog spremembe 12

Člen 11

Odstavek (a) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) vzpostavljanju, razvoju in izboljšanju nastanitvene infrastrukture in storitev ter pogojev za sprejem ali pridržanje;	(a) vzpostavljanju, razvoju in izboljšanju nastanitvene infrastrukture in storitev ter pogojev za sprejem ali pridržanje, <u>da se zagotovi skladnost takšnih praks pridržanja z zakonodajo EU in sodbami Evropskega sodišča za človekove pravice;</u>

Obrazložitev

Glej točko 27.

Predlog spremembe 13

Člen 12

Odstavek (b) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) ukrepi v podporo prostovoljnemu vračanju, vključno z zdravniškimi pregledi in pomočjo, organizacijo potovanj, finančnimi prispevki ter svetovanjem in pomočjo pred vrnitvijo in po njej;	(b) ukrepi v podporo prostovoljnemu vračanju, vključno z zdravniškimi pregledi in pomočjo, organizacijo potovanj, finančnimi prispevki ter svetovanjem in pomočjo pred vrnitvijo in po njej <u>ter dolgoročnim spremljanjem</u> ;

Obrazložitev

Glej točki 36 in 37.

Predlog spremembe 14

Člen 13

Odstavek (a) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) ukrepi za spodbujanje in krepitev operativnega sodelovanja med službami držav članic za izvajanje vračanja, tudi sodelovanja s konzularnimi organi tretjih držav in službami tretjih držav za priseljevanje;	(a) ukrepi za spodbujanje in krepitev operativnega sodelovanja med službami držav članic za izvajanje vračanja, tudi sodelovanja s konzularnimi organi tretjih držav in službami tretjih držav za priseljevanje <u>ter ustreznimi mednarodnimi organizacijami</u> ;

Obrazložitev

Glej točko 36.

Predlog spremembe 15

Člen 17

Odstavek 4 se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
4. Naslednje ranljive skupine beguncev se v vsakem primeru vključijo v skupne prednostne naloge Unije na področju preseljevanja in izpolnjujejo pogoje za pavšalni znesek iz odstavka 2:	4. Naslednje ranljive skupine beguncev se v vsakem primeru vključijo v skupne prednostne naloge Unije na področju preseljevanja in izpolnjujejo pogoje za pavšalni znesek iz odstavka 2:
— ogroženi ženske in otroci,	— ogroženi ženske in otroci,
— mladoletniki brez spremstva,	— mladoletniki brez spremstva,
— osebe z zdravstvenimi potrebami, ki jih je mogoče zadovoljiti samo s preselitvijo,	— osebe z zdravstvenimi <u>in psihološkimi</u> potrebami, ki jih je mogoče zadovoljiti samo s preselitvijo,
— osebe, ki zaradi pravne ali fizične zaščite potrebujejo nujno ali zasilno preselitev.	— osebe, ki zaradi pravne ali fizične zaščite potrebujejo nujno ali zasilno preselitev.

Obrazložitev

Glej točko 33. Dajanje prednosti osebam s psihološkimi potrebami je dobra praksa, ki jo izvajajo UNHCR in drugi.

Predlog spremembe 16

Člen 18

Doda se odstavek 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<u>5. Premestitev iz držav članic mora biti odvisna od spoštovanja človekovih pravic in standardov EU za sprejem.</u>

Obrazložitev

Glej točko 32.

Predlog spremembe 17

Člen 18

Doda se odstavek 6

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<u>6. Sredstva se dodelijo državam članicam, ki sprejmejo merila za izbor na področju premestitve, ki spoštujejo načela nediskriminacije in ki temeljijo na potrebah preobremenjene države gostiteljice kot tudi potrebah oseb, ki so upravičene do premestitve.</u>

Obrazložitev

Glej točko 30.

Predlog spremembe 18

Člen 19

Odstavek 1 se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Zaradi dodelitve zneska iz točke (c) člena 15(1) Komisija do 31. maja 2017 oceni potrebe držav članic glede njihovih azilnih sistemov in sistemov za sprejem, njihove razmere glede migracijskih tokov v obdobju 2014–2016 in pričakovani razvoj dogodkov.	1. Zaradi dodelitve zneska iz točke (c) člena 15(1) Komisija do 31. maja 2017 oceni potrebe držav članic glede njihovih azilnih sistemov in sistemov za sprejem, njihove razmere glede migracijskih tokov v obdobju 2014–2016 in pričakovani razvoj dogodkov, <u>pri čemer se dovoli določena prožnost v primeru nepredvidenih sprememb.</u>

Obrazložitev

Razmere na področju migracij se lahko spremenijo čez noč, zato mora biti sistem dovolj prožen za spoprijemanje s temi spremembami.

Predlog spremembe 19

Člen 22

Odstavek 1 se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Sklad zagotavlja finančno pomoč za nujne in posebne potrebe v izrednih razmerah.	1. Sklad zagotavlja finančno pomoč za nujne in posebne potrebe v izrednih razmerah <u>tako dolgo, dokler te trajajo.</u>

Obrazložitev

Glej točko 53.

Predlog spremembe 20

Člen 23

Odstavek 2(a) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) delovati kot svetovalni svet Unije za migracije in azil z usklajevanjem in sodelovanjem na nacionalni ravni in ravni Unije s predstavniki držav članic, akademskimi krogi, civilno družbo, možganskimi trusti in drugimi subjekti Unije/mednarodnimi subjekti;	(a) delovati kot svetovalni svet Unije za migracije in azil z usklajevanjem in sodelovanjem na nacionalni ravni in ravni Unije s predstavniki držav članic, akademskimi krogi, civilno družbo, <u> vključno z organizacijami za migracije in begunce</u> , možganskimi trusti in drugimi subjekti Unije/mednarodnimi subjekti;

Obrazložitev

Glej točko 15.

Predlog spremembe 21

Člen 23

Odstavek 5(c) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(c) nacionalne kontaktne točke, ki jih določijo države članice in jih sestavljajo najmanj trije strokovnjaki s področja migracij in azila ter pokrivajo vidike oblikovanja politik, prava, raziskovanja in statistik ter usklajujejo in zagotavljajo nacionalne prispevke k dejavnostim iz člena 19(1), da bi prispevke dale vse zadevne zainteresirane strani;	(c) nacionalne kontaktne točke, ki jih določijo države članice in jih sestavljajo najmanj trije <u> neodvisni</u> strokovnjaki s področja migracij in azila ter pokrivajo vidike oblikovanja politik, prava, raziskovanja in statistik ter usklajujejo in zagotavljajo nacionalne prispevke k dejavnostim iz člena 19(1), da bi prispevke dale vse zadevne zainteresirane strani;

Obrazložitev

Glej točko 13. To bi prispevalo k večji preglednosti mehanizmov.

COM(2011) 752 final

Uredba o splošnih določbah o Skladu za migracije in azil ter o instrumentu za finančno podporo na področju policijskega sodelovanja, preprečevanja kriminala in boja proti njemu ter kriznega upravljanja

Predlog spremembe 1

Člen 4

Doda se

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Ukrepi, ki se financirajo v skladu s posebnimi uredbami, so skladni z veljavno zakonodajo Unije ali nacionalno zakonodajo.	Ukrepi, ki se financirajo v skladu s posebnimi uredbami, so skladni z veljavno zakonodajo Unije ali nacionalno zakonodajo, <u> vključno s sodbami Evropskega sodišča za človekove pravice</u> .

Obrazložitev

Sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice je del EU, vendar včasih države članice sklepov teh sodb ne izvajajo v praksi. Treba je poudariti njihov pomen.

Predlog spremembe 2

Člen 8

Doda se odstavek 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<u>5. Nujna pomoč je v podporo upravičenim ukrepom dokler trajajo izredne razmere.</u>

Obrazložitev

Glej točko 53.

Predlog spremembe 3

Člen 12

Odstavek 1 se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Vsaka država članica organizira, v skladu z nacionalnimi pravili in praksami, partnerstvo z organi in telesi, odgovornimi za razvoj in izvedbo nacionalnih programov. Taki organi in telesa so lahko pristojni regionalni, lokalni, mestni ali drugi javni organi, in kadar je to primerno, mednarodne organizacije ter telesa, ki predstavljajo civilno družbo, kot so nevladne organizacije ali socialni partnerji.	1. Vsaka država članica organizira, v skladu z nacionalnimi pravili in praksami, partnerstvo z organi in telesi, odgovornimi za razvoj in izvedbo nacionalnih programov. Taki organi in telesa so lahko pristojni regionalni, lokalni, mestni ali drugi javni organi; in ~~kadar je to primerno,~~ <u>ustrezne</u> mednarodne organizacije ter telesa, ki predstavljajo civilno družbo <u>in ciljne skupine</u> , kot so nevladne organizacije ali socialni partnerji.

Obrazložitev

Beseda „ustrezne“ v nasprotju z besedno zvezo „kadar je to primerno“ ne vsebuje elementa presoje in lahko vodi v manjšo jasnost. Prispevek ciljnih skupin je ključen pri načrtovanju programov EU.

Predlog spremembe 4

Člen 12

Odstavek 4 se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
4. Vsaka država članica mora ustanoviti odbor za spremljanje, namenjen podpori izvajanja nacionalnih programov.	4. Vsaka država članica mora ustanoviti <u>neodvisen</u> odbor za spremljanje, namenjen podpori izvajanja nacionalnih programov.

Obrazložitev

Glej točko 13. To bi pomenilo več preglednosti in preprečilo morebitno navzkrižje interesov.

Predlog spremembe 5

Člen 12

Odstavek 5 se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
5. Komisija lahko svetuje odboru za spremljanje.	5. Komisija ~~lahko~~ svetuje odboru za spremljanje.

Obrazložitev

Udeležba Komisije je zelo pomembna in ne bi smela biti predmet presoje.

Predlog spremembe 6

Člen 14

Doda se odstavek 5(g)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(g) <u>ali so bili nacionalni programi oblikovani v sodelovanju z zadevnimi zainteresiranimi stranmi.</u>

Obrazložitev

Glej točki 18 in 19.

Predlog spremembe 7

Člen 20

Odstavek 2(c) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(c) izdatke, povezane z ocenjevanjem ukrepov ali projektov;	(c) izdatke, povezane z ocenjevanjem ukrepov ali projektov, <u> vključno s povratno informacijo zainteresiranih strani;</u>

Obrazložitev

Glej točki 18 in 19. Zadevne zainteresirane strani so primerne za presojanje o uspešnosti projekta.

Predlog spremembe 8

Člen 23

Odstavek 1(b) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) akreditiran pristojni organ: organ iz javnega sektorja države članice, ki je edini pristojen za ustrezno upravljanje in nadzor nacionalnega programa ter za vso komunikacijo s Komisijo;	(b) akreditiran pristojni organ: organ iz javnega sektorja države članice, <u> v katerem so zastopane lokalne in regionalne oblasti in civilna družba ter</u> je edini pristojen za ustrezno upravljanje in nadzor nacionalnega programa ter za vso komunikacijo s Komisijo;

Obrazložitev

Glej točki 18 in 19.

Predlog spremembe 9

Člen 25

Doda se odstavek 5(d)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(d) <u>pravila in metode za zbiranje informacij ustreznih zainteresiranih strani in ciljnih skupin na podlagi vprašalnikov in drugih metod za pridobivanje povratnih informacij.</u>

Obrazložitev

Glej točki 18 in 19. Zadevne zainteresirane strani so primerne za presojanje o uspešnosti projekta.

Predlog spremembe 10

Člen 48

Odstavek 1(b) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) obveščanje potencialnih upravičencev o možnostih financiranja v okviru nacionalnih programov;	(b) obveščanje potencialnih upravičencev o možnostih financiranja v okviru nacionalnih programov, <u>tudi prek regionalnih in lokalnih posvetovanj;</u>

Obrazložitev

Glej točko 14.

Predlog spremembe 11

Člen 50

Doda se odstavek 7

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<u>Z. Komisija se z namenom pridobivanja povratnih informacij posvetuje z lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi, tudi z mednarodnimi organizacijami, civilno družbo in ciljnimi skupinami.</u>

Obrazložitev

Glej točki 18 in 19.

Predlog spremembe 12

Člen 51

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Države članice zagotovijo, da se uporabljajo postopki za pridobivanje in zbiranje podatkov, potrebnih za ocenjevanje, vključno s podatki, povezanimi s splošnimi kazalniki in kazalniki za posamezne programe.	2. Države članice zagotovijo, da se uporabljajo postopki za pridobivanje in zbiranje podatkov, potrebnih za ocenjevanje, vključno s podatki, povezanimi s splošnimi kazalniki in kazalniki za posamezne programe, <u>ki so kvalitativni in kvantitativni.</u>

Obrazložitev

Glej točko 13.

Predlog spremembe 13

Člen 55

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Komisiji pomaga skupni odbor za azil, migracije in varnost, ustanovljen s to uredbo. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.	1. Komisiji pomaga skupni odbor za azil, migracije in varnost, ustanovljen s to uredbo, <u>ki vključuje predstavnike nacionalnih, lokalnih in regionalnih oblasti, civilne družbe in mednarodnih organizacij.</u> Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

Obrazložitev

Glej točki 18 in 19.

COM(2011) 753 final

Uredba o vzpostavitvi instrumenta finančne podpore na področju policijskega sodelovanja, preprečevanja kriminala in boja proti njemu ter kriznega upravljanja v okviru Sklada za notranjo varnost

Predlog spremembe 1

Člen 3

Odstavek 2(a) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) preprečevanje in boj proti čezmejnemu, resnemu in organiziranemu kriminalu ter terorizmu, ter okrepitev usklajevanja in sodelovanja med organi pregona držav članic in zadevnimi tretjimi državami.	(a) preprečevanje in boj proti čezmejnemu, resnemu in organiziranemu kriminalu ter terorizmu, ter okrepitev usklajevanja in sodelovanja med organi pregona držav članic <u>na nacionalni, lokalni in regionalni ravni</u> in zadevnimi tretjimi državami.

Obrazložitev

Glej točki 41 in 55.

Predlog spremembe 2

Člen 3

Odstavek 3(a) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) ukrepov (metod, orodij in struktur) za krepitev sposobnosti držav članic glede preprečevanja in boja proti čezmejnemu, resnemu in organiziranemu kriminalu ter terorizmu, zlasti z javno-zasebnimi partnerstvi, izmenjavo informacij in najboljših praks, dostopom do podatkov, interoperabilnimi tehnologijami, primerljivimi statističnimi podatki, praktično kriminologijo ter z obveščanjem in dvigom ozaveščenosti javnosti;	(a) ukrepov (metod, orodij in struktur) za krepitev sposobnosti držav članic glede preprečevanja in boja proti čezmejnemu, resnemu in organiziranemu kriminalu ter terorizmu, zlasti z javno-zasebnimi partnerstvi, izmenjavo informacij in najboljših praks, <u>izmenjavo strokovnega znanja, sodelovanjem lokalnih in regionalnih organov prek mrež, dostopom do podatkov, nadzorom sumljivih bančnih in podjetniških praks, zaplenbo premoženja</u> , interoperabilnimi tehnologijami, primerljivimi statističnimi podatki, praktično kriminologijo, ~~ter~~ z obveščanjem <u>javnosti in posvetovanjem z njo</u> ~~in~~ ~~ter~~ dvigom ozaveščenosti ~~javnosti~~ ;

Obrazložitev

Glej točke 38, 39, 40, 41, 43 in 44.

Predlog spremembe 3

Člen 4

Odstavek 1(a) se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) ukrepe za izboljšanje policijskega sodelovanja in usklajevanja med organi pregona, vključno s skupnimi preiskovalnimi ekipami in drugimi oblikami skupnih čezmejnih aktivnosti, dostopa do informacij in njihove izmenjave ter interoperabilnih tehnologij;	(a) ukrepe za izboljšanje policijskega sodelovanja in usklajevanja med organi pregona <u>na nacionalni, regionalni in lokalni ravni</u> , vključno s skupnimi preiskovalnimi ekipami in drugimi oblikami skupnih čezmejnih aktivnosti, dostopa do informacij in njihove izmenjave ter interoperabilnih tehnologij;

Obrazložitev

Glej točki 38 in 40.

Predlog spremembe 4

Člen 4

Doda se odstavek 1(h)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(h) <u>javna posvetovanja na lokalni ravni za oblikovanje večplastnega razumevanja lokalnih izkušenj in konceptov terorizma ter razlogov za ekstremizem.</u>

Obrazložitev

Glej točko 42.

Predlog spremembe 5

Člen 4

Doda se odstavek 1(i)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(i) <u>da se obstoječe mreže lokalnih in regionalnih oblasti okrepijo in uporabijo v vsaki državi članici ali da se po potrebi ustanovijo nove, s čimer bi se olajšala izmenjava dobrih praks na področju socialnega vključevanja, strokovnjakom pa bi se omogočilo spoznavanje in razumevanje nasilnega ekstremizma, ki nastaja v lokalnih okrožjih in soseskah.</u>

Obrazložitev

Glej točko 41.

Predlog spremembe 6

Člen 6

Odstavek 1 se spremeni tako

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Nacionalni program, ki ga je treba pripraviti v skladu s tem instrumentom, in program, ki ga je treba pripraviti v skladu z Uredbo (EU) št. XXX/2012 o vzpostavitvi instrumenta finančne pomoči na področju zunanjih meja in vizumov v okviru Sklada za notranjo varnost, sestavijo države članice skupaj in jih predlagajo Komisiji v obliki enega nacionalnega programa za Sklad in v skladu s členom 14 Uredbe (EU) št. XXX/2012 [horizontalna uredba].	1. Nacionalni program, ki ga je treba pripraviti v skladu s tem instrumentom, in program, ki ga je treba pripraviti v skladu z Uredbo (EU) št. XXX/2012 o vzpostavitvi instrumenta finančne pomoči na področju zunanjih meja in vizumov v okviru Sklada za notranjo varnost, sestavijo države članice skupaj, <u>in sicer v sodelovanju s svojimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi</u> , in jih predlagajo Komisiji v obliki enega nacionalnega programa za Sklad in v skladu s členom 14 Uredbe (EU) št. XXX/2012 [horizontalna uredba].

Obrazložitev

Glej točki 18 in 19.

Predlog spremembe 7

Člen 14a

Doda se nov člen

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p><u>Prizadevati si je treba za učinke sinergije, doslednost in dopolnjevanje z drugimi instrumenti Unije in Skupnosti, zlasti s podporo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.</u></p> <p><u>Dejavnosti, ki se financirajo s tem instrumentom, ne prejemo finančne podpore iz drugih finančnih instrumentov Unije/Skupnosti za isti namen. Zagotovi se, da upravičenci programa Komisiji pošljejo informacije o sredstvih, prejetih iz splošnega proračuna Evropske unije in iz drugih virov, pa tudi o tekočih vlogah za sredstva.</u></p>

Obrazložitev

Čezmejne ukrepe policijskega sodelovanja je bilo mogoče doslej financirati s sredstvi iz programa ISEC (program Komisije za preprečevanje kriminala in boj proti njemu) ali sredstvi, namenjenimi cilju 3 „podpora“ (iz ESRR) (načelo dopolnjevanja, člen 11 Sklepa Sveta 2007/125/PNZ). Medtem ko so se ukrepi v okviru programa ISEC financirali centralno, s strani EU, je bilo financiranje cilja 3 decentralizirano. Člen 14 predloga uredbe o skladu za notranjo varnost razveljavlja Sklep Sveta iz leta 2007 v prihodnjem obdobju financiranja, s tem pa tudi načelo dopolnjevanja med instrumenti Skupnosti; izbira med Skladom za notranjo varnost in ciljem 3 „podpora“ ne bi bila več mogoča. Toda prednosti prožne uporabe različnih instrumentov podpore bi bilo treba ohraniti; če naj bi se z odpravo dopolnjevanja preprečilo podvajanje podpore, je to mogoče v zadostni meri zagotoviti v postopku izvajanja. Zato predlagamo, da se načelo dopolnjevanja ter zaščitna klavzula iz člena 11(3) programa ISEC določita v novem členu 14a v predlogu uredbe o skladu za notranjo varnost.

V Bruslju, 18. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
 Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Finančni instrumenti EU na področju pravice in državljanstva

(2012/C 277/06)

ODBOR REGIJ

- meni, da so predlagani programi pomembni instrumenti podpore izvajanju politik EU na področju pravosodja, pravic in državljanstva;
- ocenjuje, da so predlogi skladni z načelom subsidiarnosti, saj imajo njihova področja ukrepanja pomembno čezmejno razsežnost, obenem pa se načrtuje uresničevanje evropskega območja pravosodja in pravic, za katerega so potrebni mehanizmi nadnacionalnega sodelovanja in možnosti mrežnega povezovanja zainteresiranih akterjev, ciljev, ki jih običajno ni mogoče učinkovito doseči zgolj z ukrepi posameznih držav članic;
- meni, da lahko določbe večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 omogočijo izvajanje ukrepov z dodano vrednostjo na evropski ravni, namenjenih povečanju evropskega območja pravice ter izboljšanju spodbujanja in varstva pravic posameznikov, kot jih določata Pogodba o delovanju Evropske unije in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah;
- poudarja lastno zavezanost in pripravljenost za podporo območju svobode, varnosti in pravice, pa tudi za spodbujanje evropskega državljanstva;
- poziva Komisijo in države članice, naj v izvajanje programov vključijo lokalne in regionalne oblasti, zlasti kar zadeva pripravo in razvoj letnih delovnih programov;
- predlaga, da se v svetovalni postopek lahko vključi tudi predstavnik Odbora regij.

Poročevalec	Giuseppe VARACALLI (IT/ALDE), župan občine Gerace
Referenčni dokumenti	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi Programa za pravice in državljanstvo za obdobje od 2014 do 2020 COM(2011) 758 final Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi Programa za pravosodje za obdobje od 2014 do 2020 COM(2011) 759 final Predlog uredbe Sveta o uvedbi programa "Evropa za državljane" za obdobje 2014–2020 COM(2011) 884 final

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve

1. meni, da so predlagani programi pomembni instrumenti podpore izvajanju politik EU na področju pravosodja, pravic in državljanstva. Ti programi naj bi skupaj podprli dejavnosti, ki jih izvajajo države članice za ozaveščanje in podporo izvajanju pravic in politik EU v državah članicah, spodbujali nadnacionalno sodelovanje in izboljšali poznavanje potencialnih problemov na določenih področjih ukrepanja. S tem bi zagotovili, da priprava politik in ureditev temelji na konkretnih podatkih. Zlasti program *Evropa za državljane* je namenjen spodbujanju razvoja evropskega državljanstva;

2. ocenjuje, da so predlogi skladni z načelom subsidiarnosti, saj imajo njihova področja ukrepanja pomembno čezmejno razsežnost, obenem pa se načrtuje uresničevanje evropskega območja pravosodja in pravic, za katerega so potrebni mehanizmi nadnacionalnega sodelovanja in možnosti mrežnega povezovanja zainteresiranih akterjev, ciljev, ki jih običajno ni mogoče učinkovito doseči zgolj z ukrepi posameznih držav članic;

3. ocenjuje, da so predlogi tudi v skladu z načelom sorazmernosti, saj je predvsem preveril, da sta njihova oblika in vsebina objektivno skladna s tem, kar utegne biti potrebno za doseganje predvidenih ciljev, pa tudi, da so finančna sredstva, predvidena za vse tri programe, zadostna za njihovo učinkovito izvajanje, pri čemer se upošteva tudi dejstvo, da višina sredstev ostaja enaka, kot je bila za programe, ki se zdaj izvajajo na teh področjih ukrepanja, izrecno pa se tudi predvideva možnost sprememb, tj. zvišanja sredstev, če se EU pridruži nova država članica;

4. v skupnem okviru priprave boljše zakonodaje ceni ocene učinka, ki spremljajo predloge. Te so dovolj utemeljene in popolne, saj se je Evropska komisija v predhodni fazi posvetovala z zainteresiranimi stranmi, rezultate teh posvetovanj pa vključila v ocene učinka; podobno posvetovanje je potekalo na različnih stopnjah z lokalnimi in regionalnimi oblastmi;

5. meni, da lahko določbe večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 omogočijo izvajanje ukrepov z dodano vrednostjo na evropski ravni, namenjenih povečanju evropskega območja pravice ter izboljšanju spodbujanja in varstva pravic posameznikov, kot jih določata Pogodba o delovanju Evropske unije in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah;

6. izraža upanje, da bodo programi še naprej prispevali k postopnemu izboljševanju razumevanja EU med državljani, zlasti s spodbujanjem njihove aktivne udeležbe, ter k občutni krepitvi zavesti;

7. izraža željo, da bo v fazi izvajanja *Programa za pravice in državljanstvo* (pri specifičnem cilju "prispevati h krepitvi izvajanja pravic, ki izhajajo iz državljanstva Unije") in programa *Evropa za državljane* (pri splošnem cilju "spodbujanje možnosti za državljansko udeležbo na ravni Unije" in specifičnem cilju "spodbujanje demokratične in državljanske udeležbe državljanov na ravni Unije") mogoče povečati tudi seznanjenost evropskih državljanov z nedavno možnostjo, ki jim jo daje Uredba (EU) št. 211/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o državljanski pobudi, da Komisiji predlagajo zakonodajne pobude o vprašanih, ki so v pristojnosti EU, pri čemer je predvideno, da lahko takšne pobude dajejo in podprejo organizacije;

8. poudarja lastno zavezanost in pripravljenost za podporo območju svobode, varnosti in pravice, pa tudi za spodbujanje evropskega državljanstva;

9. meni, da je treba pri programu *Pravice in državljanstvo* v zvezi z enakostjo spolov zagotoviti ustrezno in učinkovito izvajanje navedb, ki se v predlogu uredbe nahajajo: v uvodni izjavi 12 o stalnosti in razvoju dejavnosti, ki so se prej izvajale na podlagi treh programov, zlasti glede posebnega programa za preprečevanje nasilja nad otroki, mladimi in ženskami in boj proti njemu ter za zaščito žrtev in ogroženih skupin (program *Daphne III*) ter oddelkov *Nediskriminacija in različnost* in *Enakost spolov* programa Skupnosti za zaposlovanje in socialno solidarnost – *Progress*; ter v členu 4(b) (*Specifični cilji*), ki se nanaša na specifični cilj prepovedi diskriminacije zaradi spola in na načelo enakosti med spoloma;

10. načeloma ceni predvideno zamenjavo šestih operativnih programov za obdobje 2007–2013 z dvema programoma, saj bi to zmanjšanje lahko omogočilo hitreje in učinkovitejše upravljanje predvidenih ukrepov, tudi zaradi zaželenega boljšega osredotočanja pri razdeljevanju sredstev in preprečevanja geografskega neravnovesja, ki jih je v zvezi s zdajšnjimi programi Komisija sama omenila v priloženih ocenah finančnih posledic zakonodajnih predlogov;

11. poziva Komisijo in države članice, naj v izvajanje programov čimbolj vključijo lokalne in regionalne oblasti, zlasti kar zadeva pripravo in razvoj letnih delovnih programov;

12. priporoča – kar velja predvsem za predvideno in zagotovno primerno potrditev možnosti, da so upravičenci pri predvidenih ukrepih tudi zasebne organizacije –, da si Komisija prizadeva tudi za nadaljnje izboljšave mehanizmov za preventivno preverjanje kakovosti zahtev;

13. opozarja, da so teme, ki so v središču območja svobode, varnosti in pravice, posebej zanimive za lokalne in regionalne oblasti, zlasti ob upoštevanju neposrednega učinka na vsakdanje življenje prebivalcev Unije in delovanje samih lokalnih in regionalnih oblasti ter dejstva, da imajo lokalne in regionalne oblasti vrsto ključnih pristojnosti na področjih, ki sodijo v to območje;

14. poudarja, da za lokalne in regionalne oblasti subsidiarnost ter bližina državljanom in prebivalcem pomenita neposreden stik s težavami in željami teh državljanov, zato lokalnim institucijam pogosto uspe najti inovativne in ustrezne rešitve;

15. v zvezi s programom *Evropa za državljane* opozarja, da je sodelovanje pri partnerstvih med mesti, ki jih program izrecno navaja, omogočilo izjemno pomembno izmenjavo izkušenj med

skupnostmi na različnih ozemljih in okrepilo preizkušanje uspešnih pobud, s katerimi so se te oblasti tudi predstavile kot podporniki in spodbujevalci državljanstva;

16. strinja se z možnostjo iz treh predlogov uredb, da imajo lahko dostop do programov vsi javni organi, tudi lokalne in regionalne oblasti, dodaja pa, da postopki za prijavo ne smejo biti pretežavni, zlasti zaradi predvidene medsebojne komplementarnosti programov ter s tem povezane in primerne možnosti uporabe sredstev, namenjenih različnim programom, pod pogojem, da financiranje krije različne stroškovne postavke;

17. znova izraža strinjanje s cilji programov, ki ga je že izrazil v prejšnjih mnenjih, obenem pa zagotavlja, da se bo za njihovo spodbujanje in podpiranje zavzemal tudi v sosednjih državah prek lastnih oblik sodelovanja (delovne skupine, skupni mešani odbori, CORLEAP, ARLEM) ter v skladu z ustreznimi sporazumi o sodelovanju in v sodelovanju s Komisijo;

18. poudarja poseben pomen, ki ga ima uresničevanje dejanskega območja svobode, varnosti in pravice v službi državljanov v svetu vse večje mobilnosti, in je zadovoljen, da je bil – tudi v skladu s trdno spodbudo, ki jo Odbor regij že dlje časa namenja sistemu na več ravneh za varstvo temeljnih pravic – pri udeleževanju prostora svobode, varnosti in pravice dosežen napredek in so državljani postavljeni v središče projekta;

19. meni, da je treba vprašanja varnosti in varstva temeljnih pravic in svobodčin uravnoteženo povezovati ter na območju svobode, varnosti in pravice uporabljati skladne instrumente: pri tem pa ne smemo zamolčati, da Evropa sicer ima trden regulativni okvir za varstvo človekovih pravic, ki pa ga je treba v praksi še naprej izboljševati, da se zajamči učinkovito uresničevanje teh pravic;

20. izraža zadovoljstvo, da vsi trije programi kljub svoji objektivni različnosti skupaj prispevajo k ozaveščanju državljanov za evropsko razsežnost njihovega državljanstva kot instrumenta sodelovanja v procesu evropskega povezovanja in spodbujanja graditve evropske demokracije;

21. ponavlja nekaj ugotovitev iz mnenja, ki ga je nedavno sprejel o novem večletnem finančnem okviru za obdobje po letu 2013, v katerem je poudaril potrebo po zagotavljanju zadostnih sredstev za spodbujanje temeljnih pravic, demokracije in sodelovanja državljanov pri prizadevanjih za ustvarjanje evropskega državljanstva. Poudaril je izreden pomen partnerstev

za podporo civilni družbi na evropski ravni v programu *Evropa za državljane* in dodal, da je varnost EU tesno povezana s krepitvijo demokracije, dobrega upravljanja in pravne države v tretjih državah ter da mora Unija te vrednote spodbujati po vsem svetu;

22. spomniti želi tudi, da je že opozoril na možnost podpore različnih oblik teritorialnega sodelovanja, s čimer bi bilo mogoče izvesti projekte in ukrepe, katerih namen je uresničevanje evropskega državljanstva in ki lahko prispevajo k zmanjšanju ovir ter upravnega in birokratskega bremena, tudi z razširjanjem številnih dobrih praks v zvezi s čezmejnimi storitvami, na primer na področju zdravja in večjezičnosti;

23. izraža željo, da bodo ukrepi, predvideni glede teh temeljnih vidikov, imeli prednostni pomen v letnih delovnih programih, zlasti pri *Programu za pravice in državljanstvo* ter *Evropa za državljane*;

24. priznava, da utegne združitev prejšnjih šestih programov na področju pravosodja ter pravic in državljanstva v dva, pa tudi preoblikovanje programa *Evropa za državljane* zagotoviti večjo prožnost pri opredeljevanju prednostnih nalog v sedmih letih programskega obdobja, znižati stroške upravljanja na evropski ravni, zmanjšati upravno breme za upravičence ter omogočiti ustreznejšo in učinkovitejšo horizontalno razsežnost projektov, ki imajo v okviru teh programov različne cilje;

25. v zvezi s problematiko pravosodja znova poudarja svoje ugotovitve, da je treba politike na področju pravosodja in notranjih zadev uskladiti in povezati z drugimi politikami Unije, zlasti zunanjo, gospodarsko in socialno politiko, da bi z večjo usklajenostjo naštetih politik povečali njihovo skupno učinkovitost;

26. se strinja s trditvijo, da je spodbujanje državljanstva medsektorska tema, ki jo je treba upoštevati v drugih ukrepih Evropske unije, zato imajo predvidene sinergije z instrumentom za predpristopno pomoč (IPA) velik pomen, če želimo zagotoviti, da so prihodnji državljani Unije obveščeni o evropskem državljanstvu in da vse bolj poznajo svoje pravice in dolžnosti;

27. zato upa, da bodo uresničene konkretne rešitve, ki bodo omogočile doseči komplementarnost in sinergije med predlaganimi programi in drugimi instrumenti Unije, ter Komisijo poziva, naj redno zagotavlja informacije o načinih izvajanja, ki jih je treba uvesti za to, da bi to komplementarnost in sinergije tudi dosegli;

28. izraža zaskrbljenost, ker za lokalne in regionalne oblasti objektivno ni dovolj možnosti učinkovitega sodelovanja v fazi

priprave letnih delovnih programov in pri ocenjevanju vsaj dveh od treh specifičnih programov: proces graditve Evrope državljanov mora vedno vključevati konkretno udeležbo lokalnih in regionalnih oblasti v vseh fazah, saj gre za bistveno institucionalno raven, ki postopkom odločanja daje večjo demokratično legitimitnost;

29. zato poziva, da se prek Odbora regij zagamči uradna udeležba lokalnih in regionalnih oblasti v fazi priprave letnih delovnih programov pri *Programu za pravice in državljanstvo* ter programu *Evropa za državljane*;

30. glede poročila o vmesnem ocenjevanju in poročila o naknadni oceni, ki ju pripravi Komisija o *Programu za pravice in državljanstvo*, še meni, da bi moral imeti možnost odgovorno izraziti svoje mnenje, kakor je to sicer uradno predvideno pri programu *Evropa za državljane*, zato poziva, da se v tem smislu vnese ustrezna določba v predlog uredbe o *Programu za pravice in državljanstvo*;

31. se zavzema za to, da ocenjevanje uresničevanja specifičnih ciljev *Programa za pravice in državljanstvo* temelji tudi na zbiranju kvalitativnih in kvantitativnih podatkov o spoštovanju, izvajanju in uresničevanju teh pravic, saj predvideno sklicevanje na evropsko razumevanje ne bo omogočilo ustrezne ocene rezultatov; v tej zvezi opozarja tudi na dejavnosti Agencije EU za temeljne pravice in Evropskega inštituta za enakost spolov za pripravo ustreznih kazalnikov in primerjalnih študij;

32. se strinja s pomembno vlogo, ki bi jo morali imeti ti programski predlogi s predvidenimi dejavnostmi za ozaveščanje in obveščanje državljanov, zlasti glede polnega dostopa do informacij, ki je vse bolj nepogrešljiva predpostavka za aktivno politično udeležbo. Na to je Odbor v preteklosti že opozoril in svoje člane pozval, naj si prizadevajo za to, da bo v državah članicah dostop do informacij učinkovito zagamčen;

33. glede *Programa za pravosodje* meni, da bo s predvidenim nadaljevanjem izmenjav osebja nacionalnih pravosodnih organov v širšem okviru Evropske pravosodne mreže mogoče postopno okrepiti vzajemno priznavanje pravosodnih sistemov in tudi izboljšati vzajemno zaupanje;

34. zato še posebej podpira konkreten predlog iz člena 6 predloga uredbe o *Programu za pravosodje*, da se financirajo ukrepi usposabljanja za sodnike in sodno osebje, saj sta usposabljanje in znanje bistvena elementa izgradnje Evrope kot območja pravice;

35. priporoča, da se temu vidiku posveti posebna pozornost in zagotovi dejansko sodelovanje vsega osebja, javnih in zasebnih delavcev, ki delujejo v okviru pravosodnih sistemov;

36. meni, da bi morale dejavnosti usposabljanja, ki se financirajo iz *Programa za pravice in državljanstvo*, vključevati tudi izobraževanje o evropskem državljanstvu za tiste, ki nameravajo pridobiti državljanstvo ene od držav članic, in učence. Strinja se z načelom spodbujanja aktivnega državljanstva mladih z izobraževanjem in to načelo podpira;

37. se strinja s finančno podporo razvoju spletnih modulov usposabljanja, ki jo predvideva predlog programa, kar je v skladu s pozivom Odbora regij k spodbujanju ukrepov za izobraževanje o državljanstvu prek medijev in IKT;

38. ugotavlja, da sta *Program za pravosodje* in *Program za pravice in državljanstvo* ustrezno sredstvo za okrepitev velikega potenciala lokalnih in regionalnih oblasti na področju čezmejnega sodelovanja pri vprašanih, povezanih z območjem svobode, varnosti in pravice;

39. načeloma podpira pristop, predvsem usmerjen k rezultatom, ki ga je pri teh treh programih izbrala Komisija in ki v osnovi temelji na mehanizmu kazalnikov, ki omogočajo ocenjevanje uresničevanja ciljev programov. Opozarja pa, da se popoln seznam kazalnikov nahaja samo v predlogu uredbe o programu *Evropa za državljane*, medtem ko na primer predlog uredbe o *Programu za pravosodje* navaja en sam kazalnik za vsak cilj in omenja neko nedoločeno vrsto drugih kazalnikov. Zato predlaga širšo skupno opredelitev, pri kateri bi se bilo še najbolj

sklicevati na merila, ki niso samo kvantitativna, ampak tudi kvalitativna;

40. opozarja, da predlog uredbe o programu *Evropa za državljane* predvideva prožnejšo strukturo od strukture programa, ki trenutno poteka. Zato ni treba vnaprej navesti kvot, ki bi jih lahko namenili posameznim ukrepom, ki bi se lahko izvajali z novim programom;

41. glede tega meni, da bi morala partnerstva med mesti ne samo še naprej biti upravičena do podpore v okviru programa, ampak bi morala imeti na voljo tudi vnaprej opredeljeno fiksno kvoto, ki v sedanjem programu znaša skoraj tretjino skupnih dodeljenih sredstev in bi se lahko ohranila na isti ravni;

42. zato poziva, da se primeren znesek skupnega proračuna za program *Evropa za državljane* nameni dejavnostim, ki potekajo v okviru teh partnerstev med mesti, saj je treba upoštevati pomembno in priznano vlogo, ki jo imajo ta partnerstva v navezovanju trdnih in trajnih stikov med državljani, tudi državljani tretjih držav;

43. želi omeniti, da bi se za doseganje predvidenih ciljev programa *Evropa za državljane* – ker sta Evropski parlament in Svet nedavno uvedla znak evropske dediščine kot instrumenta za vrednotenje skupne kulturne dediščine držav članic ob spoštovanju nacionalnih in regionalnih razlik – lahko izkoristil tudi potencial krajev, ki bodo prejeli ta novi znak, podobno kot velja za priznan pomen, ki ga ima naslov evropske prestolnice kulture za uveljavljanje evropske identitete in državljanstva.

II. PREDLOGI SPREMEMB

PRAVICE IN DRŽAVLJANSTVO – COM(2011) 758 final

Predlog spremembe 1

Člen 4(2)

Specifični cilji

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Kazalniki za merjenje uresničitve ciljev iz odstavka 1 so med drugim evropsko razumevanje spoštovanja, izvajanja in uveljavljanja teh pravic ter število pritožb.	Kazalniki za merjenje uresničitve ciljev iz odstavka 1 so med drugim ~~evropsko razumevanje~~ <u>kvalitativni in kvantitativni podatki, zbrani na evropski ravni o spoštovanju, izvajanju in uveljavljanju</u> teh pravic, ter število pritožb.

Obrazložitev

Za učinkovito merjenje uresničevanja specifičnih ciljev programa se zdi konkretnije navesti zbiranje kvalitativnih in kvantitativnih podatkov, saj bi lahko pojem "razumevanja" prinesel bolj neoprijemljive ocene, ki to uresničevanje neustrezno predstavljajo.

PRAVICE IN DRŽAVLJANSTVO – COM(2011) 758 final

Predlog spremembe 2

Člen 9(1)

Postopek odbora

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisiji pomaga odbor. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.	Komisiji pomaga odbor. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011. <u>V svetovalni postopek se lahko vključi tudi predstavnik Odbora regij.</u>

Obrazložitev

Koristno in potrebno je, da se pri sprejemu letnih delovnih programov, s katerimi se izvajajo celoten program, poleg odbora, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic in ki pomaga Komisiji, predvidi tudi udeležba predstavnika Odbora regij.

Ker gre za izvršno dejavnost programov, pri kateri so močno udeležene tudi lokalne in regionalne oblasti, njihovo sodelovanje v fazi priprave letnih delovnih programov prek evropske institucije, ki jih zastopa (Odbora regij), omogoča oblikovanje teh programov od spodaj navzgor, tudi v skladu z zahtevami evropskih državljanov.

Udeležba Odbora regij v fazi priprave letnih delovnih programov je tudi v skladu z njegovimi pristojnostmi v okviru zakonodajnega postopka sprejemanja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta za uradno pripravo tega mnenja.

PRAVICE IN DRŽAVLJANSTVO – COM(2011) 758 final

Predlog spremembe 3

Člen 12(2)

Spremljanje in ocenjevanje

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži: a) poročilo o vmesnem ocenjevanju, in sicer najpozneje do sredine leta 2018, b) poročilo o naknadni oceni.	Komisija Evropskemu parlamentu, ~~in~~ Svetu, <u>Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij</u> predloži: a) poročilo o vmesnem ocenjevanju, in sicer najpozneje do sredine leta 2018, b) poročilo o naknadni oceni.

Obrazložitev

Fazo spremljanja in ocenjevanja *Programa za pravice in državljanstvo* ter programa *Evropa za državljane* se zdaj potrebno uskladiti: Komisija pri slednjem v členu 14(3) (Spremljanje in vrednotenje) predlaga, da Komisija poročila o vmesni oceni ter naknadnem vrednotenju predloži ne samo Evropskemu parlamentu in Svetu, ampak tudi Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

Torej ni upravičenih razlogov za to, da se ohrani določba člena 12(2) predloga uredbe o *Programu za pravice in državljanstvo*, ki med prejemniki poročil o vmesnem ocenjevanju in o naknadni oceni ne omenja tudi Evropskega ekonomsko-socialnega odbora in Odbora regij: predlog spremembe torej prinaša potrebno dopolnilo.

PRAVOSODJE – COM(2011) 759 final

Predlog spremembe 1

Člen 7

Udeležba

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>1. Dostop do Programa je odprt za vse osebe javnega in/ali zasebnega prava ter subjekte, ki so bili zakonito ustanovljeni:</p> <p>a) v državah članicah;</p> <p>b) v državah Efte, ki so podpisnice Sporazuma EGP, v skladu s pogoji iz Sporazuma EGP;</p> <p>c) v državah pristopnicah, kandidatkah in potencialnih kandidatkah, v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji, določenimi v okvirnih sporazumih, sklenjenih s temi državami, ki urejajo njihovo sodelovanje v programih Unije,</p> <p>d) na Danskem na podlagi mednarodnega sporazuma.</p> <p>2. Osebe javnega in/ali zasebnega prava ter subjekti, zakonito ustanovljeni v drugih tretjih državah, zlasti državah, v katerih se izvaja Evropska sosedska politika, se lahko pridružijo ukrepom Programa, če to služi namenu teh ukrepov.</p>	<p>1. Dostop do Programa je odprt za vse osebe javnega in/ali zasebnega prava ~~ter subjekte~~, ki so ~~bili~~ zakonito ustanovljeni:</p> <p>a) v državah članicah;</p> <p>b) v državah Efte, ki so podpisnice Sporazuma EGP, v skladu s pogoji iz Sporazuma EGP;</p> <p>c) v državah pristopnicah, kandidatkah in potencialnih kandidatkah, v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji, določenimi v okvirnih sporazumih, sklenjenih s temi državami, ki urejajo njihovo sodelovanje v programih Unije,</p> <p>d) na Danskem na podlagi mednarodnega sporazuma.</p> <p>2. Osebe javnega in/ali zasebnega prava ~~ter subjekti~~, zakonito ustanovljeni ~~v drugih tretjih državah, zlasti državah~~, v katerih se izvaja Evropska sosedska politika, se lahko pridružijo ukrepom Programa, če to služi namenu teh ukrepov.</p>

Obrazložitev

Odstavka 1 in 2 med potencialnimi upravičenci programa naštevata subjekte, ki niso natančneje opredeljeni; ker oba odstavka pred tem navajata osebe javnega in/ali zasebnega prava, se zdi poznejši dodatek "subjektov" nepotreben in ga je zato treba črtati.

EVROPA ZA DRŽAVLJANE – COM(2011) 884 final

Predlog spremembe 1

Člen 9(1)

Odbor

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe št. 182/2011.	Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe št. 182/2011. <u>V svetovalni postopek se lahko vključi tudi predstavnik Odbora regij.</u>

Obrazložitev

Koristno in potrebno je, da se pri sprejemanju letnih delovnih programov, s katerimi se izvaja celoten program, poleg odbora, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic in ki pomaga Komisiji, predvidi tudi udeležba predstavnika Odbora regij.

Ker gre za izvršno dejavnost programov, pri kateri so močno udeležene tudi lokalne in regionalne oblasti, njihovo sodelovanje v fazi priprave letnih delovnih programov prek evropske institucije, ki jih zastopa (Odbora regij), omogoča oblikovanje teh programov od spodaj navzgor, tudi v skladu z zahtevami evropskih državljanov.

V Bruslju, 18. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Mehanizem za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih

(2012/C 277/07)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja poskuse Komisije za racionalizacijo in poenostavitev zahtev za spremljanje o emisijah toplogrednih plinov in poročanje o njih, vendar poziva k spremembi predloga Komisije, da bi zagotovili prostorski/regionalni kontekst za emisije toplogrednih plinov ter projekcije in načrte za razvoj z nizkimi emisijami ogljika;
- poziva, da bi morale biti uporabljene metodologije in podatki javno dostopni in ne bi smeli biti v zasebni lasti, da bi morali biti transparentni in torej ponovljivi, določiti pa bi jih moral organ, kot je Evropska agencija za okolje (EEA), s čimer bi se izognili težavam z mnogoterostjo, da bi tako olajšali oblikovanje politike v okviru upravljanja na več ravneh;
- poziva, da bi bilo treba v širših politikah, programih, pri dodeljevanju sredstev in v projektih Komisije resno preučiti, kakšen je prostorski učinek na emisije;
- opozarja Komisijo na pobude Konvencija županov, ClimAct Regions, carbonn, ICLEI in EU CO2 80/50 kot primere mednarodne odličnosti dela, ki poteka na regionalni ravni za zmanjšanje emisij CO₂;
- priporoča usklajevanje projekcij držav članic za zagotovitev zbirke skladnih projekcij, vključno s poročanjem o uporabi obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti;
- ponovno poziva k priznanju ukrepov za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanju nanje na lokalni in regionalni ravni, na kar je opozoril že na 17. konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) v Durbanu ter na predhodnih konferencah UNFCCC.

Poročevalec	Neil SWANNICK (UK/PES), član mestnega sveta Manchestra
Referenčni dokument	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o mehanizmu za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih ter za sporočanje drugih informacij v zvezi s podnebnimi spremembami na nacionalni ravni in ravni Unije COM(2011) 789 final

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. Uvod

1.1 Predlog uredbe o mehanizmu za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih ter za sporočanje drugih informacij v zvezi s podnebnimi spremembami na nacionalni ravni in ravni Unije (v nadaljnjem besedilu: predlog) je bil v veliki meri pripravljen kot posledica sporazuma iz Cancúna, deloma pa Odločbe št. 406/2009/ES in Direktive 2009/29/ES. Pravna podlaga predloga je določena v okviru člena 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Pogodba).

1.2 Skupaj določbe Odločbe 406/2009/ES, Direktive 2009/29/ES in Pogodbe (v nadaljnjem besedilu: regionalni okvir) predvidevajo strožjo zahtevo po regionalni vključenosti v blažitev podnebnih sprememb, kot jo trenutno določa predlog. Odbor poziva k spremembam predloga, da bi zagotovili prostorski/regionalni kontekst za:

- emisije toplogrednih plinov ter
- projekcije in načrte za razvoj z nizkimi emisijami ogljika;

ter meni, da bi morale biti vse uporabljene metodologije in podatki:

- javno dostopni in ne bi smeli biti v zasebni lasti,
- transparentni in torej ponovljivi,
- določiti pa bi jih moral organ, kot je Evropska agencija za okolje (EEA), s čimer bi se izognili težavam z mnogoterostjo,

da bi tako olajšali oblikovanje politike v okviru upravljanja na več ravneh.

Odbor poziva, da se v projekcijah in načrtih za razvoj z nizkimi emisijami ogljika predvidijo „emisije potrošnje“, tj. emisije, povezane z uvoženim blagom in storitvami. Poleg tega bi bilo treba v teh projekcijah in načrtih upoštevati vsakršne nenamerne ali namerne posledice politike, ki povzročajo „izvoz“ emisij zunaj

države članice. Za ta pojav se pogosto uporablja izraz „selitev virov CO₂“; dober primer je selitev težke industrije v tujino. Selitev virov CO₂ bi bilo treba upoštevati v projekcijah in načrtih za razvoj z nizkimi emisijami ogljika ter pri tem jasno navesti ukrepe, sprejete za njeno preprečitev. To je pomembno za opredelitev dejanske vloge, ki jo ima Evropa na področju zmanjševanja svetovnih emisij.

Poleg tega bi bilo treba v širših politikah, programih, pri dodeljevanju sredstev in v projektih Komisije resno preučiti, kakšen je prostorski učinek na emisije.

Odbor regij ponovno poziva k priznanju ukrepov za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanju nanje na lokalni in regionalni ravni, na kar je opozoril že na 17. konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) v Durbanu ter na predhodnih konferencah UNFCCC.

1.3 Odbor regij se strinja z oceno Komisije, da ciljev predlagane uredbe v zvezi z obveznostmi UNFCCC države članice ne morejo zadovoljivo doseči, ampak jih je mogoče zaradi obsega in učinkov ukrepa lažje doseči na ravni Unije, zato lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji, in da v skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenih ciljev.

2. Splošne ugotovitve

2.1 Odbor pozdravlja

- predlog ter posvetovanje z zainteresiranimi stranmi in presojo vpliva, ki sta bila izvedena pred njegovim sprejetjem;
- vključitev projekcij in blažilnih ukrepov, predloženih skupaj s podatki iz evidenc;
- zavezo za uskladitev mednarodnega in evropskega spremljanja in poročanja ter omogočanje lažjega izvajanja mehanizmov za spremljanje in poročanje. Vendar pričakuje, da bo Evropska komisija uporabila zaveze iz „regionalnega okvira“ in jih vključila v predlog;
- poskuse racionalizacije in poenostavitve zahtev za spremljanje in poročanje;

- skladnost med oceno emisij toplogrednih plinov ter oceno lokalnih emisij v zraku;
- mehanizem EU za izmenjavo informacij, za katerega upa, da bo koristno orodje za nacionalne, regionalne in lokalne oblikovalce politik pri obravnavanju podnebne politike;
- upoštevanje tudi drugih vplivov letalskega prometa na globalno segrevanje.

2.2 Finančna vprašanja

Izvajanje politike o podnebnih spremembah je pogosto povezano z vprašanjem razdelitve sredstev med ukrepi za blažitev podnebnih sprememb in ukrepi za prilagajanje nanje. Odbor ima zato naslednje pomisleke:

- izrecna navedba v predlogu, da so prilagoditveni ukrepi lokalno vprašanje, **brez izrecne navedbe, da so tudi blažilni ukrepi lokalno vprašanje, bi lahko dolgoročno ovirala učinkovitost politike blažitve podnebnih sprememb**;
- ni smernic glede tega, kaj za države članice pomeni dejanska razširitev področja uporabe, ki jo prinaša predlog. To je potrebno, da bi se izognili pretiranim stroškom za strokovnjake, ki bodo na koncu izvajali mnoge od teh sprememb predloga;
- regijam ni dodeljenih vsaj 30 % prihodkov, ustvarjenih z dražbo pravic. To je potrebno za pomoč pri izvajanju ciljev Evropa 2020 o obnovljivih virih energije in energetske učinkovitosti;
- upravna, tehnična in finančna bremena dodatnih zahtev za spremljanje in poročanje bodo verjetno nosile tudi regije, zato bi morala biti sorazmerna;
- manjšim dodatnim izboljšavam zbirk podatkov bi se bilo treba izogibati, če se s tem ovira izvajanje politike blažitve ali prilagajanja.

2.3 Evidenca emisij in podatki o emisijah

Evidenca emisij prikazuje preteklo oziroma sedanje stanje emisij. Namenjena bi morala biti obveščanju zainteresiranih strani o trenutnem stanju politike blažitve podnebnih sprememb.

Zato velja naslednje:

- uporabnost evidence bi močno povečale projekcije in načrti za razvoj z nizkimi emisijami ogljika s kratko-, srednje- in dolgoročno usmeritvijo;
- podatki o emisijah, ki bodo pridobljeni v skladu s predlogom, so osrednjega pomena za razumevanje strateške usmeritve, prednostnih nalog in uspešnosti Evropske unije, njenih držav članic in regij;
- vendar bi bilo treba za čim boljšo uporabo podatke predložiti skupaj s z glavnimi podatki o gospodarski in socialni uspešnosti, ki jih redno uporabljajo nosilci odločanja.

Evropska agencija za okolje (EEA) ima pomembno vlogo pri razvoju in uporabi skladnih metodologij ter podpori držav članic pri pripravi evidenc.

- Za podatke o emisijah in njihova kakovost bi morale biti neposredno odgovorne osrednje statistične in podatkovne službe Evropske unije. To bi moralo vključevati močan, pregleden in **odgovoren osrednji proces** za preverjanje točnosti/zanesljivosti nacionalnih zbirk podatkov ter projekcij in načrtov za razvoj z nizkimi emisijami ogljika.
- Vsaka država članica bi morala zagotoviti skupni seštevek izpustov naslednjih emisij od leta 1990:
  - emisij, ki nastanejo v državi članici (virih);
  - emisij, ki jih povzroči sprememba rabe zemljišč, in
  - emisij, ki nastanejo v skladu s členom 5 Odločbe št. 406/2009/ES.

Ti podatki, ki dopolnjujejo absolutni cilj 20-odstotnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, so izrednega pomena za zaustavitev globalnega segrevanja pod 2 °C.

2.4 Izvajanje politike

Odbor regij se zavzema za potrjeno, količinsko opredeljeno, prostorsko/regionalno razsežnost projekcij in načrtov za razvoj z nizkimi emisijami ogljika, saj:

- prostorska razsežnost zagotavlja boljše spremljanje napredka in podatkov, kot ga omogočajo generične predstavitve na nacionalni ravni;
- so regije bližje državljanom kot države članice, zato lahko lažje obveščajo javnost o podnebnih vprašanjih, kar je eden od ciljev mehanizma za spremljanje in poročanje.

Regionalne oblasti so pomemben vir strokovnega znanja in so svoje delo predstavile na konferencah UNFCCC. **Od samega začetka bi morale biti vključene v oblikovanje ukrepov** za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, tako da bi kar najbolje izkoristili njihovo strokovno znanje in izkušnje pri obravnavi vplivov in vzrokov podnebnih sprememb, ki najhujše prizadenejo lokalno raven.

- Komisijo opozarjamo na pobude Konvencija županov, ClimAct Regions, carbonn, ICLEI in EU CO2 80/50 kot primere mednarodne odličnosti dela, ki poteka na regionalni ravni za zmanjšanje emisij CO₂.
- Regionalna razsežnost je v skladu z regionalnim okvirom.
- Pošilja jasno politično sporočilo v tej smeri.
- Nacionalna politika ima v smislu zmanjšanja emisij različen učinek na posamezne regije države članice, in to je treba upoštevati.
- Ukrepe je treba sprejemati bliže viru emisij. Če so torej zagotovljeni podatki, ki se lahko uporabijo na lokalni ravni, je bolj verjetno, da bodo sprejeti ustrezni ukrepi.
- To bi bilo sorazmerno v skladu s členoma 191 in 192 Pogodbe.
- Regije dosegajo različne stopnje zmanjšanja emisij glede na svoj gospodarski ustroj in infrastrukturo. Te stopnje zmanjšanja emisij se razlikujejo med regijami posameznih držav članic in v širši Evropi.
- Čeprav so te oblasti blizu izvajanju politik, se države članice z njimi ne posvetujejo vedno o podnebnih vprašanjih.
- Spopadanje z izzivi blažitve podnebnih sprememb ne poteka od zgoraj navzdol.

Poleg tega je treba priznati tehnično in finančno pomoč državam v razvoju, ki jo nudijo regionalne oblasti v okviru programov decentraliziranega sodelovanja.

2.5 Prilagajanje

Strategije za prilagajanje podnebnim spremembam trenutno niso obvezne, zato se lahko zdi obveznost poročanja o prilagoditvenih ukrepih (člen 16) nesmiselna, čeprav to ne pomeni, da je ne bi smeli uvesti.

Odbor ponovno poziva, da bi morale imeti lokalne in regionalne oblasti v organih, kot je novi odbor za prilagajanje na podnebne spremembe, svojega predstavnika. Pri tem opozarja na pakt mesta México (*Mexico City Pact*) iz leta 2010 in listino o prilagajanju podnebnim spremembam, podpisano decembra 2011 v Durbanu.

2.6 Načrti za razvoj z nizkimi emisijami ogljika in projekcije: preglednost in lastništvo podatkov

Nacionalne, regionalne in lokalne oblasti morajo imeti orodja, ukrepe, navodila in smernice od Evropske komisije in EEA za:

- razvoj projekcij in načrtov za razvoj z nizkimi emisijami ogljika;
- vzpostavitev mehanizmov za spremljanje;
- pravočasen in stroškovno učinkovit dostop do podatkov;
- izogibanje komoditizaciji in širjenju podatkov in zbirnih orodij;
- zagotavljanje skladnosti med projekcijami in načrti za razvoj z nizkimi emisijami ogljika;
- povečanje kakovosti, zanesljivosti in zaupnosti podatkov;
- izpolnjevanje obveznosti iz Kjotskega protokola, sporazumov iz Cancúna in Durbanske platforme za okrepljeno ukrepanje.

Odbor poziva EEA, naj poleg nacionalnih evidenc in statističnih podatkov o blažilnih ukrepih pripravi usklajene in pregledne lokalne in regionalne zbirke podatkov, ki jih je mogoče poiskati prek spletnega iskalnika s filtriranjem rezultatov glede na državno, regionalno in podregionalno raven ter po sektorjih, da bi omogočili primerjalno analizo, standardizacijo in preučitev glede na socialno-ekonomske podatke.

2.7 Emisije iz letalskega in pomorskega prometa

Navedbe glede poročanja o emisijah iz civilnega letalstva in emisijah iz pomorskega prometa so nejasne:

- Odbor namreč meni, da je to zaradi napačnega razumevanja vrste virov „1A3a – Civilni letalski promet“; štel naj bi se namreč, da so emisije iz zasebnih (in ne komercialnih) letal enake nič, tj. emisije iz zelo lahkih letal in helikopterjev, ki uporabljajo predvsem majhna zasebna letališča. To bi moralo biti jasno navedeno;
- za emisije iz pomorskih plovil, ki uporabljajo evropska pristanišča, ni na voljo nobene metodologije, zato bi moralo biti v predlogu izrecno navedeno, da Evropska komisija čaka na zakonodajo, preden bo oblikovala metodologijo.

3. Sklep

Odbor izraža zaskrbljenost zaradi pomanjkanja regionalne razsežnosti v predlogu. OR meni, da je to zamujena priložnost in da bo zaradi tega izvajanje blažilne politike ovirano. Po njegovem mnenju bi predlog z vključitvijo izrecne regionalne razsežnosti pomenil korak naprej. Pohvaliti je treba poudarek na projekcijah in načrtih za razvoj z nizkimi emisijami ogljika.

II. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Člen 1 – Vsebina

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(e) poročanje o emisijah CO ₂ iz pomorskega prometa;	(e) ~~poročanje o emisijah CO₂ iz pomorskega prometa~~ <u>izvajanje mehanizma poročanja za pomorski promet, če bo sprejeta ustrežna zakonodaja;</u>
(f) spremljanje uporabe prihodkov, ustvarjenih z dražbo pravic, na podlagi člena 3d(1) in (2) ali člena 10(1) Direktive 2003/87/ES in poročanje o njih v skladu s členoma 3d(4) in 10(3) navedene direktive;	(f) spremljanje uporabe prihodkov, ustvarjenih z dražbo pravic, na podlagi člena 3d(1) in (2) ali člena 10(1) Direktive 2003/87/ES in poročanje o njih v skladu s členoma 3d(4) in 10(3) navedene direktive;
(g) spremljanje ukrepov držav članic za prilagoditev neizogibnim posledicam podnebnih sprememb in poročanje o njih;	(g) spremljanje ukrepov držav članic <u>in njihovih regij</u> za prilagoditev neizogibnim posledicam podnebnih sprememb in poročanje o njih;
(h) ocenjevanje napredka držav članic pri izpolnjevanju obveznosti iz Odločbe št. 406/2009/ES;	(h) ocenjevanje napredka držav članic <u>in njihovih regij</u> pri izpolnjevanju obveznosti iz Odločbe št. 406/2009/ES;
(i) zbiranje informacij in podatkov, potrebnih za podporo oblikovanja in ocene prihodnje politike Unije o podnebnih spremembah.	(i) zbiranje informacij in podatkov, potrebnih za podporo oblikovanja in ocene prihodnje politike Unije o podnebnih spremembah.

Obrazložitev

Mehanizem za poročanje o emisijah iz pomorskega prometa v predlogu ni predviden; predvidevamo, da bo tak mehanizem določen, če bo to zahtevala nova zakonodaja.

Ker se bodo ukrepi izvajali predvsem na lokalni/regionalni ravni, bi bilo treba to v predlogu bolj izrecno navesti.

Predlog spremembe 2

Člen 2 – Področje uporabe

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(j) <u>ukrepe držav članic na nacionalni in regionalni ravni za blažitev podnebnih sprememb.</u>

Obrazložitev

Potrebno je sklicevanje na regionalno raven, in sicer tako pri ukrepih za blažitev podnebnih sprememb kot tudi ukrepih za prilagajanje nanje.

Predlog spremembe 3

Člen 3 – Opredelitev pojmov

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(13) „nacionalni sistem za politike in ukrepe ter projekcije“ pomeni sistem institucionalnih, pravnih in postopkovnih ureditev, vzpostavljenih v državi članici, za poročanje o politikah in ukrepih ter za pripravo projekcij antropogenih emisij toplogrednih plinov po virih in odstranitve po ponorih, kot se zahteva v skladu s členom 13 te uredbe, in poročanje o teh projekcijah;	(13) „nacionalni sistem za politike in ukrepe ter projekcije“ pomeni sistem institucionalnih, pravnih in postopkovnih ureditev, vzpostavljenih v državi članici, za poročanje o politikah in ukrepih ter za pripravo projekcij antropogenih emisij toplogrednih plinov po virih in odstranitve po ponorih, <u>z uporabo metod, dogovorjenih z Evropsko komisijo za zagotovitev skladnosti</u> , kot se zahteva v skladu s členom 13 te uredbe, in poročanje o teh projekcijah;

Obrazložitev

Države članice morajo usklajeno obravnavati politike, ukrepe in projekcije.

Predlog spremembe 4

Člen 4 – Strategije za razvoj z nizkimi emisijami ogljika

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>2. Države članice svoje strategije za razvoj z nizkimi emisijami ogljika Komisiji predložijo eno leto po začetku veljavnosti te uredbe ali v skladu s kakršnimi koli časovnimi razporedi, dogovorjenimi na mednarodni ravni v okviru procesa UNFCCC.</p> <p>3. Komisija in države članice takoj objavijo svoje strategije za razvoj z nizkimi emisijami ogljika in vse njihove posodobitve.</p>	<p>2. Države članice svoje <u>prostorsko opredeljene</u> strategije za razvoj z nizkimi emisijami ogljika Komisiji predložijo eno leto po začetku veljavnosti te uredbe ali v skladu s kakršnimi koli časovnimi razporedi, dogovorjenimi na mednarodni ravni v okviru procesa UNFCCC.</p> <p>3. Komisija in države članice takoj objavijo svoje strategije za razvoj z nizkimi emisijami ogljika <u>ter izračune</u> in <u>podatke, na katerih temeljijo, pa tudi</u> vse njihove posodobitve.</p>

Obrazložitev

V teh načrtih je treba zagotoviti prostorski vidik, s čimer se pokaže, da so bili pripravljene premišljeno in utemeljeno; to je deloma zato, ker bo brez prostorskega vidika izvajanje „na terenu“ oteženo.

Informacije o tem, kako so bili pridobljeni ti izračuni, na katerih temeljijo projekcije in nizkoogljicne razvojne strategije, so ključnega pomena za analizo politike in njeno preglednost.

Predlog spremembe 5

Člen 5 – Nacionalni sistemi evidenc

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Nacionalni sistemi evidenc</p> <p>1. Države članice vzpostavijo in upravljajo nacionalne sisteme evidenc ter si prizadevajo za njihovo stalno izboljševanje, da ocenijo antropogene emisije toplogrednih plinov po virih in po ponorih odstranjene toplogredne pline iz Priloge I k tej uredbi ter zagotovijo pravočasnost, preglednost, točnost, enotnost, primerljivost in popolnost svojih evidenc toplogrednih plinov.</p> <p>2. Države članice zagotovijo, da imajo njihovi pristojni organi za evidence dostop do naslednjih elementov in da njihov nacionalni sistem evidenc tem organom omogoča dostop do teh elementov:</p> <p>(a) podatkov in metod, o katerih se poroča za dejavnosti in naprave iz Direktive 2003/87/ES, za namene priprave nacionalnih evidenc toplogrednih plinov, da se zagotovi skladnost sporočenih emisij toplogrednih plinov v okviru sistema Unije za trgovanje z emisijami in v nacionalnih evidencah toplogrednih plinov;</p> <p>(b) podatkov, ki se zberejo v okviru sistemov poročanja o fluoriranih plinih v različnih sektorjih, vzpostavljenih v skladu s členom 6(4) Uredbe (ES) št. 842/2006, za namene priprave nacionalnih evidenc toplogrednih plinov;</p> <p>(c) emisij, temeljnih podatkov in metodologij, o katerih poročajo industrijski kompleksi v skladu z Uredbo (ES) št. 166/2006, za namene priprave nacionalnih evidenc toplogrednih plinov;</p> <p>(d) podatkov, o katerih se poroča v skladu z Uredbo (ES) št. 1099/2008.</p>	<p>Nacionalni sistemi evidenc</p> <p>1. Države članice vzpostavijo in upravljajo nacionalne sisteme evidenc ter si prizadevajo za njihovo stalno izboljševanje, da ocenijo antropogene emisije toplogrednih plinov po virih in po ponorih odstranjene toplogredne pline iz Priloge I k tej uredbi ter zagotovijo pravočasnost, preglednost, točnost, enotnost, primerljivost in popolnost svojih evidenc toplogrednih plinov.</p> <p>2. Države članice zagotovijo, da imajo njihovi pristojni organi za evidence dostop do naslednjih elementov in da njihov nacionalni sistem evidenc tem organom omogoča dostop do teh elementov:</p> <p>(a) podatkov in metod, o katerih se poroča za dejavnosti in naprave iz Direktive 2003/87/ES, za namene priprave nacionalnih evidenc toplogrednih plinov, da se zagotovi skladnost sporočenih emisij toplogrednih plinov v okviru sistema Unije za trgovanje z emisijami in v nacionalnih evidencah toplogrednih plinov;</p> <p>(b) podatkov, ki se zberejo v okviru sistemov poročanja o fluoriranih plinih v različnih sektorjih, vzpostavljenih v skladu s členom 6(4) Uredbe (ES) št. 842/2006, za namene priprave nacionalnih evidenc toplogrednih plinov;</p> <p>(c) emisij, temeljnih podatkov in metodologij, o katerih poročajo industrijski kompleksi v skladu z Uredbo (ES) št. 166/2006, za namene priprave nacionalnih evidenc toplogrednih plinov;</p> <p>(d) podatkov, o katerih se poroča v skladu z Uredbo (ES) št. 1099/2008.</p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>3. Države članice zagotovijo, da njihovi pristojni organi za evidence izvajajo naslednji dejavnosti in da njihov nacionalni sistem evidenc tem organom omogoča izvajanje teh dejavnosti:</p> <p>(a) uporabo sistemov poročanja, vzpostavljenih v skladu s členom 6(4) Uredbe (ES) št. 842/2006, z namenom izboljšanja ocene fluoriranih plinov v njihovih nacionalnih evidencah toplogrednih plinov;</p> <p>(b) izvajanje letnih pregledov skladnosti iz člena 7(1)(l) in (m) te uredbe.</p>	<p>3. Države članice zagotovijo, da njihovi pristojni organi za evidence izvajajo naslednji dejavnosti in da njihov nacionalni sistem evidenc tem organom omogoča izvajanje teh dejavnosti:</p> <p>(a) uporabo sistemov poročanja, vzpostavljenih v skladu s členom 6(4) Uredbe (ES) št. 842/2006, z namenom izboljšanja ocene fluoriranih plinov v njihovih nacionalnih evidencah toplogrednih plinov;</p> <p>(b) izvajanje letnih pregledov skladnosti iz člena 7(1)(l) in (m) te uredbe.</p> <p><u>4. Države članice zagotovijo, da se regionalne oblasti s pristojnostmi na področju emisij in ponorov ogljika seznanijo z nacionalnimi sistemi evidenc in vsemi njihovimi posodobitvami ter v teh sistemih sodelujejo, da bi bili tako predlagani ukrepi in politike čim ustrežnejši in učinkovitejši.</u></p>

Obrazložitev

Uvedba in oblikovanje ustreznih ukrepov za zmanjšanje emisij in upoštevanje rezultatov teh ukrepov v evidencah toplogrednih plinov sta tesno povezana s poznavanjem virov informacij, modelov in metodoloških pristopov, izračunov, predpostavk itd. Nekateri viri emisij iz sektorjev, ki povzročajo razpršene emisije, in ponorov ogljika so v pristojnosti regionalnih oblasti. Zato se zdi smiselno, da se regionalne oblasti seznanijo z nacionalnimi sistemi evidenc in v njih sodelujejo, da se izboljšajo in prilagodijo tako nacionalni sistemi evidenc kot tudi politike za ublažitev podnebnih sprememb, ki se predlagajo na regionalni ravni.

Predlog spremembe 6

Člen 6 – Sistem evidenc Unije

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(c) letni strokovni pregled evidenc toplogrednih plinov držav članic.</p>	<p>(c) letni <u>neodvisni</u> strokovni pregled evidenc toplogrednih plinov držav članic;</p> <p>(d) <u>prostorski učinek širših politik, programov, dodeljevanja sredstev in projektov Komisije na emisije.</u></p>

Obrazložitev

Evidence držav članic bi moral neodvisno pregledati nekomercialen pristojni organ za evidence, ki ne sodeluje pri pripravi nacionalne evidence v danem letu. Po možnosti bi moral biti to organ znotraj EEA. Evropska komisija bi morala priznati, da tudi njene politike in programi vplivajo na emisije; tako bo lahko ugotovila, ali je njen učinek pozitiven ali negativen.

Predlog spremembe 7

Člen 7 – Evidence toplogrednih plinov

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(a) svoje antropogene emisije toplogrednih plinov iz Priloge I k tej uredbi in antropogene emisije toplogrednih plinov iz člena 2(1) Odločbe št. 406/2009/ES za leto X – 2. Brez poseganja v poročanje o toplogrednih plinih iz Priloge I k tej uredbi se za namene člena 3 in člena 7(1) Odločbe št. 406/2009/ES šteje, da so emisije ogljikovega dioksida (CO₂) iz vrste virov IPCC „1A3a – Civilni letalski promet“ enake nič;</p>	<p>(a) svoje antropogene emisije toplogrednih plinov iz Priloge I k tej uredbi in antropogene emisije toplogrednih plinov iz člena 2(1) Odločbe št. 406/2009/ES za leto X – 2. Brez poseganja v poročanje o toplogrednih plinih iz Priloge I k tej uredbi se za namene člena 3 in člena 7(1) Odločbe št. 406/2009/ES šteje, da so emisije ogljikovega dioksida (CO₂) iz vrste virov IPCC „1A3a – Civilni letalski promet“, <u>povezane z zasebnimi zračnimi plovili</u>, enake nič;</p>

Obrazložitev

Vrsta virov IPCC 1A3a se nanaša na emisije, ki nastajajo pri vzletu in pristanku zračnih plovil ter njihovem letenju znotraj države članice. Vključitev emisij lahkih zračnih plovil, ki vzletajo z zasebnih letališč, bi lahko bila kratkoročno obremenjujoča. Vendar bi se lahko gorivo, ki ga uporabljajo lahka zračna plovila, obravnavalo v okviru emisij goriva iz tankov, če ta zračna plovila uporabljajo komercialna letališča (kar bi pomenilo neskladnost).

Predlog spremembe 8

Člen 13 – Nacionalni sistemi za politike, ukrepe in projekcije

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Njihov cilj je zagotoviti pravočasnost, preglednost, točnost, enotnost, primerljivost in popolnost sporočenih informacij o politikah in ukrepih ter projekcijah antropogenih emisij toplogrednih plinov po virih in odstranitve po ponorih, kot je določeno v členih 14 in 15 te uredbe, vključno z uporabo podatkov, metod in modelov ter izvajanjem dejavnosti zagotavljanja kakovosti, kontrole kakovosti in analize občutljivosti.	2. ~~Njihov cilj je zagotoviti v teh poročilih je treba na nacionalni in evropski ravni zagotoviti pravočasnost, preglednost, točnost, enotnost, primerljivost in popolnost sporočenih informacij o politikah in ukrepih ter projekcijah antropogenih emisij toplogrednih plinov po virih in odstranitve po ponorih, kot je določeno v členih 14 in 15 te uredbe, vključno z uporabo prostorsko opredeljenih razčlenjenih (*) podatkov, metod in modelov ter izvajanjem dejavnosti zagotavljanja kakovosti, kontrole kakovosti in analize občutljivosti. Sporočiti bi bilo treba vse informacije, da se omogoči prihodnja analiza.~~

(*) Op. prev.: glej opombo na prejšnji strani.

Obrazložitev

Treba bi bilo omogočiti primerjavo projekcij in načrtov za razvoj z nizkimi emisijami ogljika med državami članicami. Prav tako bi moralo biti mogoče primerjati učinke na emisije v različnih sektorjih na različnih evropskih območjih. Zato bi morali biti podatki dostopni, da se omogoči nadaljnja analiza in vzpostavi zaupanje v strategije.

Predlog spremembe 9

Člen 14 – Poročanje o politikah in ukrepih

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. ... (c) informacije o nacionalnih politikah in ukrepih ter o izvajanju politik in ukrepov Unije, ki omejujejo ali zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov po virih ali povečujejo odstranjevanje po ponorih, predstavljenih na sektorski osnovi za vsak toplogredni plin iz Priloge I k tej uredbi. Te informacije vsebujejo sklicevanja na veljavne nacionalne politike ali politike Unije, zlasti na področju kakovosti zraka, in vključujejo: ...	1. ... (c) informacije o nacionalnih politikah in ukrepih ter o izvajanju politik in ukrepov Unije, ki omejujejo ali zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov po virih ali povečujejo odstranjevanje po ponorih, <u>ali ki povečujejo delež energije iz obnovljivih virov ali zmanjšujejo končno porabo energije</u> , predstavljenih (*) na <u>regionalni in sektorski osnovi</u> za vsak toplogredni plin iz Priloge I k tej uredbi. Te informacije vsebujejo sklicevanja na veljavne nacionalne politike ali politike Unije, zlasti na področju kakovosti zraka, in vključujejo: ...
2. Države članice v elektronski obliki objavijo vse ocene stroškov in učinkov nacionalnih politik in ukrepov ter vse informacije o izvajanju politik in ukrepov Unije, ki omejujejo ali zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov po virih ali povečujejo odstranjevanje po ponorih, skupaj z vsemi tehničnimi poročili, na katerih te ocene temeljijo. Te morajo vključevati opise modelov in uporabljenih metodoloških pristopov, opredelitev in temeljnih predpostavk.	2. Države članice v elektronski obliki objavijo vse ocene stroškov in učinkov nacionalnih politik in ukrepov ter vse informacije o izvajanju politik in ukrepov Unije, ki omejujejo ali zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov po virih ali povečujejo odstranjevanje po ponorih, skupaj z vsemi tehničnimi poročili, na katerih te ocene temeljijo. Te morajo vključevati opise modelov in uporabljenih metodoloških pristopov, opredelitev in temeljnih predpostavk <u>in izračunov</u> .

(*) Op. prev.: Napačen prevod predloga Komisije v slovenščino. Pravilno bi bilo „predstavljene“, saj se beseda navezuje na informacije.

Obrazložitev

Regionalni vidik mora biti izrecno naveden.

Potrebni so tako izračuni kot tudi kvalitativne obrazložitve.

Predlog spremembe 10

Člen 15 – Poročanje o projekcijah

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Države članice Komisiji do 15. marca vsako leto („leto X“) sporočijo nacionalne projekcije antropogenih emisij toplogrednih plinov po virih in odstranitev po ponorih, organizirane po plinih in sektorjih.	1. Države članice Komisiji do 15. marca vsako leto („leto X“) sporočijo nacionalne projekcije antropogenih emisij toplogrednih plinov po virih in odstranitev po ponorih, organizirane po plinih in sektorjih <u>ter regijah</u> .

Obrazložitev

Regionalni vidik mora biti izrecno naveden.

Predlog spremembe 11

Člen 25 – Vloga Evropske agencije za okolje

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
...	...
(d) izvajanju letnega strokovnega pregleda;	(d) <u>internem</u> izvajanju letnega strokovnega pregleda;
...	...
(h) pripravi ocen za podatke o projekcijah, o katerih države članice ne poročajo;	(h) pripravi ocen za podatke <u>in izračune</u> o projekcijah, o katerih države članice ne poročajo;
...	...
(j) razširjanju informacij, zbranih v skladu s to uredbo, vključno z vodenjem in posodabljanjem zbirke podatkov o politikah in ukrepih držav članic za blažitev, ter mehanizmu za izmenjavo informacij o učinkih podnebnih sprememb, ranljivostih zaradi podnebnih sprememb in prilagajanju podnebnim spremembam.	(j) razširjanju <u>elektronsko dostopnih</u> informacij, zbranih v skladu s to uredbo, vključno z vodenjem in posodabljanjem zbirke podatkov o politikah in ukrepih držav članic za blažitev, ter mehanizmu za izmenjavo informacij o učinkih podnebnih sprememb, ranljivostih zaradi podnebnih sprememb in prilagajanju podnebnim spremembam;:- (k) <u>zagotavljanju orodij za opravljanje projekcij</u> ; (l) <u>usklajevanju projekcij držav članic za zagotovitev zbirke skladnih projekcij, vključno s poročanjem o uporabi obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti</u> ; (m) <u>zbiranju podatkov o kumulativnem sproščanju emisij iz vsake države članice, da se vključijo viri, viri in ponori ter emisije iz člena 5 Odločbe 406/2009/ES</u> ; (n) <u> vključevanju vrste projekcij, v katerih so upoštevane širše globalne emisije toplogrednih plinov, ki izhajajo iz dejavnosti v Evropi</u> ; (o) <u>zagotavljanju smernic glede verjetnih stroškov priprave projekcij emisij in načrtov za razvoj z nizkimi emisijami ogljika</u> .

Obrazložitev

Evropska agencija za okolje je ključnega pomena za uspeh politik držav članic, zato bi morala zagotavljati strokovno znanje in smernice glede verjetnih gibanj emisij. Kumulativne emisije so bistvene za koncentracije toplogrednih plinov v ozračju in torej prihodnja povišanja temperature. Emisije znotraj evropskih meja niso točen odraz svetovnih emisij, ki jih povzroča Evropa, zato bi bilo treba izrecno vključiti oceno „emisij potrošnje“.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Predlog uredbe o vzpostavitvi programa za okoljske in podnebne ukrepe (LIFE)

(2012/C 277/08)

ODBOR REGIJ

- bi glede na pomembne izzive na tem področju želel bistveno večje povečanje proračuna programa, medtem ko priznava, da se je o točnem znesku mogoče dogovoriti šele po zaključku pogajanj o večletnem finančnem okviru;
- podpira nov pristop integriranih projektov, vendar poziva k spodbujanju dostopa zainteresiranih strani do integriranih projektov in njihovo sodelovanje v teh projektih; meni, da bi bilo med prednostna področja integriranih projektov treba dodati tudi morsko okolje, tla in hrup; poziva k ustreznim mehanizmom usklajevanja LIFE z drugimi skladi EU skupnega strateškega okvira in s prednostnimi okviri ukrepanja za financiranje programa Natura 2000;
- meni, da bo izvzetje DDV kot upravičenega stroška verjetno odvrnilo številne morebitne vlagatelje od priprave predloga, ter predlaga, naj se DDV dopušča kot upravičeni strošek, če upravičenci lahko dokažejo, da vračilo DDV ni možno;
- priporoča, naj stroški stalnega osebja ostanejo upravičeni, pod pogojem, da se dokaže in je zabeleženo, da je to osebje za polni ali skrajšani delovni čas formalno dodeljeno projektu;
- predlaga, da se zgornja stopnja sofinanciranja poviša na 85 % v manj razvitih regijah (kot so opredeljene v uredbi o strukturnih skladih) in najbolj oddaljenih regijah;
- poziva k temu, da se program LIFE odpre tudi za čezmorske države in ozemlja EU, ki so podpisnice Sklepa o pridružitvi čezmorskih držav (Sklep Sveta 2001/822/ES), ki EU prispevajo veliko biotske raznovrstnosti.

Poročevalka	Kay TWITCHEN (UK/neodv.), članica grofijskega sveta Essex
Referenčni dokument	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za okoljske in podnebne ukrepe (LIFE) COM(2011) 874 final - 2011/0428 (COD)

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

A. Splošne ugotovitve

1. ponavlja svoje stališče, da je program LIFE pomemben instrument, ki pomaga financirati lokalne in regionalne okoljske politike ter projekte z evropsko dodano vrednostjo in je pripomogel k spodbuditi prizadevanj lokalnih in regionalnih oblasti. Pomaga tudi pri oblikovanju partnerstev ter s tem prispeva h krepitvi struktur sodelovanja in lažji izmenjavi izkušenj in informacij na lokalni in regionalni ravni;

2. pozdravlja namero, da se program LIFE nadaljuje v novem obdobju financiranja. Meni, da bo to zagotovilo učinkovitejše posredovanje, ustvarilo sinergije z usklajevanjem dejavnosti na ravni EU in nacionalni ravni ter povečalo prepoznavnost okoljskih in podnebnih ukrepov;

3. se strinja s Komisijo, da bi morali biti okoljski in podnebni ukrepi sestavni del večine politik EU. Vendar pa glavni instrumenti financiranja EU ne obravnavajo vseh posebnih okoljskih in podnebnih potreb, zato še naprej potrebujemo poseben program za okoljske in podnebne ukrepe, ki temelji na dosežkih Uredbe LIFE+ (ES) št. 614/2007 za obdobje 2007–2013. Ta dopolnjuje pristop vključevanja k doseganju okoljskih in podnebnih ciljev v okviru proračuna EU s financiranjem okoljskih in podnebnih projektov, ki niso upravičeni do sredstev iz drugih virov;

4. ugotavlja, da je bilo pri ocenjevanju obstoječega programa LIFE poudarjeno, da je njegov vpliv omejen zato, ker program ni strateško usmerjen. Novi program bi zato uvedel prilagodljiv pristop od zgoraj navzdol in vzpostavil dva ločena podprograma za okoljske in podnebne ukrepe z jasno opredeljenimi prednostnimi nalogami;

5. meni, da je pri tem pomembno, da se ohrani zadostna prožnost programa. Postopek določanja prednostnih nalog ne bi smel povzročiti prevelikih omejitev in preveč zavezujočih meril. Tako kot v sedanjem programu bi morala biti odločilna kakovost predlaganih projektov;

6. meni, da bi morala uredba LIFE izrecno navesti potrebo po iskanju sinergij med različnimi vejami, da se na primer zagotovi, da imajo podnebni projekti, ki se financirajo s programom LIFE, pozitiven učinek na biotsko raznovrstnost, in da okoljski projekti, ki se financirajo s programom LIFE, upoštevajo podnebno problematiko. Komisija je opozorila na morebitne sinergije med obema podprogramoma in na to, da so projekti lahko koristni na različne načine, zato bo pomembno zagotoviti, da se to uresniči;

7. ponavlja svoj poziv ⁽¹⁾, naj program LIFE še naprej nudi podporo projektom komuniciranja in obveščanja, pri čemer bi

se bolj osredotočili na ozaveščanje, vključno z izobraževanjem o trajnostnem razvoju, in spodbujanje projektov, v katerih sodelujejo lokalne in regionalne oblasti. V zvezi s tem pozdravlja prednostno področje „upravljanje in informacije“ v obeh podprogramih;

8. pozdravlja predlog, da bosta za zagotavljanje skladnosti oba podprograma LIFE uvrščena v en sam večletni delovni program, z enim samim sklopom skupnih pravil za izvajanje, enim samim pozivom za zbiranje predlogov projektov, ki jih bo nato skupaj obravnaval Odbor za program LIFE za okoljske in podnebne ukrepe, in opozarja, da postopki in prednostne naloge za oba podprograma ne bi smeli biti različni;

9. odobrava, da je Evropska komisija opravila obsežno posvetovanje pri pripravi tega predloga in je upoštevala mnoga stališča, ki so jih izrazile zainteresirane strani in OR ⁽²⁾.

ODBOR REGIJ

B. Kazalniki

10. odobrava poudarek, ki ga člen 3 predloga namenja opredelitvi kazalnikov za merjenje uspešnosti programa LIFE. Priporoča, da se dodajo kazalniki za merjenje in spodbujanje dobrega upravljanja in komuniciranja v okviru vsakega projekta LIFE. OR je pozval, naj si program LIFE pri vsakem projektu prizadeva za ciljno usmerjeno in s tem bolj učinkovito komuniciranje in krepitev zmogljivosti.

ODBOR REGIJ

C. Podprogram za okolje (LIFE-okolje)

Prednostno področje: okolje in učinkovitost rabe virov

11. ugotavlja, da predlog v členu 10 izključuje inovacije zasebnega sektorja, usmerjene v uporabo na trgu, ker bodo vključene v pobudo Obzorje 2020. Zato bo program LIFE lahko bolj osredotočen na ekološke inovacije lokalnih in regionalnih oblasti in na iskanje rešitev, ki jih je najpogosteje najbolje mogoče izvesti z javno-zasebnimi partnerstvi. Zato OR odobrava preusmeritev k inovacijam javnega sektorja in možnost javno-zasebnih partnerstev.

ODBOR REGIJ

Prednostno področje: biotska raznovrstnost

12. odobrava, da v skladu s pozivom OR ⁽³⁾ predlog v členu 11 dopušča ponavljajoče se dejavnosti, pod pogojem, da se

⁽¹⁾ CdR 6/2011 fin, točka 74.

⁽²⁾ Poročilo *Assessment of Territorial Impacts of the EU Life+ Instrument*, ki ga je pripravil sekretariat Odbora regij, maj 2011; CdR 6/2011 fin.

⁽³⁾ CdR 6/2011 fin, točka 56.

projekti izvajajo na podlagi zglednih postopkov, ki se lahko uporabijo v drugih regijah, in da bodo zanje veljali standardi spremljanja in sporočanja rezultatov javnosti;

13. meni, da bo podpora za financiranje programa Natura 2000 prek celostnih projektov za prednostne okvire ukrepanja ključni element v okviru prednostnega področja biotske raznovrstnosti programa LIFE. OR poziva k temu, da bi morale biti regionalne oblasti – ob upoštevanju institucionalnega okvira vsake države članice – pristojne za razvoj prednostnih okvirov ukrepanja, in se seznanja z najnovejšimi pobudami Evropske komisije o financiranju programa Natura 2000 ⁽⁴⁾.

ODBOR REGIJ

Prednostno področje: okoljsko upravljanje in informacije

14. močno pozdravlja okrepitev podpore programa LIFE za okoljsko upravljanje s tem, da je postalo prednostno področje v predlagani uredbi (člen 12). OR meni, da bo to povečalo prepoznavnost morebitnih projektov upravljanja in da bodo lokalne in regionalne oblasti postale pomembne upravičenke tega novega prednostnega področja. OR je pozval k temu, naj program LIFE prispeva h krepitvi upravnih zmogljivosti lokalnih in regionalnih oblasti in naj se bolj osredotoči na ozaveščanje, vključno z izobraževanjem o trajnostnem razvoju, in spodbujanje projektov, v katerih sodelujejo lokalne in regionalne oblasti ter imajo pomemben učinek na ravni EU ⁽⁵⁾;

15. meni, da bi to prednostno področje moralo na ravni EU spodbujati izmenjavo znanja o izvajanju in uveljavljanju okoljske zakonodaje EU s podporo mrež, izobraževanja in projektov izmenjave najboljših praks, zlasti lokalnih in regionalnih oblasti, ki so dejavne na tem področju.

ODBOR REGIJ

D. Podprogram za podnebne ukrepe (LIFE-podnebje)

16. pozdravlja oblikovanje novega podprograma za podnebne ukrepe, ki je lahko pomemben pri spodbujanju ukrepov in naložb za znižanje emisij ogljika, učinkovito uporabo virov in varstvo podnebja. To odobrava tudi z vidika mednarodnih obveznosti EU za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v okviru Kjotskega protokola in prihodnjega svetovnega sporazuma o podnebnju, o katerem naj bi se dogovorili do leta 2015, pa tudi ciljev EU v okviru podnebno-energetskega svežnja, strategije Evropa 2020 in načrta za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050 ⁽⁶⁾;

17. vendar ugotavlja, da predlagana sredstva predstavljajo dokaj majhen delež proračuna programa LIFE (25 %). Tako so možnosti tega podprograma LIFE za bistveno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov zelo omejene. Zato bi moral spodbujati večnamenske okoljske koristi, kot so naravna območja, ki so zelo pomembna z vidika zagotavljanja kakovosti zraka in imajo veliko biotsko raznovrstnost (šotišča in gozdovi), ali prispevati k ustvarjanju zelene infrastrukture kot celostnega pristopa za ohranjanje biotske raznovrstnosti in nadaljnje omejevanje posledic podnebnih sprememb;

⁽⁴⁾ Delovni dokument služb Komisije SEC(2011) 1573 final.

⁽⁵⁾ CdR 6/2011 fin, Poročilo *Assessment of Territorial Impacts of the EU Life+ Instrument*, ki ga je pripravil sekretariat Odbora regij, maj 2011.

⁽⁶⁾ COM(2010) 2020 final in COM(2011) 112 final.

18. odobrava, da bodo integrirani projekti v glavnem osredotočeni na blažitev podnebnih sprememb ter strategije in akcijske načrte za prilagajanje nanje;

19. pozdravlja cilje, navedene za prednostno področje „podnebno upravljanje in informacije“ (člen 16), in meni, da bi OR lahko imel jasno vlogo pri krepitvi ozaveščenosti na področju podnebnih sprememb.

ODBOR REGIJ

E. Integrirani projekti

20. kot že v preteklem mnenju ⁽⁷⁾ pozdravlja predlog za uvedbo dolgoročnih „integriranih projektov“ na velikem ozemelskem območju (predvsem na regionalni, medregionalni ali nacionalni ravni) kot sredstva za obravnavo široke palete vprašanj s strateško in strukturirano povezavo z drugimi viri financiranja EU. Projekti LIFE bi tudi v prihodnje imeli pomembno vrednost katalizatorja;

21. meni, da bodo integrirani projekti izboljšali izvajanje okoljske in podnebne politike ter njuno vključevanje v druge politike – ob upoštevanju načela upravljanja na več ravneh – z zagotavljanjem usklajene mobilizacije drugih sredstev EU, nacionalnih in zasebnih sredstev za uresničevanje okoljskih ali podnebnih ciljev. Usmerjeni bodo v izvajanje okoljskih in podnebnih načrtov in strategij v večjem teritorialnem obsegu, kot je to običajno za program LIFE+;

22. odobrava, da seznam prednostnih področij za integrirane projekte v členu 18(d) v veliki meri odraža pretekla priporočila OR (gospodarjenje z vodami, ohranjanje narave in biotske raznovrstnosti, trajnostna uporaba virov in ravnanje z odpadki). Vendar meni, da bi bilo med prednostna področja treba dodati tudi morsko okolje, tla in hrup;

23. izraža zaskrbljenost, da bo priprava in vodenje integriranih projektov morda zapletena, zlasti glede na različne roke, merila izbire, postopke za oddajo vlog in obrazce vlog, pogoje vodenja in obveznosti poročanja. To bo zlasti zahtevna naloga za manjše lokalne oblasti, zato OR pozdravlja tehnično pomoč, ki jo predvideva predlog za pomoč pri pripravi in oddaji integriranih projektov;

24. poziva k ustreznim mehanizmom usklajevanja LIFE z drugimi skladi EU skupnega strateškega okvira, zlasti v okviru pogodb o partnerstvu, kot to določa člen 14 predloga uredbe o splošnih določbah, ter s predlaganim novim pristopom lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, in lokalnih razvojnih strategij za vse sklade skupnega strateškega okvira, kot to določata člena 28 in 29 predloga uredbe o splošnih določbah;

25. pričakuje, da bo ta nova kategorija obsežnejših projektov LIFE vsebovala okvir in smernice za razvoj posameznih projektov LIFE in drugih projektov, vključno z načrtom, ki bo pojasnil, kako se za financiranje predlaganih dejavnosti kombinirajo druga finančna sredstva EU, finančna sredstva na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter zasebna finančna sredstva. V določenih primerih bi lahko projekti trajali daljše obdobje, da se lahko pripravijo in izvedejo posamezni projekti, povezani z LIFE;

26. hkrati pripisuje pomen tradicionalnim, manj obsežnim projektom, dostopnim manjšim oblastem, ki imajo manj možnosti za razvoj integriranega projekta. Zato pozdravlja, da

⁽⁷⁾ CdR 6/2011 fin (točke 6, 25, 65–69).

bodo ti ohranjeni v novem programu, in poziva, naj se ne zmanjša delež celotnega proračuna, ki je namenjen za te projekte;

27. priznava potrebno po približni geografski osnovi, vendar meni, da to ne bi smelo biti glavno gonilo, ki bi lahko povzročilo preusmeritev finančnih sredstev od nujnih projektov zgolj zaradi uresničevanja minimalne nacionalne kvote druge. OR pozdravlja možnost vključitve sosednjih držav v te projekte;

28. meni, da bi bilo treba bolj spodbujati vključitev zainteresiranih strani v integrirane projekte.

ODBOR REGIJ

F. Poenostavitev, načrtovanje in delegirani akti

29. priznava, da si je Evropska komisija prizadevala ugoditi pozivom k večji upravni poenostavitvi iz prejšnjega mnenja⁽⁸⁾, vključno z večletnim načrtovanjem in večjo uporabo orodij IT. Uporaba pavšalnih stopenj in zneskov lahko zmanjša birokracijo in jo OR pozdravlja. Vendar pa izraža zaskrbljenost, da je zavezanost poenostavitvi v glavnem izražena na splošno kot želja v uvodni izjavi 26;

30. močno pozdravlja uvedbo dvofaznega pristopa pri izbiri integriranih projektov, pri čemer lahko morebitni vlagatelji Komisiji v predhodno odobritev predložijo dokument o konceptu, kar pomeni manj zapravljenih sredstev za vlagatelje, ki skoraj nimajo možnosti za uspeh. To je v skladu s priporočilom OR⁽⁹⁾;

31. pozdravlja večletne delovne programe, predlagane v členu 24, ki morajo trajati vsaj dve leti. Meni, da lahko ti večletni delovni programi zagotovijo, da bo LIFE bolj strateško in politično ustrežal prednostnim nalogam EU. OR poziva Komisijo, naj v pripravo delovnih programov vključi lokalne in regionalne oblasti, da bodo ustrezno odražali prakso;

32. vendar pa izraža zaskrbljenost, da bi možnost vmesnega pregleda večletnih programov, kot to določa člen 24(3), lahko povzročila nepredvidljivost za upravičence. Zato bi morale biti spremembe pri pregledu minimalne;

33. priznava, da je uspešnost nacionalnih kontaktnih točk v sedanjem programu različna in v nekaterih primerih predstavlja šibko točko, zaradi katere niso bile dovolj izkoriščene nacionalne dodelitve (OR je v preteklosti pozval k boljšemu usposabljanju nacionalnih kontaktnih točk⁽¹⁰⁾);

34. poudarja, da bi morala postopek pregleda in odbor za LIFE (člen 29) delovati pregledno in vključujoče;

35. ugotavlja, da predlog uredbe predvideva delegirane akte v zvezi s kazalniki uspešnosti, ki veljajo za posamezna prednostna področja (člen 3), v zvezi z uporabo merila upoštevanja interesa Unije (člen 19(1)) in uporabo meril o upoštevanju geografske uravnoveženosti za integrirane projekte (člen 19(3)). OR je že negativno ocenil večjo uporabo komitologije v okoljski politiki

zaradi nezadostne preglednosti pri odločanju EU in operativnih postopkih za lokalne in regionalne oblasti⁽¹¹⁾. Zato priporoča, da se Evropska komisija pri pripravljanju delegiranih aktov ustrezno posvetuje z lokalnimi in regionalnimi oblastmi.

ODBOR REGIJ

G. Sofinanciranje in upravičeni izdatki

36. ugotavlja, da je Evropska komisija ugodila pozivom iz prejšnjega mnenja⁽¹²⁾, da se najvišja stopnja sofinanciranja poveča s sedanjih 50 % na do 70 % (za integrirane in pripravljane projekte pa do 80 %);

37. predlaga, da se zgornja stopnja poveča na 85 % v manj razvitih regijah (kot so opredeljene v uredbi o strukturnih skladih⁽¹³⁾) in najbolj oddaljenih regijah. Te regije so pogosto bistvenega pomena pri doseganju cilja zaustavitve izgube biotske raznovrstnosti;

38. obžaluje, da Evropska komisija ni ugodila pozivom iz prejšnjega mnenja⁽¹⁴⁾, naj lokalnim in regionalnim oblastem še naprej omogoča, da stroške za stalno osebje predstavijo kot lastna sredstva. Izvzetje stroškov za stalno osebje bi imelo znatne negativne posledice za kakovost in izvedljivost projektov, zlasti manjših vladnih in nevladnih organizacij, ki so odvisne od stalnosti in strokovnega znanja osebja, ki pogosto začasno dela na več projektih hkrati;

39. meni, da bo to skupaj z izvzetjem DDV kot upravičenega stroška, kot se predlaga v členu 20, verjetno odvrnilo številne morebitne vlagatelje od priprave predloga. Opozarja, da se DDV v drugih skladih EU dopušča kot upravičeni strošek, če upravičenci lahko dokažejo, da vračilo DDV ni možno;

40. vendar pa opozarja na ugotovitve študije, ki očitno kažejo, da bo učinek bistveno višjih stopenj sofinanciranja, ki jih predlaga Komisija, pri večini projektov izravnal odpravo nekaterih elementov pri upravičenih finančnih sredstvih. Poleg tega se zaveda, da je vprašanje delovnega časa osebja vzrok za številne spore med revizorji Komisije in upravičenci, posledično pa Komisija izterja visoke zneske, včasih dolgo časa po zaključku projekta;

41. kljub temu priporoča, naj stroški stalnega osebja ostanejo upravičeni, pod pogojem, da se dokaže in je zabeleženo, da je to osebje formalno dodeljeno projektu.

ODBOR REGIJ

H. Proračun

42. ugotavlja, da je za proračun programa LIFE predlagano povečanje proračuna z 2 100 milijonov EUR na 3 600 milijonov EUR, kar je sicer veliko povečanje za program, vendar pa je znesek relativno skromen, saj predstavlja le 0,3 % skupnega proračuna EU;

⁽⁸⁾ CdR 6/2011 fin (točki 33 in 37).

⁽⁹⁾ CdR 6/2011 fin (točka 38).

⁽¹⁰⁾ CdR 6/2011 fin (točka 18).

⁽¹¹⁾ CdR 25/2010 fin, CdR 159/2008 fin, CdR 47/2006 fin.

⁽¹²⁾ CdR 6/2011 fin (točka 35).

⁽¹³⁾ COM(2011) 615 final; CdR 6/2011 fin (točka 15).

⁽¹⁴⁾ CdR 6/2011 fin (točka 34).

43. glede na pomembne izzive na tem področju bi OR želel bistveno večje povečanje proračuna. Priznava, da se je o točnem znesku mogoče dogovoriti šele po zaključku pogajanj o večletnem finančnem okviru;

44. čeprav odobrava večjo skladnost in dopolnjevanje z drugimi viri financiranja, meni, da financiranje programa LIFE ne bi smelo vplivati na te sklade (npr. strukturne sklade);

45. odobrava, da je 50 % podprograma za okolje namenjeno biotski raznovrstnosti, kar je v skladu s pozivom OR ⁽¹⁵⁾;

46. odobrava novo določbo v členu 17, da je LIFE združljiv z inovativnimi finančnimi instrumenti. Meni, da je to zlasti pomembno za prednostno področje „okolje in učinkovitost rabe virov“. Znova poudarja, da bi bilo te instrumente treba uporabiti kot dopolnilo donacij za dejavnosti in ne namesto njih.

ODBOR REGIJ

I. Subsidiarnost

47. znova poudarja, da je okoljska politika področje, na katerem imajo Evropska unija in države članice deljene pristoj-

nosti. Zato velja načelo subsidiarnosti. Ker pa je predlagana uredba pravzaprav nadaljevanje programa LIFE, ki obstaja od leta 1992, temeljita ocena skladnosti programa z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti ni potrebna. Načeli subsidiarnosti in sorazmernosti sta poudarjeni v uvodni izjavi 34 predloga uredbe;

48. vendar

a) je na splošno naklonjen temu, da se program še naprej upravlja centralno, vendar meni, da bo treba zagotoviti, da prenos nalog, kot je izbira projektov in nadzor, na izvajalsko agencijo ne zmanjša vloge države članice pri delovanju programa in da kakršenkoli prenos ne povzroči izgube znanja in strokovnega znanja, ki sta potrebna za pregled vlog LIFE;

b) ponavlja, da imajo lokalne in regionalne oblasti pomembno vlogo pri izvajanju okoljske zakonodaje in podnebnih strategij EU na podnacionalni ravni ter pri seznanjanju javnosti z inovacijami in najboljšimi praksami.

II. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 15

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>V sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050 ⁽¹⁾ (V nadaljevanju „časovni načrt 2050“) je navedeno, da bo preskušanje novih pristopov k ublažitvi podnebnih sprememb tudi v prihodnje ključnega pomena za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika. Hkrati bo treba kot medsektorsko prednostno nalogo Unije zagotoviti prilagoditev na podnebne spremembe. Spodbujanje upravljanja in krepitev ozaveščenosti sta ključnega pomena za zagotavljanje konstruktivnih rezultatov in vključenost zainteresiranih strani. Zato bi v podprogramu za podnebne ukrepe morala biti zagotovljena podpora prizadevanjem, ki krepijo tri posebna prednostna področja: omejevanje podnebnih sprememb, prilagajanje podnebnim spremembam ter upravljanje podnebja in informacije. Zagotovljeno mora biti, da bodo lahko projekti, financirani s programom LIFE, prispevali k uresničevanju posebnih ciljev na več kot le enem izmed teh prednostnih področji in da bodo vključevali sodelovanje več kot le ene države članice.</p>	<p>V sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050 ⁽¹⁾ (V nadaljevanju „časovni načrt 2050“) je navedeno, da bo preskušanje novih pristopov k ublažitvi podnebnih sprememb tudi v prihodnje ključnega pomena za gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika. Hkrati bo treba kot medsektorsko prednostno nalogo Unije zagotoviti prilagoditev na podnebne spremembe. Spodbujanje upravljanja in krepitev ozaveščenosti sta ključnega pomena za zagotavljanje konstruktivnih rezultatov in vključenost zainteresiranih strani. Zato bi v podprogramu za podnebne ukrepe morala biti zagotovljena podpora prizadevanjem, ki krepijo tri posebna prednostna področja: omejevanje podnebnih sprememb, prilagajanje podnebnim spremembam ter upravljanje podnebja in informacije. <u>Spodbujati bi moral tudi sinergije s širšimi cilji, povezanimi z ekosistemom, da se dosežejo večnamenske okoljske koristi, na primer varstvo šotišč z veliko biotsko raznovrstnostjo za shranjevanje ogljika ali ustvarjanje zelene infrastrukture za preprečevanje poplav. Prav tako je treba zaščititi vlogo gozdnih ekosistemov kot virov biotske raznovrstnosti in ponorov ogljika ter spodbujati uporabo gozdnih virov, kot je biomasa.</u> Zagotovljeno mora biti, da bodo lahko projekti, financirani s programom LIFE, prispevali k uresničevanju posebnih ciljev na več kot le enem izmed teh prednostnih področji in da bodo vključevali sodelovanje več kot le ene države članice.</p>
<p>⁽¹⁾ COM(2011) 112 final., 8.3.2011.</p>	<p>⁽¹⁾ COM(2011) 112 final., 8.3.2011.</p>

⁽¹⁵⁾ CdR 6/2011 fin (točki 9 in 14).

Obrazložitev

Uredba LIFE bi morala izrecno navesti potrebo po iskanju sinergij med okoljskimi cilji, zlasti med podnebnimi ukrepi in biotsko raznovrstnostjo. Treba je poudariti tudi vlogo gozdnih ekosistemov, saj lahko prispevajo k biotski raznovrstnosti in blažitvi podnebnih sprememb, hkrati pa tudi k povečanju zmogljivosti za absorpcijo CO₂.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava 26

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Za poenostavitev programa LIFE ter zmanjšanje upravnega bremena za vlagatelje in upravičence je treba v večji meri uporabiti pavšalne zneske, financiranje pa mora biti osredotočeno na posebne kategorije stroškov. Kot splošno pravilo naj bi bile stopnje sofinanciranja 70 % in 80 % v posebnih primerih, s tem pa bi bilo mogoče s programom LIFE zagotoviti nadomestilo za neupravičene stroške in ohraniti učinkovito raven pomoči.	Za poenostavitev programa LIFE ter zmanjšanje upravnega bremena za vlagatelje in upravičence je treba v večji meri uporabiti pavšalne zneske, financiranje pa mora biti osredotočeno na posebne kategorije stroškov. Kot splošno pravilo naj bi bile stopnje sofinanciranja 70 % in ~~80~~ 85 % v <u>regijah, ki zaostajajo v razvoju, in najbolj oddaljenih regijah posebnih primerih</u> , s tem pa bi bilo mogoče s programom LIFE zagotoviti nadomestilo za neupravičene stroške in ohraniti učinkovito raven pomoči.

Obrazložitev

Zgornjo stopnjo bi bilo treba povišati na 85 % v regijah, ki zaostajajo v gospodarskem razvoju, ali regijah v prehodu (kot so opredeljene v uredbi o strukturnih skladih). Te regije so pogosto bistvenega pomena pri doseganju cilja zaustavitve izgube biotske raznovrstnosti. Najbolj oddaljene regije so v okviru glavnih evropskih skladov na splošno upravičene do 85-odstotne stopnje sofinanciranja, zaradi česar je treba predvideti možnost, da so do enake stopnje sofinanciranja upravičene tudi v okviru drugih programov Unije, kot je na primer LIFE. Poleg tega najbolj oddaljene regije zagotavljajo največji neto prispevek k biotski raznovrstnosti v celotni EU, saj imajo v mreži Natura 2000 zelo veliko območij, pomembnih za Skupnost.

Predlog spremembe 3

Uvodna izjava 30

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Da bi bilo mogoče zagotoviti najboljšo uporabo sredstev Unije in evropsko dodano vrednost, se pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije prenese na Komisijo glede meril upravičenosti pri izbiri projektov, merila za izvajanje geografske uravnovešenosti „integriranih projektov“ in kazalnike uspešnosti, ki veljajo za posamezna prednostna področja. Zelo pomembno je, da Komisija v pripravljanih delih opravi ustrezna posvetovanja, tudi na strokovni ravni. Komisija pri pripravi in sestavi delegiranih aktov zagotovi hkratno, pravočasno in ustrezno predložitev dokumentov Evropskemu parlamentu in Svetu.	Da bi bilo mogoče zagotoviti najboljšo uporabo sredstev Unije in evropsko dodano vrednost, se pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije prenese na Komisijo glede meril upravičenosti pri izbiri projektov, merila za izvajanje geografske uravnovešenosti „integriranih projektov“ in kazalnike uspešnosti, ki veljajo za posamezna prednostna področja. Zelo pomembno je, da Komisija v pripravljanih delih opravi ustrezna posvetovanja, tudi na strokovni ravni <u>ter z lokalnimi in regionalnimi oblastmi</u> . Komisija pri pripravi in sestavi delegiranih aktov zagotovi hkratno, pravočasno in ustrezno predložitev dokumentov Evropskemu parlamentu in Svetu.

Obrazložitev

OR negativno ocenjuje vse večjo uporabo komitologije v okoljski politiki zaradi nezadostne preglednosti pri odločanju EU in operativnih postopkih za lokalne in regionalne oblasti.

Predlog spremembe 4

Člen 5 - Sodelovanje tretjih držav v programu LIFE

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
V programu LIFE lahko sodelujejo naslednje države:	V programu LIFE lahko sodelujejo naslednje države:
(a) države Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EEA);	(a) države Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EEA);
(b) države kandidatke, morebitne kandidatke in države pristopnice;	(b) države kandidatke, morebitne kandidatke in države pristopnice;
(c) države, za katere velja evropska sosedska politika;	(c) države, za katere velja evropska sosedska politika;
(d) države, ki so postale članice Evropske agencije za okolje v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 993/1999 z dne 29. aprila 1999, ki spreminja Uredbo Sveta (EGS) št. 1210/90 o ustanovitvi Evropske agencije za okolje in Evropskega okoljskega informacijskega in opazovalnega omrežja.	(d) države, ki so postale članice Evropske agencije za okolje v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 993/1999 z dne 29. aprila 1999, ki spreminja Uredbo Sveta (EGS) št. 1210/90 o ustanovitvi Evropske agencije za okolje in Evropskega okoljskega informacijskega in opazovalnega omrežja;
Tako sodelovanje poteka v skladu s pogoji, določenimi v ustreznih dvo- in večstranskih sporazumih, ki navajajo splošna načela za sodelovanje v programih Unije.	(e) <u>čezmorske države in ozemlja EU, ki so podpisnice Sklepa o pridružitvi čezmorskih držav (Sklep Sveta 2001/822/ES).</u> Tako sodelovanje poteka v skladu s pogoji, določenimi v ustreznih dvo- in večstranskih sporazumih, ki navajajo splošna načela za sodelovanje v programih Unije.

Obrazložitev

21 čezmorskih držav in ozemelj (ČDO) EU skupaj s francoskimi štirimi najbolj oddaljenimi regijami ima skupno več endemičnih in ogroženih vrst kot vseh 27 držav članic EU. Od 34 pomembnih svetovnih središč biotske raznovrstnosti jih je pet v ČDO EU. Otoški ekosistemi pokrivajo le 5 % svetovne kopenske površine, vendar gostijo približno tretjino ogroženih vrst na svetu. Ta biotska raznovrstnost je še vedno precej nezaščiten, saj se direktivi o pticah in habitatih ne uporabljata. Sredstva za podporo ohranjalnih ukrepov so težko dostopna, saj te oddaljene regije (zaradi svoje povezave z EU) niso upravičene do številnih mednarodnih sredstev. Sredstva za projekte v ČDO bi lahko vzeli iz nacionalnih dodelitev štirih držav članic, ki imajo ozemlja, opredeljena kot ČDO (Velika Britanija, Nizozemska, Francija in Danska), tako da financiranje teh projektov ne bi vplivalo na sredstva, ki so na voljo v okviru celotnega programa LIFE.

Predlog spremembe 5

Člen 8(3) – Dopolnjevanje

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija in države članice v skladu s svojimi ustreznimi odgovornostmi zagotovijo usklajevanje med programom LIFE in Evropskim skladom za regionalni razvoj, Evropskim socialnim skladom, Kohezijskim skladom, Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja in Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo, da bi tako zagotovile sinergije, predvsem v sklopu integriranih projektov, navedenih v členu 18(d) in podprle uporabo rešitev, metod in	Komisija in države članice v skladu s svojimi ustreznimi odgovornostmi zagotovijo usklajevanje med programom LIFE in Evropskim skladom za regionalni razvoj, Evropskim socialnim skladom, Kohezijskim skladom, Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja in Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo, da bi tako zagotovile sinergije, predvsem v sklopu integriranih projektov, navedenih v členu 18(d), <u>z uvedbo prednostnih okvirov</u>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
pristopov, razvitih s programom LIFE. Na ravni Unije poteka usklajevanje s Skupnim strateškim okvirom, navedenim v členu 10 Uredbe (EU) št. ... (Uredba CFS).	<u>ukrepanja, navedenih v členu 8 Direktive 92/43/EGS, in tudi v okviru lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, in lokalnih razvojnih strategij, navedenih v členih 28 in 29 Uredbe EU št. ... (Uredba o splošnih določbah), in podprle uporabo rešitev, metod in pristopov, razvitih s programom LIFE. Na ravni Unije poteka usklajevanje s Skupnim strateškim okvirom, navedenim v členu 10 Uredbe (EU) št. ... (Uredba o splošnih določbah ~~CFS~~).</u>

Obrazložitev

Glede na to, da je pomembno, da LIFE strateško prispeva k financiranju programa Natura 2000, OR predlaga, naj uredba izrecno zahteva, da države članice zagotovijo usklajevanje tudi s pripravo okvirov prednostnega ukrepanja. Poleg tega bi morebitne sinergije lahko nastale z usklajevanjem integriranih projektov LIFE s predlaganim novim pristopom lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, in lokalnih razvojnih strategij za vse sklade skupnega strateškega okvira, kot to določata člena 28 in 29 predloga uredbe o splošnih določbah.

Poleg tega gre za natančnejšo poimenovanje predloga uredbe o splošnih določbah v skladu s prejšnjimi mnenji Odbora regij (CdR 5/2012 rev. 1).

Predlog spremembe 6

Člen 10(b) – Posebni cilji za prednostno področje okolje in učinkovitost rabe virov

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
podpora uporabe, razvoja, preskušanja in ponazarjanja integriranih pristopov k izvajanju načrtov in programov v skladu z okoljsko politiko in zakonodajo Unije, predvsem na področjih vode, odpadkov in zraka;	podpora uporabe, razvoja, preskušanja in ponazarjanja integriranih pristopov k izvajanju načrtov in programov v skladu z okoljsko politiko in zakonodajo Unije, predvsem na področjih vode, <u>morskega okolja, odpadkov, tal, hrupa</u> in zraka;

Obrazložitev

V mnogih regijah je spoprijemanje s kontaminacijo tal temeljnega pomena in je tesno povezano z varstvom voda in preprečevanjem nastajanja odpadkov.

Predlog spremembe 7

Člen 14 – Posebni cilji za prednostno področje ublažitev podnebnih sprememb

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Z namenom zmanjšanja emisij toplogrednih plinov ima prednostno področje ublažitev podnebnih sprememb predvsem naslednje posebne cilje:	Z namenom zmanjšanja emisij toplogrednih plinov ima prednostno področje ublažitev podnebnih sprememb predvsem naslednje posebne cilje:
(a) prispevati k izvajanju in razvoju politike in zakonodaje Unije pri ublažitvi, vključno s postavljanjem v ospredje na področjih politike, predvsem z razvojem, preskušanjem in ponazarjanjem pristopov politike ali vodenja, najboljših praks in rešitev za ublažitev podnebnih sprememb;	(a) prispevati k izvajanju in razvoju politike in zakonodaje Unije pri ublažitvi, vključno s postavljanjem v ospredje na področjih politike, predvsem z razvojem, preskušanjem in ponazarjanjem pristopov politike ali vodenja, najboljših praks in rešitev za ublažitev podnebnih sprememb;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) izboljšati bazo znanja za razvoj, ocenjevanje, spremljanje, vrednotenje in izvajanje učinkovitih ukrepov za ublažitev ter za krepitev zmogljivosti pri uporabi tega znanja v praksi;	(b) izboljšati bazo znanja za razvoj, ocenjevanje, spremljanje, vrednotenje in izvajanje učinkovitih ukrepov za ublažitev ter za krepitev zmogljivosti pri uporabi tega znanja v praksi;
(c) olajšati razvoj in izvajanje integriranih pristopov, kot so strategije za ublažitev in akcijski načrti na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;	(c) olajšati razvoj in izvajanje integriranih pristopov, kot so strategije za ublažitev in akcijski načrti na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;
(d) prispevati k razvoju in ponazoritvi inovativnih tehnologij, sistemov, metod in instrumentov za ublažitev, ki jih je mogoče ponoviti, prenašati ali postaviti v ospredje.	(d) prispevati k razvoju in ponazoritvi inovativnih tehnologij, sistemov, metod in instrumentov za ublažitev, ki jih je mogoče ponoviti, prenašati ali postaviti v ospredje;
	e) <u>prispevati k obnovi biotske raznovrstnosti in vsaj k temu, da se preprečijo negativni učinki nanjo.</u>

Obrazložitev

Treba je zagotoviti, da podnebni ukrepi nimajo negativnih učinkov na biotsko raznovrstnost. Ker pa se ti ukrepi financirajo s programom LIFE, je treba zagotoviti tudi, da imajo pozitiven učinek na biotsko raznovrstnost. Bistveno je, da se ohrani usklajenost med dvema pomembnima sklopoma programa LIFE.

Predlog spremembe 8

Člen 15 – Posebni cilji za prednostno področje prilagajanje podnebnim spremembam

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Z namenom okrepiti prizadevanja, ki povečujejo odpornost proti podnebnim spremembam, ima prednostno področje prilagajanje podnebnim spremembam predvsem naslednje posebne cilje:	Z namenom okrepiti prizadevanja, ki povečujejo odpornost proti podnebnim spremembam, ima prednostno področje prilagajanje podnebnim spremembam predvsem naslednje posebne cilje:
(a) prispevati k razvoju in izvajanju politike in zakonodaje Unije pri prilagajanju, vključno s postavljanjem v ospredje na področjih politike, predvsem z razvojem, preskušanjem in ponazarjanjem pristopov politike ali vodenja, najboljših praks in rešitev za prilagajanje podnebnim spremembam;	(a) prispevati k razvoju in izvajanju politike in zakonodaje Unije pri prilagajanju, vključno s postavljanjem v ospredje na področjih politike, predvsem z razvojem, preskušanjem in ponazarjanjem pristopov politike ali vodenja, najboljših praks in rešitev za prilagajanje podnebnim spremembam;
(b) izboljšati bazo znanja za razvoj, ocenjevanje, spremljanje, vrednotenje in izvajanje učinkovitih ukrepov za prilagajanje ter za krepitev zmogljivosti pri uporabi tega znanja v praksi;	(b) izboljšati bazo znanja za razvoj, ocenjevanje, spremljanje, vrednotenje in izvajanje učinkovitih ukrepov za prilagajanje ter za krepitev zmogljivosti pri uporabi tega znanja v praksi;
(c) olajšati razvoj in izvajanje integriranih pristopov, kot so strategije za prilagajanje in akcijski načrti na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;	(c) olajšati razvoj in izvajanje integriranih pristopov, kot so strategije za prilagajanje in akcijski načrti na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;
(d) prispevati k razvoju in ponazoritvi inovativnih tehnologij, sistemov, metod in instrumentov za prilagajanje, ki jih je mogoče ponoviti, prenašati ali postaviti v ospredje.	(d) prispevati k razvoju in ponazoritvi inovativnih tehnologij, sistemov, metod in instrumentov za prilagajanje, ki jih je mogoče ponoviti, prenašati ali postaviti v ospredje;
	e) <u>prispevati k obnovi biotske raznovrstnosti in vsaj k temu, da se preprečijo negativni učinki nanjo.</u>

Obrazložitev

Treba je zagotoviti, da podnebni ukrepi nimajo negativnih učinkov na biotsko raznovrstnost. Ker pa se ti ukrepi financirajo s programom LIFE, je treba zagotoviti tudi, da imajo pozitiven učinek na biotsko raznovrstnost. Bistveno je, da se ohrani usklajenost med dvema pomembnima sklopoma programa LIFE.

Predlog spremembe 9

Člen 18(d) – Projekti

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Z donacijami za dejavnosti je mogoče financirati naslednje projekte:	Z donacijami za dejavnosti je mogoče financirati naslednje projekte:
...	...
d) integrirane projekte, zlasti na področjih narave, vode, odpadkov, zraka ter prilagoditev na podnebne spremembe in njihovo ublažitev;	d) integrirane projekte, zlasti na področjih narave, vode, <u>morskega okolja, odpadkov, tal, zraka, hrupa</u> ter prilagoditev na podnebne spremembe in njihovo ublažitev;

Obrazložitev

Med prednostnimi področji bi morala biti tudi morsko okolje, tla in obvladovanje hrupa.

Predlog spremembe 10

Člen 19 – Merila upravičenosti za projekte

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Projekti, navedeni v členu 18, izpolnjujejo naslednja merila upravičenosti:	1. Projekti, navedeni v členu 18, izpolnjujejo naslednja merila upravičenosti:
(a) so v interesu Unije, s tem ko precej prispevajo k uresničevanju enega izmed ciljev programa LIFE, kot je določeno v členu 3;	(a) so v interesu Unije, s tem ko precej prispevajo k uresničevanju enega izmed ciljev programa LIFE, kot je določeno v členu 3;
(b) zagotavljajo stroškovno učinkovit pristop ter so tehnično in finančno usklajeni;	(b) zagotavljajo stroškovno učinkovit pristop ter so tehnično in finančno usklajeni;
(c) jih je mogoče razumno izvesti.	(c) jih je mogoče razumno izvesti.
Komisija ima pooblastilo, da sprejme delegirane akte v skladu s členom 30 glede pogojev za uporabo meril, navedenih v odstavku 1(a), da bi tako prilagodila merila posebnim prednostnim področjem, kot je določeno v členih 9 in 13.	Komisija ima pooblastilo, da sprejme delegirane akte v skladu s členom 30 glede pogojev za uporabo meril, navedenih v odstavku 1(a), da bi tako prilagodila merila posebnim prednostnim področjem, kot je določeno v členih 9 in 13.
2. Kjer je to mogoče, projekti, financirani s programom LIFE, spodbujajo sinergije med različnimi cilji, hkrati pa spodbujajo uporabo zelenih javnih naročil.	~~Kjer je to mogoče, p~~ Projekti, financirani s programom LIFE, spodbujajo sinergije med različnimi cilji, hkrati pa spodbujajo uporabo zelenih javnih naročil.
3. Pri integriranih projektih, navedenih v točki (d) člena 18, sodelujejo zainteresirane strani, kjer je to ustrezno, ti projekti pa spodbujajo, kjer je to mogoče, usklajevanje z drugimi viri financiranja Unije in njihovo mobilizacijo.	3. Pri integriranih projektih, navedenih v točki (d) člena 18, sodelujejo zainteresirane strani, kjer je to ustrezno, ti projekti pa spodbujajo, kjer je to mogoče, usklajevanje z drugimi viri financiranja Unije in njihovo mobilizacijo.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Komisija v postopku dodeljevanja integriranih projektov zagotovi geografsko uravnoveženost v skladu z načeli solidarnosti in porazdelitve prizadevanj. Komisija ima pooblastilo, da sprejme delegirane akte v skladu s členom 30 glede meril za uporabo geografske uravnoveženosti na vsakem posameznem tematskem prednostnem področju, določenem v točki (d) člena 18.</p> <p>4. Komisija posebej upošteva nacionalne projekte, kjer je nadnacionalno sodelovanje ključnega pomena za uresničevanje ciljev varstva okolja in podnebja, ter zagotovi, da je vsaj 15 % proračunskih sredstev, namenjenih projektom, dodeljenih nadnacionalnim projektom.</p>	<p>Komisija v postopku dodeljevanja integriranih projektov zagotovi <u>široko</u> geografsko uravnoveženost v skladu z načeli solidarnosti in porazdelitve prizadevanj. Komisija ima pooblastilo, da sprejme delegirane akte v skladu s členom 30 glede meril za uporabo geografske uravnoveženosti na vsakem posameznem tematskem prednostnem področju, določenem v točki (d) člena 18.</p> <p>4. Komisija posebej upošteva nacionalne projekte, kjer je nadnacionalno sodelovanje ključnega pomena za uresničevanje ciljev varstva okolja in podnebja, ter zagotovi, da je vsaj 15 % proračunskih sredstev, namenjenih projektom, dodeljenih nadnacionalnim projektom.</p> <p><u>5. Komisija zagotovi, da se celoten proračun, namenjen projektom iz člena 18, ne zmanjša.</u></p>

Obrazložitev

Kjerkoli in kolikor je to mogoče, je treba spodbujati dostop zainteresiranih strani do integriranih projektov in njihovo sodelovanje v teh projektih.

Medtem ko je treba prizadevanja programa porazdeliti po vsej EU, nenazadnje zato, ker imajo okoljska in podnebna vprašanja pogosto čezmejne posledice, pojem „nacionalnih kvot“ ni primeren in mu ne bi smeli dati prednosti pred dejansko vrednostjo posameznega predloga.

Treba je preprečiti, da se zaradi prihodnjih integriranih in večletnih projektov, ki bodo upravičeni do sredstev, ne zmanjšajo proračunska sredstva za obstoječe ukrepe, ki so se izkazali za smotne. Tovrstne ukrepe tudi najlažje uporabljajo lokalne in regionalne oblasti, ki nimajo nujno na voljo potrebnih sredstev za uvedbo integriranih projektov, predvidenih v predlogu Komisije. Poleg tega je primerno, da projekti, ki se financirajo s programom LIFE, spodbujajo uporabo zelenih javnih naročil.

Predlog spremembe 11

Člen 20(1) – Stopnje sofinanciranja in upravičenost stroškov za projekte

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Najvišja stopnja sofinanciranja projektov, navedenih v členu 18, je 70 % upravičenih stroškov. Izjemoma je najvišja stopnja sofinanciranja za projekte, navedene v točkah (d) in (f) člena 18, 80 % upravičenih stroškov.</p>	<p>Najvišja stopnja sofinanciranja projektov, navedenih v členu 18, je 70 % upravičenih stroškov. Izjemoma je najvišja stopnja sofinanciranja za projekte, navedene v točkah (d) in (f) člena 18, 80 % upravičenih stroškov, <u>v manj razvitih regijah in najbolj oddaljenih regijah pa do 85 %.</u></p>

Obrazložitev

Zgornjo stopnjo bi bilo treba povišati na 85 % v manj razvitih regijah (kot so opredeljene v uredbi o strukturnih skladih). Te regije so pogosto bistvenega pomena pri doseganju cilja zaustavitve izgube biotske raznovrstnosti. Najbolj oddaljene regije so v okviru glavnih evropskih skladov na splošno upravičene do 85-odstotne stopnje sofinanciranja, zaradi česar je treba predvideti možnost, da so do enake stopnje sofinanciranja upravičene tudi v okviru drugih programov Unije, kot je na primer LIFE. Poleg tega najbolj oddaljene regije zagotavljajo največji neto prispevek k biotski raznovrstnosti v celotni EU, saj imajo v mreži Natura 2000 zelo veliko območij, pomembnih za Skupnost.

Predlog spremembe 12

Člen 20(2), prvi del o DDV – Stopnje sofinanciranja in upravičenost stroškov za projekte

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
DDV ne šteje kot upravičen strošek za projekte, navedene v členu 18.	<p>DDV ~~se lahko ne~~ šteje kot upravičen strošek za projekte, navedene v členu 18.</p> <p>a) <u>Vračljivi DDV</u></p> <p><u>Vračljivi DDV ni upravičen strošek ne glede na to, ali vlagatelj zaprosi za povračilo ali ne. DDV ne predstavlja upravičenega stroška, razen če ga resnično in dokončno plača končni upravičenec. DDV, ki ga je mogoče na kakršenkoli način dobiti povrnjenega, ne more veljati za upravičenega do povračila, četudi ga končni upravičenec ali posamezni prejemnik dejansko ne dobi povrnjenega. Pri ugotavljanju, ali DDV predstavlja upravičeni strošek pri uporabi določb tega pravila, se ne upošteva javni ali zasebni status končnega upravičenca ali posameznega prejemnika.</u></p> <p>b) <u>Nevračljivi DDV</u></p> <p><u>Priznava se, da nekateri končni upravičenci ne morejo dobiti povrnjen DDV. Nevračljivi DDV se lahko terja kot upravičeni strošek pod pogojem, da se zahteva utemelji z ustreznimi dokazi revizorjev ali računovodij organizacije. DDV, ki ga končni upravičenec ali posamezni prejemnik ne more dobiti povrnjenega na podlagi uporabe posebnih nacionalnih predpisov, predstavlja upravičeni strošek, če so ti predpisi v celoti v skladu s šesto Direktivo Sveta 77/388/EGS o DDV.</u></p>

Obrazložitev

OR meni, da bo izvzetje DDV kot upravičenega stroška verjetno odvrnilo mnoge morebitne vlagatelje od priprave predloga. Opozarja, da se DDV v drugih skladih EU dopušča kot upravičeni strošek, če upravičenci lahko dokažejo, da ga ni mogoče dobiti povrnjenega.

Predlog spremembe 13

Člen 20(3), novi odstavek – Stopnje sofinanciranja in upravičenost stroškov za projekte

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p>— <u>Izdatki za plače državnih uradnikov se financirajo le v tolikšni meri, kolikor se ti nanašajo na izdatke za dejavnosti v okviru izvajanja projekta, ki jih ustrezní javni organ ne bi opravil, če se zadevni projekt ne bi izvajal. Zadevno osebje se mora za polni ali skrajšani delovni čas dodeliti posebej za projekt.</u></p>

Obrazložitev

OR meni, da bo izvzetje stroškov za osebje kot upravičenega stroška verjetno odvrnilo mnoge morebitne vlagatelje od priprave predloga. Predlagano besedilo ponovno uvaja upravičenost teh stroškov, kot to določa Uredba o LIFE+ (ES) št. 614/2007, objavljena v Uradnem listu L 309 z dne 20. novembra 2008 (glej člen 5), obenem pa upošteva stroške za plače in ne zgolj predvideva možnost, da se ti stroški upoštevajo, brez opredelitve ustreznih meril. Obveznost zaposlovanja dodatnega osebja za izvajanje teh projektov za manjše uprave in izvajalce ni realna in bi pogosto onemogočila izvedbo projektov, saj je za to največkrat potrebno specializirano osebje, ki dobro pozna tematiko. Zato se predlaga omejitev tega pogoja, tako da mora biti osebje dejansko dodeljeno posebej za izvajanje posameznega projekta, ki se financira v tem okviru.

Poleg tega je treba pojasniti, da se lahko zadevno osebje, ki se dodeli posebej za projekt, zaposli za polni ali skrajšani delovni čas, da ne bi povzročili diskriminacije pri izračunavanju stroškov uradnikov, ki so dejansko zaposleni pri projektih, upravičenih do financiranja. Na podlagi izkušenj pri izvajanju projektov v prejšnjih obdobjih programa LIFE je razvidno, da je v številnih primerih pri razvoju projektov potrebno delno, vendar nujno sodelovanje uradnikov, zato je treba ta strošek priznati, da se bo upošteval pri financiranju.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Podeljevanje koncesijskih pogodb

(2012/C 277/09)

ODBOR REGIJ

- ugotavlja, da so veljavna pravila o koncesijah sestavljena iz sodne prakse in nacionalnih predpisov. Glede na to, da lahko nekatere koncesije vplivajo na notranji trg, je priporočljivo pojasniti ta pravila ter spodbujati enotno razlago in pristop. Odbor zato meni, da so predpisi na tem področju upravičeni;
- zato je po njegovem mnenju pomembno, da lahko javni organi naročniki in države članice še naprej prosto izbirajo instrument, s katerim nameravajo izvajati svoje naloge. Licence, vključno z omejenimi operativnimi licencami, bi morale biti izključene iz področja uporabe direktive. To velja tudi za financiranje dejavnosti, ki je pogosto povezano z obveznostjo vračila prejetih zneskov, če se ti ne porabijo za predvidene namene;
- priporoča, da se postopki podeljevanja koncesij dodatno pojasnijo. Treba bi bilo vzpostaviti ravnovesje med temi pojasnili, npr. o načinu objave in rokih, na eni strani ter svobodo pri odločanju javnih organov naročnikov, npr. o merilih, ki jih želijo uporabiti, na drugi strani. Takšna jasnost javnim organom naročnikom nudi oporo in zagotavlja enotno uporabo teh predpisov v državah članicah. Z omogočanjem svobodnega odločanja se upošteva znanje, ki ga imajo javni organi naročniki o svojih koncesijah, in prizna avtonomija držav članic. Javni organi naročniki morajo imeti široko diskrecijsko pravico, da se lahko odločijo za socialna in trajnostna merila;
- meni, da mora biti ta predlog v skladu z načelom subsidiarnosti: lokalne in regionalne oblasti bi morale še naprej imeti možnost odločanja o tem, ali bodo same izvajale gradnje in opravljale storitve ali jih bodo oddale v podizvajanje tretjim osebam. Če se lokalne in regionalne oblasti odločijo za podizvajanje, bi morale imeti možnost, da same določijo ustrezen pravni instrument: licenco, javno naročilo ali koncesijo.

Poročevalec	Henk KOOL (NL/PES), mestni svetnik, član izvršilnega sveta mesta Haag
Referenčni dokument	Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o podeljevanju koncesijskih pogodb COM(2011) 897 final

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. ugotavlja, da so koncesije ni enotnega pravnega okvira. Koncesije za javne gradnje urejajo evropske direktive o javnih naročilih. Nasprotno pa je zakonodaja o koncesijah za storitve izvzeta iz evropskih direktiv o javnih naročilih in zanjo veljajo načela Pogodbe EU. Ta načela so bila nadalje razvita v sodni praksi Sodišča Evropske unije;
  2. ugotavlja, da so države članice pri podeljevanju koncesij zavezane k spoštovanju načel Pogodbe o delovanju Evropske unije (enaka obravnava, nediskriminacija, preglednost in sorazmernost), vendar si jih razlagajo različno. Namen predloga direktive o koncesijah je združiti pravila o koncesijah za gradnje in pravila o koncesijah za storitve v en sam regulativni okvir, da bi imeli na ravni EU eno samo direktivo za podeljevanje koncesij. Zlasti glede na gospodarske izzive, s katerimi se sooča Evropska unija, je nadaljnji razvoj notranjega trga za Evropsko komisijo zelo pomemben, pod pogojem, da pravila EU o koncesijah javnim organom naročnikom nudijo dovolj manevrskega prostora pri izvajanju;
  3. ugotavlja, da je pravna podlaga za vzpostavitev pravnega okvira za koncesije določena v členih 53(1), 62 in 114 Pogodbe o delovanju EU. Ti členi urejajo delovanje notranjega trga. V zvezi s tem opozarja, da je treba koncesije za storitve vedno upoštevati tudi pri zagotavljanju storitev splošnega (gospodarskega) pomena. Predlog direktive v tem pogledu ne upošteva dovolj novosti Lizbonske pogodbe, zato Odbor poziva, da se za te storitve predvidijo širša izvzeta iz področja uporabe direktive;
  4. meni, da mora biti ta predlog v skladu z načelom subsidiarnosti: lokalne in regionalne oblasti bi morale še naprej imeti možnost odločanja o tem, ali bodo same izvajale gradnje in opravljale storitve ali jih bodo oddale v podizvajanje tretjim osebam. Če se lokalne in regionalne oblasti odločijo za podizvajanje, bi morale imeti možnost, da same določijo ustrezen pravni instrument: licenco, javno naročilo ali koncesijo;
  5. ugotavlja, da so koncesije po svoji naravi bolj zapletene in se sklenejo za daljše obdobje. Odbor je že v preteklosti priporočil, da bi morali biti predpisi o koncesijskih pogodbah prožni in enostavni (CdR 21/2010) ter da je treba preprečiti pravne nejasnosti;
- ZATO
6. meni, da bi bilo treba v členu 1 te direktive ali vsaj v uvodnih izjavah pojasniti, da prenos nalog in pristojnosti z enega na drug državni organ ni predmet te direktive. Poleg tega ne bi smeli biti vključeni sektorji, ki so že zajeti s sektor-skimi ureditvami prava Evropske unije ali pa na podlagi odločitev zakonodajalca Unije namerno niso bili urejeni;
  7. priznava, da koncesije nad določeno vrednostjo vplivajo na notranji trg, zato bi lahko zanje veljala zakonodaja EU;
  8. ugotavlja, da so veljavna pravila o koncesijah sestavljena iz sodne prakse in nacionalnih predpisov. Glede na to, da lahko nekatere koncesije vplivajo na notranji trg, je priporočljivo pojasniti ta pravila ter spodbujati enotno razlago in pristop. Odbor zato meni, da so predpisi na tem področju upravičeni;
  9. vendar pa ugotavlja, da se koncesije v različnih državah zelo različno izvajajo. To je deloma povezano z drugimi nacionalnimi instrumenti, ki jih uporabljajo države članice za urejanje ali dodeljevanje zadevnih dejavnosti. Direktiva ima lahko torej za države članice različne posledice. Komisija bi morala zato jasno povedati in opredeliti, katere vrste pogodb je treba razumeti kot „koncesije“ in katere vrste pogodbenih razmerij sodijo v področje uporabe direktive;
  10. zato je po njegovem mnenju pomembno, da lahko javni organi naročniki in države članice še naprej prosto izbirajo instrument, s katerim nameravajo izvajati svoje naloge. Licence, vključno z omejenimi operativnimi licencami, bi morale biti izključene iz področja uporabe direktive. To velja tudi za financiranje dejavnosti, ki je pogosto povezano z obveznostjo vračila prejetih zneskov, če se ti ne porabijo za predvidene namene;

11. izraža zaskrbljenost, da uvedba obveznih javnih naročil za uporabo tovrstnih nacionalnih instrumentov preveč posega v nacionalno avtonomijo držav članic. Odbor zato izraža zadovoljstvo, da Evropska komisija v preambuli navaja, da se takšni državni akti ne smejo šteti za koncesije, vendar bi bilo treba po njegovem mnenju v ta namen v enem od členov direktive predvideti izrecno izjemo;

12. meni, da se mora direktiva nanašati na koncesije, ki vplivajo na notranji trg. Za koncesije, ki zaradi svoje majhne vrednosti ne vplivajo na notranji trg, bi moralo biti mogoče, da se podelijo neposredno brez predhodnega razpisa;

13. meni, da je to razlikovanje zelo pomembno za MSP. Javni organi naročniki imajo s tem možnost, da izvajajo politiko koncesij, ki je prijazna do MSP;

14. izraža zaskrbljenost zaradi zapletenosti prepisov na tem področju. Javnim organom naročnikom se zdijo sedanje direktive o javnih naročilih po nepotrebnem zapletene. Obstaja bojazen, da bo tudi ta direktiva o koncesijah prerasla v kompleksno zadevo. Odbor meni, da koncesij ni mogoče enačiti s pravili v evropskih direktivah o javnih naročilih, in zato poziva Evropsko komisijo, naj zagotovi, da bo ostala direktiva, kot tudi vsa morebitna nadaljnja z njo povezana sporočila, enostavna;

15. priporoča, da se postopki podeljevanja koncesij dodatno pojasnijo. Treba bi bilo vzpostaviti ravnovesje med temi pojasnili, npr. o načinu objave in rokih, na eni strani ter svobodo pri odločanju javnih organov naročnikov, npr. o merilih, ki jih želijo uporabiti, na drugi strani. Takšna jasnost javnim organom naročnikom nudi oporo in zagotavlja enotno uporabo teh prepisov v državah članicah. Z omogočanjem svobodnega odločanja se upošteva znanje, ki ga imajo javni organi naročniki o svojih koncesijah, in prizna avtonomija držav članic. Javni organi naročniki morajo imeti široko diskrecijsko pravico, da se lahko odločijo za socialna in trajnostna merila.

II. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Nekatere določbe o usklajevanju je treba uvesti tudi za podeljevanje koncesij za gradnje in storitve v vodnem, energetskem, prometnem in poštnem sektorju, saj lahko nacionalni organi vplivajo na vedenje gospodarskih subjektov v teh sektorjih ter povzročijo zaprtje trgov tako, da države članice podelijo posebne ali izključne pravice do oskrbovanja, zagotavljanja ali upravljanja omrežij za zadevne storitve.	~~Nekatere določbe o usklajevanju je treba uvesti tudi za podeljevanje koncesij za gradnje in storitve v vodnem, energetskem, prometnem in poštnem sektorju, saj lahko nacionalni organi vplivajo na vedenje gospodarskih subjektov v teh sektorjih ter povzročijo zaprtje trgov tako, da države članice podelijo posebne ali izključne pravice do oskrbovanja, zagotavljanja ali upravljanja omrežij za zadevne storitve.~~

Obrazložitev

Ti sektorji so že zajeti v posebni zakonodaji.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava 6

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Koncesije so odplačne pogodbe, sklenjene med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več javnimi organi naročniki ali naročniki, o izvajanju gradenj ali storitev, pri čemer ima nasprotna stranka pravico do uporabe javnih gradenj ali storitev, ki so predmet pogodbe. Za izvajanje takih gradenj ali storitev veljajo posebne zavezujoče pravno izvršljive obveznosti, ki jih določi javni organ naročnik ali naročnik. Nasprotno se nekateri državni akti, kot so dovoljenja ali licence, s katerimi država ali javni organ določi pogoje za opravljanje gospodarske dejavnosti, ne smejo šteti za koncesije. Enako velja za nekatere sporazume o	Koncesije so odplačne pogodbe, sklenjene med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več javnimi organi naročniki ali naročniki, o izvajanju gradenj ali storitev, pri čemer ima nasprotna stranka pravico do uporabe javnih gradenj ali storitev, ki so predmet pogodbe. <u>Določajo obojestransko zavezujoče obveznosti, kadar z</u> Za izvajanje takih gradenj ali storitev veljajo posebne <u>zahteve zavezujoče pravno izvršljive obveznosti</u> , ki jih določi javni organ naročnik ali naročnik <u>in katerih izpolnjevanje je pravno izvršljivo</u> . Nasprotno se nekateri državni akti, kot so dovoljenja ali <u>odobritve ali (omejene) licence</u> , s katerimi država

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
pravici gospodarskega subjekta do uporabe nekaterih javnih domen ali sredstev, kot so zakupne pogodbe za zemljišča, pri katerih država ali javni organ naročnik ali naročnik določi samo splošne pogoje za njihovo uporabo, ne pridobi pa posebnih gradenj ali storitev.	ali javni organ določi pogoje za opravljanje gospodarske dejavnosti <u>in pri katerih gospodarski subjekt ohrani pravico do odstopa od izvajanja teh gradenj ali storitev</u> , ne smejo šteti za koncesije. Enako velja za nekatere sporazume o pravici gospodarskega subjekta do uporabe nekaterih javnih domen ali sredstev, kot so zakupne pogodbe za zemljišča, pri katerih država ali javni organ naročnik ali naročnik določi samo splošne pogoje za njihovo uporabo, ne pridobi pa posebnih gradenj ali storitev.

Obrazložitev

Pojasniti je treba ločnico med licencami, omejenimi licencami, pri katerih javni organ naročnik podeli pravico do izvajanja dejavnosti, in koncesijami.

Licenca omogoča, da se uvedejo določene zahteve glede načina izvajanja dejavnosti. Vendar obstajajo tudi licence, s katerimi se omejijo same dejavnosti. Pri tem gre za operativne licence ali omejene licence. Najpogosteje so razlogi za takšne licence javni red, javno zdravje in/ali varnost. Primer so denimo operativne licence za prostitucijo, gostinstvo in igralnice.

Koncesijska pogodba ima s to vrsto operativnih licenc nekatere skupne točke. Glavna razlika je v tem, da je pri koncesijski pogodbi izvedba dejavnosti v bistvenem interesu javnega organa naročnika. Zato je pri koncesijski pogodbi izvedba dejavnosti pravno izvršljiva. Če je izvedba dejavnosti, na katero se nanaša pravica do izvajanja, pravno izvršljiva, je dopustna „odplačna pogodba“. To merilo se uporablja tudi pri opredelitvi javnih naročil.

Pomembno je, da lahko javni organi naročniki in države članice še naprej prosto izbirajo instrument, s katerim nameravajo izvajati svoje naloge. Licence, operativne licence in omejene licence bi morale biti izključene iz področja uporabe direktive. Ni zaželeno, da za podeljevanje takšnih licenc velja zahteva po preglednosti oziroma obveznost javnega razpisa. Nacionalna in podnacionalna zakonodaja morata biti podlaga, v skladu s katero se določi, komu se dodeli licenca. Iz uvodne izjave 6 preambule je razvidno, da se Evropska komisija strinja s tem stališčem.

Čeprav se opredelitev koncesije nanaša na obliko pogodbe, so ta merila razložena na funkcionalen način. Zaradi tega se lahko zgodi, da se licenca še vedno obravnava kot koncesija. Zato je treba v preambuli in opredelitvi koncesij pojasniti razlikovanje med (operativno) licenco in koncesijo.

Koncesije morajo biti jasno opredeljene, kar zadeva državne naloge, kot je izdajanje dovoljenj in licenc.

Predlog spremembe 3

Uvodna izjava 9

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Pojem posebnih ali izključnih pravic je bistvenega pomena za opredelitev področja uporabe te direktive, saj za subjekte, ki v skladu s členom 4(1)(1) niso javni organi naročniki in javna podjetja, določbe te direktive veljajo samo, če ti subjekti opravljajo eno od dejavnosti na podlagi teh pravic. Zato je primerno pojasniti, da pravice, odobrene po postopku, ki temelji na objektivnih merilih, zlasti v skladu z zakonodajo Unije, in v katerem je bilo zagotovljeno ustrezno obveščanje javnosti, za namene te direktive	Pojem posebnih ali izključnih pravic je bistvenega pomena za opredelitev področja uporabe te direktive, saj za subjekte, ki v skladu s členom 4(1)(1) niso javni organi naročniki in javna podjetja, določbe te direktive veljajo samo, če ti subjekti opravljajo eno od dejavnosti na podlagi teh pravic. Zato je primerno pojasniti, da pravice, odobrene po postopku, ki temelji na objektivnih merilih, zlasti v skladu z zakonodajo Unije, in v katerem je bilo zagotovljeno ustrezno obveščanje javnosti, za namene te direktive

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>ne predstavljajo posebnih ali izključnih pravic. Ta zakonodaja mora vključevati Direktivo 98/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom⁽¹⁾, Direktivo 96/92/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 1996 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo⁽²⁾, Direktivo 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve⁽³⁾, Direktivo 94/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 1994 o pogojih za izdajo in uporabo dovoljenj za iskanje, raziskovanje in izkoriščanje ogljikovodikov⁽⁴⁾ ter Uredbo (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredb (EGS) št. 1191/69 in 1107/70⁽⁵⁾. Zaradi čedalje različnejših javnih ukrepov je treba pojem javnega naročila jasneje opredeliti. Pravila Unije o koncesijah se nanašajo na pridobitev gradenj ali storitev, pri čemer ima nasprotna stran pravico do uporabe teh gradenj ali storitev. Pojem pridobitve bi bilo treba razumeti v širšem smislu kot pridobitev uporabe zadevnih gradenj, blaga ali storitev, kar ne pomeni nujno prenosa lastništva na javne organe naročnike ali naročnike. Poleg tega predpisi o javnih naročilih navadno ne veljajo za financiranje dejavnosti, ki je pogosto povezano z obveznostjo vračila prejetih zneskov, če se ti ne porabijo za predvidene namene.</p>	<p>ne predstavljajo posebnih ali izključnih pravic. Ta zakonodaja mora vključevati Direktivo 98/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom⁽¹⁾, Direktivo 96/92/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 1996 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo⁽²⁾, Direktivo 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve⁽³⁾, Direktivo 94/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 1994 o pogojih za izdajo in uporabo dovoljenj za iskanje, raziskovanje in izkoriščanje ogljikovodikov⁽⁴⁾ ter Uredbo (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredb (EGS) št. 1191/69 in 1107/70⁽⁵⁾ <u>ter katero koli drugo nacionalno zakonodajo države članice, ki spoštuje načela Pogodb o enaki obravnavi, preglednosti, sorazmernosti in vzajemnem priznavanju.</u> Zaradi čedalje različnejših javnih ukrepov je treba pojem javnega naročila jasneje opredeliti. Pravila Unije o koncesijah se nanašajo na pridobitev gradenj ali storitev, pri čemer ima nasprotna stran pravico do uporabe teh gradenj ali storitev. Pojem pridobitve bi bilo treba razumeti v širšem smislu kot pridobitev uporabe zadevnih gradenj, blaga ali storitev, kar ne pomeni nujno prenosa lastništva na javne organe naročnike ali naročnike. Poleg tega predpisi o javnih naročilih navadno ne veljajo za financiranje dejavnosti, ki je pogosto povezano z obveznostjo vračila prejetih zneskov, če se ti ne porabijo za predvidene namene.</p>
<p>⁽¹⁾ UL L 204, 21.7.1998, str. 1. ⁽²⁾ UL L 27, 30.1.1997, str. 20. ⁽³⁾ UL L 15, 21.1.1998, str. 14. ⁽⁴⁾ UL L 164, 30.6.1994, str. 3. ⁽⁵⁾ UL L 315, 3.12.2007, str. 1.</p>	<p>⁽¹⁾ UL L 204, 21.7.1998, str. 1. ⁽²⁾ UL L 27, 30.1.1997, str. 20. ⁽³⁾ UL L 15, 21.1.1998, str. 14. ⁽⁴⁾ UL L 164, 30.6.1994, str. 3. ⁽⁵⁾ UL L 315, 3.12.2007, str. 1.</p>

Obrazložitev

Namen amandmaja je povsem nedvoumno obnoviti temeljni pojem, ki je že bil uporabljen v Direktivi 2004/17/ES o javnih naročilih v določenih sektorjih. Kot navaja uvodna izjava 25 Direktive 2004/17/ES, „se ne morejo šteti za posebne ali izključne tiste pravice, ki jih država članica prizna v kakršni koli obliki, vključno s podelitvijo koncesije, omejenemu številu podjetij po merilih objektivnosti, sorazmernosti in nediskriminacije, in ki omogočajo, da vsaka zainteresirana stranka, ki izpolnjuje ta merila, uživa te pravice“. Tega pojma ne bi smeli omejiti z naštevanjem aktov Evropske unije, kar se zdi strogo določeno in zato daje vtis, da izključuje zakonodajne ali normativne akte posameznih držav članic, ki pa izpolnjujejo ista merila objektivnosti, sorazmernosti in nediskriminacije.

Predlog spremembe 4

Uvodna izjava 10

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Izkazalo se je tudi, da je treba pojasniti, kaj se razume pod pojmom enotnega naročila, pri čemer je treba upoštevati skupno vrednost vseh sklenjenih koncesij za to javno naročilo glede na mejne vrednosti iz te direktive ter javno naročilo objaviti kot celoto, če je mogoče po sklopih. Koncept enotnega javnega naročila obsega vse blago, gradnje in storitve, ki so potrebne za izvedbo določenega</p>	<p>Izkazalo se je tudi, da je treba pojasniti, kaj se razume pod pojmom enotnega naročila, pri čemer je treba upoštevati ~~skupno vrednost vseh sklenjenih koncesij za to javno naročilo~~ <u>skupno vrednost vseh sklenjenih koncesij za to javno naročilo</u> glede na mejne vrednosti iz te direktive ter javno naročilo objaviti kot celoto, če je mogoče po sklopih. ~~Koncept enotnega javnega naročila obsega vse blago, gradnje in storitve, ki so potrebne za izvedbo določenega~~ <u>Koncept enotnega javnega naročila obsega vse blago, gradnje in storitve, ki so potrebne za izvedbo določenega</u></p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
projekta. Splošni znaki za enotni projekt so lahko na primer splošno predhodno načrtovanje in pojmovanje javnega organa naročnika, dejstvo, da imajo različni deli naročila enak gospodarski in tehnični namen ali da so drugače medsebojno logično povezani.	~~projekta. Splošni znaki za enotni projekt so lahko na primer splošno predhodno načrtovanje in pojmovanje javnega organa naročnika, dejstvo, da imajo različni deli naročila enak gospodarski in tehnični namen ali da so drugače medsebojno logično povezani.~~

Obrazložitev

Priprava in izvajanje koncesije lahko traja več let. Javni organ naročnik mora pogosto med pripravo zbrati številna zunanja mnenja. V skladu z opredelitvijo je treba ta mnenja upoštevati pri ocenjevanju vrednosti koncesije. Kar pa ni logično. Naročila, ki so drugačne narave ali so oddana drugi stranki, se ne bi smela upoštevati pri ocenjevanju vrednosti koncesije. Če imajo ta naročila določeno vrednost, jih je treba oddati na podlagi direktive o javnih naročilih in v skladu z njo.

To je tudi v skladu s prejšnjimi mnenji Odbora o tem, da se naročila ne bi smela po nepotrebnem povezovati.

Glej predlog spremembe 14.

Predlog spremembe 5

Uvodna izjava 11

Osnutek mnenja	Amandma
Za zagotovitev dejanskega odpiranja trga in pravičnega ravnotežja pri uporabi pravil javnega naročanja v vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštne storitve je treba zagotoviti, da se vključeni subjekti opredelijo na drugače kot s sklicevanjem na njihov pravni status. Zato je treba zagotoviti, da to ne vpliva na enako obravnavanje naročnikov v javnem in zasebnem sektorju. Prav tako je treba v skladu s členom 345 Pogodbe o delovanju Evropske unije zagotoviti, da ni ogrožena lastninskopravna ureditev v državah članicah.	Za zagotovitev dejanskega odpiranja trga in pravičnega ravnotežja pri uporabi pravil javnega naročanja v ~~vodnem~~ , energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštne storitve je treba zagotoviti, da se vključeni subjekti opredelijo na drugače kot s sklicevanjem na njihov pravni status. Zato je treba zagotoviti, da to ne vpliva na enako obravnavanje naročnikov v javnem in zasebnem sektorju. Prav tako je treba v skladu s členom 345 Pogodbe o delovanju Evropske unije zagotoviti, da ni ogrožena lastninskopravna ureditev v državah članicah.

Obrazložitev

Stališče Evropskega parlamenta v zvezi z vodnim sektorjem je razvidno iz resolucij z dne 14. januarja 2004, 10. marca 2004 in 31. maja 2006. V skladu z njimi si Evropski parlament ne prizadeva za liberalizacijo vodnega sektorja, temveč za njegovo posodobitev, pri katerem bi morala biti ekonomska načela skladna s standardi kakovosti in varstva okolja ter z zahtevano učinkovitostjo. Zato ne bi smelo biti nobenih dodatnih pravil s horizontalno ureditvijo.

Predlog spremembe 6

Nova uvodna izjava za uvodno izjavo 13

Osnutek mnenja	Amandma
	(13) <u>Lokalne in regionalne oblasti lahko izvajajo javne storitve z lastnimi, notranjimi viri, lahko pa jih izvajajo skupaj z drugimi lokalnimi oblastmi ali združenji lokalnih oblasti v interesu javnosti – pogodbeno ali institucionalno združevanje pristojnosti – v okviru notranje organizacije države članice. To sodelovanje ne spada v področje uporabe evropske zakonodaje o javnih naročilih in koncesijah. Zakonodaja Evropske unije od lokalnih oblasti ne zahteva posebne pravne oblike za skupno izvajanje njihovih javnih storitev. Prenos pristojnosti v zvezi z javnimi storitvami</u>

Osnutek mnenja	Amandma
	<u>bi pomenil popoln prenos odgovornosti z ene lokalne oblasti na drugo ali na združenje izključno lokalnih oblasti, zato ne spadajo v področje uporabe te direktive. Zakonodajala Evropske unije o notranjem trgu se zato nanje ne nanaša.</u>

Obrazložitev

Načina sodelovanja lokalnih javnih organov (pogodbeno ali institucionalno združevanje pristojnosti) ne more določati zakonodaja o notranjem trgu.

Predlog spremembe 7

Uvodna izjava 20

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Ponovni pregled tako imenovanih prednostnih in neprednostnih storitev (storitev A in B), ki ga je opravila Komisija, je pokazal, da popolne uporabe zakonodaje o javnih naročilih ni upravičeno omejiti na omejeno skupino storitev. Zato je treba to direktivo uporabljati za številne storitve (kot so gostinske storitve in storitve oskrbe z vodo), ki imajo potencial za čezmejno trgovino.	~~Ponovni pregled tako imenovanih prednostnih in neprednostnih storitev (storitev A in B), ki ga je opravila Komisija, je pokazal, da popolne uporabe zakonodaje o javnih naročilih ni upravičeno omejiti na omejeno skupino storitev. Zato je treba to direktivo uporabljati za številne storitve (kot so gostinske storitve in storitve oskrbe z vodo), ki imajo potencial za čezmejno trgovino.~~

Obrazložitev

Temeljno razlikovanje med prednostnimi in neprednostnimi storitvami in s tem prednost, ki ga pravo za področje oddaje javnih naročil namenja tako imenovanim storitvam „B“, je treba ohraniti. Socialne in zdravstvene storitve imajo za enotni trg le nezaten pomen in se praviloma zagotavljajo lokalno. Voda je življenjsko nujna dobrina. Zato je treba v vodnem sektorju ravnati posebno občutljivo ter upoštevati okoljske in higienske vidike. V skladu s členom 17 Direktive 2006/123/ES o storitvah na notranjem trgu bi morale biti storitve v vodnem sektorju izvzete iz področja uporabe direktive o koncesijah.

Predlog spremembe 8

Uvodna izjava 22

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Glede na pomen kulturnega ozadja in občutljivost teh storitev je treba državam članicam zagotoviti dovolj proste presoje pri organiziranju izbora izvajalcev storitev, kot je po njihovem mnenju najustreznejše. Pravila te direktive državam članicam ne preprečujejo, da bi pri izboru izvajalcev storitev uporabljale posebna merila za kakovost, kot so merila prostovoljnega evropskega okvira za kakovost socialnih storitev Odbora za socialno varstvo Evropske unije. Države članice in/ali javni organi lahko te storitve še naprej izvajajo sami ali socialne storitve organizirajo tako, da ne sklenejo koncesijskih pogodb, na primer samo s financiranjem takih storitev ali podelitvijo licenc	Glede na pomen kulturnega ozadja in občutljivost teh storitev je treba državam članicam zagotoviti dovolj proste presoje pri organiziranju izbora izvajalcev storitev, kot je po njihovem mnenju najustreznejše. Pravila te direktive državam članicam ne preprečujejo, da bi pri izboru izvajalcev storitev uporabljale posebna merila za kakovost, kot so merila prostovoljnega evropskega okvira za kakovost socialnih storitev Odbora za socialno varstvo Evropske unije. Države članice in/ali javni organi lahko te storitve še naprej izvajajo sami ali socialne storitve organizirajo tako, da ne sklenejo koncesijskih pogodb, na primer samo s financiranjem takih storitev ali podelitvijo licenc

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
oziroma dovoljenj vsem gospodarskim subjektom, ki izpolnjujejo pogoje, ki jih je predhodno določil javni organ naročnik ali naročnik, brez omejitev ali kvot, če tak sistem zagotavlja ustrezne objave ter upošteva načela preglednosti in nediskriminacije.	oziroma dovoljenj vsem gospodarskim subjektom, ki izpolnjujejo pogoje, ki jih je predhodno določil javni organ naročnik ali naročnik, ~~brez omejitev ali kvot~~ , če tak sistem zagotavlja ustrezne objave ter upošteva načela preglednosti in nediskriminacije.

Obrazložitev

Odbor predlaga črtanje tega dela besedila.

Obstaja omejeno število operativnih licenc, ki urejajo določene dejavnosti, za katere ni priporočljivo objaviti javnega razpisa. Gre za dejavnosti, ki se ne izvajajo za zadevni javni organ ali za namene javnega interesa, temveč so po mnenju tega organa potencialno škodljive, zato jih je treba urejati. Primer je licenca za prostitucijo. Dejstvo, da je določena vrsta operativne licence številčno omejena, zato ne bi smelo samodejno pomeniti potrebe po preglednem postopku oddaje javnega naročila.

Glej tudi predlog spremembe 4.

Predlog spremembe 9

Uvodna izjava 25

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Da se zagotovita preglednost in enaka obravnava, morajo merila za podelitev koncesij vedno izpolnjevati nekatere splošne standarde. Te je treba vnaprej razkriti vsem morebitnim ponudnikom, povezana morajo biti s predmetom koncesije, javnemu organu naročniku ali naročniku pa ne smejo zagotavljati neomejene svobodne izbire. Zagotoviti morajo možnost učinkovite konkurence ter vključevati zahteve, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki. Za doseg skladnosti s temi standardi ter izboljšanje pravne varnosti lahko države članice določijo, da se uporablja merilo ekonomsko najugodnejše ponudbe.	Da se zagotovita preglednost in enaka obravnava, morajo merila za podelitev koncesij vedno izpolnjevati nekatere splošne standarde. Te je treba vnaprej razkriti vsem morebitnim ponudnikom, ~~povezana morajo biti s predmetom koncesije, javnemu organu naročniku ali naročniku pa ne smejo zagotavljati neomejene svobodne izbire.~~ Zagotoviti morajo možnost učinkovite konkurence ter vključevati zahteve, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki. Za doseg skladnosti s temi standardi ter izboljšanje pravne varnosti lahko države članice določijo, da se uporablja merilo ekonomsko najugodnejše ponudbe.

Obrazložitev

Glej tudi predloga sprememb 23 in 28.

Predlog spremembe 10

Člen 1, novi odstavek 3

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 1 Vsebina in področje uporabe	Člen 1 Vsebina in področje uporabe
[...]	[...]
	<u>3. Koncesije pod določeno mejno vrednostjo se lahko podelijo neposredno brez predhodnega razpisa.</u>

Obrazložitev

Odbor meni, da se mora ta direktiva nanašati le na koncesije, ki vplivajo na notranji trg. Pri koncesijah, katerih vrednost ne presega evropskega praga, ne gre za „čezmejni interes“, zato ne vplivajo na notranji trg. S tem dodanim besedilom se zagotovi diskrecijska pravica javnega organa naročnika.

Predlog spremembe 11

Člen 2(1), točka 7

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 2</p> <p>Opredelitve</p> <p>1. V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:</p> <p>[...]</p> <p>(7) „koncesija za storitve“ pomeni pisno odplačno pogodbo, sklenjeno med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več javnimi organi naročniki ali naročniki, katerih predmet je opravljanje storitev, razen storitev iz točk 2 in 4, pri čemer ima nasprotna stranka zgolj pravico do uporabe storitev, ki so predmet pogodbe, oziroma pravico s plačilom.</p>	<p>Člen 2</p> <p>Opredelitve</p> <p>1. V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:</p> <p>[...]</p> <p>(7) „koncesija za storitve“ pomeni pisno odplačno pogodbo, sklenjeno med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več javnimi organi naročniki ali naročniki, katerih predmet je opravljanje storitev, razen storitev iz točk 2 in 4, pri čemer ima nasprotna stranka zgolj pravico do uporabe storitev, ki so predmet pogodbe, oziroma pravico s plačilom.</p> <p><u>„odplačna pogodba“ pomeni, da so obojestransko zavezujoče obveznosti – kadar za izvajanje takih gradenj ali storitev veljajo posebne zahteve, ki jih določi javni organ naročnik ali naročnik – pravno izvršljive.</u></p>

Obrazložitev

Pojasniti je treba ločnico med licencami, omejenimi licencami, pri katerih javni organ naročnik podeli pravico do izvajanja dejavnosti, in koncesijami.

Licenca omogoča, da se uvedejo določene zahteve glede načina izvajanja dejavnosti. Vendar obstajajo tudi licence, s katerimi se omejijo same dejavnosti. Pri tem gre za operativne licence ali omejene licence. Najpogosteje so razlogi za takšne licence javni red, javno zdravje in/ali varnost. Primer so denimo operativne licence za prostitucijo, gostinstvo in igralnice.

Koncesijska pogodba ima s to vrsto operativnih licenc nekatere skupne točke. Glavna razlika je v tem, da je pri koncesijski pogodbi izvedba dejavnosti v bistvenem interesu javnega organa naročnika. Zato je pri koncesijski pogodbi izvedba dejavnosti pravno izvršljiva. Če je izvedba dejavnosti, na katero se nanaša pravica do izvajanja, pravno izvršljiva, je dopustna „odplačna pogodba“. To merilo se uporablja tudi pri opredelitvi javnih naročil.

Pomembno je, da lahko javni organi naročniki in države članice še naprej prosto izbirajo instrument, s katerim nameravajo izvajati svoje naloge. Licence, operativne licence in omejene licence bi morale biti izključene iz področja uporabe direktive. Ni zaželeno, da za podeljevanje takšnih licenc velja zahteva po preglednosti oziroma obveznost javnega razpisa. Nacionalna in podnacionalna zakonodaja morata biti podlaga, v skladu s katero se določi, komu se dodeli licenca. Iz uvodne izjave 6 preambule je razvidno, da se Evropska komisija strinja s tem stališčem.

Čeprav se opredelitev koncesije nanaša na obliko pogodbe, so ta merila razložena na funkcionalen način. Zato se lahko zgodi, da se licenca še vedno obravnava kot koncesija. Zato je treba v preambuli in opredelitvi koncesij pojasniti razlikovanje med (operativno) licenco in koncesijo.

Predlog spremembe 12

Člen 2(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 2</p> <p><i>Opredelitve</i></p> <p>2. Pravica do uporabe gradenj ali storitev iz točk 2, 4 in 7 prvega odstavka vključuje pravico do prenosa bistvenega operativnega tveganja na koncesionarja. Šteje se, da koncesionar prevzame bistveno operativno tveganje, če ni zagotovljeno, da se mu povrnejo naložbe ali stroški, ki so nastali pri izvajanju gradenj ali storitev, ki so predmet koncesije.</p> <p>[...]</p>	<p>Člen 2</p> <p><i>Opredelitve</i></p> <p>2. Pravica do uporabe gradenj ali storitev iz točk 2, 4 in 7 prvega odstavka vključuje pravico do prenosa ~~bistvenega~~ operativnega tveganja na koncesionarja. Šteje se, da koncesionar prevzame ~~bistveno~~ operativno tveganje, če ni zagotovljeno, da se mu povrnejo naložbe ali stroški, ki so nastali pri izvajanju gradenj ali storitev, ki so predmet koncesije.</p> <p>[...]</p>

Obrazložitev

Izraz „bistveno“ v povezavi z operativnim tveganjem je treba črtati. Razlikovanje oziroma opredeljevanje večjega operativnega tveganja v zvezi z javnim naročilom povzroča na lokalni ravni v praksi praviloma velike težave. Opredelitev „bistvenega operativnega tveganja“ v predlogu direktive daleč presega sodno prakso Sodišča EU, ki glede gospodarskega tveganja ne postavlja posebno velikih zahtev. Celó v zvezi z obveznostjo priključka in uporabe na področju vodne oskrbe (točke 72–76 zadeve C-206/08, združenje za vodo in odpadne vode (WAZV) Gotha, 10. september 2009) izhaja iz domneve, da gre za koncesijo za storitev, ki ne sodi v področje uporabe zakonodaje o javnih naročilih.

Predlog spremembe 13

Člen 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 5</p> <p><i>Mejne vrednosti</i></p> <p>1. Ta direktiva se uporablja za naslednje koncesije, katerih vrednost je enaka ali večja od 5 000 000 EUR:</p> <p>a) koncesije, ki jih sklenejo naročniki za opravljanje ene od dejavnosti iz Priloge III;</p> <p>b) koncesije, ki jih sklenejo javni organi naročniki.</p> <p>2. Za koncesije za storitve, razen socialnih storitev in drugih storitev, katerih vrednost je enaka ali večja od 2 500 000 EUR, vendar nižja od 5 000 000 EUR, velja obveznost objave obvestila o podelitvi koncesije v skladu s členoma 27 in 28.</p>	<p>Člen 5</p> <p><i>Mejne vrednosti</i></p> <p>1. Ta direktiva se uporablja za naslednje koncesije, katerih vrednost je enaka ali večja od 5 000 000 EUR, <u>če koncesijska pogodba traja največ 5 let:</u></p> <p>a) koncesije, ki jih sklenejo naročniki za opravljanje ene od dejavnosti iz Priloge III;</p> <p>b) koncesije, ki jih sklenejo javni organi naročniki.</p> <p><u>Ta direktiva se uporablja za naslednje koncesije, katerih vrednost je enaka ali večja od 10 000 000 EUR, če koncesijska pogodba traja več kot 5 let:</u></p> <p>a) <u>koncesije, ki jih sklenejo naročniki za opravljanje ene od dejavnosti iz Priloge III;</u></p> <p>b) <u>koncesije, ki jih sklenejo javni organi naročniki.</u></p> <p>2. Za koncesije za storitve <u>s trajanjem največ 5 let</u>, razen socialnih storitev in drugih storitev, katerih vrednost je enaka ali večja od 2 500 000 EUR, vendar nižja od 5 000 000 EUR, velja obveznost objave obvestila o podelitvi koncesije v skladu s členoma 27 in 28.</p> <p><u>Za koncesije za storitve s trajanjem več kot 5 let, razen socialnih storitev in drugih storitev, katerih vrednost je enaka ali večja od 5 000 000 EUR, vendar nižja od 10 000 000 EUR, velja obveznost objave obvestila o podelitvi koncesije v skladu s členoma 27 in 28.</u></p>

Obrazložitev

Koncesije so lahko dolgotrajne, saj mora biti zadevnemu gospodarskemu subjektu omogočeno, da se mu naložba povrne. Pri dolgoročnih koncesijah je prag v višini 5 000 000 EUR za celotno vrednost koncesije preizek. Letni znesek, ki ga gospodarski subjekt zasluži s koncesijo, pa ni tako visok, da bi lahko vplival na notranji trg. Zaradi tega je priporočljivo to razlikovanje.

Predlog spremembe 14

Člen 6(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 6</p> <p><i>Metode za izračun ocenjene vrednosti koncesij</i></p> <p>2. Ocenjena vrednost koncesije se izračuna kot vrednost celotne gradnje in storitev, tudi če so bili nabavljeni v okviru različnih pogodb, če so pogodbe del enega samega projekta. Splošni znaki za enotni projekt so lahko na primer splošno predhodno načrtovanje in pojmovanje javnega organa naročnika ali naročnika, in dejstvo, da imajo različni deli koncesije enak gospodarski in tehnični namen ali so drugače medsebojno logično povezani.</p> <p>Če javni organ naročnik ali naročnik določi nagrade ali izplačila kandidatom ali ponudnikom, jih mora upoštevati pri izračunu ocenjene vrednosti koncesije.</p>	<p>Člen 6</p> <p><i>Metode za izračun ocenjene vrednosti koncesij</i></p> <p>2. Ocenjena vrednost koncesije se izračuna <u>na podlagi elementov, ki s tehničnega, funkcionalnega in/ali ekonomskega vidika tvorijo celoto kot vrednost celotne gradnje in storitev, tudi če so bili nabavljeni v okviru različnih pogodb, če so pogodbe del enega samega projekta. Splošni znaki za enotni projekt so lahko na primer splošno predhodno načrtovanje in pojmovanje javnega organa naročnika ali naročnika, in dejstvo, da imajo različni deli koncesije enak gospodarski in tehnični namen ali so drugače medsebojno logično povezani.</u></p> <p>Če javni organ naročnik ali naročnik določi nagrade ali izplačila kandidatom ali ponudnikom, jih mora upoštevati pri izračunu ocenjene vrednosti koncesije.</p>

Obrazložitev

Glej predlog spremembe 8.

Predlog spremembe 15

Člen 8(5)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 8</p> <p><i>Izključitve, ki se uporabljajo za koncesije, ki jih podelijo javni organi naročniki in naročniki</i></p> <p>5. Ta direktiva se ne uporablja za koncesije za storitve za:</p> <p>(a) pridobitev ali najem zemljišča s kakršnimi koli finančnimi sredstvi, obstoječih stavb ali drugih nepremičnin ali pravic, ki so z njimi povezane; vendar ta direktiva velja za koncesije za finančne storitve, ki se v kakršni koli obliki podelijo istočasno, prej ali pozneje kot pogodba o pridobitvi ali najemu;</p> <p>(b) pridobitev, razvoj, produkcijo ali koprodukcijo programskega gradiva za oddajanje, tj. prenosa in razširjanje po kakršnih koli obliki elektronskih omrežij, ki jo podelijo organizacije za radiodifuzijo, ali koncesije za oddajni čas, ki se podelijo organizacijam za radiodifuzijo;</p> <p>(c) storitve na področju arbitraže in sprave;</p>	<p>Člen 8</p> <p><i>Izključitve, ki se uporabljajo za koncesije, ki jih podelijo javni organi naročniki in naročniki</i></p> <p>5. Ta direktiva se ne uporablja za koncesije za storitve za:</p> <p>(a) pridobitev ali najem zemljišča s kakršnimi koli finančnimi sredstvi, obstoječih stavb ali drugih nepremičnin ali pravic, ki so z njimi povezane; vendar ta direktiva velja za koncesije za finančne storitve, ki se v kakršni koli obliki podelijo istočasno, prej ali pozneje kot pogodba o pridobitvi ali najemu;</p> <p>(b) pridobitev, razvoj, produkcijo ali koprodukcijo programskega gradiva za oddajanje, tj. prenosa in razširjanje po kakršnih koli obliki elektronskih omrežij, ki jo podelijo organizacije za radiodifuzijo, ali koncesije za oddajni čas, ki se podelijo organizacijam za radiodifuzijo;</p> <p>(c) storitve na področju arbitraže in sprave;</p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(d) finančne storitve v zvezi z izdajo, prodajo, nakupom ali prenosom vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov po Direktivi 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta, storitve centralne banke in operacije, izvedene z Evropskim instrumentom za finančno stabilnost;	(d) finančne storitve v zvezi z izdajo, prodajo, nakupom ali prenosom vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov po Direktivi 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta, storitve centralne banke in ~~operacije-transakcije~~ , izvedene z Evropskim instrumentom za finančno stabilnost <u>in posli, namenjeni pridobivanju denarja ali kapitala javnih organov naročnikov</u> ;
(c) pogodbe o zaposlitvi;	(~~e~~) pogodbe o zaposlitvi;
(f) storitve zračnega prevoza na podlagi izdaje operativne licence po Uredbi (ES) št. 1008/2008 ⁽¹⁾ Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ ;	(f) storitve zračnega prevoza na podlagi izdaje operativne licence po Uredbi (ES) št. 1008/2008 ⁽¹⁾ Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ ;
(g) storitve javnega potniškega prevoza po Uredbi (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ .	(g) storitve javnega potniškega prevoza po Uredbi (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ ;
	h) <u>medicinsko oskrbo, prevoz za medicinsko oskrbo in nujne primere, civilno zaščito in varstvo pred nesrečami ter vsakodnevno obrambo pred nevarnostmi</u> ;
	i) <u>storitve v zvezi s pridobivanjem, distribucijo in oskrbo s pitno vodo ter ravnanjem z odpadnimi vodami</u> .
Radiodifuzija iz točke (b) prvega odstavka obsega vsak prenos in razširjanje s katero koli obliko elektronskega omrežja.	Radiodifuzija iz točke (b) prvega odstavka obsega vsak prenos in razširjanje s katero koli obliko elektronskega omrežja.
⁽¹⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti.	⁽¹⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti.
⁽²⁾ UL L 293, 31.10.2008, str. 3.	⁽²⁾ UL L 293, 31.10.2008, str. 3.
⁽³⁾ UL L 315, 3.12.2007.	⁽³⁾ UL L 315, 3.12.2007.

Obrazložitev

Uskladitev s predlogom spremembe 5 v zvezi z uvodno izjavo 11.

Predlog spremembe 16

Člen 15(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 15 <i>Odnosi med javnimi organi</i>	Člen 15 <i>Odnosi med javnimi organi</i>
1. Koncesija, ki jo podeli javni organ naročnik ali naročnik iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4 drugi pravni osebi, ne spada v področje uporabe te direktive, če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:	1. Koncesija, ki jo podeli javni organ naročnik ali naročnik iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4 drugi pravni osebi, ne spada v področje uporabe te direktive, če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:
a) tak javni organ naročnik ali naročnik obvladuje zadevno pravno osebo podobno kot svoje službe;	a) tak javni organ naročnik ali naročnik obvladuje zadevno pravno osebo podobno kot svoje službe;
b) zadevna pravna oseba najmanj 90 % svoje dejavnosti izvaja za javni organ naročnika ali naročnika, ki jo obvladuje, ali za druge pravne osebe, ki jih obvladuje ta javni organ naročnik ali naročnik;	b) zadevna pravna oseba najmanj ~~90 %~~ <u>80 %</u> ~~svojeih~~ dejavnosti, <u>ki so predmet koncesije</u> , izvaja za javni organ naročnika ali naročnika, ki jo obvladuje, ali za druge pravne osebe, ki jih obvladuje ta javni organ naročnik ali naročnik;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
c) v odvisni pravni osebi zasebni sektor ni udeležen.	c) v odvisni pravni osebi zasebni sektor ni <u>aktivno</u> udeležen.
Šteje se, da javni organ naročnik ali naročnik iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4 obvladuje pravno osebo podobno kot svoje službe v smislu točke (a) prvega pododstavka, če odločilno vpliva na strateške cilje in pomembne odločitve odvisne pravne osebe.	Šteje se, da javni organ naročnik ali naročnik iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4 obvladuje pravno osebo podobno kot svoje službe v smislu točke (a) prvega pododstavka, če odločilno vpliva na strateške cilje in pomembne odločitve odvisne pravne osebe.

Predlog spremembe 17

Člen 15(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 15 <i>Odnosi med javnimi organi</i>	Člen 15 <i>Odnosi med javnimi organi</i>
2. Odstavek 1 se uporablja tudi, če odvisni subjekt, ki je javni organ naročnik ali naročnik iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4, podeli koncesijo svojem obvladujočemu podjetju ali drugi pravni osebi, ki jo obvladuje isti javni organ naročnik, če v pravni osebi, ki se ji podeli koncesija, zasebni sektor ni udeležen.	2. Odstavek 1 se uporablja tudi, če odvisni subjekt, ki je javni organ naročnik ali naročnik iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4, podeli koncesijo svojem ~~obvladujočemu podjetju~~ <u>enoti ali obvladujočim enotam</u> ali drugi pravni osebi, ki jo obvladuje isti javni organ naročnik, če v pravni osebi, ki se ji podeli koncesija, zasebni sektor ni <u>aktivno</u> udeležen.

Obrazložitev

Navedba bi morala veljati samo za „operativno“ ali „aktivno“ udeležbo zasebnega kapitala v odvisni pravni osebi, prek katere je mogoče vplivati na odločitve vodstva odvisne pravne osebe. To bi omogočilo čisto kapitalsko udeležbo v pravni osebi (npr. tihe deleže), ne da bi bila pri tem kršena izjema, ki velja za interno razporeditev in horizontalno javno-javno sodelovanje. Takega mnenja je tudi Evropska komisija v sporočilu z dne 5. februarja 2008 o institucionaliziranih javno-zasebnih partnerstvih. Čista kapitalska vlaganja je treba omogočiti zato, da bodo ozemeljske skupnosti lahko zagotavljale ponudbo storitev po primerni ceni za državljanje.

Predlog spremembe 18

Člen 15(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 15 <i>Odnosi med javnimi organi</i>	Člen 15 <i>Odnosi med javnimi organi</i>
3. Javni organ naročnik ali naročnik iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4, ki nad pravno osebo ne izvaja nadzora v smislu odstavka 1, lahko vseeno podeli koncesijo, ne da bi uporabljal določbe sedanje direktive za pravno osebo, ki jo obvladuje skupaj z drugimi takimi javnimi organi naročniki ali naročniki, če so izpolnjeni naslednji pogoji:	3. Javni organ naročnik ali naročnik iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4, ki nad pravno osebo ne izvaja nadzora v smislu odstavka 1, lahko vseeno podeli koncesijo, ne da bi uporabljal določbe sedanje direktive za pravno osebo, ki jo obvladuje skupaj z drugimi takimi javnimi organi naročniki ali naročniki, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
a) javni organi naročniki ali naročniki iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4 nad pravno osebo skupaj izvajajo nadzor, ki je podoben nadzoru, ki ga izvajajo nad svojimi službami;	a) javni organi naročniki ali naročniki iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4 nad pravno osebo skupaj izvajajo nadzor, ki je podoben nadzoru, ki ga izvajajo nad svojimi službami;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
b) vsaj 90 % dejavnosti navedene pravne osebe se izvaja za javne organe naročnike ali naročnike iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4, ki izvajajo nadzor, ali druge pravne osebe, ki jih nadzoruje isti javni organ naročnik ali naročnik;	b) vsaj ~~90~~ 80 % dejavnosti navedene pravne osebe, <u>ki so predmet naročila</u> , se izvaja za javne organe naročnike ali naročnike iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4, ki izvajajo nadzor, ali druge pravne osebe, ki jih nadzoruje isti javni organ naročnik ali naročnik;
c) v odvisni pravni osebi zasebni sektor ni udeležen.	c) v odvisni pravni osebi zasebni sektor ni <u>aktivno</u> udeležen.
[...]	[...]

Obrazložitev

Uskladitev s predlogom spremembe 16 v zvezi s členom 15(1).

Predlog spremembe 19

Člen 15(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 15 <i>Odnosi med javnimi organi</i>	Člen 15 <i>Odnosi med javnimi organi</i>
4. Za sporazum, sklenjen med dvema ali več javnimi organi naročniki ali naročniki iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4, se šteje, da ni koncesija v smislu točke 1 odstavka 1 člena 2 te direktive, če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:	4. Za sporazum, sklenjen med dvema ali več javnimi organi naročniki ali naročniki iz pododstavka 1 odstavka 1 člena 4, se šteje, da ni koncesija v smislu točke 1 odstavka 1 člena 2 te direktive, če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:
a) sporazum vzpostavlja lojalno sodelovanje med udeleženi javnimi organi naročniki ali naročniki pri skupnem izvajanju nalog javnih storitev, ki vključuje vzajemne pravice in obveznosti;	a) ~~sporazum vzpostavlja lojalno sodelovanje med udeleženi javnimi organi naročniki ali naročniki pri skupnem izvajanju nalog javnih storitev, ki vključuje vzajemne pravice in obveznosti;~~
b) sporazum se ureja samo ob upoštevanju vidikov javnega interesa;	b) ~~sporazum se ureja samo ob upoštevanju vidikov javnega interesa;~~
c) udeleženi javni organi naročniki ali naročniki na odprtem trgu ne ustvarijo več kot 10 % prihodka iz dejavnosti, ki so pomembne za izvajanje sporazuma;	c) <u>večina dejavnosti udeleženih javnih organov</u> naročnikov ~~ali naročniki se ne izvaja~~ na odprtem trgu ~~ne ustvarijo več kot 10 % prihodka iz dejavnosti, ki so pomembne za izvajanje sporazuma;~~
d) sporazum ne vključuje finančnih nakazil med udeleženi javnimi organi naročniki ali naročniki, razen nakazil, ki ustrezajo povračilu dejanskih stroškov gradenj, storitev ali blaga;	d) sporazum ne vključuje finančnih nakazil med udeleženi javnimi organi naročniki ali naročniki, razen nakazil, ki ustrezajo povračilu dejanskih stroškov gradenj, storitev ali blaga;
c) v nobenem od vključenih javnih organov naročnikov ali naročnikov zasebni sektor ni udeležen.	e) v nobenem od vključenih javnih organov naročnikov ali naročnikov zasebni sektor ni <u>aktivno</u> udeležen.

Obrazložitev

Koncesijske pogodbe med javnimi organi naročniki bi morale biti (v skladu z odgovorno uporabo davko-plačevalskega denarja) v celoti izvzete iz pravil javnega naročanja ob izpolnjevanju pogojev, navedenih v točkah (c) do vključno (e).

Poleg tega morajo imeti javni organi naročniki možnost, da sodelujejo na področjih, ki niso neposredno povezana z javnimi storitvami. To vključuje npr. sodelovanje pri dejavnostih, ki lajšajo in podpirajo njihovo delovanje, kot so IKT, stanovanja, nakupi in gostinstvo.

Takšno sodelovanje med javnimi organi naročniki ne temelji vedno na enakovrednem partnerstvu. Včasih večji javni organ izvaja dejavnosti v imenu manjših organov. Zato je priporočljivo, da lahko javni organ naročnik izvede koncesijsko pogodbo za drugega naročnika. To je v interesu dobrega upravljanja z javnimi sredstvi.

Sodišče Evropske unije ni določilo, da smejo udeleženi javni organi naročniki največ 10 % prihodka ustvariti na odprtem trgu; odstotek prihodka mora biti namesto tega odvisen od vrste dejavnosti in drugih ustreznih dejavnikov. Pomembno je, da vsaka oblika zasebne udeležbe še ne bo samodejno pomenila, da odstopanje ni mogoče. Izključiti ga je treba samo v primeru aktivne zasebne udeležbe, tj. če je delničar zasebno podjetje, ki posluje na trgu.

Predlog spremembe 20

Člen 15(5)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 15</p> <p><i>Odnosi med javnimi organi</i></p> <p>5. Odsotnost zasebne udeležbe iz odstavkov od 1 do 4 se preveri ob podelitvi koncesije ali sklenitvi sporazuma.</p> <p>Izjeme iz tega člena se prenehajo uporabljati takoj, ko se vključi oseba zasebnega sektorja, kar povzroči, da je treba koncesije odpreti konkurenci z rednimi postopki podeljevanja koncesij.</p>	<p>Člen 15</p> <p><i>Odnosi med javnimi organi</i></p> <p>~~5. Odsotnost zasebne udeležbe iz odstavkov od 1 do 4 se preveri ob podelitvi koncesije ali sklenitvi sporazuma.~~</p> <p>~~Izjeme iz tega člena se prenehajo uporabljati takoj, ko se vključi oseba zasebnega sektorja, kar povzroči, da je treba koncesije odpreti konkurenci z rednimi postopki podeljevanja koncesij.~~</p>

Obrazložitev

Glede na predvideno poenostavitev in racionalizacijo koncesijske zakonodaje bi bilo treba preprečiti prekomerne obrazložitve v pravnih besedilih, ki ne prispevajo k večji pravni varnosti in tudi presegajo sodno prakso Sodišča Evropske unije.

Predlog spremembe 21

Člen 26(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 26</p> <p><i>Obvestila o koncesijah</i></p> <p>[...]</p> <p>3. Javni organi naročniki in naročniki, ki želijo podeliti koncesijo za socialne in druge posebne storitve, lahko svoje namere v zvezi z načrtovano koncesijo sporočijo z objavo predhodnega informativnega obvestila takoj, ko je mogoče, po začetku proračunskega leta. Ta obvestila vsebujejo informacije, določene v Prilogi XIII.</p>	<p>Člen 26</p> <p><i>Obvestila o koncesijah</i></p> <p>[...]</p> <p>~~3. Javni organi naročniki in naročniki, ki želijo podeliti koncesijo za socialne in druge posebne storitve, lahko svoje namere v zvezi z načrtovano koncesijo sporočijo z objavo predhodnega informativnega obvestila takoj, ko je mogoče, po začetku proračunskega leta. Ta obvestila vsebujejo informacije, določene v Prilogi XIII.~~</p>

Obrazložitev

Socialne storitve imajo za notranji trg le majhen pomen, ali pa sploh nobenega, in se praviloma izvajajo lokalno. S tega vidika pomenijo zahteve za posredovanje informacij nesorazmerno obremenitev za naročnika. Glede na to, da je namen reforme poenostavitev podeljevanja koncesij, pa prav na tem področju ne sme biti zaostrovanja predpisov.

Predlog spremembe 22

Člen 35

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 35</p> <p><i>Postopkovna jamstva</i></p> <p>1. Javni organi naročniki in naročniki v obvestilu o naročilu, v povabilu k oddaji ponudbe ali v dokumentaciji za koncesijo navedejo opis koncesije, merila podeljevanja in minimalne zahteve, ki jih je treba izpolniti. Te informacije morajo omogočiti ugotavljanje narave in obsega koncesije, tako da se lahko gospodarski subjekti odločijo, ali bodo sodelovali pri postopku za podelitev koncesije. Opis, merila za podelitev in minimalni pogoji se med pogajanjmi ne spremenijo.</p>	<p>Člen 35</p> <p><i>Postopkovna jamstva</i></p> <p>1. Javni organi naročniki in naročniki v obvestilu o naročilu, v povabilu k oddaji ponudbe ali v dokumentaciji za koncesijo navedejo opis koncesije, merila podeljevanja in minimalne zahteve, ki jih je treba izpolniti. Te informacije morajo omogočiti ugotavljanje narave in obsega koncesije, tako da se lahko gospodarski subjekti odločijo, ali bodo sodelovali pri postopku za podelitev koncesije. ~~Opis, merila za podelitev in minimalni pogoji se med pogajanjmi ne spremenijo.~~</p> <p><u>Javni organi naročniki lahko med postopkom, vendar pred prejemom ponudb, spremenijo minimalne pogoje in merila za podelitev brez splošne objave popravka le, če zadevna sprememba ne vpliva na krog kandidatov. Javni organi naročniki morajo o tem obvestiti zadevne kandidate in zagotoviti ustrezno podaljšanje rokov za oddajo ponudb.</u></p> <p>2. <u>Javni organ naročnik na zahtevo zainteresirane strani čim prej, vsekakor pa v 15 dneh od prejema pisnega zahtevka, obvesti:</u></p> <p>a) <u>vsakega neuspešnega kandidata o razlogih za zavrnitev njegove vloge,</u></p> <p>b) <u>vsakega neuspešnega ponudnika o razlogih za zavrnitev njegove ponudbe, za primere iz člena 32(5) in (6) pa tudi razloge za svojo odločitev o neenakovrednosti ali za odločitev, da gradnje, blago ali storitve ne izpolnjujejo izvedbenih ali funkcionalnih zahtev,</u></p> <p>c) <u>vsakega ponudnika, ki je oddal sprejemljivo ponudbo, o lastnostih in relativnih prednostih izbrane ponudbe ter o imenu izbranega ponudnika ali podpisnikov okvirnega sporazuma,</u></p> <p>d) <u>vsakega ponudnika, ki je oddal sprejemljivo ponudbo, o izvajanju in poteku pogajanj in dialoga s ponudniki.</u></p> <p>3. <u>Vendar se lahko javni organi naročniki odločijo, da izpustijo nekatere informacije v zvezi s pogodbo, navedene v točki 6, če bi objava teh informacij ovirala izvajanje zakona ali bi bila drugače v nasprotju z javnim interesom, če bi škodila zakonitim poslovnim interesom javnih ali zasebnih gospodarskih subjektov ali če bi lahko posegala v pošteno konkurenco med njimi.</u></p>

Obrazložitev

Lahko se zgodi, da mora javni organ naročnik zaradi vprašanj in pripomb, ki jih v okviru postopka podajo ponudniki, koncesijo spremeniti ali prilagoditi. S pogajanjem ali dialogom poskuša javni organ naročnik bolje uskladiti ponudbo in povpraševanje. Zato je treba omogočiti, da se minimalni pogoji in merila za podelitev delno spremenijo in dopolnijo ob upoštevanju novih spoznanj, pridobljenih v pogajanjih ali z dialogom. V nasprotnem primeru lahko ta razpisni postopek postane nesmiseln.

V primeru bistvenih sprememb naročila je treba v skladu s sedanjimi pravili postopek začasno ustaviti in razpis ponoviti. Odbor zato priporoča, da se opredeli preprost način za spremembo koncesij s strani javnega organa naročnika, kot je denimo uradni popravek s kratkim podaljšanjem roka za oddajo ponudb.

Predlog spremembe 23

Člen 36(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 36	Člen 36
<i>Izbor in kvalitativna ocena kandidatov</i>	<i>Izbor in kvalitativna ocena kandidatov</i>
1. Javni organi naročniki v obvestilu o koncesiji določijo pogoje za sodelovanje v zvezi s:	1. Javni organi naročniki v obvestilu o koncesiji <u>ali v dokumentaciji v zvezi s koncesijo</u> določijo pogoje za sodelovanje v zvezi s:
(a) primernostjo za opravljanje poklicne dejavnosti;	(a) primernostjo za opravljanje poklicne dejavnosti;
(b) ekonomskim in finančnim položajem;	(b) ekonomskim in finančnim položajem;
(c) tehnično in poklicno sposobnostjo.	(c) tehnično in poklicno sposobnostjo.
Javni organi naročniki omejijo katere koli pogoje za sodelovanje na tiste, s katerimi je mogoče ustrezno zagotoviti, da ima kandidat ali ponudnik pravne in finančne zmogljivosti ter poslovne in tehnične sposobnosti za izvedbo koncesije, ki se podeljuje. Vse zahteve morajo biti povezane in strogo sorazmerne s predmetom koncesije ob upoštevanju potrebe po zagotovitvi resnične konkurence.	Javni organi naročniki omejijo katere koli pogoje za sodelovanje na tiste, s katerimi je mogoče ustrezno zagotoviti, da ima kandidat ali ponudnik pravne in finančne zmogljivosti ter poslovne in tehnične sposobnosti za izvedbo koncesije, ki se podeljuje. ~~Vse zahteve morajo biti povezane in strogo sorazmerne s predmetom koncesije ob upoštevanju potrebe po zagotovitvi resnične konkurence.~~
Javni organi naročniki in naročniki v obvestilu o koncesiji navedejo tudi sklicevanje ali sklicevanja, ki jih je treba predložiti kot dokazilo o zmogljivostih gospodarskega subjekta. Zahteve za ta sklicevanja morajo biti nediskriminatorne in sorazmerne s predmetom koncesije.	Javni organi naročniki in naročniki v obvestilu o koncesiji navedejo tudi sklicevanje ali sklicevanja, ki jih je treba predložiti kot dokazilo o zmogljivostih gospodarskega subjekta. Zahteve za ta sklicevanja morajo biti nediskriminatorne in sorazmerne s predmetom koncesije.

Obrazložitev

Glej tudi predloga sprememb 2 in 28.

Predlog spremembe 24

Člen 36(7)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 36</p> <p><i>Izbor in kvalitativna ocena kandidatov</i></p> <p>7. Države članice lahko določijo, da javni organi naročniki ali naročniki iz sodelovanja pri podelitvi koncesije izključijo gospodarski subjekt, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:</p> <p>[...]</p>	<p>Člen 36</p> <p><i>Izbor in kvalitativna ocena kandidato</i></p> <p>7. ~~Države članice~~ <u>Javni organi naročniki</u> lahko določijo, da javni organi naročniki ali naročniki iz sodelovanja pri podelitvi koncesije izključijo gospodarski subjekt, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:</p> <p>[...]</p>

Obrazložitev

Odbor meni, da je to v pristojnosti javnih organov naročnikov.

Predlog spremembe 25

Člen 38, nov odstavek 3

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 38</p> <p><i>Roki za predložitev vlog za koncesijo</i></p> <p>[...]</p>	<p>Člen 38</p> <p><i>Roki za predložitev vlog za koncesijo</i></p> <p>[...]</p> <p>3. <u>Če želijo javni organi naročniki in naročniki uporabiti koncesijo, objavijo obvestilo, ki vsebuje opis koncesije, da bi o njej obvestili zainteresirane stranke. Javni organi naročniki zagotovijo obdobje vsaj 14 dni, v katerem lahko stranke izrazijo interes za koncesijo. Če interes izrazi več strank, jih javni organ naročnik pozove, da predložijo svoje ponudbe. Pri tem se zagotovi vsaj 52-dnevni rok od datuma, ko je bilo poslano povabilo za predložitev ponudb. Če interes izrazi le ena stranka, lahko javni organ naročnik začne pogajanja s to stranko.</u></p>

Obrazložitev

Za nekatere koncesije ni veliko interesa. Če interes izrazi le ena stranka, ni treba izvesti celotnega postopka. Poleg tega bi v takšni situaciji odprta pogajanja javnemu organu naročniku zagotovila ugodnejše rezultate.

Predlog spremembe 26

Člen 39(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 39</p> <p><i>Merila za podelitev koncesije</i></p> <p>2. Merila za podelitev so povezana s predmetom koncesije in javnemu organu naročniku ali naročniku ne dajejo neomejene svobode izbire.</p>	<p>Člen 39</p> <p><i>Merila za podelitev koncesije</i></p> <p>~~2. Merila za podelitev so povezana s predmetom koncesije in javnemu organu naročniku ali naročniku ne dajejo neomejene svobode izbire.~~</p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Ta merila morajo zagotoviti učinkovito konkurenco ter jih morajo dopolnjevati zahteve, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki. Javni organi naročniki in naročniki na podlagi informacij in dokazil, ki jih predložijo ponudniki, učinkovito preverijo, ali ponudbe izpolnjujejo merila za podelitev koncesije.	~~Ta merila morajo zagotoviti učinkovito konkurenco ter jih morajo dopolnjevati zahteve, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki. Javni organi naročniki in naročniki na podlagi informacij in dokazil, ki jih predložijo ponudniki, učinkovito preverijo, ali ponudbe izpolnjujejo merila za podelitev koncesije.~~

Obrazložitev

Določba ni potrebna. Ne prinaša nobene dodane vrednosti in z ozirom na nameravano poenostavitev bi jo bilo treba črtati. Poleg tega je že vsebovana v splošnih načelih primarne zakonodaje.

Predlog spremembe 27

Člen 39(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 39</p> <p><i>Merila za podelitev koncesije</i></p> <p>4. Države članice lahko določijo, da javni organi naročniki in naročniki podelitev koncesij utemeljijo na merilu ekonomsko najugodnejše ponudbe v skladu z odstavkom 2. Navedena merila poleg cene ali stroškov vključujejo katero koli naslednje merilo:</p>	<p>Člen 39</p> <p><i>Merila za podelitev koncesije</i></p> <p>4. Države članice lahko določijo, da javni organi naročniki in naročniki podelitev koncesij utemeljijo na <u>merilu najnižje cene ali merilu ekonomsko najugodnejše ponudbe</u> v skladu z odstavkom 2. Navedena merila poleg cene ali stroškov <u>v vsakem primeru</u> vključujejo katero koli naslednje merilo:</p>

Obrazložitev

Odbor meni, da bi bilo treba ohraniti merilo najnižje cene. V sedANJI obliki to ni jasno izraženo. Tudi v primeru merila „najnižje cene“ lahko igra svojo vlogo kakovost, in sicer v obliki minimalnih pogojev. Javni organi naročniki morajo imeti pri tem možnost lastne izbire. Pogosto si morajo prizadevati tudi za varčevanje, ki ga je treba upoštevati pri izbiri merila za podelitev koncesije.

Predlog spremembe 28

Člen 39(4)(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 39</p> <p><i>Merila za podelitev koncesije</i></p> <p>[...]</p> <p>a) kakovost, vključno s tehničnimi prednostmi, estetskimi in funkcionalnimi lastnostmi, dostopnostjo, oblikovanjem, namenjenim vsem uporabnikom, okoljskimi značilnostmi in inovativnostjo;</p> <p>[...]</p>	<p>Člen 39</p> <p><i>Merila za podelitev koncesije</i></p> <p>[...]</p> <p>a) kakovost, vključno s tehničnimi prednostmi, estetskimi in funkcionalnimi lastnostmi, dostopnostjo, oblikovanjem, namenjenim vsem uporabnikom, <u>socialnim interesom</u>, okoljskimi značilnostmi in inovativnostjo;</p> <p>[...]</p>

Obrazložitev

Nekateri javni organi naročniki želijo imeti možnost, da za svoja javna naročila in koncesije določijo socialna merila. Ta socialna merila se sedaj večinoma ne morejo upoštevati pri ocenjevanju ponudb, saj niso dovolj neposredno povezana z javnim naročilom. Zaradi tega je bilo sklicevanje na ta merila dodano v direktivo o javnih naročilih. Odbor priporoča, da se možnost določitve socialnih meril izrecno navede tudi v direktivi o koncesijah. S tem bo javnim organom naročnikom, ki to želijo, zagotovljena možnost, da določijo socialna merila. Na socialne vidike se sicer sklicuje uvodna izjava 29 v preambuli, vendar pa jih zadevni člen ne navaja.

Glej tudi predloga sprememb 2 in 25.

Predlog spremembe 29

Člen 40(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 40</p> <p><i>Stroški življenjskega cikla</i></p> <p>3. Kadar je kot del zakonodajnega akta Unije, vključno z delegiranimi akti na podlagi zakonodaje posameznih sektorjev, sprejeta skupna metodologija za izračun stroškov v življenjskem ciklu, se ta uporablja, če je vrednotenje stroškov v življenjskem ciklu vključeno v merila za podelitev koncesije iz člena 39(4).</p> <p>Seznam takih zakonodajnih in izvedbenih aktov je določen v Prilogi II. Komisija je v skladu s členom 46 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov v zvezi s posodabljanjem tega seznama, če se na podlagi sprejetja nove zakonodaje, njene razveljavitve ali spremembe izkaže, da so take spremembe potrebne.</p>	<p>Člen 40</p> <p><i>Stroški življenjskega cikla</i></p> <p>~~3. Kadar je kot del zakonodajnega akta Unije, vključno z delegiranimi akti na podlagi zakonodaje posameznih sektorjev, sprejeta skupna metodologija za izračun stroškov v življenjskem ciklu, se ta uporablja, če je vrednotenje stroškov v življenjskem ciklu vključeno v merila za podelitev koncesije iz člena 39(4).~~</p> <p>~~Seznam takih zakonodajnih in izvedbenih aktov je določen v Prilogi II. Komisija je v skladu s členom 46 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov v zvezi s posodabljanjem tega seznama, če se na podlagi sprejetja nove zakonodaje, njene razveljavitve ali spremembe izkaže, da so take spremembe potrebne.~~</p>

Obrazložitev

Pozdravljamo dejstvo, da Komisija spodbuja javne organe naročnike, naj pri podeljevanju koncesij upoštevajo tudi stroške v življenjskem ciklu. Predlagana zahteva pa je kljub temu pretirana, saj se sklicuje na prihodnjo in za zdaj še ne določeno metodologijo obračunavanja. Zaradi nepredvidljivosti je tako treba zavrniti opredelitev zakonske zahteve za upoštevanje še neobstojećih metod.

Predlog spremembe 30

Člen 42(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 42</p> <p><i>Sprememba koncesij v času njihove veljavnosti</i></p> <p>4. Kadar je mogoče vrednost spremembe izraziti v denarju, se ne šteje za bistveno v smislu odstavka 1, če njena vrednost ne presega mejnih vrednosti iz člena 5 in je manjša od 5 % cene prvotnega naročila, pod pogojem, da sprememba ne spremeni splošne narave koncesije. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, se to ovrednoti na podlagi kumulativne vrednosti zaporednih sprememb.</p>	<p>Člen 42</p> <p><i>Sprememba koncesij v času njihove veljavnosti</i></p> <p>4. Kadar je mogoče vrednost spremembe izraziti v denarju, se ne šteje za bistveno v smislu odstavka 1, če njena vrednost ne presega mejnih vrednosti iz člena 5 in je manjša od ~~5~~<u>10</u> % cene prvotnega naročila, pod pogojem, da sprememba ne spremeni splošne narave koncesije. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, se to ovrednoti na podlagi kumulativne vrednosti zaporednih sprememb.</p>

Obrazložitev

Odbor priporoča, da se za dovoljene spremembe določi višji odstotek. Upoštevati je namreč treba dejstvo, da koncesije običajno trajajo dlje od javnih naročil.

Predlog spremembe 31

Priloga III, odstavek 3

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
PRILOGA III	PRILOGA III
DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAJO JAVNI ORGANI NAROČNIKI, KAKOR JE NAVEDENO V ČLENU 4	DEJAVNOSTI, KI JIH IZVAJAJO JAVNI ORGANI NAROČNIKI, KAKOR JE NAVEDENO V ČLENU 4
Določbe te direktive, ki urejajo koncesije, ki jih podelijo javni organi naročniki, veljajo za naslednje dejavnosti:	Določbe te direktive, ki urejajo koncesije, ki jih podelijo javni organi naročniki, veljajo za naslednje dejavnosti:
[...]	[...]
3. kar zadeva vodo:	~~3. kar zadeva vodo:~~
(a) zagotavljanje ali upravljanje stalnih omrežij, ki so namenjena zagotavljanju javnih storitev v zvezi s proizvodnjo, transportom ali distribucijo pitne vode;	~~(a) zagotavljanje ali upravljanje stalnih omrežij, ki so namenjena zagotavljanju javnih storitev v zvezi s proizvodnjo, transportom ali distribucijo pitne vode;~~
(b) dobavo pitne vode takšnim omrežjem.	~~(b) dobavo pitne vode takšnim omrežjem.~~
Ta direktiva se uporablja tudi za koncesije, ki jih podelijo ali organizirajo naročniki, ki opravljajo katero od zgoraj navedenih dejavnosti in ki so povezani z eno od naslednjih dejavnosti:	~~Ta direktiva se uporablja tudi za koncesije, ki jih podelijo ali organizirajo naročniki, ki opravljajo katero od zgoraj navedenih dejavnosti in ki so povezani z eno od naslednjih dejavnosti:~~
(a) projekti vodnega inženirstva, namakanja ali melioracije, pod pogojem, da količina vode, namenjena za dobavo pitne vode, predstavlja več kakor 20 % celotne količine vode, ki se zagotavlja bodisi s temi projekti bodisi z namakalnimi ali melioracijskimi napravami ali	~~(a) projekti vodnega inženirstva, namakanja ali melioracije, pod pogojem, da količina vode, namenjena za dobavo pitne vode, predstavlja več kakor 20 % celotne količine vode, ki se zagotavlja bodisi s temi projekti bodisi z namakalnimi ali melioracijskimi napravami ali~~
(b) odstranjevanje ali čiščenje odplak.	~~(b) odstranjevanje ali čiščenje odplak.~~
Dobava pitne vode omrežjem, ki zagotavljajo javne storitve, s strani naročnikov iz pododstavka 1 odstavka 1 in odstavka 2 člena 4 se ne pojmuje kot ustrezna dejavnost v smislu pododstavka 1, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:	~~Dobava pitne vode omrežjem, ki zagotavljajo javne storitve, s strani naročnikov iz pododstavka 1 odstavka 1 in odstavka 2 člena 4 se ne pojmuje kot ustrezna dejavnost v smislu pododstavka 1, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:~~
(a) zadevni naročnik proizvaja pitno vodo zato, ker je njena poraba potrebna za opravljanje dejavnosti, razen tistih iz členov 1 do 4 te Priloge;	~~(a) zadevni naročnik proizvaja pitno vodo zato, ker je njena poraba potrebna za opravljanje dejavnosti, razen tistih iz členov 1 do 4 te Priloge;~~
(b) oskrba javnega omrežja je odvisna samo od lastne porabe subjekta in ne presega 30 % njegove celotne proizvedene pitne vode glede na povprečje prejšnjih treh let, vključno s tekočim letom.	~~(b) oskrba javnega omrežja je odvisna samo od lastne porabe subjekta in ne presega 30 % njegove celotne proizvedene pitne vode glede na povprečje prejšnjih treh let, vključno s tekočim letom.~~

Obrazložitev

Uskladitev s predlogi sprememb 1, 5 in 15.

Predlog spremembe 32

Priloga IV, naslov

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
PRILOGA IV	PRILOGA IV
INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V OBJAVAH O KONCESIJAH	INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA NAVESTI V OBJAVAH O KONCESIJAH <u>ALI V DOKUMENTACIJI V ZVEZI S KONCESIJO</u>

Obrazložitev

Odbor priporoča, da postopki ostanejo prožni, zato svetuje, da se predvidi tudi možnost, da se namesto objave obsežnega obvestila zadevni podatki navedejo v dokumentaciji v zvezi s koncesijo. Izkušnje kažejo, da je treba ta vprašanja pojasniti, kar je bolje storiti v priloženi dokumentaciji v zvezi s koncesijo. Pri tem je zagotovljena preglednost, saj se ta dokumentacija pošlje vnaprej vsem zainteresiranim strankam.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Predlog uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju

(2012/C 277/10)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja posebno uredbo o evropskem teritorialnem sodelovanju (ETS), saj lahko pomembno prispeva k cilju teritorialne kohezije, pozdravlja pa tudi povečanje zneska proračunskih sredstev, dodeljenih za ETS; nadalje poziva, naj se sredstva dodeljujejo po programih sodelovanja in ne po državah članicah;
- meni, da ETS zaradi njegove večstranske narave ni mogoče upravljati s pogodbami o partnerstvu, zato ga je treba izrecno izključiti iz področja njihove uporabe;
- obžaluje, da nova uredba ni prilagojena majhnim projektom, in Evropsko komisijo poziva, naj odobri izjeme za majhne čezmejne programe in dejavnosti, zlasti tiste, za katere se dodeli manj kot 35 000 EUR;
- meni, da tematske osredotočenosti ni mogoče avtomatsko uporabiti za ETS, in izraža zaskrbljenost, da v primeru, če bi bilo evropsko teritorialno sodelovanje strogo osredotočeno na glavne prednostne naloge strategije Evropa 2020, ne bi bilo mogoče uresničiti njegove posebne in edinstvene vloge; zato priporoča, da se število tematskih ciljev poveča s štiri na pet in se razširi seznam prednostnih naložb, ter poziva, naj se med tematske cilje vključijo teme, kot so turizem, podnebju prijazen pomorski promet, kultura ali posledice demografskih sprememb;
- meni, da mora OR imeti aktivno vlogo pri spodbujanju ETS ter ugotavljanju in odpravi ovir za njegovo izvajanje;
- poziva, naj se za najbolj oddaljene regije določi stopnja sofinanciranja v višini 85 %, kot je navedeno v obstoječi splošni uredbi št. 1083/2006;
- se strinja, da se glede stopenj sofinanciranja in denarne podpore odobri izjema za najbolj oddaljene regije, in poziva, naj se določijo posebni pogoji za območja, ki so bila do 30. aprila 2004 ali do 31. decembra 2006 na zunanjih mejah Skupnosti;
- poziva k okrepitvi mehanizmov za usklajevanje vseh skladov in programov teritorialnega sodelovanja; poudarja tudi, da je treba ETS bolje uskladiti z zunanjimi finančnimi programi EU ter pojasniti pravila glede sodelovanja tretjih držav v programih ETS;
- poudarja bistveno vlogo EZTS za krepitev teritorialnega sodelovanja in države članice poziva, naj odpravijo ovire, ki odvrtaajo od ustanavljanja ali izvajanja EZTS.

Poročevalec	Petr OSVALD (CZ/PES), član mestnega sveta Plzna
Referenčni dokument	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o posebnih določbah za podporo cilju evropsko teritorialno sodelovanje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj COM(2011) 611 final - 2011/0273 (COD)

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve

1. pozdravlja posebno uredbo o evropskem teritorialnem sodelovanju (ETS), ki bo upoštevala posebne namene in vidike ter položaj teritorialnega sodelovanja kot drugega cilja kohezijske politike. Ta posebna uredba izpostavlja prispevek ETS k spodbujanju doseganja novega cilja iz Pogodbe, tj. teritorialne kohezije, ter na splošno k uresničevanju ciljev kohezijske politike; hkrati povečuje tudi pomen čezmejnega, nadnacionalnega in medregionalnega vidika ETS;

2. se strinja, da je vloga evropskega teritorialnega sodelovanja še toliko bolj pomembna, ker problemi, s katerimi se soočajo države članice in njihove regije, čedalje pogosteje presegajo nacionalne in regionalne meje, zaradi česar so potrebni skupni ukrepi za sodelovanje na ustrezni teritorialni ravni, in da lahko ETS s svojimi značilnostmi pomembno prispeva k podpori novega cilja Pogodbe, tj. teritorialne kohezije;

3. načeloma podpira predlog Komisije, da se teritorialno sodelovanje uskladi s strategijo Evropa 2020, vendar je treba pri tem ohraniti dovolj prožnosti, ki omogoča ustrezen odziv na potrebe na lokalni ravni; zato se strinja z ohranitvijo treh vidikov ETS (čezmejno, nadnacionalno in medregionalno sodelovanje) v vseh regijah Evrope. Čezmejno sodelovanje pri projektih in strukturah že dejansko prispeva k evropskemu povezovanju. Odbor tudi pozitivno ocenjuje večjo udeležbo tretjih držav;

4. meni, da bi tudi čezmejno sodelovanje moralo še naprej imeti pomembno vlogo v okviru evropskega teritorialnega sodelovanja, zato načeloma podpira predlog razdelitve sredstev med različne vrste ETS;

5. ugotavlja, da je uredba predvsem glede majhnih programov čezmejnega sodelovanja preveč zahtevna, kompleksna in podrobna, kar bi utegnilo ovirati izvajanje majhnih dejavnosti, ki so sicer zelo učinkovite. Zato Evropsko komisijo poziva, naj preuči, ali je uporaba vseh določb obravnavane uredbe tudi za te programe resnično nujna. Če želimo doseči čim večjo učinkovitost, za majhne programe in dejavnosti ne morejo veljati iste zahteve kot za programe in dejavnosti velikega obsega;

6. podpira obstoječi način opredeljevanja regij za potrebe čezmejnega sodelovanja; poziva k razširitvi klasifikacije območij, ki so zajeta v čezmejno sodelovanje (vidik A), tako da bodo lahko v področje uporabe programa vključeni tudi funkcionalni čezmejni stiki. Tudi povezana odločitev o vključitvi funkcionalno ustreznih regij, ki so posebnega pomena za doseganje cilja, ne bi smela biti sprejeta šele v postopku odobritve programa. Podpira tudi večje možnosti za izvedbo večstranskih projektov na območjih, kjer se ne bodo izvajali večstranski programi sodelovanja;

7. poudarja bistveno vlogo ETS pri razvoju nadnacionalnega sodelovanja, zlasti pri spodbujanju celovitega teritorialnega razvoja na ravni zaokroženih območij, in podpora projektov priprave makroregionalnih strategij; se strinja s tem, da se uveljavljena nadnacionalna področja sodelovanja (vidik B) načeloma ohranijo in da makrostrategije EU ne vodijo k novim področjem sodelovanja ali njihovi izključitvi iz nadnacionalnega sodelovanja. Poleg tega načeloma pozdravlja dejstvo, da se podpora razvoju in izvajanju makroregionalnih strategij zagotavlja v okviru nadnacionalnega sodelovanja;

8. izpostavlja potencial medregionalnega sodelovanja, zlasti zaradi njegovega učinka vzvoda pri uporabi sredstev iz strukturnih skladov, in meni, da je podpora medregionalnemu sodelovanju (vidik C) odličen instrument za spodbujanje izmenjave izkušenj in sodelovanja lokalnih in regionalnih oblasti na področju kohezijske politike; poziva k temu, da se rezultati izmenjave izkušenj bolj kot doslej uporabijo za lokalne in regionalne strategije razvoja (izkoristek).ODBOR REGIJ

Namen ETS in tematska osredotočenost

9. vendarle ugotavlja, da bi moralo evropsko teritorialno sodelovanje predvsem:

- reševati probleme vseh zadevnih regij, in sicer na podlagi sodelovanja,
- imeti vlogo učinkovitega mehanizma za izmenjavo dobre prakse in učenje,
- skrbeti, da je rešitev konkretnega problema učinkovitejša zaradi učinka ekonomije obsega in doseganja kritične mase,
- izboljšati upravljanje z usklajevanjem sektorskih politik, ukrepov in naložb na čezmejni in nadnacionalni ravni,

- prispevati k varnosti in stabilnosti ter vzpostavitvi medsebojno koristnih odnosov,
- po potrebi prispevati k podpori rasti, zaposlovanju in upravljanju, ki temelji na varovanju ekosistema,

kakor je navedeno v obrazložitvenem memorandumu predloga obravnavane uredbe;

10. meni, da bi moralo zato evropsko teritorialno sodelovanje prispevati k temu, da se na evropski ravni spodbudi občutek pripadnosti in medsebojne povezanosti, odpravijo predhodki in razvijejo zadevne regije. Odbor v skladu s tem meni, da tematske osredotočenosti ni mogoče avtomatsko uporabiti za evropsko teritorialno sodelovanje ter da je treba upoštevati doseženo raven in potencial različnih regij, ne pa si prizadevati za uporabo univerzalnega pristopa (angl. *one size fits all*) ali z drugimi besedami imeti istih prednostnih nalog za vse. Nasprotno, prizadevati si je treba za krajevno pogojeni pristop (angl. *place based approach*). Odbor regij izraža zaskrbljenost, da v primeru, če bi bilo evropsko teritorialno sodelovanje in zlasti čezmejno sodelovanje strogo osredotočeno na glavne prednostne naloge strategije Evropa 2020 in na tematske cilje, s tem sodelovanjem ne bi bilo mogoče uresničiti njegove posebne in edinstvene vloge ter bi postalo zgolj različica osnovne kohezijske politike, pri kateri se nepovratna sredstva razdeljujejo na drugačen način;

11. poziva k temu, da se demografske spremembe in njihove posledice za storitve splošnega pomena ter trajnostni regionalni razvoj vključijo v ETS kot samostojna področja. Prednost bi bilo treba nameniti novim oblikam partnerstva med mesti in podeželjem kot temelju teritorialne kohezije na regionalni ravni (v skladu s teritorialno agendo 2020). Poleg tega manjkajo pomembne teme, kot so turizem, podnebju prijazen pomorski promet in kultura;

12. meni, da je pri čezmejnem sodelovanju bistveno opredeliti razvojni potencial vseh čezmejnih območij glede na raven, ki jo zadevne regije trenutno dosegajo. Evropsko teritorialno sodelovanje in zlasti čezmejno sodelovanje ne bi smelo biti prednostno usmerjeno k izvajanju strategije Evropa 2020, temveč bi moralo biti namenjeno predvsem vzpostavitvi pogojev za njeno čim širšo in s tem vseevropsko udeležbo. Zato bi sploh pri programih čezmejnega sodelovanja morala obstajati možnost izbire več tematskih ciljev, ki pa ne bi smeli biti omejeni z usmeritvami, ki bi bile zanje predhodno določene;

13. ugotavlja, da je mogoče trajno teritorialno kohezijo doseči le, če nam uspe pritegniti ljudi in regije ter jih vključiti v sodelovanje. Zato je treba omogočiti, da se bodo s programi ETS še naprej podpirali tudi ukrepi na področju civilne družbe in kulture (npr. konkretni projekti izmenjav). Sedanji programi vsebujejo že zelo uspešne primere. Zato Odbor poziva k ustreznim dopolnitvi tematskih ciljev;

14. pozdravlja predlog Komisije, da se pri nadnacionalnem sodelovanju zagotovi kontinuiteta; vendar izraža kritiko, ker naj bi bila dodatna prednostna naložba v okviru nadnacionalnega

sodelovanja zgolj razvoj in izvajanje makroregionalnih strategij in strategij za morske bazene. Glede na številne izzive, s katerimi se danes soočajo regije, in pomanjkljivosti tudi druge regije, območja in funkcionalna območja potrebujejo ustrezne prednostne naložbe;

15. se strinja, da bi moral biti cilj medregionalnega sodelovanja povečanje učinkovitosti kohezijske politike s spodbujanjem izmenjave izkušenj med regijami in izkoriščanjem rezultatov te izmenjave v okviru cilja *naložbe v rast in nova delovna mesta*. Odbor meni, da mora biti ta izmenjava izkušenj široko zastavljena in se ne sme uporabljati zgolj kot dopolnitev 7. okvirnega programa;

16. meni, da mora imeti Odbor regij aktivno vlogo pri spodbujanju ETS ter ugotavljanju in odpravi ovir za njegovo izvajanje, in sicer tako, da bo čim več sinergij z drugimi področji kohezijske politike. ODBOR REGIJ

Dodeljevanje finančnih sredstev in stopnje sofinanciranja

17. pozdravlja predlog za povečanje sredstev, predvidenih za evropsko teritorialno sodelovanje;

18. meni, da ni smotno, če je stopnja sofinanciranja, ki je za operativne programe v okviru cilja *evropsko teritorialno sodelovanje*, kakor je določen v splošni uredbi, predlagana v višini 75 %, nižja od stopnje sofinanciranja, ki je v okviru cilja *naložbe za rast in delovna mesta* predvidena za manj razvite regije. Zaradi nižje stopnje sofinanciranja bi utegnili programi evropskega teritorialnega sodelovanja v manj razvitih regijah za te regije postati nezanimivi. Odbor meni, da ta razlika ni upravičena, in poziva k temu, da se stopnja sofinanciranja za oba cilja določi pri 85 %; poleg tega meni, da ni upravičeno, da bi se za dodatno pomoč medregionalnemu sodelovanju v najbolj oddaljenih regijah uporabljala stopnja sofinanciranja v višini 50 %, in poziva k temu, da se določi pri 85 %;

19. poudarja, da sofinanciranja ne zagotavljajo vedno zgolj programski partnerji, države članice ali drugi javni organi, temveč tudi prejemniki. Zato ni mogoče na splošno od sodelujočih držav članic zahtevati, da se zavežejo k zagotovitvi sofinanciranja, potrebnega za izvajanje posameznih programov sodelovanja. Zato bi bilo treba v predlogu Komisije to izjavo o zavezi črtati;

20. meni, da morajo zaradi ohranjanja kakovosti sodelovanja še naprej veljati sedanji pogoji, ki se uporabljajo za stopnje sofinanciranja in so določeni v členu 53(3) in (4) Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (splošna uredba), in sicer: „3. Za operativne programe v okviru cilja *evropsko teritorialno sodelovanje*, pri katerih vsaj en udeleženec spada med države članice, katerih povprečni bruto domači proizvod na prebivalca (BDP)

za obdobje 2001–2003 ni presejal 85 % povprečja EU-25 v istem obdobju, prispevek iz ESRR ne sme biti višji od 85 % upravičenih izdatkov. Za vse druge operative programe prispevek iz ESRR ne sme biti višji od 75 % upravičenih izdatkov, ki jih sofinancira ESRR. 4. Za prispevek iz skladov na ravni razvojne prioritete ne veljajo zgornje meje, določene v odstavku 3 in Prilogi III. Vendar so določene, da se zagotovi spoštovanje največjega zneska prispevka iz skladov in največje stopnje prispevka na sklad, določena na ravni operativnega programa“;

21. meni, da določitev najvišje stopnje sofinanciranja za vsako razvojno prioriteto, kakor je predvideno v splošni uredbi, ni primerna. V okviru različnih razvojnih prioritete bi morala obstajati možnost diferenciacije zneskov sofinanciranja, s čimer bi spodbudili upravičence k uresničevanju določenih strateških prednostnih nalog. V vsakem programu bi bilo treba stopnjo sofinanciranja določiti za vsak ukrep posebej glede na njegovo vrsto, pri čemer pa vsi ukrepi ne bi smeli biti upravičeni do najvišje stopnje pomoči;

22. se strinja, naj se za programe sodelovanja, v katere so vključene najbolj oddaljene regije, nameni najmanj 150 % podpore, ki so je iz ESRR prejeli v obdobju 2007–2013, in naj se poleg tega sodelovanju najbolj oddaljenih regij nameni 50 milijonov EUR iz sredstev za medregionalno sodelovanje;

23. poziva, naj se določijo posebni pogoji za območja, ki so bila do 30. aprila 2004 ali do 31. decembra 2006 na zunanjih mejah Skupnosti in so na ta dan prenehala biti taka, kakor v skladu s členom 52 Uredbe (ES) št. 1083/2006 (splošna uredba) velja za sedanje programsko obdobje. Sedem let pomoči ne bi mogli šteti kot dovolj dolgo obdobje, v katerem bi bilo mogoče rešiti probleme, s katerimi se soočajo ta območja. Odbor opozarja, da povečanje pomoči za območja na nekdanjih mejah EU ustreza ne le cilju izboljšanja gospodarske ravni teh regij, temveč ima prav tako velik vpliv na oblikovanje evropske identitete in medsebojne povezanosti, pa tudi na odpravo pred-sodkov. ODBOR REGIJ

Programiranje

24. izraža kritiko, ker zahteve iz člena 7(2)(a) v primerjavi s sedanjim obdobjem financiranja ustvarjajo precejšnje dodatne breme pri programiranju brez opazne dodane vrednosti;

25. opozarja, da ETS zaradi njegove večstranske narave ni mogoče upravljati s pogodbami o partnerstvu. Zato ga je treba izrecno izključiti iz področja njegove uporabe;

26. meni, da je zelo pomembno, da se pripravi direktiva o konkretni uporabi pravil o državni pomoči pri programih ETS, in poziva k temu, da se k možnim upravičencem do ukrepov čezmejnega in nadnacionalnega sodelovanja prištejejo tudi zasebni akterji, predvsem mala in srednje velika podjetja (MSP), če s tem soglašajo vse države članice, ki jih program zadeva;

27. poziva k temu, da se pri opredelitvi ciljnih skupin za programe ETS bolj upoštevajo po Evropi zelo različne upravne strukture na regionalni in lokalni ravni. Cilj mora biti večje upoštevanje različnih organizacijskih oblik javnih akterjev v regijah držav članic. Pred vsem se ne sme zgoditi, da bi bili javni organi izključeni iz sodelovanja pri programu zaradi zasebno-pravne organizacijske strukture. ODBOR REGIJ

Spremljanje in sodelovanje

28. ugotavlja, da so obveznosti poročanja povečane, tako glede obsega kot pogostosti poročil, in poziva k omejitvi teh obveznosti na minimum. Zato zavrača skrajšanje roka za letno poročilo o izvajanju s 30. junija, kot je veljalo doslej, na 30. april naslednjega leta. Usklajevanje z več partnerji v več jezikih pri programih pomeni več dela in torej zahteva več časa;

29. pozdravlja določitev skupnih kazalnikov realizacije in rezultatov, ki bodo omogočili učinkovitejšo uresničevanje ciljev in večjo osredotočenost na učinek ter horizontalno oceno izvajanja programov. Vendar kazalniki, predlagani v prilogi k uredbi o ETS, veliko premalo upoštevajo specifične zahteve ETS in ne dajejo dovolj možnosti za opis ali merjenje kakovosti ETS. Zato Odbor poziva k reviziji seznama kazalnikov, ki morajo biti takšni, da bodo omogočili ustrezno ponazoritev posebnih dosežkov ETS;

30. načeloma pozdravlja omejitev zneska za tehnično pomoč na 6 % skupnega zneska, ki mora hkrati znašati najmanj 1,5 milijona EUR. Vendar pa meni, da je obvezen prehod na sisteme elektronske izmenjave podatkov pri izmenjavi vseh informacij v okviru tehnične pomoči do 31. decembra 2014 problematičen. ODBOR REGIJ

Upravljanje, nadzor in akreditacija

31. se zavzema za načelno ohranitev upravnih struktur za izvajanje operativnih programov, ki so se uveljavile v obdobju financiranja 2007–2013, za njihovo kontinuiteto ter jasnejšo razdelitev nalog in pristojnosti različnih organov v okviru izvajanja programa;

32. pozdravlja možnost združitve nalog upravnega in revizijskega organa (člen 113 uredbe o splošnih določbah), vendar se ne strinja s tem, da bi bila ta združitev pri ETS obvezna (člen 22 uredbe o ETS), in izrecno nasprotuje predvideni akreditaciji upravnih in nadzornih organov. ODBOR REGIJ

Usklajevanje med skladi

33. pozdravlja prizadevanja za boljše usklajevanje med programi evropskega teritorialnega sodelovanja in drugimi instrumenti kohezijske politike; v skladu s tem je treba povečati donosnost financiranja projektov sodelovanja s strani EU z

razširjanjem rezultatov teh projektov, pri čemer si je treba prizadevati za multiplikacijo njihovih učinkov in preprečevati podvajanje ukrepov, ki so bili že izvedeni in preverjeni;

34. kljub temu ugotavlja, da je za vzpostavitev mehanizma za zagotavljanje usklajenosti skladov in drugih instrumentov treba doseči usklajevanje teh skladov in instrumentov na ravni EU in pri izvajanju v različnih državah članicah. Vzpostavi je treba enake in usklajene postopke, pa tudi enako upravljanje, nadzor spremljanja, uveljavljanje stroškov, načine predstavljanja kazalnikov itd. Zelo koristno bi bilo tudi zagotoviti usklajevanje med različnimi državami, saj število držav, ki sodelujejo v programih evropskega regionalnega sodelovanja, nenehno narašča. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti še usklajevanju z zunanjimi finančnimi instrumenti. Odbor poziva Komisijo, naj pripravi metodologijo za usklajevanje programov;

35. ugotavlja, da predlog uredbe o Socialnem skladu (COM(2011) 607 final) v členu 10 obravnava nadnacionalno sodelovanje in se nanaša na isto časovno obdobje kot uredba o ETS, le da ne vsebuje nikakršne povezave z njo. Vendar Odbor meni, da je najbolj pomembno prav usklajevanje med evropskim teritorialnim sodelovanjem, financiranim iz ESRR, in sodelovanjem, financiranim iz ESS, saj je mogoče z ustreznim združevanjem dejavnosti obeh skladov doseči potrebne sinergije. Pričakujemo lahko, da bodo dejavnosti, ki se na splošno izvajajo v okviru ESS, zlasti v zvezi s čezmejnimi sodelovanjem, izjemno učinkovite, saj je mogoče ugotoviti, da je v čezmejnih območjih sosednjih držav stanje na trgu dela, na področju socialnih problemov itd. podobno. Tematske dejavnosti ESS so zelo pomembne del vseh programov evropskega teritorialnega sodelovanja, zato Odbor Komisijo poziva, naj usklajevanju teh dejavnosti nameni ustrezno pozornost. Če za intenzivnejše usklajevanje ne bo poskrbljeno, bi bilo treba vsaj omogočiti, da se v okviru evropskega teritorialnega sodelovanja iz ESRR financirajo tematske dejavnosti, ki izhajajo iz ESS;

36. meni, da bi bilo nov instrument za povezovanje Evrope zelo primerno uskladiti s programi evropskega teritorialnega sodelovanja, saj bi morali biti v tem novem instrumentu upoštevani čezmejni in mednarodni odnosi. ODBOR REGIJ

Sodelovanje tretjih držav

37. meni, da je zelo pomembno zagotoviti usklajenost programov evropskega teritorialnega sodelovanja in instrumentov finančne pomoči tretjim državam. V te programe bi bilo treba neposredno vključiti sistem, s katerim bi se ti instrumenti usklajevali z različnimi programi evropskega teritorialnega sodelovanja, da ne bi bilo nobenih ovir za sodelovanje subjektov iz tretjih držav v skupnih projektih. Ta sistem bi moral med drugim omogočiti zagotavljanje skladnosti postopkov, upravičenosti stroškov itd. med programi ETS v državah članicah ter predpristopnimi in sosedskimi programi. Prav tako bi moral poskrbeti, da tretje države za programe, ki sodijo v okvir ETS, zagotovijo dostop, upravljanje in dodelitev zadostnih sredstev iz predpristopnih in sosedskih programov;

38. se po eni strani strinja, da je treba razjasniti veljavna pravila finančnega upravljanja, načrtovanja, spremljanja, ocenjevanja in nadzora, ki se nanašajo na sodelovanje tretjih držav v programih nadnacionalnega in medregionalnega sodelovanja, po drugi strani pa se tudi strinja, da bi morala biti ta pravila določena v ustreznih programih sodelovanja oziroma v ustreznem finančnem sporazumu med Komisijo, posamezno tretjo državo in državo članico, v kateri ima sedež organ, ki upravlja ustrezen program sodelovanja. Vendar Odbor opozarja na potrebo po prizadevanju, da se v primeru problemov ali nedejavnosti tretje države nadnacionalni in medregionalni programi ne znajdejo v takšnem zaostanku, da bi bila ogrožena celotna izvedba teh programov. ODBOR REGIJ

Vloga EZTS

39. poudarja vlogo EZTS kot bistvenega instrumenta za krepitev teritorialnega sodelovanja. Zato tudi ponavlja svoj poziv, da se spremenjena uredba o EZTS, ki za proračun Evropske unije nima posebnih posledic, nemudoma sprejme brez čakanja na sprejetje celotnega zakonodajnega svežnja o kohezijski politiki po letu 2013. Nadalje poziva države članice, naj odpravijo vse upravne ovire, ki v primerjavi z drugimi pravnimi instrumenti bodisi odvrtačajo od ustanavljanja EZTS bodisi diskriminirajo to možnost, zlasti na področju davkov in zaposlovanja osebja;

40. ugotavlja, da bi bilo treba države članice brez dvoma spodbujati, naj vlogo organa upravljanja zaupajo EZTS, vendar pa bi morala Evropska komisija predlagati standardne mehanizme za pojasnitev določb člena 25(3) predloga uredbe, saj ta člen državam članicam, na katerih ozemlju je EZTS registriran ali iz katerih je glavni upravičenec, nalaga obveznost, da povrnejo zneske, ki so jih upravičenci iz drugih držav neupravičeno izplačali. Zaradi te obveznosti, naložene državam članicam, na katerih ozemlju je EZTS registriran ali iz katerih je glavni upravičenec, bi lahko zmožnost teh držav, da na EZTS prenesejo svoje pravice upravljanja, močno omejila, saj naj bi jamčile za nekaj, nad čemer dejansko nimajo nadzora. Po mnenju Odbora je zato treba potrditi, da lahko organ iz države članice, v kateri je EZTS registriran, na organ v državi članici, iz katere je upravičenec, ki so mu bila neupravičeno izplačana sredstva, prenese pooblastila za povračilo teh sredstev. Vendar pa je treba uveljaviti pogoje, veljavne v tekočem programskem obdobju, kadar je odgovornost na strani države članice, iz katere je upravičenec, ki mora vrniti neupravičeno prejeta sredstva. ODBOR REGIJ

Druge ugotovitve

41. pozdravlja uvedbo pavšalnih zneskov na zaposlenega, saj gre za izredno dober ukrep, ki za upravičence pomeni precejšnjo poenostavitev. Višina pavšalnih zneskov na zaposlenega bi morala biti enaka v vseh državah, v katerih se izvaja dejavnost, saj gre za isto delo. Potrebna bi bila še usklajena metodologija za nadzor in upravičenost izdatkov; vendar zavrača omejitve pavšalnega zneska za zaposlene na največ

15 % vseh stroškov, saj je teritorialno sodelovanje že po naravi zelo kadrovsko intenzivno in navedeni odstotek za stroške oseba je daleč pod sedanjim povprečjem;

42. meni, da čeprav so zanj varstvo okolja, učinkovita raba virov, blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, preprečevanje in obvladovanje tveganj, spodbujanje enakih možnosti, boj proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali etnične pripadnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, spodbujanje enakosti moških in žensk itd. izjemno pomembni, ni zaželeno, da se za vsak program zahteva opis njihovega upoštevanja. Tovrstne določbe lahko močno zapletejo in zavrejo zlasti izvajanje majhnih programov čezmejnega sodelovanja. Zato Odbor priporoča, da se te določbe ne bi sistematično uporabljale, temveč le takrat, ko je to smiselno in ustrezno zaradi prednostnih nalog in s tem povezanih dejavnosti. Dejansko bi lahko bilo v primeru dejavnosti, ki se v ničemer ne nanašajo na tovrstno problematiko, utemeljevanje uporabe teh določb s tem, da so obvezne, absurdno in nelogično;

43. ocenjuje, da je pomembno, da upravičenci sodelujejo pri pripravi, izvajanju, zagotavljanju človeških virov in financiranju dejavnosti. Vendar pa se predvsem v primeru manjših projektov,

tj. projektov, za katere se iz ESRR dodeli manj kot 35 000 EUR, zaradi obveznosti izpolnjevanja štirih meril sodelovanja lahko otežita njihova priprava in izvedba; zato meni, da ni primerno zahtevati, da morajo ti projekti izpolnjevati ta pogoj; predlaga, naj za te manjše projekte še naprej velja obveznost izpolnjevanja vsaj dveh od štirih meril. ODBOR REGIJ

Predlogi

44. zaradi poudarka na usklajevanju, učinkovitosti, odpravljanju razlik in vključevanju predlaga, da se v novem programskem obdobju začnejo izvajati nove pobude, namenjene spodbujanju čezmejnega usklajevanja tematskih strategij in razvoja (prometa, energetike, trgov dela, varstva okolja, znanosti in raziskav itd.) ter oblikovanja celostnih pristopov. Tako bi se na čezmejni ravni pokazali vrzeli, razvojni potencial in celostne rešitve. Da bi lahko poiskali rešitve za tako jasno opredeljeno problematiko in izkoristili odkrit razvojni potencial, bi bilo treba angažirati tako javne kot zasebne subjekte in finančna sredstva iz različnih virov. Za dobro delovanje tega instrumenta se zdi močno zaželeno izkoristiti potencial EZTS in evroregij. Tej pobudi bi bilo treba v okviru evropskega teritorialnega sodelovanja nameniti zadostna finančna sredstva, da bi lahko zagotovili njeno učinkovitost.

II. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Člen 3(1)

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Geografska pokritost</p> <p>Pri čezmejnem sodelovanju je podpora namenjena regijam Unije na ravni NUTS 3 na vseh notranjih in zunanjih kopenskih mejah, razen regij, zajetih v programih v okviru zunanjih finančnih instrumentov Unije, ter vsem regijam Unije na ravni NUTS 3 na morskih mejah, ki so največ 150 km narazen, brez poseganja v morebitne prilagoditve, potrebne za zagotovitev skladnosti in neprekinjenosti območij programskega sodelovanja iz programskega obdobja 2007–2013.</p> <p>Komisija z izvedbenimi akti sprejme seznam čezmejnih območij, ki prejmejo podporo, razčlenjen po programih sodelovanja. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 30(2).</p> <p>Navedeni seznam navaja tudi regije na ravni NUTS 3 v Uniji, ki so bile upoštevane pri dodelitvi sredstev ESRR za čezmejno sodelovanje na vseh notranjih mejah in na tistih zunanjih, ki jih zajemajo zunanji finančni instrumenti Unije, kot sta ENI v skladu z Uredbo (EU) št. [...] /2012 [Uredba ENI] in IPA v skladu z Uredbo (EU) št. [...] /2012 [Uredba IPA].</p>	<p>Geografska pokritost</p> <p>Pri čezmejnem sodelovanju je podpora namenjena regijam Unije na ravni NUTS 3 na vseh notranjih in zunanjih kopenskih mejah, razen regij, zajetih v programih v okviru zunanjih finančnih instrumentov Unije, ter vsem regijam Unije na ravni NUTS 3 na morskih mejah, ki so največ ~~150~~300 km narazen, brez poseganja v morebitne prilagoditve, potrebne za zagotovitev skladnosti in neprekinjenosti območij programskega sodelovanja iz programskega obdobja 2007–2013.</p> <p>Komisija z izvedbenimi akti sprejme seznam čezmejnih območij, ki prejmejo podporo, razčlenjen po programih sodelovanja. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 30(2).</p> <p>Navedeni seznam navaja tudi regije na ravni NUTS 3 v Uniji, ki so bile upoštevane pri dodelitvi sredstev ESRR za čezmejno sodelovanje na vseh notranjih mejah in na tistih zunanjih, ki jih zajemajo zunanji finančni instrumenti Unije, kot sta ENI v skladu z Uredbo (EU) št. [...] /2012 [Uredba ENI] in IPA v skladu z Uredbo (EU) št. [...] /2012 [Uredba IPA].</p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Države članice lahko ob predložitvi osnutkov programov čezmejnega sodelovanja vložijo vlogo, da se določenemu čezmejnemu območju dodajo dodatne regije na ravni NUTS 3, ki mejijo na regije s seznama iz drugega pododstavka, ter navedejo razloge za to.	Države članice lahko ob predložitvi osnutkov programov čezmejnega sodelovanja vložijo vlogo, da se določenemu čezmejnemu območju dodajo dodatne regije na ravni NUTS 3, ki mejijo na regije s seznama iz drugega pododstavka, <u>ali na ravni NUTS 2, v katero sodijo, s čimer bi zlasti upoštevali evroregije in geografsko pokritost njihovih strukturnih projektov ter navedejo razloge za to.</u>

Obrazložitev

Glede razdalje 300 km (namesto 150 km) se je v praksi izkazalo, da razlogi za čezmejno sodelovanje na morju niso odvisni neposredno od bližine, temveč bolj od medsebojnih odnosov obeh držav. Poleg tega pri današnjih načinih komunikacije in prometnih sredstvih razdalja ni več toliko pomembna.

Glede območij na ravni NUTS 2 so francoske regije, na primer, v glavnem naklonjene ohranitvi območij iz sedanjega programskega obdobja. Ker se razmere v različnih območjih razlikujejo, pa menijo, da bi bilo treba uvesti nekaj prožnosti v opredelitev geografske pokritosti projektov. Zlasti bi bilo treba spodbujati okrepljeno sodelovanje na nadnacionalnih območjih na ravni NUTS 2 (brez spreminjanja njihovih meja) in razširiti geografsko ozemlje nekaterih čezmejnih programov prek ravni NUTS 3 (do ravni NUTS 2, če je to upravičeno in ne da bi vplivali na koncentracijo financiranja v območjih tik ob meji). Komisijo tudi pozivajo, naj preuči nova območja okrepljenega sodelovanja, tj. evroregije.

Predlog spremembe 2

Člen 4(3)

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Viri za evropsko teritorialno sodelovanje	Viri za evropsko teritorialno sodelovanje
Komisija z izvedbenimi akti sprejme en sam sklep, v katerem navede seznam vseh programov sodelovanja ter zneske celotne podpore ESRR po programih in dodelitev zneskov za leto 2014 po programih. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 30(2).	Komisija z izvedbenimi akti sprejme en sam sklep, v katerem navede seznam vseh programov sodelovanja ter zneske celotne podpore ESRR po programih in dodelitev zneskov za leto 2014 po programih. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo po svetovalnem postopku iz člena 30(2).
Na območjih iz 3. pododstavka člena 3(1) in prvega pododstavka člena 3(3) se kot merilo za letno razčlenitev po državah članicah uporabi prebivalstvo.	Na območjih iz 3. pododstavka člena 3(1) in prvega pododstavka člena 3(3) se kot merilo za ~~letno~~ razčlenitev ~~po državah članicah programih sodelovanja~~ uporabi prebivalstvo.

Obrazložitev

Odločno je treba zahtevati dodelitev evropske podpore po programih sodelovanja. Ohranitev sedanjega sistema razčlenitve po državah članicah (ki ta skupni znesek za sodelovanje razdelijo med različna območja, ki jih zadevajo) pomeni dvojno nevarnost: nevarnost neuravnoteženih nacionalnih dodelitev za isto območje in nevarnost, da se uporabi logika „pravičnega povračila“, tj. da vsaka država v nasprotju z logiko sodelovanja pričakuje, da si mora za določeno območje „povrniti“ sredstva vsaj v višini tistih, ki mu jih je dodelila.

Predlog spremembe 3

Člen 4(7)

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Viri za evropsko teritorialno sodelovanje	Viri za evropsko teritorialno sodelovanje
Leta 2015 in leta 2016 se letni prispevek iz ESRR za programe na podlagi instrumentov ENI in IPA, za katere ni bil Komisiji do 30. junija predložen noben program iz čezmejnih programov in programov za morske bazene na podlagi instrumentov ENI in IPA, v skladu z odstavkom 1(a) dodeli programom čezmejnega sodelovanja na notranjih mejah, v katerih sodeluje zadevna država članica.	Leta 2015 in leta 2016 se letni prispevek iz ESRR za programe na podlagi instrumentov ENI in IPA, za katere ni bil Komisiji do 30. junija predložen noben program iz čezmejnih programov in programov za morske bazene na podlagi instrumentov ENI in IPA, v skladu z odstavkom 1(a) dodeli programom čezmejnega sodelovanja ~~na notranjih mejah~~ , v katerih sodeluje zadevna država članica.

Obrazložitev

V skladu s predlogom Komisije in za razliko od sedanjega stanja se lahko v primeru, da programi niso bili predloženi do roka, neporabljena sredstva iz ESRR uporabijo samo za programe čezmejnega sodelovanja znotraj EU, v katerih sodeluje država članica. Ker bi to lahko ogrozilo sodelovanje regij, ki niso upoštevale roka (tudi če niso krive za to), predlagamo, da se ohrani sedanja praksa.

Predlog spremembe 4

Člen 5

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Tematska osredotočenost	Tematska osredotočenost
Tematski cilji iz člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] so osredotočeni, kot sledi:	Tematski cilji iz člena 9 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] so osredotočeni, kot sledi:
a) za vsak program čezmejnega sodelovanja se izberejo največ štiri tematski cilji;	a) za vsak program čezmejnega sodelovanja se izberejo največ <u>pet</u> ~~štiri~~ tematskih ciljev;
b) za vsak program nadnacionalnega sodelovanja se izberejo največ štiri tematski cilji;	b) za vsak program nadnacionalnega sodelovanja se izberejo največ <u>pet</u> ~~štiri~~ tematskih ciljev;
c) za programe medregionalnega sodelovanja se lahko v skladu s členom 2(3)(a) izberejo vsi tematski cilji.	c) za programe medregionalnega sodelovanja se lahko v skladu s členom 2(3)(a) izberejo vsi tematski cilji.

Obrazložitev

Cilj čezmejnega sodelovanja je z vzpostavitvijo in podporo čezmejnega sodelovanja na vseh področjih človeškega življenja (vključevanje čezmejnih območij) pomagati premostiti slabosti obrobne položaja obmejnih regij in reševati s tem povezane probleme. Podpora se namenja tudi sodelovanju, katerega cilj je s skupnimi dejavnostmi odpraviti probleme, kot tudi sodelovanju, namenjenemu spodbujanju vključevanja na različnih področjih. Za obmejne regije je zato bistveno, da se čim bolj ohrani velik nabor dejavnosti, ki prejemajo podporo in na splošno sovpadajo s področji čezmejnega sodelovanja.

Enaka obrazložitev kot za program čezmejnega sodelovanja velja tudi za program nadnacionalnega sodelovanja. Za vsakršno vrsto sodelovanja je nujno treba ohraniti čim več možnosti.

Predlog spremembe 5

Člen 6(a)

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Prednostne naložbe</p> <p>[...]</p> <p>v okviru čezmejnega sodelovanja:</p> <p>(i) povezovanje čezmejnih trgov dela, vključno s čezmejno mobilnostjo, skupnimi lokalnimi pobudami na področju zaposlovanja in skupnim usposabljanjem (pri tematskem cilju spodbujanje zaposlovanja in mobilnosti delovne sile);</p> <p>(ii) spodbujanje čezmejne enakosti spolov in enakih možnosti ter spodbujanje čezmejnega socialnega vključevanja (pri tematskem cilju spodbujanje socialnega vključevanja in boj proti revščini);</p> <p>(iii) razvijanje in izvajanje skupnih shem za izobraževanje in usposabljanje (pri tematskem cilju vlaganje v spretnosti, izobraževanje in vseživljenjsko učenje);</p> <p>(iv) spodbujanje pravnega in upravnega sodelovanja ter sodelovanja med državljani in institucijami (pri tematskem cilju krepitev institucionalnih zmogljivosti in učinkovita javna uprava);</p>	<p>Prednostne naložbe</p> <p>[...]</p> <p>v okviru čezmejnega sodelovanja:</p> <p>(i) povezovanje čezmejnih trgov dela, vključno s čezmejno mobilnostjo, skupnimi lokalnimi pobudami na področju zaposlovanja in skupnim usposabljanjem (pri tematskem cilju spodbujanje zaposlovanja in mobilnosti delovne sile);</p> <p>(ii) spodbujanje čezmejne enakosti spolov in enakih možnosti ter spodbujanje čezmejnega socialnega vključevanja (pri tematskem cilju spodbujanje socialnega vključevanja in boj proti revščini);</p> <p>(iii) razvijanje in izvajanje skupnih shem za izobraževanje in usposabljanje (pri tematskem cilju vlaganje v spretnosti, izobraževanje in vseživljenjsko učenje);</p> <p>(iv) spodbujanje <u>medkulturnega</u> pravnega in upravnega sodelovanja ter <u>različnih oblik</u> sodelovanja med državljani in institucijami, <u>vključno s potrebno infrastrukturo</u> (pri tematskem cilju krepitev institucionalnih zmogljivosti in učinkovita javna uprava);</p> <p>(v) <u>naložbe v vzpostavitev čezmejnih prometnih povezav in izboljšanje kakovosti takšnih povezav, priključitev obmejnih regij na te povezave, razvoj čezmejnih povezav in vzpostavitev čezmejnih sistemov javnega prevoza (pri tematskem cilju spodbujanje trajnostnega prometa in odpravljanje ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah);</u></p> <p>(vi) <u>podpiranje razvoja turizma in potovalne kulture kot pomembnega vira delovnih mest v obmejnih regijah s pomočjo naložb v javno infrastrukturo in oblikovanja skupne čezmejne turistične in kulturne ponudbe (pri tematskem cilju spodbujanje zaposlovanja in mobilnosti delovne sile);</u></p> <p>(vii) <u>naložbe v zdravstveno in socialno infrastrukturo, pa tudi v sisteme sodelovanja nujnih služb, ki prispevajo k učinkoviti rabi virov v čezmejnih regijah (pri tematskem cilju spodbujanje socialnega vključevanja in boj proti revščini);</u></p> <p>(viii) <u>naložbe v vzpostavitev sistemov čezmejne izmenjave informacij (pri tematskem cilju povečanje dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti);</u></p>

Obrazložitev

Glej točko 9 političnih priporočil.

Predlog spremembe 6

Člen 6(b)

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
v okviru nadnacionalnega sodelovanja: razvoj in izvajanje makroregionalne strategije in strategije za morske bazene (pri tematskem cilju krepitev institucionalnih zmogljivosti in učinkovita javna uprava).	v okviru nadnacionalnega sodelovanja: razvoj in izvajanje makroregionalne strategije, <u>drugih regionalnih strategij, strategije za funkcionalna območja</u> in strategije za morske bazene (pri tematskem cilju krepitev institucionalnih zmogljivosti in učinkovita javna uprava).

Obrazložitev

Glej točko 14 političnih priporočil.

Predlog spremembe 7

Člen 6 – nova alineja c)

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<u>c) v okviru čezmejnega, nadnacionalnega in medregionalnega sodelovanja: soočanje z demografskimi spremembami in njihovimi posledicami za storitve splošnega pomena, trajnostni regionalni razvoj, partnerstvo med mesti in podeželjem ter teritorialno kohezijo na splošno; projekti izmenjav na področju civilne družbe in kulture.</u>

Obrazložitev

Glej točko 11 političnih priporočil.

Predlog spremembe 8

Člen 7(2)(c)

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Vsebina programov sodelovanja [...] prispevek k celostni strategiji teritorialnega razvoja iz pogodbe o partnerstvu, med drugim: (i) mehanizme, ki zagotavljajo usklajevanje med skladi, EKSRP, ESPR, drugimi instrumenti financiranja na ravni Unije in držav ter z Evropsko investicijsko banko (EIB); (ii) kadar je ustrezno, načrtovan celostni pristop k teritorialnemu razvoju mest, podeželja, obalnih območij in območij s posebnimi teritorialnimi značilnostmi, zlasti izvedbene pogoje iz členov 28 in 29 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD];	Vsebina programov sodelovanja [...] prispevek k celostni strategiji teritorialnega razvoja iz pogodbe o partnerstvu, <u>kadar je treba aktivno uporabljati različne mehanizme operativnih programov</u> , med drugim: (i) mehanizme, ki zagotavljajo usklajevanje med skladi, EKSRP, ESPR, drugimi instrumenti financiranja na ravni Unije in držav ter z Evropsko investicijsko banko (EIB); (ii) kadar je ustrezno, načrtovan celostni pristop k teritorialnemu razvoju mest, podeželja, obalnih območij in območij s posebnimi teritorialnimi značilnostmi, zlasti izvedbene pogoje iz členov 28 in 29 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD];

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(iii) kadar je ustrezno, seznam mest, kjer naj bi se izvajali celostni ukrepi za trajnostni razvoj mest, in okvirno letno dodelitev podpore ESRR za te ukrepe;	(iii) kadar je ustrezno, seznam mest, kjer naj bi se izvajali celostni ukrepi za trajnostni razvoj mest, in okvirno letno dodelitev podpore ESRR za te ukrepe;
(iv) opredelitev območij, na katerih se bo izvajal lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost;	(iv) opredelitev območij, na katerih se bo izvajal lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost;
(v) kadar je ustrezno, prispevek načrtovanih ukrepov k makroregionalnim strategijam in strategijam za morske bazene;	(v) kadar je ustrezno, prispevek načrtovanih ukrepov k makroregionalnim strategijam in strategijam za morske bazene;

Obrazložitev

Kar zadeva navedbo informacij o posebnih oblikah podpore regionalnega razvoja, kot so opisane v členu 7(2)(c), menimo, da je to na ravni programskega dokumenta primerno in obvezno samo, kadar se bodo ti mehanizmi aktivno uporabljali v okviru operativnega programa ali kadar obstaja drug razlog za vključitev opisa prispevka v programski dokument. Zato za programe ETS ne bi smelo veljati, da je treba obvezno opisati prispevek teh področij, ampak bi bilo treba to storiti samo takrat, ko je to primerno in ustrezno, v skladu s smislom določb, predvidenih v kompromisnem predlogu danskega predsedstva v zvezi s splošno uredbo (člen 87(2)) za programe cilja 1.

Predlog spremembe 9

Člen 7(2)(g)(iv)

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
postopek za ustanovitev skupnega sekretariata;	postopek za ustanovitev skupnega sekretariata <u>in po potrebi enega ali več posredniških organov</u> ;

Obrazložitev

Ustanovitev posredniških organov se je izkazala za zelo učinkovito rešitev pri številnih programih. Zato Odbor regij poziva, naj se ta možnost ohrani v primerih, ko se je izkazala za uspešno.

Predlog spremembe 10

Člen 11(2)

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Izbira dejavnosti [...] Dejavnosti, izbrane v okviru čezmejnega in nadnacionalnega sodelovanja, vključujejo upravičence iz najmanj dveh sodelujočih držav, od tega je vsaj eden iz države članice. Dejavnost se lahko izvaja samo v eni državi, če koristi programskemu območju.	Izbira dejavnosti [...] Dejavnosti, izbrane v okviru čezmejnega ~~in nadnacionalnega~~ sodelovanja, vključujejo upravičence iz najmanj dveh sodelujočih držav, od tega je vsaj eden iz države članice. Dejavnost se lahko izvaja samo v eni državi, če koristi programskemu območju.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Dejavnosti, ki se nanašajo na medregionalno sodelovanje iz člena 2(3)(a) in (b), vključujejo upravičence iz najmanj treh držav, od katerih sta najmanj dve državi članici.	Dejavnosti, ki se nanašajo na medregionalno <u>in nadnacionalno</u> sodelovanje iz člena 2(3)(a) in (b), vključujejo upravičence iz najmanj treh držav, od katerih sta najmanj dve državi članici. <u>Ta pogoj ne velja za programe nadnacionalnega sodelovanja v najbolj oddaljenih regijah, za katere veljajo enaki pogoji, kot so predvideni za čezmejno sodelovanje.</u>

Obrazložitev

Glede na predlog Komisije nadnacionalno sodelovanje deluje na podoben način kot čezmejno sodelovanje, tj. upravičenci so lahko samo iz dveh držav, dejavnosti pa se lahko izvajajo samo v eni državi. Menimo, da s tako zastavljenim sodelovanjem ne bi bilo mogoče zadostiti njegovi nadnacionalni razsežnosti in da bi se v tem primeru morala uporabljati pravila medregionalnega sodelovanja iz tega člena.

Poleg tega so številni obstoječi programi nadnacionalnega sodelovanja namenjeni samo najbolj oddaljenim regijam. Zelo problematično bi bilo, če bi zahtevali, da v okviru teh programov sodelujejo upravičenci iz treh držav.

Predlog spremembe 11

Člen 11(4)

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Upravičenci sodelujejo pri razvoju, izvajanju, zagotavljanju osebja in financiranju dejavnosti.	Upravičenci sodelujejo pri razvoju, izvajanju, zagotavljanju osebja in financiranju dejavnosti. <u>V primeru manjših projektov, tj. projektov, za katere se iz ESRR dodeli manj kot 35 000 EUR, zadostuje, da izpolnjujejo dve od štirih navedenih meril za sodelovanje.</u>

Obrazložitev

Treba je omiliti merila za opredelitev čezmejnega značaja, zlasti za manjše projekte, ki omogočajo izvedbo številnih kakovostnih projektov, ki nedvomno prispevajo k razvoju čezmejnih odnosov, vendar pa težko izpolnijo vsa štiri merila.

Predlog spremembe 12

Člen 15

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Kazalniki za cilj evropsko teritorialno sodelovanje	Kazalniki za cilj evropsko teritorialno sodelovanje
Skupni kazalniki iz Priloge k tej uredbi se uporabljajo, kadar je ustrezno in v skladu s členom 24(3) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD]. Izhodišče zanje se določi pri nič in zbirni cilji se določijo za leto 2022.	<u>Vzorčni</u> Skupni kazalniki iz Priloge k tej uredbi se uporabljajo, kadar je ustrezno in v skladu s členom 24(3) Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD]. Izhodišče zanje se določi pri nič in zbirni cilji se določijo za leto 2022.
[...]	[...]

Obrazložitev

Skupne kazalnike iz navedene priloge je treba obravnavati zgolj kot vzorce. Od primera do primera bi bilo treba ugotoviti, ali kazalniki ustrezajo programu, cilju in prednostni nalogi. Rešitev vprašanja kazalnikov s tako splošno določbo ne zagotavlja učinkovitosti niti zadevnega programa niti dejavnosti. Poleg tega kazalniki iz priloge vnaprej določajo prednostne naloge in vrste dejavnosti za vse programe.

Predlog spremembe 13

Člen 16

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Tehnična pomoč</p> <p>Znesek ESRR, dodeljen za tehnično pomoč, je omejen na 6 % skupnega zneska, ki se dodeli programom sodelovanja, vendar znaša najmanj 1 500 000 EUR.</p>	<p>Tehnična pomoč</p> <p>Znesek ESRR, dodeljen za tehnično pomoč, je omejen na 6 % skupnega zneska, ki se dodeli programom sodelovanja, <u>in na 8 % za programe sodelovanja, v katerih sodelujejo vse države članice in druge, če organ upravljanja centralizira preverjanje opravljenih storitev ali če en program želi dati prednostni pomen makroregionalni strategiji</u>, vendar znaša najmanj 1 500 000 EUR.</p>

Obrazložitev

Štirje vseevropski projekti teritorialnega sodelovanja (ESPON, INTERACT, INTERREG IV C in URBACT) seveda stanejo manj kot naložbeni projekti, vendar pa so upravni stroški višji zaradi narave dejavnosti (študije, strokovna poročila, izmenjava najboljših praks).

Predlog spremembe 14

Člen 18

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Stroški za osebje pri dejavnosti se lahko izračunajo kot pavšalni znesek v višini do 15 % neposrednih stroškov, ki niso stroški za osebje pri navedeni dejavnosti.</p>	<p>Stroški za osebje pri dejavnosti se lahko izračunajo kot pavšalni znesek v višini do ~~15~~³⁰ % neposrednih stroškov, ki niso stroški za osebje pri navedeni dejavnosti.</p>

Obrazložitev

Glej točko 41 političnih priporočil.

Predlog spremembe 15

Člen 19 – nov odstavek 4

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Upravičenost dejavnosti v programih sodelovanja glede na lokacijo</p>	<p>Upravičenost dejavnosti v programih sodelovanja glede na lokacijo</p> <p>[...]</p> <p><u>4. Organ upravljanja in nacionalni organ odobrita uporabo določb iz odstavka 2, zlasti na območjih, kjer se stikajo meje treh držav in kjer ne bodo uvedeni programi čezmejnega sodelovanja, ki bi omogočili učinkovito izvajanje večstranskih projektov.</u></p>

Obrazložitev

Veljavna uredba sicer dovoljuje uporabo „pravil o prožnosti“ v okviru programov čezmejnega sodelovanja, vendar pa države članice (ali organi upravljanja in nacionalni organi) pogosto te možnosti pri pripravi programov niso izkoristile. To otežuje izvajanje projektov v večstranskem regionalnem okviru, kot so evroregije.

Predlog spremembe 16

Člen 26

Spremeni se tako:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Raba EUR</p> <p>Z odstopanjem od člena 123 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] upravičenci izdatke, nastale v valuti, ki ni EUR, preračunajo v EUR v mesecu, v katerem je izdatek nastal.</p> <p>Preračun preveri organ upravljanja ali nadzornik v državi članici ali tretji državi, v kateri ima upravičenec sedež.</p>	<p>Raba EUR</p> <p>Z odstopanjem od člena 123 Uredbe (EU) št. [...] /2012 [Uredba o SD] upravičenci izdatke, nastale v valuti, ki ni EUR, preračunajo v EUR v mesecu, v katerem je izdatek ~~nastal~~ <u>predložen v kontrolo v skladu s členom 114(4)(a) splošne uredbe</u>.</p> <p>Preračun preveri organ upravljanja ali nadzornik v državi članici ali tretji državi, v kateri ima upravičenec sedež.</p>

Obrazložitev

Odbor meni, da mora biti dan, izbran za preračun nacionalne valute v EUR, dan predložitve izdatkov v kontrolo v skladu s členom 114(4)(a) splošne uredbe (uporabi se menjalni tečaj, ki velja za zadevni mesec). Čeprav je to tehnično vprašanje, menimo, da sedanje določbe, po katerih se preračun opravi na podlagi menjalnega tečaja za obdobje, ko izdatki nastanejo, niso dobro premišljene in utegnejo povzročiti zaplete (in s tem povečati nevarnost napak), zlasti če upoštevamo, da se izdatki, predloženi v kontrolo, običajno nanašajo na različna obdobja. Pri predložitvi enega samega paketa izdatkov bi bilo za preračun tako uporabljenih več različnih menjalnih tečajev. Tehnično najpreprostejša in najmanj tvegana rešitev se torej zdi preračun vseh predloženih izdatkov po enotnem menjalnem tečaju, ki velja za mesec, v katerem so bili izdatki predloženi v kontrolo. S predlagano spremembo bi poleg tega upravičencem omogočili več gotovosti glede količine dodeljenih sredstev, saj bi skrajšali čas od preračuna nacionalne valute v EUR do izplačila nepovratnih sredstev.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Letališki sveženj

(2012/C 277/11)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja cilj, da se ustvarijo potrebni okvirni pogoji za učinkovito uporabo obstoječe infrastrukture, vendar ugotavlja, da je treba sprejeti dodatne ukrepe za ustrezno zadovoljitev naraščajočih potreb po zmogljivostih. Zlasti je treba dograditi infrastrukturo na preobremenjenih letališčih, bolj upoštevati proste zmogljivosti regionalnih letališč, odločno spodbuditi oblikovanje enotnega evropskega zračnega prostora ter zagotoviti konkurenčen čas obratovanja, tudi v nočnih urah;
- opozarja na potrebo po izboljšanju intermodalnih povezav med letališči in drugimi vrstami prevoza. To bo povečalo konkurenčnost in zagotovilo zadostno povezanost regij z evropskim in svetovnim letalskim omrežjem;
- se strinja, da je treba v okviru uravnoveženega pristopa izbrati stroškovno najbolj učinkovit ukrep, da se dosežejo zastavljeni cilji zmanjšanja hrupa, vendar meni, da predvidena pravica Evropske komisije, da pregleda omejitve obratovanja pred njihovo uvedbo in po potrebi njihovo uvedbo odloži, presega obseg pristojnosti, ki jih lahko ima Komisija v skladu z načelom subsidiarnosti. Omejitve obratovanja morajo določiti regionalne oblasti, in sicer ob upoštevanju lokalnih razmer in posebnosti. Dodatna pravica Evropske komisije do pregleda ni niti potrebna niti sorazmerna;
- pozdravlja cilj nadaljnje liberalizacije trga za storitve zemeljske oskrbe. To bo povečalo konkurenco in nenazadnje tudi kakovost storitev na letališčih EU. Za preprečitev škodljivih učinkov na obstoječa delovna razmerja, varnost letalskega prometa in zmogljivosti letališč je treba omogočiti, da se na letališčih ustrezno upoštevajo lokalne posebnosti;
- pozdravlja pristop Evropske komisije, da uvede tržne instrumente za optimalno izkoriščanje omejenih infrastrukturnih zmogljivosti na preobremenjenih letališčih, vendar poudarja, da je treba še naprej ohraniti povezavo regij z letalskim omrežjem.

Poročevalec	g. WERNER (DE/ALDE), državni sekretar v ministrstvu za gospodarske zadeve, delo in promet zvezne dežele Saške
Referenčni dokumenti	<p>Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij:</p> <p>„Letališka politika v Evropski uniji – obravnavanje zmogljivosti in kakovosti za spodbujanje rasti, povezljivosti in trajnostne mobilnosti“</p> <p>COM(2011) 823 final</p> <p>Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju pravil in postopkov glede uvedbe s hrupom povezanih omejitev obratovanja na letališčih Unije v okviru uravnoteženega pristopa ter razveljavitvi Direktive 2002/30/ES</p> <p>COM(2011) 828 final</p> <p>Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah zemeljske oskrbe na letališčih Unije in razveljavitvi Direktive Sveta 96/67/ES</p> <p>COM(2011) 824 final</p> <p>Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih dodeljevanja slotov na letališčih Evropske unije</p> <p>COM(2011) 827 final</p>

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve (COM(2011) 823 final)

1. se strinja, da so letališča nepogrešljiv sestavni del sodobnega in zmogljivega prometnega omrežja. Zagotavljajo pomembne spodbude za gospodarski razvoj, trg dela in turizem v posameznih regijah. Prav tako krepijo teritorialno kohezijo v Evropski uniji;

2. se strinja, da vse več državljanov EU predvsem ponoči trpi zaradi hrupa, ki ga povzročajo letala na letališčih, zato je nujna strategija za aktivno upravljanje s hrupom, da se ublažijo neželeno posledice;

3. podpira cilj Evropske komisije, v skladu s katerim je treba čim bolj izkoristiti in povečati potencial letalskega prometa, zlasti njegove napovedane rasti;

4. poudarja, da bi lahko EU spodbujala naložbe v posodabljanje letališkega omrežja in gradnjo novih letališč zlasti z uporabo inovativnih finančnih instrumentov ter tako zagotovila trajno gospodarsko rast EU in izboljšala svoje gospodarske povezave s preostalim svetom;

5. meni, da so zmogljivosti letališke infrastrukture ter stalno naraščajoče potrebe po potovanju in prevozu v vedno večjem neskladju. Že danes so nekatera evropska letališča preobremenjena ali pa delujejo na meji zmogljivosti. Novih zmogljivosti,

zlasti na vozliščih, ni mogoče zagotavljati v takšnem obsegu, kot ga zahteva povpraševanje. Zato je verjetno, da se bodo omejitve zmogljivosti v naslednjih letih še povečale;

6. pozdravlja cilj, da se odpravijo vedno večje omejitve zmogljivosti ter ustvarijo potrebni okvirni pogoji za učinkovito uporabo obstoječe infrastrukture. Vendar Odbor opozarja, da ukrepi, predlagani v letališkem svežnju, ne zadostujejo;

7. opozarja, da je na številnih regionalnih letališčih dovolj infrastrukturnih zmogljivosti za učinkovito razbremenitev letališč, na katerih so zmogljivosti omejene, s čimer se lahko izboljša povezanost regij;

8. ugotavlja, da je treba sprejeti dodatne ukrepe za ustrezno zadovoljitev naraščajočih potreb po zmogljivostih. Zlasti je treba dograditi infrastrukturo na preobremenjenih letališčih, bolj upoštevati proste zmogljivosti regionalnih letališč, odločno spodbuditi oblikovanje enotnega evropskega zračnega prostora ter zagotoviti konkurenčen čas obratovanja, tudi v nočnih urah; Poleg tega je treba odločno podpirati majhna regionalna letališča za dopolnitev velikih letališč in čim boljši izkoristek obstoječe infrastrukture;

9. opozarja na potrebo po izboljšanju intermodalnih povezav med letališči in drugimi vrstami prevoza. To bo povečalo konkurenčnost in zagotovilo zadostno povezanost regij z evropskim in svetovnim letalskim omrežjem;

10. meni, da je učinkovitejše dodeljevanje slotov ustrezen način za bolj optimalno izkoriščanje omejenih infrastrukturnih zmogljivosti na preobremenjenih letališčih. Pozdravlja pristop Evropske komisije, da v ta namen uvede tržne instrumente, pri čemer je treba paziti, da se ohrani povezava regij z letalskim omrežjem;

11. zagovarja predlog o preoblikovanju pravil in postopkov za uvedbo s hrupom povezanih omejitev obratovanja. Cilj uskladitve postopkov pri uporabi uravnoveženega pristopa naj bi v skladu z Direktivo 2002/49/ES o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa z dne 25. junija 2002 izboljšal raven zaščite oseb, ki so izpostavljene hrupu zračnega prometa;

12. pozdravlja cilj nadaljnje liberalizacije trga za storitve zemeljske oskrbe. To bo povečalo konkurenco in nenazadnje tudi kakovost storitev. Za preprečitev škodljivih učinkov na obstoječa delovna razmerja, varnost letalskega prometa in zmogljivost letališč je treba omogočiti, da se na letališčih ustrezno upoštevajo lokalne posebnosti. Poleg tega je treba zagotoviti, da predpisi ne bodo povzročali neenake obravnave podjetij za opravljanje teh storitev. Cilj Evropske komisije, da se prepreči izkrivljanje konkurence, bo mogoče doseči le, če bodo za vse udeležence veljali enaki pogoji;

13. izraža zaskrbljenost nad predlogi Komisije in tudi obsežnejšimi predlogi splošnega pristopa Sveta za regulacijo pristojbin za infrastrukturo za zemeljsko oskrbo v skladu z in tudi ob preseganju določb direktive o letaliških pristojbinah (Direktive 2009/12/ES). Tovrstne pristojbine običajno zajemajo zelo majhen delež celotnih letaliških dohodkov, zlasti na regionalnih letališčih, ki so komaj nad novo predlaganim pragom 2 milijonov prepeljanih potnikov letno, in tudi v absolutnem smislu predstavljajo majhne zneske. Upravni stroški lahko precej presegajo vsakršne morebitne koristi, saj so letališča že zavezana stvarno in pregledno določiti tovrstne pristojbine;

14. poudarja pomen splošnega letalstva za zračni promet v EU. To omogoča podjetnikom, ki ustvarjajo bogastvo in delovna mesta, da potujejo s kar največjo prožnostjo, in povečuje gospodarsko moč obrobni in najbolj oddaljenih regij. To je še posebej pomembno pri preučevanju vprašanja slotov in dostopnosti letališč;

S hrupom povezane omejitve obratovanja (COM(2011) 828 final)

15. pozdravlja cilj natančnejše določitve pravil in postopkov za uvedbo s hrupom povezanih omejitev obratovanja ter preglednejšega postopka ocenjevanja. S tem se bo odpravila do zdaj neenotna uporaba direktive v državah članicah. Poleg tega bodo osebe, ki so izpostavljene hrupu zračnega prometa, deležne primerljive ravni zaščite pred hrupom. Vendar Odbor ugotavlja, da predlog uredbe zlasti glede ocenjevanja hrupa in

analize stroškovne učinkovitosti še ni združljiv z Direktivo 2002/49/ES o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa ter da bi zato povečal upravna bremena in s tem zvišal stroške, škodoval pa bi tudi sprejemljivosti letalskega prometa;

16. pričakuje, da se bo s spremembo dosedanje direktive v uredbo povečala učinkovitost ukrepov za zmanjšanje hrupa ter preprečilo izkrivljanje konkurence v Evropski uniji;

17. se strinja s pristopom Evropske komisije, da je treba v okviru uravnoveženega pristopa izbrati stroškovno najbolj učinkovit ukrep, da se dosežejo cilji zmanjšanja hrupa. Pri tem je treba čim bolj in ne le na neobvezni osnovi upoštevati zdravje in varnost prebivalcev, ki živijo v bližini letališč. Tako bodo lahko države članice uskladile gospodarske učinke ukrepov za zmanjšanje hrupa z upravičenimi zahtevami po zaščiti oseb, ki so izpostavljene hrupu zračnega prometa;

18. načeloma podpira cilj, da se poveča mejna vrednost za mejno ustrezne zrakoplove. Na ta način bo upoštevan tehnični napredek pri razvoju zrakoplovov, ki povzročajo manj hrupa. Vendar Odbor opozarja, da tovorna letala v primerjavi s potniškimi letali redkeje izpolnjujejo strožno mejno vrednost 10 EPNdB (*Effective Perceived Noise in decibels* – dejansko zaznana raven hrupa v decibelih). Glede na to bo morebitna prepoved „mejno ustreznih zrakoplovov“ bistveno močnejše prizadela družbe za zračni prevoz tovora. Odbor zato predlaga, da se mejna vrednost v primernem prehodnem obdobju zviša v manjši meri. Že z zvišanjem mejne vrednosti na 8 EPNdB je mogoče znatno zmanjšati hrup;

19. meni, da je neodvisen pritožbeni organ na ravni držav članic nujen;

20. pozdravlja uporabo uravnoveženega pristopa za zmanjšanje ali omejitev izpostavljenosti hrupu. To bo državam članicam zagotovilo potrebno prožnost pri upravljanju hrupa. Pri tem se Odbor strinja z Evropsko komisijo, da morajo biti omejitve obratovanja skrajni ukrep;

21. podpira cilj natančnejše določitve pravil za ocenjevanje hrupa zrakoplovov in preglednejšega procesa ocenjevanja. Predvideno posvetovanje z osebami, ki so izpostavljene hrupu, bo povečalo sprejemljivost ukrepov za zmanjšanje hrupa, ki se izvajajo. Vendar Odbor priporoča, da se državam članicam zagotovi ustrezen manevrski prostor pri oblikovanju foruma za tehnično sodelovanje, ki je predviden v osnutku uredbe. V kolikor v državah članicah že delujejo podobne komisije, bi morala obstajati možnost, da se te komisije priznajo in tako prepreči ustanavljanje dodatnih organov;

22. meni, da metoda za ocenjevanje hrupa, ki je navedena v Prilogi I k osnutku uredbe in ki temelji na dokumentu 29 poročila Evropske konference civilnega letalstva (ECAC) z naslovom „Standardna metoda za izračun izolinij hrupa v bližini civilnih letališč“, ni ustrezna za povečanje preglednosti postopkov za ocenjevanje hrupa. Dodatna metoda ocenjevanja bi pomenila zmanjšanje primerljivosti na primer z direktivo o okoljskem hrupu ali nacionalnimi pravili o izračunu ter nepotrebno dodatno upravno breme. Podlaga za ocenjevanje hrupa bi zato morala biti direktiva o okoljskem hrupu (Direktiva 2002/49/ES);

23. meni, da predvidena pravica Evropske komisije, da pregleda omejitve obratovanja pred njihovo uvedbo in po potrebi njihovo uvedbo odloži, presega obseg pristojnosti, ki jih lahko ima Komisija v skladu z načelom subsidiarnosti. Omejitve obratovanja morajo določiti regionalne oblasti, in sicer ob upoštevanju lokalnih razmer in posebnosti. Dodatna pravica Evropske komisije do pregleda ni niti potrebna niti sorazmerna. Poleg tega to v nobenem primeru ne bo prispevalo k lažjemu doseganju cilja uredbe, v skladu s katerim je treba zmanjšati število ljudi, na katere vpliva hrup zrakoplovov;

24. meni, da so opredelitev pojmov „zrakoplov“ in „mejno ustrezni zrakoplov“, dopolnitve standardov za certificiranje hrupa in postopkov certificiranja ter spremembe v metodi in tehničnem poročilu ključni elementi uredbe. S tega vidika te točke niso primerne, da se pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije prenese na Evropsko komisijo.

Storitve zemeljske oskrbe (COM(2011) 824 final)

25. se strinja z Evropsko komisijo, da so storitve zemeljske oskrbe ključna dejavnost v letalski verigi. Učinkovite in v kakovost usmerjene storitve zemeljske oskrbe bistveno prispevajo k zagotavljanju učinkovitega in konkurenčnega sistema zračnega prometa;

26. pozdravlja nadaljnje odprtje in uskladitev dostopa do trga storitev zemeljske oskrbe. Pričakovati je, da bo to še povečalo kakovost storitev zemeljske oskrbe, ki se ponujajo na letališčih Unije. To bo v enaki meri koristilo letalskim družbam, špediterjem in potnikom. Da bi preprečili škodljive učinke na obstoječa delovna razmerja, varnost letalskega prometa in zmožljivost letališč, bi moralo biti omogočeno, da se na primeren način upoštevajo lokalne posebnosti letališč;

27. podpira ureditev prerazporeditve osebja med ponudniki storitev. V zvezi s tem poziva, da se preveri, ali naročnik lahko izvede prevzem osebja, ki ga določijo države članice, že na podlagi člena 4(5) Uredbe (ES) št. 1370/2007, in sicer brez dodatnih izvedbenih aktov držav članic, in ali je za prevzem osebja mogoče opredeliti kazalnike;

28. opozarja, da vsa pravila za postopek odobritve še niso primerna. Izboljšave so potrebne predvsem glede časovnega načrtovanja postopkovnih korakov, glede posebne ureditve, ki

odpravlja nepraktičen suspenzivni učinek tožb, glede pristojnosti za izvajanje postopka odobritve ter glede meril za oddajo naročil;

29. se strinja z Evropsko komisijo, da morajo imeti letališča odločilno vlogo pri usklajevanju dela izvajalcev storitev zemeljske oskrbe. Vendar Odbor opozarja, da lahko letališča to nalogo izpolnjujejo le, če je na voljo za to potreben zakonodajni okvir v državah članicah. Poleg tega so posledica teh nalog dodatni stroški, ki jih bodo letališča zelo težko pokrila na trgu;

30. poudarja, da nadaljnje odprtje trga ne sme imeti negativnih posledic za varnost letalstva. Za zagotavljanje visoke stopnje varnosti na letališčih Unije je potrebno zadostno usposabljanje in nadaljnje izobraževanje osebja;

31. meni, da je treba trajanje izobraževanja določiti na ravni, ki bo zagotavljala zadostno kakovost storitev zemeljske oskrbe. Glede na to, da mora biti dovoljenje, ki ga pridobijo izvajalci storitev zemeljske oskrbe, priznано v vseh državah članicah, Odbor priporoča, da se usposabljanje in nadaljnje izobraževanje oblikujeta tako, da se ustvarijo primerljivi standardi za kvalifikacije. Pri tem je treba upoštevati stroškovno učinkovitost in spodbujanje zaposlovanja;

32. ugotavlja, da je sklepanje pogodb s podizvajalci omejeno zgolj na izvajalce, ki opravljajo storitve oskrbe za tretje osebe. Upravljalci letališč in uporabniki letališč naj ne bi imeli te možnosti. Po mnenju Odbora pomeni to diskriminacijo, ki izkrivlja konkurenco, prav tako pa ni v skladu s ciljem osnutka uredbe, v skladu s katerim je treba povečati konkurenco. Ob upoštevanju natančnih pravil bi moralo biti sklepanje pogodb s podizvajalci dovoljeno vsem ponudnikom storitev zemeljske oskrbe;

ODBOR REGIJ

Sloti (COM(2011) 827 final)

33. meni, da preoblikovanje uredbe pomembno prispeva k še bolj učinkovitemu izkoriščanju omejenih infrastrukturnih zmogljivosti. Glede na napovedano povečanje zračnega prometa in glede na to, da se letališka infrastruktura ne širi v enakem obsegu, bodo letalske družbe vedno bolj omejene v svojih možnostih za ustrezno zadovoljevanje potreb po prometnih storitvah. To je ovira za gospodarski razvoj zračnega prometa in s tem tudi za regije;

34. meni, da bi v primerih, ko je bil neodvisni nadzorni organ zaprosen za odločitev o višini pristojbine, ki se zaračuna za uporabo centralizirane infrastrukture, upravljavec centralizirane infrastrukture moral imeti pravico do povračila od uporabnikov v prvotni predlagani višini, dokler neodvisni nadzorni organ ne razglasi dokončne odločitve. To bi omejilo spodbudo do sprožanja neprijetnih pritožb na odločitve o višini pristojbine;

35. se načeloma strinja z uvedbo tržnih instrumentov za dodeljevanje slotov. Tako se bo zagotovilo, da bodo sloti prejele tiste letalske družbe, ki bodo le-te lahko tudi najbolj izkoristile. Treba je paziti, da se ohrani povezava regij z letalskim omrežjem;

36. opozarja, da niso v zadostni meri predstavljene vse posledice trgovanja s sloti. Evropska komisija zlasti ne navaja, kakšne bodo posledice trgovanja s sloti za regionalna letališča in s tem tudi za regionalno povezanost;

37. meni, da obstaja možnost, da bodo letalske družbe svoje slote, ki jih imajo na preobremenjenih vozliščih, dale na voljo zlasti prometu na dolge razdalje. To bi oslabilo povezanost regionalnih letališč z vozlišči. Odbor zato poziva k načrtovanju ustreznih ukrepov, da se zagotovi povezava regij s svetovnim letalskim omrežjem;

38. izraža zadovoljstvo, da je predvideno povečanje neodvisnosti letaliških koordinatorjev. Osnutek uredbe bo letalskim družbam v prihodnje omogočil, da slote prenesejo tudi za denarno nadomestilo. Za prenos bo potrebno soglasje letališkega koordinatorja, slednji pa ga bo moral tudi potrditi. Zato je po mnenju Odbora še toliko pomembnejše, da lahko letališki koordinator svojo odločitev sprejme neodvisno in na podlagi objektivnih meril;

39. meni, da bi bila brezplačna dodelitev slotov zgolj z namenom njihove naknadne prodaje nesmiselna. Letalskim družbam bi se moralo trgovanje s sloti odobriti le, če lahko dokažejo, da so pred tem slote tudi redno uporabljale;

40. meni, da je sprememba pravil o najkrajši uporabi slotov sprejemljiva. Ta ukrep povečuje pritisk, da se prejeti sloti bolje

izkoristijo. Hkrati je treba predvideti možnost izrednih dogodkov (npr. stavk, vulkanskega prahu). Verjetno je, da se bo v prihodnosti več slotov vrnilo v pool slotov ali prodalo drugi letalski družbi. To bo drugim letalskim družbam olajšalo vstop na trg na preobremenjenih letališčih;

41. izraža zadovoljstvo, da lahko letališča prek sistema pristojbin vplivajo na čim zgodnejšo vrnitev nepotrebnih ali rezerviranih slotov. To bo preprečilo blokado slotov in omogočilo drugim letalskim družbam, da jih uporabijo.

42. priznava pomen določitev „lokalnih pravil“, da se zagotovi, da je regulativen okvir dovolj prožen v regijah in na njihovih letališčih, kjer posebne okoliščine zahtevajo posebno pozornost. V takšnih okoliščinah je potreben regionalni prispevek, da se omogoči optimalna in učinkovita uporaba zmogljivosti na posameznih letališčih;

43. meni, da predlagana pravica Evropske komisije, da imenuje posamezna „letališča znotraj mreže“, na podlagi česa lahko zahteva, da države članice posamezna letališča obravnavajo različno in ločeno, presega pooblastila v skladu z načelom subsidiarnosti;

44. je zaskrbljen zaradi koncepta upravljavca mreže, ki ga uvaja Evropska komisija, zlasti pa, ker za ta organ predlaga znatna in daljnosežna pooblastila, ne da bi pri tem jasno opredelila, kdo je odgovoren za upravljanje tega organa.

II. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

S hrupom povezane omejitve obratovanja (COM(2011) 828 final)

Člen 2

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(4) „mejno ustrezni zrakoplov“ pomeni civilni zrakoplov, ki je v skladu s certifikacijskimi omejitvami, določenimi v poglavju 3 dela II zvezka 1 Priloge 16 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (Čikaška konvencija), v razponu zbirne meje, ki ne presega 10 EPNdB (Effective Perceived Noise in decibels – dejansko zaznana raven hrupa v decibelih), pri čemer je zbirna meja število, izraženo v enotah EPNdB, ki ga dobimo s seštevanjem posameznih odstopanj (tj. razlike med certificirano ravnjo hrupa in najvišjo dovoljeno ravnjo hrupa) na vsaki od treh referenčnih točk za merjenje hrupa, kakor je opredeljeno v poglavju 4 dela II zvezka 1 Priloge 16 k Čikaški konvenciji;	(4) „mejno ustrezni zrakoplov“ pomeni civilni zrakoplov, ki je v skladu s certifikacijskimi omejitvami, določenimi v poglavju 3 dela II zvezka 1 Priloge 16 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (Čikaška konvencija), v razponu zbirne meje, ki ne presega ~~10~~ <u>8</u> EPNdB (Effective Perceived Noise in decibels – dejansko zaznana raven hrupa v decibelih) <u>za prehodno obdobje 4 let, nato pa v razponu zbirne meje, ki ne presega 10 EPNdB</u> , pri čemer je zbirna meja število, izraženo v enotah EPNdB, ki ga dobimo s seštevanjem posameznih odstopanj (tj. razlike med certificirano ravnjo hrupa in najvišjo dovoljeno ravnjo hrupa) na vsaki od treh referenčnih točk za merjenje hrupa, kakor je opredeljeno v poglavju 4 dela II zvezka 1 Priloge 16 k Čikaški konvenciji;

Obrazložitev

- Tovarna letala v primerjavi s potniškimi letali redkeje izpolnjujejo mejno vrednost 10 EPNdB, ki je predlagana v osnutku uredbe. Glede na to bo morebitna prepoved „mejno ustreznih zrakoplovov“ bistveno močnejše prizadela družbe za zračni prevoz tovora.
- Z uvedbo primerne prehodnega obdobja dobijo letalski prevozniki možnost, da lahko načrtujejo in izvajajo morebitne potrebne posodobitve svojih letalskih flot z gospodarskih vidikov.

Predlog spremembe 2*S hrupom povezane omejitve obratovanja (COM(2011) 828 final)*

Člen 10

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Pravica do pregleda	~~Pravica do pregleda~~
<p>1. Komisija lahko na zahtevo države članice ali na lastno pobudo brez poseganja v nedokončan pritožbeni postopek pregleda odločitev o omejitvi obratovanja še pred njenim izvajanjem. Kadar Komisija ugotovi, da odločitev ne upošteva zahtev, določenih v tej uredbi, ali je kakor koli drugače v nasprotju s pravom Unije, lahko odločitev odloži.</p> <p>2. Pristojni organi Komisiji posredujejo informacije, ki dokazujejo skladnost s to uredbo.</p> <p>3. Komisija se v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 13(2), zlasti ob upoštevanju meril iz Priloge II, odloči, ali lahko zadevni pristojni organ nadaljuje z uvedbo omejitve obratovanja. Komisija o svoji odločitvi obvesti Svet in zadevno državo članico.</p> <p>4. Če Komisija ne sprejme odločitve v šestih mesecih po prejetju informacij iz odstavka 2, lahko pristojni organ začne uporabljati predvideno odločitev o omejitvi obratovanja.</p>	<p>~~1. Komisija lahko na zahtevo države članice ali na lastno pobudo brez poseganja v nedokončan pritožbeni postopek pregleda odločitev o omejitvi obratovanja še pred njenim izvajanjem. Kadar Komisija ugotovi, da odločitev ne upošteva zahtev, določenih v tej uredbi, ali je kakor koli drugače v nasprotju s pravom Unije, lahko odločitev odloži.~~</p> <p>~~2. Pristojni organi Komisiji posredujejo informacije, ki dokazujejo skladnost s to uredbo.~~</p> <p>~~3. Komisija se v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 13(2), zlasti ob upoštevanju meril iz Priloge II, odloči, ali lahko zadevni pristojni organ nadaljuje z uvedbo omejitve obratovanja. Komisija o svoji odločitvi obvesti Svet in zadevno državo članico.~~</p> <p>~~4. Če Komisija ne sprejme odločitve v šestih mesecih po prejetju informacij iz odstavka 2, lahko pristojni organ začne uporabljati predvideno odločitev o omejitvi obratovanja.~~</p>

Obrazložitev

1. Samo države članice bi morale biti – tako kot doslej – pristojne za uvedbo omejitev obratovanja. Svet je v zvezi s tem že izrazil stališče in črtal zadevni člen v predlogu Komisije. Črtanje tega člena je poleg tega v skladu s točko 23 mnenja.
2. Člen 10 bi lahko v sedANJI obliki povzročil dvome o regionalnih sporazumih, sklenjenih v okviru mediacije. Za sklenitev takih sporazumov med letališči, zadevnimi regijami in prebivalci so pogosto potrebna dolgoletna težavna in naporna pogajanja. Nemški in avstrijski zvezni svet (Bundesrat), francoski senat in zgornji dom nizozemskega parlamenta so sklenili, da je pravica Komisije do pregleda iz člena 10 v nasprotju z načelom Evropske unije o subsidiarnosti.

Predlog spremembe 3*S hrupom povezane omejitve obratovanja (COM(2011) 828 final)*

Člen 11

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Komisija je v skladu s členom 12 pooblaščen za sprejetje delegiranih aktov o:</p> <p>(a) spremembah pri opredelitvi zrakoplova v točki (3) člena 2 in mejno ustreznega zrakoplova v točki (4) člena 2;</p>	<p>~~Komisija je v skladu s členom 12 pooblaščen za sprejetje delegiranih aktov o:~~</p> <p>~~(a) spremembah pri opredelitvi zrakoplova v točki (3) člena 2 in mejno ustreznega zrakoplova v točki (4) člena 2;~~</p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) spremembah in dopolnitvah standardov za certificiranje hrupa, določenih v členih 4 in 8, ter postopku certificiranja, določenem v členu 6(1);	~~(b) spremembah in dopolnitvah standardov za certificiranje hrupa, določenih v členih 4 in 8, ter postopku certificiranja, določenem v členu 6(1);~~
(c) spremembah v metodi in tehničnem poročilu, ki sta določena v Prilogi I.	~~(c) spremembah v metodi in tehničnem poročilu, ki sta določena v Prilogi I.~~

Obrazložitev

Opredelitev pojmov „zrakoplov“ in „mejno ustreznih zrakoplov“, sprememba standardov za certificiranje hrupa in postopkov certificiranja ter spremembe v metodi in tehničnem poročilu so ključni elementi uredbe. S tega vidika te točke niso primerne, da se pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije prenese na Evropsko komisijo.

Predlog spremembe 4

S hrupom povezane omejitve obratovanja (COM(2011) 828 final)

Člen 12

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Pooblastila za sprejetje delegiranih aktov se Komisiji podelijo pod pogoji iz tega člena.	~~1. Pooblastila za sprejetje delegiranih aktov se Komisiji podelijo pod pogoji iz tega člena.~~
2. Prenos pooblastila iz člena 11 se podeli za nedoločen čas od datuma začetka veljavnosti te uredbe.	~~2. Prenos pooblastila iz člena 11 se podeli za nedoločen čas od datuma začetka veljavnosti te uredbe.~~
3. Pooblastilo iz člena 11 lahko Evropski parlament ali Svet kadar koli prekliče. S preklicem pooblastila pooblastilo iz navedene odločitve preneha veljati. Preklic začne veljati dan po objavi sklepa v <i>Uradnem listu Evropske unije</i> ali na poznejši datum, ki je v njem naveden. Na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov ne vpliva.	~~3. Pooblastilo iz člena 11 lahko Evropski parlament ali Svet kadar koli prekliče. S preklicem pooblastila pooblastilo iz navedene odločitve preneha veljati. Preklic začne veljati dan po objavi sklepa v <i>Uradnem listu Evropske unije</i> ali na poznejši datum, ki je v njem naveden. Na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov ne vpliva.~~
4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.	~~4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.~~
5. Delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 11, začnejo veljati samo, če Evropski parlament ali Svet ne sporoči svojega nasprotovanja v roku dveh mesecev od uradnega sporočila o aktu Evropskemu parlamentu in Svetu, ali če pred iztekom omenjenega roka Evropski parlament in Svet oba seznanita Komisijo, da ne nameravata nasprotovati sprejetju aktov. Navedeni rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.	~~5. Delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 11, začnejo veljati samo, če Evropski parlament ali Svet ne sporoči svojega nasprotovanja v roku dveh mesecev od uradnega sporočila o aktu Evropskemu parlamentu in Svetu, ali če pred iztekom omenjenega roka Evropski parlament in Svet oba seznanita Komisijo, da ne nameravata nasprotovati sprejetju aktov. Navedeni rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.~~

Obrazložitev

Predloga sprememb 3 in 4 sta neposredno povezana. Predlagano črtanje člena 11 pomeni, da je treba črtati tudi člen 12.

Predlog spremembe 5

Storitve zemeljske oskrbe (COM(2011) 824 final)

Člen 13

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 13</p> <p>Otoška letališča</p> <p>Za namen izbire izvajalcev storitev zemeljske oskrbe na letališču, kot je določeno v členih 7 do 10, lahko država članica razširi obveznosti javne službe na druga letališča v navedeni državi članici, pod pogojem, da:</p> <p>(a) so ta letališča na otokih v istem geografskem območju in da</p> <p>(b) ima vsako od teh letališč letni obseg prometa, ki ni manjši od 100 000 potnikov, ter da</p> <p>(c) to razširitev odobri Komisija.</p> <p>Odločitev o odobritvi razširitve je izvedbeni akt, ki se sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 43(2). Ta določba ne posega v pravila EU o državni pomoči.</p>	<p>Člen 13</p> <p>Otoška letališča</p> <p>Za namen izbire izvajalcev storitev zemeljske oskrbe na letališču, kot je določeno v členih 7 do 10, lahko država članica razširi obveznosti javne službe na druga letališča v navedeni državi članici, pod pogojem, da:</p> <p>(a) so ta letališča na otokih v istem geografskem območju in da</p> <p>(b) ima vsako od teh letališč letni obseg prometa, ki ni manjši od 100 000 potnikov, ter da</p> <p>(c) to razširitev odobri Komisija. <u>V primeru otoških letališč, kadar ni gospodarskega interesa podjetij ali letalskih družb za opravljanje storitev, predvidenih v členu 6(2), lahko upravljavec letališča sam prevzame obveznost, da zaradi dobrega delovanja infrastrukture sam izvaja potrebne storitve.</u></p> <p>Odločitev o odobritvi razširitve je izvedbeni akt, ki se sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 43(2). Ta določba ne posega v pravila EU o državni pomoči.</p>

Obrazložitev

Člen 13 predloga omenja možnost razširitve obveznosti javnih služb na otoška letališča. Treba bi bilo dodati, da so v primeru otoških letališč upravljavci obvezani izvajati storitve, predvidene v členu 6(2) predloga, torej sprejem in odpremo prtljage, oskrbo na ploščadah, oskrbo z gorivom in oljem ter sprejem in odpremo tovora in pošte. Treba je dodati, da v primeru, ko izvajanje teh storitev ni gospodarsko uspešno in ko za to ni zainteresirano podjetje ali letalska družba s samooskrbo, mora upravitelj sam prevzeti obveznosti opravljanja takšnih storitev, saj je takšna infrastruktura bistvenega pomena ne le za dostopnost in povezanost otoka, ki nima enakovrednih alternativnih možnosti, marveč je potrebna tudi za izvajanje temeljnih storitev, kot so nujne zdravstvene storitve, gašenje požarov, nadzor in reševanje na morju ter druge storitve, ki se izvajajo s teh letališč ob uporabi zrakoplovov (helikopterjev), kadar jih drugače (na primer ko ni dostave goriva) ni mogoče izvesti.

Predlog spremembe 6

Storitve zemeljske oskrbe (COM(2011) 824 final)

Člen 28 (6)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Kadar se odbor uporabnikov letališča ne strinja s pristojbino, ki jo določi upravljavec letališča ali, kjer je primerno, upravljavec centralizirane infrastrukture, lahko za odločitev o višini pristojbine zaprosi neodvisni nadzorni organ zadevne države članice.</p>	<p>Kadar se odbor uporabnikov letališča ne strinja s pristojbino <u>za centralizirano infrastrukturo</u>, ki jo določi upravljavec letališča ali, kjer je primerno, upravljavec centralizirane infrastrukture, lahko za <u>preučitev utemeljitve za odločitev</u> o višini pristojbine zaprosi neodvisni nadzorni organ zadevne države članice.</p>

Obrazložitev

S tem predlogom se pravzaprav uvaja podroben pritožbeni postopek v primeru nesoglasij glede pristojbin, ki bi lahko povzročila znatne stroške – tako s finančnega vidika kot z vidika za to potrebnega časa. Za letališča, katerih prihodki od storitev zemeljske oskrbe znašajo manj kot 1 % vseh prihodkov, ta pristop ni sorazmeren.

Predlog spremembe 7

Storitve zemeljske oskrbe (COM(2011) 824 final)

Člen 28 – nov odstavek 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p>Člen 28 – Pristojbine za centralizirane infrastrukture in instalacije (nov odstavek 8)</p> <p><u>V primerih, ko je bil neodvisen nadzorni organ zaprosen za odločitev o višini pristojbine za zemeljsko oskrbo v skladu z odstavkom 6 tega člena, upravljavec infrastrukture ohrani pravico do povračila dajatev za uporabo zadevne infrastrukture v prvotni predlagani višini, dokler neodvisni nadzorni organ ne razglasi dokončne odločitve. Če neodvisni nadzorni organ ugotovi, da je bila višina spornih dajatev pretirana, upravljavec infrastrukture povrne vsakršno pretirano povračilo uporabnikom tega dela infrastrukture.</u></p>

Obrazložitev

Da bi se izognili stanju, ko se neprijetne pritožbe sprožajo zgolj zato, da bi se odložil zahtevek za dajatev, o katerem se sprejema odločitev, v katerem koli sporu na strani uporabnikov, bi bilo pomembno, da bi letališki organi lahko dobili povračilo dajatev v prvotno predlagani višini od takrat, ko je bila ta določena. To je pomembno vprašanje za regionalna letališča, ki imajo pogosto omejen prihodek od storitev, ki ne sodijo med aeronavtične storitve, zlasti če jih predvsem obvladujejo prevozniki, ki jim vsiljujejo pravilo „enega kosa prtljage“. To bi bila dohodkovno nevtralna metoda za spodbujanje sodelovanja industrije, ki bi bila podobna sistemu pristojbin za letališča za vplivanje na povrnitev slotov, ki niso potrebni ali niso rezervirani.

Predlog spremembe 8

Storitve zemeljske oskrbe (COM(2011) 824 final)

Člen 32 (3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Izvajalci storitev zemeljske oskrbe in samooskrbovani uporabniki letališč morajo spoštovati te minimalne standarde kakovosti. Uporabniki letališč in izvajalci storitev zemeljske oskrbe minimalne standarde kakovosti spoštujejo tudi v svojih pogodbenih razmerjih.</p>	<p>Izvajalci storitev zemeljske oskrbe in samooskrbovani uporabniki letališč morajo spoštovati te minimalne standarde kakovosti. Uporabniki letališč in izvajalci storitev zemeljske oskrbe minimalne standarde kakovosti spoštujejo tudi v svojih pogodbenih razmerjih.</p> <p><u>Upravljavec letališča ima pooblastila za izvrševanje minimalnih standardov kakovosti. Sprejeti ukrepi morajo biti pregledni, sorazmerni in nediskriminatorni.</u></p>

Obrazložitev

Glede na to, kako pomembna je zemeljska oskrba za nemoteno delovanje letališč, je treba sprejeti ustrezne in sorazmerne izvršilne ukrepe, s katerimi se zagotovi spoštovanje minimalnih standardov.

Predlog spremembe 9

Storitve zemeljske oskrbe (COM(2011) 824 final)

Člen 35

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Izvajalci storitev zemeljske oskrbe lahko sklepajo pogodbe s podizvajalci brez poseganja v odstavke 2, 3 in 4.	1. Izvajalci storitev zemeljske oskrbe <u>in samooskrbovani uporabniki letališč</u> lahko sklepajo pogodbe s podizvajalci brez poseganja v odstavke ~~2, 3 in~~ 4.
2. Samooskrbovani uporabniki letališč lahko sklenejo pogodbe s podizvajalci za storitve zemeljske oskrbe samo, kadar storitev samooskrbe zaradi višje sile začasno ne morejo opravljati.	~~2. Samooskrbovani uporabniki letališč lahko sklenejo pogodbe s podizvajalci za storitve zemeljske oskrbe samo, kadar storitev samooskrbe zaradi višje sile začasno ne morejo opravljati.~~
3. Podizvajalci ne smejo posredovati storitev zemeljske oskrbe v delo drugim podizvajalcem.	~~3.2.~~ Podizvajalci ne smejo posredovati storitev zemeljske oskrbe v delo drugim podizvajalcem.
4. Izvajalec storitev zemeljske oskrbe iz člena 11(1) ne sme sklepati pogodb s podizvajalci, razen če zaradi višje sile teh storitev začasno ne more opravljati.	~~4. Izvajalec storitev zemeljske oskrbe iz člena 11(1) ne sme sklepati pogodb s podizvajalci, razen če zaradi višje sile teh storitev začasno ne more opravljati.~~
5. Vsak izvajalec storitev zemeljske oskrbe in samooskrbovani uporabnik letališča, ki posreduje delo enemu ali več podizvajalcem, zagotovi, da podizvajalci upoštevajo obveznosti, ki na podlagi te uredbe veljajo za izvajalce storitev zemeljske oskrbe.	~~5.3.~~ Vsak izvajalec storitev zemeljske oskrbe in samooskrbovani uporabnik letališča, ki posreduje delo enemu ali več podizvajalcem, zagotovi, da podizvajalci upoštevajo obveznosti, ki na podlagi te uredbe veljajo za izvajalce storitev zemeljske oskrbe.
	<u>4. Podizvajalske pogodbe je mogoče sklepati le z izvajalci, ki so dokazali svojo strokovno usposobljenost in zanesljivost.</u>
	<u>5. Naročnik lahko omeji število podizvajalcev, če je to potrebno iz prostorskih razlogov ali razlogov, povezanih z zmogljivostjo.</u>
6. Vsak izvajalec storitev zemeljske oskrbe in samooskrbovani uporabnik letališča, ki posreduje delo enemu ali več podizvajalcem, sporoči upravljavcu letališča ime in dejavnosti zadevnih podizvajalcev.	6. Vsak izvajalec storitev zemeljske oskrbe in samooskrbovani uporabnik letališča, ki posreduje delo enemu ali več podizvajalcem, sporoči upravljavcu letališča ime in dejavnosti zadevnih podizvajalcev.
7. Kadar izvajalec storitev zemeljske oskrbe zaprosi za dovoljenje za opravljanje teh storitev na podlagi postopka izbire iz člena 7, pri tem navede število, dejavnosti in imena podizvajalcev, s katerimi namerava sodelovati.	7. Kadar izvajalec storitev zemeljske oskrbe zaprosi za dovoljenje za opravljanje teh storitev na podlagi postopka izbire iz člena 7, pri tem navede število, dejavnosti in imena podizvajalcev, s katerimi namerava sodelovati.

Obrazložitev

- 1 Prepoved sklepanja pogodb s podizvajalci za letališča in uporabnike letališč pomeni njihovo diskriminacijo v odnosu do drugih izvajalcev storitev zemeljske oskrbe in izkrivlja konkurenco. To ni v skladu s ciljem osnutka uredbe, v skladu s katerim je treba povečati konkurenco.
- 2 Podizvajalci morajo zahteve v zvezi s kakovostjo in zanesljivostjo storitev izpolnjevati v enaki meri kot naročniki. Poleg tega bi morale biti letališčem dovoljeno, da omejijo število podizvajalcev, če je to potrebno iz prostorskih razlogov.

Predlog spremembe 10*Dodeljevanje slotov (COM(2011) 827 final)*

Člen 3(3)(ii)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
na zahtevo Komisije, zlasti če novi ponudniki naletijo na hude težave pri zagotavljanju pristajalnih in vzletnih možnosti na zadevnem letališču ali če upravljavec mreže oceni, da je to potrebno za zagotovitev skladnosti operativnega načrta letališča z operativnim načrtom mreže v skladu s členom 6(7) Uredbe (EU) št. 677/2011 Komisije.	na zahtevo Komisije, zlasti če novi ponudniki naletijo na hude težave pri zagotavljanju pristajalnih in vzletnih možnosti na zadevnem letališču ali če upravljavec mreže oceni, da je to potrebno za zagotovitev skladnosti operativnega načrta ~~letališča mreže~~ z operativnim načrtom ~~mreže letališča~~ v skladu s členom 6(7) Uredbe (EU) št. 677/2011 Komisije.

Obrazložitev

Upravljavec mreže bi se moral ukvarjati s koordinacijo na ravni mreže, ne pa z dajanjem navodil na lokalni ravni. Vsako letališče je odgovorno za pripravo svojega načrta delovanja, ni pa to naloga upravljavca mreže.

Predlog spremembe 11*Dodeljevanje slotov (COM(2011) 827 final)*

Člen 3(9)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Na zahtevo Komisije, ki lahko deluje na lastno pobudo ali na pobudo upravljavca mreže, in po posvetovanju z organi iz odstavka 4, država članica zagotovi, da se letališče brez razglašenega statusa razglasi za letališče, ki je del mreže. Odločitev se sporoči Komisiji. Če Komisija meni, da letališče ni več zanimivo za mrežo, država članica po posvetovanju z organi iz odstavka 4 spremeni status letališča v letališče brez razglašenega statusa.	~~Na zahtevo Komisije, ki lahko deluje na lastno pobudo ali na pobudo upravljavca mreže, in po posvetovanju z organi iz odstavka 4, država članica zagotovi, da se letališče brez razglašenega statusa razglasi za letališče, ki je del mreže. Odločitev se sporoči Komisiji. Če Komisija meni, da letališče ni več zanimivo za mrežo, država članica po posvetovanju z organi iz odstavka 4 spremeni status letališča v letališče brez razglašenega statusa.~~

Obrazložitev

Opredelitev „letališča znotraj mreže“ v okviru sedanjih predlogov Evropske komisije je zelo široka in Komisiji daje pooblastila, na podlagi katerih bi lahko subjektivno odločala o tem, ali letališče lahko „vpliva na delovanje Evropske mreže za upravljanje zračnega prometa“. Še zlasti regionalna letališča lahko lažje izkusijo „nenadno in močno povečanje prometa“, zato je treba pojem „letališča znotraj mreže“ in z njim povezanih obveznosti odpraviti ali vsaj bolj natančno opredeliti. Vključitev tega odstavka ni upravičena, saj pojem letališč znotraj mreže ni relevanten za to uredbo.

Predlog spremembe 12*Dodeljevanje slotov (COM(2011) 827 final)*

Člen 3(10)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Če se odločitev sprejme v skladu z odstavkom 6, 8 ali 9, jo država članica sporoči organom iz odstavka 4 najpozneje do 1. aprila za zimsko sezono voznega reda letov in najpozneje 1. septembra za poletno sezono voznega reda letov.	Če se odločitev sprejme v skladu z odstavkom 6; ~~ali 8 ali 9~~ , jo država članica sporoči organom iz odstavka 4 najpozneje do 1. aprila za zimsko sezono voznega reda letov in najpozneje 1. septembra za poletno sezono voznega reda letov.

Obrazložitev

Glej amandma 11.

Predlog spremembe 13

Dodeljevanje slotov (COM(2011) 827 final)

Člen 5(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Države članice, odgovorne za letališče z usklajevanim voznim redom letov znotraj mreže ali koordinirano letališče, zagotovijo, da se kot usklajevalec voznega reda letov ali letališki koordinator imenuje usposobljena fizična ali pravna oseba po posvetu z letalskimi prevozniki, ki redno uporabljajo letališče, njihovimi predstavniškimi organizacijami in organom za upravljanje letališča ter koordinacijskim odborom, če tak odbor obstaja. Isti usklajevalec voznega reda letov ali letališki koordinator se lahko imenuje za več kot eno letališče.	Države članice, odgovorne za letališče z usklajevanim voznim redom letov ~~znotraj mreže~~ ali koordinirano letališče, zagotovijo, da se kot usklajevalec voznega reda letov ali letališki koordinator imenuje usposobljena fizična ali pravna oseba po posvetu z letalskimi prevozniki, ki redno uporabljajo letališče, njihovimi predstavniškimi organizacijami in organom za upravljanje letališča ter koordinacijskim odborom, če tak odbor obstaja. Isti usklajevalec voznega reda letov ali letališki koordinator se lahko imenuje za več kot eno letališče.

Obrazložitev

Države članice – in ne Evropska komisija – so odgovorne za vsa svoja letališča, ne glede na to ali gre za letališča z usklajevanim voznim redom letov ali za koordinirana letališča.

Predlog spremembe 14

Dodeljevanje slotov (COM(2011) 827 final)

Člen 6

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 6</p> <p>Preglednosti dejavnosti koordiniranja in usklajevanja voznih redov letov</p> <p>1. Na koncu vsakega obdobja usklajevanja voznih redov letov koordinator ali usklajevalec voznega reda letov zadevnim državam članicam in Komisiji predloži poročilo o dejavnostih, ki opisuje splošno stanje dodeljevanja slotov in/ali usklajevanja voznih redov letov. Poročilo vsebuje zlasti preučitev uporabe člena 9(5) in členov 13 in 18 ter morebitnih pritožb glede uporabe členov 9 in 10, predloženih koordinacijskemu odboru, in ukrepov, sprejetih za njihovo rešitev. Poročilo vsebuje tudi rezultate raziskave o kakovosti storitev koordinatorja, izvedene med zainteresiranimi strankami.</p> <p>2. Komisija lahko sprejme vzorec poročila o dejavnostih iz odstavka 1. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 16(2).</p> <p>3. Koordinator posodablja bazo elektronskih podatkov s prostim dostopom, ki vsebuje naslednje informacije o: ...</p>	<p>Člen 6</p> <p>Preglednosti dejavnosti koordiniranja in usklajevanja voznih redov letov</p> <p>1. Na koncu vsakega obdobja usklajevanja voznih redov letov koordinator ali usklajevalec voznega reda letov zadevnim državam članicam in Komisiji predloži poročilo o dejavnostih, ki opisuje splošno stanje dodeljevanja slotov in/ali usklajevanja voznih redov letov. Poročilo vsebuje zlasti preučitev uporabe člena 9(5) in členov 13 in 18 ter morebitnih pritožb glede uporabe členov 9 in 10, predloženih koordinacijskemu odboru, in ukrepov, sprejetih za njihovo rešitev. Poročilo vsebuje tudi rezultate raziskave o kakovosti storitev koordinatorja, izvedene med zainteresiranimi strankami.</p> <p>2. Komisija lahko sprejme vzorec poročila o dejavnostih iz odstavka 1. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 16(2).</p> <p>3. Koordinator posodablja bazo elektronskih podatkov s prostim dostopom <u>za vse zainteresirane strani</u>, ki vsebuje naslednje informacije o: ---</p>

Obrazložitev

Kar zadeva dostopnost in preglednost informacij, člen 6 predloga uredbe določa, da ima koordinator bazo elektronskih podatkov s prostim dostopom. Treba bi bilo izrecno dodati, da te informacije morajo biti na voljo komur koli in ne le letališčem in letalskim družbam. V prejšnji uredbi – (EGS) 95/93 – je bil dostop do

teh informacij omogočen samo „zainteresiranim strankam (letalskim družbam), zlasti članom koordinacijskega odbora ali opazovalcem v njem“, ne pa drugim zainteresiranim stranem, kot so lokalne in regionalne skupnosti. V predlogu je to popravljeno (glej zadnji črtani odstavek na strani 33 dokumenta COM(2011) 827 final), vendar je treba vztrajati pri izrecni navedbi, da je informacije iz baze podatkov mogoče posredovati kateri koli drugi zainteresirani strani (lokalnim upravam, univerzitetnim študijskim in raziskovalnim središčem, pa tudi svetovalcem, ki delujejo na področju izboljšanja javnih politik in podjetniških pobud). Ta širši dostop nikakor ni na škodo predpisov na področju svobodne konkurence in tudi ne prizadene poslovne skrivnosti ter potrebe po zaupnosti glede strategij podjetij, saj imajo te informacije na voljo tudi letalske družbe. Informacijske in komunikacijske tehnologije omogočajo, da se te informacije hranijo in dajo na voljo v hipu in brez stroškov ali z zanemarljivimi stroški kateri koli zainteresirani strani. Zato je treba te informacije dati na voljo, saj so dragoceno orodje, s katerim je mogoče ne le izboljšati preglednost delovanja delitve slotov, marveč tudi prispevati k načrtovanju v zadevnih sektorjih (hoteli, prostočasne dejavnosti, restavracije) in omogočiti usklajeno izvajanje upravnih pristojnosti, npr. načrtovanja turističnih promocijskih kampanj v regionalnih oblasteh, pogajalskih strategij z velikimi turističnimi operaterji itd.

Predlog spremembe 15

Dodeljevanje slotov (COM(2011) 827 final)

Člen 7(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Letalski prevozniki, ki opravljajo prevoz ali nameravajo opravljati prevoz na letališču, ki je del mreže, letališču z usklajevanim voznim redom letov ali koordiniranemu letališču, usklajevalcu voznega reda letov ali koordinatorju predložijo vse ustrezne informacije, ki jih ta zahteva. Če se te informacije spremenijo, letalski prevozniki o tem nemudoma obvestijo usklajevalca voznih redov letov in koordinatorja. Vse ustrezne informacije se posredujejo v obliki in v roku, ki ju določi usklajevalec voznega reda letov oz. koordinator. Letalski prevoznik koordinatorja ob zahtevi za dodelitev zlasti obvesti, ali bi mu koristil status novega ponudnika v skladu s členom 2(b) v zvezi z zahtevanimi sloti.	Letalski prevozniki, ki opravljajo prevoz ali nameravajo opravljati prevoz na ~~letališču, ki je del mreže,~~ letališču z usklajevanim voznim redom letov ali koordiniranemu letališču, usklajevalcu voznega reda letov ali koordinatorju predložijo vse ustrezne informacije, ki jih ta zahteva. Če se te informacije spremenijo, letalski prevozniki o tem nemudoma obvestijo usklajevalca voznih redov letov in koordinatorja. Vse ustrezne informacije se posredujejo v obliki in v roku, ki ju določi usklajevalec voznega reda letov oz. koordinator. Letalski prevoznik koordinatorja ob zahtevi za dodelitev zlasti obvesti, ali bi mu koristil status novega ponudnika v skladu s členom 2(b) v zvezi z zahtevanimi sloti.

Obrazložitev

Glej amandma 11.

Predlog spremembe 16

Dodeljevanje slotov (COM(2011) 827 final)

Člen 8(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Na koordiniranem letališču odgovorne države članice zagotovijo, da se ustanovi koordinacijski odbor. Isti koordinacijski odbor se lahko imenuje za več kot eno letališče. Članstvo v tem odboru je odprto vsaj za letalske prevoznike, ki redno uporabljajo zadevno(a) letališče(a) in njihove predstavniške organizacije, zadevni organ za upravljanje letališča, zadevne službe za kontrolo zračnega prometa in predstavnike splošnega letalstva, ki redno uporabljajo letališče, upravljavca mreže, organ za ovrednotenje učinkovitosti in nadzornemu nacionalnemu organu zadevne države članice.	Na koordiniranem letališču odgovorne države članice zagotovijo, da se ustanovi koordinacijski odbor. Isti koordinacijski odbor se lahko imenuje za več kot eno letališče. Članstvo v tem odboru je odprto vsaj za letalske prevoznike, ki redno uporabljajo zadevno(a) letališče(a) in njihove predstavniške organizacije, zadevni organ za upravljanje letališča, zadevne službe za kontrolo zračnega prometa in predstavnike splošnega letalstva, ki redno uporabljajo letališče, upravljavca mreže, organ za ovrednotenje učinkovitosti in nadzornemu nacionalnemu organu zadevne države članice. <u>V utemeljenih primerih so lahko predstavniki občin ali regij, kjer je letališče, imenovani v koordinacijski odbor.</u>

Obrazložitev

Zahteva, da se v koordinacijski odbor imenujejo tudi predstavniki lokalnih oblasti (občin/regij), ni smotrna. Države članice so že zavezane, da v odbor imenujejo predstavnike nacionalnih nadzornih organov. Udeležba občin/regij bi morala biti zgolj posledica posebnih okoliščin.

Predlog spremembe 17

Dodeljevanje slotov (COM(2011) 827 final)

Člen 9(8)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Koordinator upošteva tudi dodatne smernice, ki jih uvede industrija zračnega prevoza na ravni Uniji ali na svetovni ravni ter lokalne smernice, ki jih predlaga koordinacijski odbor in odobri država članica ali katerikoli drug pristojni organ, odgovoren za zadevno letališče, pod pogojem, da take smernice ne vplivajo na neodvisni status koordinatorja, da so skladne s pravnim redom Unije, usmerjene k izboljšanju učinkovite uporabe letaliških zmogljivosti ter so bile sporočene Komisiji in potrjene z njene strani.	Koordinator upošteva tudi dodatne smernice, ki jih uvede industrija zračnega prevoza na ravni Unije ali na svetovni ravni ter lokalne smernice, ki jih predlaga koordinacijski odbor in odobri država članica ali katerikoli drug pristojni organ, odgovoren za zadevno letališče, pod pogojem, da take smernice ne vplivajo na neodvisni status koordinatorja, da so skladne s pravnim redom Unije, usmerjene k izboljšanju učinkovite uporabe letaliških zmogljivosti ~~ter so bile sporočene Komisiji in potrjene z njene strani.~~ <u>Lokalna pravila se nanašajo na dodeljevanje in nadzor slotov. Lahko se uporabljajo, kjer je mogoče doseči izboljšanje zmogljivosti ali prometa na podlagi lokalno veljavnih pravil, ki pa morajo biti pregledna in nediskriminatorna.</u>

Obrazložitev

Lokalna pravila obstajajo in so ključna za upoštevanje posebnih oz. lokalnih okoliščin na določenem letališču (npr. okolje, dostopnost, geografska raznolikost, posebni vremenski pogoji). Prav tako kot je treba pri obravnavi omejitev obratovanja glede hrupa upoštevati lokalno stanje in posebnosti, je treba upoštevati posebne okoliščine, ko se dodeljujejo sloti, da se zagotovi, da je regulativen okvir dovolj prožen za resnično optimalno in učinkovito izkoriščanje zmogljivosti na posameznih letališčih.

Predlog spremembe 18

Dodeljevanje slotov (COM(2011) 827 final)

Člen 12(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Če je na progi naložena obveznost javne službe v skladu s členom 16 Uredbe (EGS) št. 1008/2008, lahko država članica na koordiniranem letališču rezervira slote, potrebne za operacije, predvidene na tej progi. Če rezervirani sloti na zadevni progi niso uporabljeni, se dajo na razpolago kateremu koli drugemu letalskemu prevozniku, zainteresiranemu za opravljanje prevoza na progi, v skladu z obveznostjo javne službe ob upoštevanju odstavka 2. Če ni za opravljanje prevoza na progi zainteresiran noben drug letalski prevoznik in zadevna država članica ne objavi javnega razpisa v skladu s členom 16 (10), členom 17(3) in (7) ter členom 18(1) Uredbe (EGS) št. 1008/2008, se sloti rezervirajo za drugo progo ob upoštevanju obveznosti javne službe ali se vrnejo v pool.	Če je na progi naložena obveznost javne službe v skladu s členom 16 Uredbe (EGS) št. 1008/2008, lahko država članica na koordiniranem letališču rezervira slote, potrebne za operacije, predvidene na tej progi. <u>Pri tem morajo države članice posebno pozornost nameniti zračnim poteam, ki otoke povezujejo z ozemljem njihove države.</u> Če rezervirani sloti na zadevni progi niso uporabljeni, se dajo na razpolago kateremu koli drugemu letalskemu prevozniku, zainteresiranemu za opravljanje prevoza na progi, v skladu z obveznostjo javne službe ob upoštevanju odstavka 2. Če ni za opravljanje prevoza na progi zainteresiran noben drug letalski prevoznik in zadevna država članica ne objavi javnega razpisa v skladu s členom 16 (10), členom 17(3) in (7) ter členom 18(1) Uredbe (EGS) št. 1008/2008, se sloti rezervirajo za drugo progo ob upoštevanju obveznosti javne službe ali se vrnejo v pool.

Obrazložitev

Strožje zahteve glede rezervacij niso potrebne. Sedanji osnutek uredbe državam članicam že daje zadostne pravice na področju rezervacij. Če obveznosti javne službe ni, se tudi za letališča na otokih ne bi smele predvideti nobene možnosti rezervacij, da se ne bi po nepotrebem omejevala konkurenca.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Instrument za povezovanje Evrope

(2012/C 277/12)

ODBOR REGIJ

- opozarja, da bi morala biti evropska politika za promet, energijo in telekomunikacije zasnovana kot ključen instrument, ki bo zagotovil večjo konkurenčnost mest in regij ter prispeval k ekonomski, socialni in teritorialni koheziji EU;
- podpira vzpostavitev novega instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) kot skupnega pravnega okvira in enotnega instrumenta za financiranje sektorjev prometa, energetike in telekomunikacij;
- pozdravlja osredotočenost na vzpostavitev manjkajočih povezav, odpravo ozkih grl in ustrezne čezmejne povezave ter uvedbo inovativnih finančnih instrumentov, da bi tako zagotovili čim večji učinek vzvoda javne porabe z večjo dodano vrednostjo za državljane EU;
- se zavzema za izvajanje instrumenta v tesnem sodelovanju z državami članicami, lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter akterji na terenu v skladu z načelom subsidiarnosti;
- meni, da mora biti izvajanje IPE usklajeno tudi s cilji strategije Evropa 2020 in kohezijske politike ter se dosledno dopolnjevati s skladi kohezijske politike;
- poudarja, da morajo biti finančna sredstva pravično razdeljena med vse države članice in regije EU, pri čemer bi morali upoštevati posebnosti različnih regij v EU;
- poziva Evropsko komisijo, naj pojasni, da je treba pri znesku 10 milijard EUR, ki naj bi bil prenesen iz Kohezijskega sklada, spoštovati uredbo o Kohezijskem skladu, vključno z nacionalnimi kvotami, ki veljajo za države članice.

Poročevalec	Ivan ŽAGAR, (SI/EPP), župan Slovenske Bistrice
Referenčna dokumenta	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope COM(2011) 665 final/2 – 2011/0302 (COD) Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Sklepa št. 1639/2006/ES o ustanovitvi Okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (2007–2013) ter Uredbe (ES) št. 680/2007 o določitvi splošnih pravil za dodelitev finančne pomoči Skupnosti na področju vseevropskih prometnih in energetskih omrežij COM(2011) 659 final – 2011/0301 (COD)

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošna ocena

1. opozarja, da bi morala biti evropska politika za promet, telekomunikacije in digitalno infrastrukturo zasnovana kot ključen instrument, ki bo zagotovil večjo konkurenčnost mest in regij, prost pretok blaga in prosto gibanje oseb, integracijo enotnega trga, ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo EU in njeno povezavo z ostalim svetom;

2. pozdravlja potencialno vlogo instrumenta za povezovanje Evrope pri spodbujanju rasti in novih delovnih mest ter pri izboljšanju konkurenčnosti Evrope⁽¹⁾ ter podpira dejstvo, da se je Komisija osredotočila na vzpostavitev manjkajoče povezave, odstranitev ozkih grl in ustrezno čezmejno povezovanje;

3. podpira vzpostavitev novega instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) kot skupnega pravnega okvira in instrumenta za financiranje sektorjev prometa, energetike in telekomunikacij;

4. se zavzema za izvajanje instrumenta v tesnem sodelovanju z državami članicami, lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter akterji na terenu v skladu z načelom subsidiarnosti;

5. poziva k preglednejšemu, skladnejšemu in enostavnejšemu pristopu k financiranju EU, s katerim bo mogoče pritegniti financiranje zasebnega sektorja, ki je dandanes potrebno za doseganje ciljev EU;

6. meni, da bi morali tudi z izvajanjem IPE prispevati k ciljem gospodarske, socialne in teritorialne kohezije, in sicer v

⁽¹⁾ Ta vloga je bila izpostavljena v sklepih s seje Evropskega sveta 28. in 29. junija 2012 (str. 11, Prispevek evropskih politik za rast).

povezavi s skladi kohezijske politike, da se lahko medsebojno dopolnjujejo in uskladijo;

7. pozdravlja predloge Komisije o namenski dodelitvi 10 milijard EUR iz Kohezijskega sklada za IPE v podporo usklajenim projektom za prometno infrastrukturo v glavnem omrežju TEN-T v državah članicah, ki prejemajo sredstva iz Kohezijskega sklada; poudarja, da je treba v največji možni meri upoštevati nacionalne dodelitve v okviru Kohezijskega sklada, da bi s tem zagotovili ugodne pogoje za finančno podporo za vse vrste projektov, upravičenih do podpore, vključno s čezmejnimi projekti v cestnem prometu, kot je predvideno v Kohezijskem skladu;

8. je prepričan, da bi morali projekti IPE slediti prednostnim nalogam za doseganje pametne, vključujoče in trajnostne rasti, torej ciljem strategije Evropa 2020;

9. poudarja, da imajo številne države članice težave pri samostojnem razvoju zapletenih čezmejnih prometnih infrastrukturnih projektov, da pa na ravni EU obstaja kritična masa potreb, ki lahko prinesejo večjo sinergijo med različnimi programi financiranja in političnimi sektorji; ti morajo zagotoviti čim večji učinek vzvoda javne porabe z večjo dodano vrednostjo za državljane EU.

Pravni okvir

ODBOR REGIJ

Instrument za povezovanje Evrope – splošni okvir

10. podpira vzpostavitev novega instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) kot skupnega pravnega okvira in enotnega instrumenta za financiranje prometnega, energetskega in telekomunikacijskega sektorja;

11. poudarja, da bi bilo treba v okviru prometnih projektov pri vozliščih razmisliti o njihovih povezavah z drugimi oblikami prometa, kot so letalski promet, podzemna železnica ipd. Dostop do hitrega širokopasovnega omrežja in storitev je

treba zagotoviti zlasti na območjih, ki niso komercialno zanimiva, kot so redko poseljena podeželska območja, kjer lahko IKT prispevajo k lažjemu zagotavljanju javnih storitev, ohranjanju podeželskega prebivalstva in teritorialni koheziji;

12. si prizadeva za jasnejšo obravnavo regij z drugačno stopnjo razvitosti, ki bi odražala posebnosti različnih regij v EU, vključno z regijami, ki se soočajo z resnimi in trajnimi demografskimi in naravnimi ovirami, in najbolj oddaljenimi regijami, ter uravnoteženo vključevala vse evropske regije.

Sektorski cilji

ODBOR REGIJ

13. podpira prizadevanja za spodbujanje čistih in trajnostnih prometnih sistemov, zlasti železniškega in pomorskega prometa, ki sta učinkovita in konkurenčna načina prevoza, za katera je treba zagotoviti ustrezno infrastrukturo in organizirane storitve. Za zagotavljanje nemotenega delovanja teh trajnostnih načinov prevoza je treba razviti tudi celinska logistična vozlišča, ki bi omogočala optimalno izmenjavo med različnimi načini prevoza ter učinkovitost celotnega sistema;

14. meni, da je treba ustrezno upoštevati posebne razmere na različnih območjih v EU, tudi v novih državah članicah z doslej slabo razvito infrastrukturo, za katero ni bilo ustreznih sredstev, predvsem ko to zagotavlja veliko dodano vrednost na regionalni ravni, npr. v čezmejnem prometu;

15. poudarja, da je treba spodbujati medsebojno povezanost energetskih omrežij in delovanje notranjega energetskega trga v EU ter priznati energetska neodvisnost EU kot eno glavnih prednostnih nalog tega instrumenta in okrepiti zanesljivost oskrbe z energijo;

16. poudarja dejstvo, da so naložbe v širokopasovno telekomunikacijsko omrežje in infrastrukturne platforme digitalnih storitev ključne za uresničevanje Evropske digitalne agende in ciljev strategije Evropa 2020, pa tudi za izvajanje evropskih javnih storitev.

Proračunske zadeve

ODBOR REGIJ

17. pozdravlja vzpostavitev IPE in dodelitev sredstev za ta instrument, ki se ne smejo postaviti pod vprašaj, da se ohrani učinkovitost in učinek vzvoda IPE na druge vire javnega in zasebnega financiranja. Vendar pa svari pred vsakršnim posegom, ki bi škodoval strukturnim skladom;

18. zaradi razmer na finančnih trgih izraža zaskrbljenost glede pričakovanih posledic in učinka vzvoda, ki bi ga ukrepi IPE za financiranje imeli na načrte regionalnih in lokalnih oblasti za financiranje infrastrukturnih naložb;

19. poudarja, da morajo biti finančna sredstva pravično razdeljena med vse države članice in regije EU ter upoštevati kakovost in dodano vrednost projektov, ki se iz instrumenta za povezovanje Evrope financirajo na področju prometnih, energetskih in telekomunikacijskih omrežij v najšibkejših regijah, vključno z regijami, ki se soočajo z resnimi in trajnimi geografskimi in naravnimi ovirami, regijami z zelo nizko gostoto prebivalstva ter otoškimi, čezmejnimi in gorskimi regijami, ustrezno pa bi bilo treba upoštevati tudi učinkovitost in učinek vzvoda predlaganih projektov;

20. prosi Evropsko komisijo, naj pojasni, da se pri znesku 10 milijard EUR, ki naj bi bil prenesen iz Kohezijskega sklada, spoštujejo uredba o Kohezijskem skladu ter nacionalne kvote, ki veljajo za države članice;

21. poudarja dejstvo, da je treba razširiti pravila o upravičenosti upravnih stroškov.

Oblike financiranja in finančne določbe

ODBOR REGIJ

22. se zavzema za preglednejši, skladnejši in enostavnejši pristop k financiranju EU, s katerim bo mogoče pritegniti financiranje zasebnega sektorja; zato poziva, da se upravni stroški dodajo med upravičene stroške, da bi se učinkoviteje dosegli cilji, in poudarja, da novi viri financiranja nikakor ne smejo zamenjati tradicionalnega financiranja EU, ampak ga morajo dopolniti;

23. pozdravlja uvedbo inovativnih finančnih instrumentov, še posebej uporabo projektnih obveznic EU, ki bodo v naložbe pritegnile tudi zasebne vlagatelje in spodbudile javno-zasebna partnerstva v EU. Glede na razmere na finančnih trgih bi morala jamstva za te obveznice prevzeti Komisija;

24. poziva Komisijo, naj za uporabo inovativnih finančnih instrumentov predvidi ukrepe za krepitev zmogljivosti, da bi podprli sodelovanje javnih organov, ki nimajo potrebnega znanja, zlasti na regionalni in lokalni ravni; pozdravlja dejstvo, da je bila 6. julija 2012 sprejeta uredba, s katero se v letih 2012 in 2013 začne pilotna faza pobude za projektne obveznice EU, katere namen je mobilizirati do 4,5 milijarde EUR sredstev zasebnega sektorja za financiranje glavnih strateških infrastrukturnih projektov⁽²⁾; podpira odločitev, da bo pilotnemu obdobju, če se bo izkazalo za uspešno, v letih 2014–2020 sledila operativna faza instrumenta za povezovanje Evrope;

Nepovratna sredstva

ODBOR REGIJ

25. podpira delovne programe kot instrumente, pri katerih se za posebne ukrepe lahko uporabljajo nepovratna sredstva;

⁽²⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Sklepa št. 1639/2006/ES o ustanovitvi Okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (2007–2013) ter Uredba (ES) št. 680/2007 o določitvi splošnih pravil za dodelitev finančne pomoči Skupnosti na področju vseevropskih prometnih in energetskih omrežij.

26. ugotavlja, da lahko upravičenost izdatkov, kot to določa IPE, omejuje izvajanje projektov; zato bi bilo treba spremeniti datume za upravičenost in konkretne postavke upravičenih stroškov, kot so stroški priprave, nevračljivi DDV in izdatki, povezani z nakupom zemljišča;

27. izraža zaskrbljenost zaradi dejstva, da vsi predlogi za nepovratna sredstva potrebujejo samo soglasje držav članic. Zato Odbor regij poziva, da se lokalne in regionalne oblasti vključijo v proces izbire, če je to potrebno in v skladu z njihovimi zakonskimi pristojnostmi;

28. poudarja, da upravičenci glede na sedanje razmere, s katerimi se soočajo lokalne in regionalne oblasti, ne bodo mogli pravočasno začeti del. Zato določbe o preklicu projektov ne bi smele biti preveč omejevalne in bi morale dopuščati triletno obdobje, namesto dveletnega, ki ga predlaga Evropska komisija.

Javna naročila

ODBOR REGIJ

29. ponovno opozarja, da bodo za 10 milijard EUR namenskih sredstev iz Kohezijskega sklada veljala pravila neposrednega upravljanja, in ne pristop „kdor prej pride, prej melje“; poudarja, da pristop „kdor prej pride, prej melje“ lahko še poveča neravnovesje kohezijskih držav članic EU, ki imajo več težav z upravnimi, človeškimi in finančnimi razmerami, kar lahko postane ovira za nekatere države članice in regije, ko bo treba predstaviti izdelane projekte;

30. predlaga, da se pravila o upravičenosti izdatkov v višini 10 milijard EUR, ki se prenesejo iz Kohezijskega sklada, uskladijo z uredbo, ki ureja ta sklad.

Finančni instrumenti

ODBOR REGIJ

31. zahteva, da se, brez poseganja v vprašanja pristojnosti, pri finančni podpori za projekte, ki so pod ravno vseevropskih omrežij, obvezno spoštuje načelo subsidiarnosti.

Programiranje, izvajanje in nadzor

ODBOR REGIJ

32. podpira večletne delovne programe, ki jih je treba posredovati vsem vpletenim stranem. V skladu z načelom upravljanja na več ravneh morajo biti v pripravo delovnih programov vključeni partnerji z vseh ravni.

Upravljanje na več ravneh

ODBOR REGIJ

33. poudarja, da so lokalne in regionalne oblasti pravno odgovorne za številna področja, ki jih zadeva IPE, in jih predlagani ukrepi za financiranje vseevropske prometne, energetske

in telekomunikacijske infrastrukture neposredno zadevajo; zato je nujno spoštovanje načel upravljanja na več ravneh, da bi zagotovili uravnotežen teritorialni razvoj;

34. meni, da ni videti, da bi predlog o IPE zbuval kakršne koli pomisleke glede njegove skladnosti z načelom subsidiarnosti⁽³⁾; ponovno opozarja, da so lahko projekti v okviru IPE zaradi svojega obsega in učinka tudi nadnacionalni, zato jih je treba izvesti na najprimernejši ravni: na ravni EU, nacionalni, regionalni ali lokalni ravni;

35. poudarja, da morajo biti regionalne in lokalne oblasti ter drugi ustrezni zainteresirani akterji vključeni v proces odločanja in v načrtovanje v državah članicah glede okvirnega seznama projektov, ki bi se lahko financirali z IPE;

36. opozarja, da morajo biti lokalne in regionalne oblasti čim prej obveščene o predlogih, povezanih z IPE, in biti deležne aktivne podpore za to, da se vključijo v pripravo projektov in teritorialnih razvojnih strategij. Bistvenega pomena pa je tudi sodelovanje vseh zainteresiranih akterjev v določenih regijah pri pripravi in izvajanju prihodnjih projektov IPE;

37. meni, da je treba do konca leta 2012 razviti strateške ukrepe za spodbujanje regionalnih in nacionalnih oblasti, da se pripravi seznam predlaganih naložb na področju energetike in telekomunikacij, saj bo le tako ostalo dovolj časa za to, da lahko posamezne države članice pripravijo projektno dokumentacijo.

Upravljanje in izvajanje

ODBOR REGIJ

38. poudarja, da so ovire za vstop novih tehnologij (npr. infrastruktura za alternativna goriva) na trg višje kot za tradicionalno infrastrukturo, kot sta cestni in železniški promet, zato bi bilo treba nepovratna sredstva z 20 % povečati na 50 %;

39. poudarja, da mora izvajanje IPE s strani izvajalske agencije Evropske komisije kot organa upravljanja potekati v tesnem sodelovanju z drugimi ustreznimi javnimi organi. Dodatnim stroškom ustanavljanja in delovanja agencije se je treba izogniti;

40. poudarja, da je treba opredeliti pravila o sredstvih IPE za primer, če posamezni partnerji iz različnih držav članic ne morejo doseči dogovora o izvajanju posameznega projekta;

⁽³⁾ V mnenju OR o IPE je upoštevano posvetovanje v okviru mreže OR za nadzor subsidiarnosti. Poročilo s posvetovanja je na spletni strani OR: <http://extranet.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/default.aspx>.

41. zato predlaga, da Evropska komisija preuči uporabnost EZTS za obvladovanje morebitnih težav pri izvajanju čezmejnih projektov, ki so posledica različnih nacionalnih zakonodaj in kombinacije različnih finančnih virov, opredeljenih v različnih uredbah.

Skladnost z drugimi politikami EU – kohezijska politika

ODBOR REGIJ

42. poudarja, da je treba zagotoviti skladno združljivost projektov, ki se financirajo iz strukturnih skladov, Kohezijskega sklada in IPE, ter pričakovan učinek IPE na manjše projekte;

43. poziva Komisijo, naj zagotovi jasne ukrepe, ki bodo poskrbeli za usklajenost in združljivost uredb, ki veljajo za strukturne sklade, zlasti kar zadeva pripravo skupnega strateškega okvira in pogodb o partnerstvu, pa tudi glede pravil o upravičenosti in možnega prekrivanja financiranih projektov;

44. opozarja na učinek, ki ga bo IPE imel na prostorsko načrtovanje ter regionalne in lokalne razvojne strategije, in se zavzema za podpirne ukrepe za krepitev zmogljivosti, da se bodo regionalne in lokalne oblasti lahko kar najbolje pripravile in bodo za financiranje v okviru IPE zmogle predlagati izdelane projekte;

45. poudarja, da je treba operativne programe in uredbe za programsko obdobje 2014–2020 pravočasno potrditi, da se bodo lahko projekti začeli izvajati v začetku leta 2014.

II. PREDLOGI SPREMEMB

COM(2011) 665 final/3

Predlog spremembe 1

Za uvodno izjavo 2 se doda nova uvodna izjava:

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p><u>Ta instrument bo hkrati močno podprl projekte za železniško infrastrukturo za tovorni promet, ki pomagajo zagotavljati povezavo med pristanišči in večmodalnimi platformami ter so hrbtenica nekaterih regij, zlasti z gospodarskega, družbenega in teritorialnega vidika; to bo nedvomno prispevalo k boljšemu dostopu do hitro rastočih trgov. Tovrstna električna železniška omrežja zaradi svoje raznovrstnosti v veliki meri prispevajo k energetske prihrankom in zmanjšanju energetske odvisnosti od tretjih držav, saj se lahko povežejo na različne vire energije, pa tudi k okoljski trajnosti, kar je v skladu s cilji strategije Evropa 2020.</u></p>

Obrazložitev

Socialna in teritorialna kohezija v Evropi je močno odvisna od sposobnosti EU, da ustvari ravnovesje med različnimi območji in ohrani njihovo dobro povezanost. Pri povezovanju evropskih regij v velika in okoljsko trajnostna prometna omrežja ni dovolj upoštevanje potrebe po povezavi že razvitih regij – prometne osi morajo biti hrbtenica za regije, ki so z gospodarskega in družbenega vidika slabše razvite. Izvajanje instrumenta za povezovanje Evrope mora imeti poleg tega ključno vlogo pri prostorskem načrtovanju in za ravnovesje med regijami.

Splošne in končne določbe

ODBOR REGIJ

46. podpira predlog Komisije, da se z uporabo jasnih in merljivih ciljev ter vnaprej sprejetih kazalnikov učinka približa pristopu, ki je bolj usmerjen v rezultate. Opredeliti je treba nekaj jasnih in zanesljivih kazalnikov, ki bi morali biti splošni, pravični in sorazmerni ter temeljiti na načelu enake obravnave. Lokalnim in regionalnim oblastem bo zato treba zagotoviti instrumente za strateško načrtovanje, da bi se izognili dodatnim upravnim obremenitvam zaradi poročanja, pri čemer je potrebno dodatno ocenjevanje, ki bo upoštevalo učinek na ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo;

47. države članice poziva, naj bolj izkoristijo tehnično pomoč, ki je na voljo za operativne programe, da bi izboljšali zmogljivosti lokalnih in regionalnih organov in drugih udeležencev za črpanje sredstev EU. V okviru instrumenta IPE je zlasti pomembno, da tudi manj razvite države članice s pomočjo virov tehnične pomoči pripravijo kakovostne projekte in tako v razpisih za zbiranje predlogov za sofinanciranje EU postanejo enakopravne kandidatke v primerjavi z drugimi državami članicami;

48. želi podrobnejšo opredelitev glede priprave projektne dokumentacije, priprave projektov, začetka postopka in prijavi posameznih udeležencev (razdelitev nalog med nacionalnimi organi ter regionalnimi in lokalnimi oblastmi) v okviru instrumenta IPE.

Predlog spremembe 2

Člen 3(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>prispevati k pametni, trajnostni in vključujoči rasti z razvojem sodobnih in visoko zmogljivih vseevropskih omrežij, ki bodo koristila celotni Evropski Uniji v smislu konkurenčnosti ter gospodarske, socialne in teritorialne kohezije znotraj enotnega trga ter ustvarila okolje, ki bo ugodnejše za zasebne in javne naložbe prek kombinacije finančnih instrumentov in neposredne podpore Unije ter z izkoriščanjem sinergij med sektorji.</p> <p>[...]</p>	<p>prispevati k pametni, trajnostni in vključujoči rasti z razvojem sodobnih in visoko zmogljivih vseevropskih omrežij, ki bodo koristila celotni Evropski Uniji v smislu konkurenčnosti ter gospodarske, socialne in teritorialne kohezije znotraj enotnega trga ter ustvarila okolje, ki bo ugodnejše za zasebne in javne naložbe prek kombinacije finančnih instrumentov in neposredne podpore Unije ter z izkoriščanjem sinergij med sektorji. <u>To velja zlasti za manj razvite regije in države članice ter regije, katerih BDP na prebivalca je bil v obdobju 2007–2013 manjši od 75 % povprečja EU-25 v referenčnem obdobju, vendar pa presega 75 % povprečja BDP v EU-27, kot tudi za regije s hudimi in trajnimi demografskimi in naravnimi pomanjkljivostmi.</u></p> <p>[...]</p>

Obrazložitev

Glej točko 12.

Predlog spremembe 3

Člen 5(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Finančni okvir instrumenta za povezovanje Evrope lahko krije stroške, povezane s pripravljalnimi dejavnostmi in dejavnostmi spremljanja, nadzora, revizije in ocenjevanja, ki so potrebne za upravljanje programa in uresničitev njegovih ciljev, zlasti študijami, sestanki strokovnjakov, če so povezani s splošnimi cilji te uredbe, stroški v zvezi z omrežji IT, ki so povezani z obdelavo in izmenjavo informacij, skupaj z vsemi drugimi stroški za tehnično in upravno pomoč, ki jih ima Komisija pri upravljanju tega programa.</p> <p>[...]</p>	<p>Finančni okvir instrumenta za povezovanje Evrope lahko krije stroške, povezane s pripravljalnimi dejavnostmi in dejavnostmi spremljanja, nadzora, revizije in ocenjevanja, <u>ter upravne stroške</u>, ki so potrebnej za upravljanje programa in uresničitev njegovih ciljev, zlasti študijami, sestanki strokovnjakov, če so povezani s splošnimi cilji te uredbe, stroški v zvezi z omrežji IT, ki so povezani z obdelavo in izmenjavo informacij, skupaj z vsemi drugimi stroški za tehnično in upravno pomoč, ki jih ima Komisija pri upravljanju tega programa.</p> <p>[...]</p>

Obrazložitev

Glej točko 22.

Predlog spremembe 4

Člen 7(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>2. Na področju prometa so do podpore s finančno pomočjo Unije v obliki javnih naročil in finančnih instrumentov iz te uredbe upravičeni le ukrepi, ki prispevajo k ukrepom skupnega interesa v skladu z Uredbo (EU) št. XXX/2012 [smernice TEN-T], in ukrepi za podporo programov. Do prejemanja finančne pomoči Unije v obliki nepovratnih sredstev so v skladu s to uredbo upravičeni le naslednji ukrepi:</p>	<p>2. Na področju prometa so do podpore s finančno pomočjo Unije v obliki javnih naročil in finančnih instrumentov iz te uredbe upravičeni le ukrepi, ki prispevajo k ukrepom skupnega interesa v skladu z Uredbo (EU) št. XXX/2012 [smernice TEN-T], in ukrepi za podporo programov. Do prejemanja finančne pomoči Unije v obliki nepovratnih sredstev so v skladu s to uredbo upravičeni le naslednji ukrepi:</p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(a) ukrepi za uporabo osrednjega omrežja v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. XXXX/2012 [smernice TEN-T], vključno z uporabo novih tehnologij in inovacij v skladu s členom 39 Uredbe (EU) št. XXXX/2012 [smernice TEN-T];	(a) ukrepi za uporabo osrednjega omrežja v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. XXXX/2012 [smernice TEN-T], vključno z uporabo novih tehnologij in inovacij v skladu s členom 39 Uredbe (EU) št. XXXX/2012 [smernice TEN-T];
(b) študije za projekte skupnega interesa, kot so določene v členu 8(1)(b) in (c) Uredbe (EU) št. XXXX/2012 [smernice TEN-T];	(b) <u>ukrepi za uporabo globalnega omrežja v skladu s poglavjem II Uredbe o TEN-T, kadar ti ukrepi prispevajo k lažjemu čezmejnemu prometu ali odstranjevanju ozkih grl ter kadar prispevajo tudi k razvoju osrednjega omrežja;</u>
(c) ukrepi za podporo projektov skupnega interesa, kot so opredeljeni v členu 8(1)(a) in (d) Uredbe (EU) št. XXXX/2012 [smernice TEN-T];	(~~b~~ c) študije za projekte skupnega interesa, kot so določene v členu 8(1)(b) in (c) Uredbe (EU) št. XXXX/2012 [smernice TEN-T];
(d) za podporo sistemov upravljanja prometa v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. XXX/2012 [smernice TEN-T];	(~~d~~ e) ukrepi za podporo projektov skupnega interesa, kot so opredeljeni v členu 8(1)(a) in (d) Uredbe (EU) št. XXXX/2012 [smernice TEN-T];
(e) ukrepi za podporo storitev tovornega prometa v skladu s členom 38 Uredbe (EU) št. XXX/2012 [smernice TEN-T];	(~~e~~ e) za podporo sistemov upravljanja prometa v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. XXX/2012 [smernice TEN-T];
(f) ukrepi za zmanjšanje hrupa železniškega tovornega prometa z naknadnim opremljanjem obstoječega voznega parka;	(~~f~~ f) ukrepi za podporo storitev tovornega prometa v skladu s členom 38 Uredbe (EU) št. XXX/2012 [smernice TEN-T];
(g) ukrepi za podporo programov.	(~~g~~ g) ukrepi za zmanjšanje hrupa železniškega tovornega prometa z <u>nabavo novega voznega parka ter naknadnim opremljanjem obstoječega voznega parka;</u> (~~g~~ h) ukrepi za podporo programov.
[...]	[...]

Predlog spremembe 5

Člen 7(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Na področju telekomunikacij so vsi ukrepi, ki zadevajo izvajanje projektov skupnega interesa, in ukrepi za podporo programov iz Priloge k Uredbi (EU) št. XXXX/2012 [smernice GD INFOS] v skladu s to uredbo upravičeni do prejemanja finančne pomoči Unije v obliki nepovratnih sredstev, naročil in finančnih instrumentov.	Na področju telekomunikacij so vsi ukrepi, ki zadevajo izvajanje projektov skupnega interesa, in ukrepi za podporo programov iz Priloge k Uredbi (EU) št. XXXX/2012 [smernice GD INFOS] v skladu s to uredbo upravičeni do prejemanja finančne pomoči Unije v obliki nepovratnih sredstev, naročil in finančnih instrumentov. <u>Razpoložljiva sredstva lahko zlasti uporabijo države članice in regije za finančno podporo programom spodbujanja širokopasovnih povezav.</u>

Obrazložitev

Člen 2(9) predloga uredbe jasno določa, da so javni organi lahko (neposredni) prejemniki podpore, kar je pozitivno. Razpoložljiva sredstva morajo biti na voljo državam članicam in regijam za finančno podporo programom spodbujanja širokopasovnih povezav.

Predlog spremembe 6

Člen 8(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Izdatki so lahko upravičeni od datuma, ko se vloži zahtevek za pomoč. [Za začetek obdobja upravičenosti izdatkov za ukrepe, vključene v prvi večletni program, se lahko upošteva 1. januar 2014].	Izdatki so lahko upravičeni od datuma, ko se vloži zahtevek za pomoč. [Za začetek obdobja upravičenosti izdatkov za ukrepe, vključene v prvi večletni program, se lahko upošteva 1. januar 2014]. <u>Stroški priprave premostitvenih projektov, ki izvirajo še iz obdobja 2007–2013, veljajo za upravičene.</u>

Obrazložitev

Glej točko 26.

Predlog spremembe 7

Člen 8(6)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Izdatki, povezani z nakupom zemljišča, niso upravičen strošek.	Izdatki, povezani z nakupom zemljišča, ~~niso~~ upravičen strošek <u>do višine 10 % vseh naložb v ta projekt.</u>

Obrazložitev

Glej točko 26.

Predlog spremembe 8

Člen 8(7)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
DDV ni upravičen strošek.	<u>Nevračljivi DDV ~~ni~~ je upravičen strošek.</u>

Obrazložitev

Glej točko 26.

Predlog spremembe 9

Člen 9(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Predloge lahko predloži ena ali več držav članic, mednarodnih organizacij, skupnih podjetij ali javnih ali zasebnih podjetij ali organov s sedežem v državah članicah.	Predloge lahko predloži ena ali več držav članic, mednarodnih organizacij, skupnih podjetij, <u>kot je EZTS,</u> ali javnih ali zasebnih podjetij ali organov s sedežem v državah članicah.

Obrazložitev

Glej točko 27.

Predlog spremembe 10

Člen 10(2)(b)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(b) v zvezi z nepovratnimi sredstvi za dela: i) železnica in celinske plovne poti: znesek finančne pomoči Unije ne presega 20 % upravičenega stroška;	(b) v zvezi z nepovratnimi sredstvi za dela: i) železnica in celinske plovne poti: znesek finančne pomoči Unije ne presega 20 % upravičenega stroška;

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
pri ukrepih za odpravljanje ozkih grl se lahko poveča na največ 30 %; pri ukrepih, povezanih z čezmejnimi odseki, pa na največ 40 %;	pri ukrepih za odpravljanje ozkih grl se lahko poveča na največ 30 %; pri ukrepih, povezanih z čezmejnimi odseki, <u>in posebnih ukrepih za spodbujanje interoperabilnosti na kratek rok</u> pa na največ 40 %;
[...]	[...]

Obrazložitev

V nekaterih državah, kot je Španija, si je ob upoštevanju začetnega izhodiščnega položaja, zlasti drugačnih tirnih širin in drugačnega sistema elektrifikacije, treba bolj prizadevati za doseganje evropskih standardov na področju interoperabilnosti železniškega omrežja. S tega vidika je nujna prednostna določitev tistih ukrepov, ki omogočajo učinkovit začetek interoperabilnosti, z oblikovanjem nosilcev dejavnosti, podjetniške strukture na področju prometa in logistike, ki naj bi uporabljali vzpostavljene mreže, dodelitvijo ustreznega železniškega voznega parka itd. Zato menimo, da bo uvedba tehničnih rešitev, ki že poteka, kot je „tretji tir“ (trije tiri na železniški prag, ki omogoča dve tirni širini), na obstoječih poteh sčasoma omogočila obstoj interoperabilnih prometnih storitev, ne da bi bilo treba čakati na vzpostavitev koridorjev, posebej oblikovanih za te standarde, kar bi pomenilo, da bi se te storitve začele izvajati po letu 2020. Takšne ukrepe je treba obravnavati kot „začetne“ pobude, da se doseže polna interoperabilnost opredeljenih koridorjev, ki bo zaključena na dolgi rok. Zato jim je v okviru instrumentov financiranja treba dati prednost. Ena od možnosti bi bila, da se tem ukrepom zagotovi enak status kot čezmejnemu odsekom. Ta predlog je v skladu s točko 17 političnih priporočil, saj je na področju železniškega omrežja Španija zaradi drugačnih tirnih širin ena od regij, ki so „najšibkejše in z največ težavami“. Prav tako je to v skladu s točko 26, saj glede na običajno železniško omrežje Španija zaradi drugačne tirne širine spada v skupino „regij, ki zaostajajo v razvoju“.

Predlog spremembe 11

Člen 10(4)(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
ukrepi na področju širokopasovnih omrežij; znesek finančne pomoči Unije ne presega 50 % upravičenega stroška;	ukrepi na področju širokopasovnih omrežij; znesek finančne pomoči Unije ne presega ~~50~~ % upravičenega stroška;

Obrazložitev

Za uvedbo širokopasovnih omrežij na redko poseljenih območjih so potrebna znatna finančna sredstva, gospodarski akterji pa niso preveč – ali pa sploh ne – zainteresirani za širitev svojih poslovnih dejavnosti na ta območja. Ob upoštevanju predlagane stopnje sofinanciranja bo sektor elektronskih komunikacij težko uresničil cilje glede zagotavljanja dostopa do širokopasovnega omrežja, določene v digitalni agendi za Evropo.

Predlog spremembe 12

Člen 10(5)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Navedene stopnje sofinanciranja se lahko pri ukrepih, ki zagotavljajo čezsektorske sinergije, dosegajo cilje v zvezi z zmanjševanjem podnebnih sprememb, povečujejo podnebno prilagodljivost ali zagotavljajo manjši izpust toplogrednih plinov, povečajo za 10 odstotnih točk. To povečanje se ne uporablja za stopnje sofinanciranja iz člena 11.	Navedene stopnje sofinanciranja se lahko pri ukrepih, ki zagotavljajo čezsektorske sinergije, dosegajo cilje v zvezi z zmanjševanjem podnebnih sprememb, povečujejo podnebno prilagodljivost ali zagotavljajo manjši izpust toplogrednih plinov, <u>ali v primeru naložb v manj razvite regije in države članice ter regije, katerih BDP na prebivalca je bil v obdobju 2007–2013 manjši od 75 % povprečja EU-25 v referenčnem obdobju, vendar pa presega 75 % povprečja BDP v EU-27, kot tudi v primeru naložb v regije s hudimi in trajnimi demografskimi in naravnimi pomanjkljivostmi, povečajo za 10 odstotnih točk.</u> To povečanje se ne uporablja za stopnje sofinanciranja iz člena 11.

Obrazložitev

Menimo, da je potrebna ločena obravnava manj razvitih regij ter regij s hudimi in trajnimi demografskimi in naravnimi pomanjkljivostmi, saj vsa ta merila vplivajo na regionalni razvoj, zaradi česar jih je treba pri ocenjevanju ravni sofinanciranja upoštevati na enak način. V skladu s tem je Komisija na podlagi člena 174 PDEU v predlog uredbe o Evropskem skladu za regionalni razvoj za naslednje programsko obdobje vključila posebne določbe, da se posebna pozornost nameni posebnim težavam regij s temi teritorialnimi značilnostmi.

Predlog spremembe 13

Člen 11(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Pravila, ki se v skladu s to uredbo uporabljajo za prometni sektor, veljajo tudi za posebne razpise. Pri izvajanju teh razpisov imajo največjo možno prednost projekti, ki upoštevajo nacionalne dodelitve v okviru Kohezijskega sklada.	Pravila, ki se v skladu s to uredbo uporabljajo za prometni sektor, veljajo tudi za posebne razpise. Pri izvajanju teh razpisov ~~imajo največjo možno prednost projekti, ki se upoštevajo nacionalne dodelitve v okviru Kohezijskega sklada, in sicer vsaj do vmesnega pregleda večletnega delovnega programa. Po potrebi bi lahko organizirali dodatne razpise za predloge iz tistih držav članic, ki so upravičene do sredstev iz Kohezijskega sklada in imajo morda težave pri prijavljanju za uspešne projekte.~~

Obrazložitev

Glej točko 7.

Predlog spremembe 14

Člen 12(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Razen v ustrezno utemeljenih primerih Komisija preklicje finančno pomoč, dodeljeno za ukrepe, ki se niso začeli izvajati v enem letu po datumu, določenem za začetek izvajanja ukrepa, kot je bil zasnovan pod pogoji, ki veljajo za dodelitev pomoči.	Razen v ustrezno utemeljenih primerih Komisija preklicje finančno pomoč, dodeljeno za ukrepe, ki se niso začeli izvajati v ~~enem letu~~ <u>dveh letih</u> po datumu, določenem za začetek izvajanja ukrepa, kot je bil zasnovan pod pogoji, ki veljajo za dodelitev pomoči.

Obrazložitev

S tem bo zagotovljena večja prožnost, ki je potrebna za to, da bodo lahko upravičenci lažje premostili ovire pri izvajanju.

Predlog spremembe 15

Člen 12(2)(c)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
po oceni napredka projekta, zlasti v primeru večjih zamud pri izvajanju ukrepa.	po oceni napredka projekta, zlasti v primeru večjih zamud pri izvajanju ukrepa, <u>ki jih povzročijo upravičenci.</u>

Obrazložitev

Glej točko 28.

Predlog spremembe 16

Člen 12(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija lahko zahteva vračilo odobrene finančne pomoči, če izvajanje ukrepa, ki prejema finančno pomoč, v dveh letih po končnem datumu, določenem v pogojih, ki veljajo za dodelitev pomoči, ni končano.	Komisija lahko zahteva vračilo odobrene finančne pomoči, če izvajanje ukrepa, ki prejema finančno pomoč, v ~~dveh~~ <u>treh</u> letih po končnem datumu, določenem v pogojih, ki veljajo za dodelitev pomoči, ni končano.

Obrazložitev

Glej točko 28.

Predlog spremembe 17

Člen 12(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Preden sprejme Komisija kakršno koli odločitev iz odstavkov 1, 2 in 3, pregleda obravnavan primer in obvesti zadevne upravičence, tako da lahko v določenem časovnem okviru predložijo svoje pripombe.	Preden sprejme Komisija kakršno koli odločitev iz odstavkov 1, 2 in 3, pregleda obravnavan primer in obvesti zadevne upravičence, tako da lahko v ~~določenem časovnem okviru~~ <u>najmanj treh mesecih</u> predložijo svoje pripombe.

Obrazložitev

Glej točko 28.

Predlog spremembe 18

Člen 17(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija sprejme večletne in letne delovne programe za vsak sektor. Komisija lahko sprejme tudi večletne in letne delovne programe, ki pokrivajo več kot en sektor. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 24(2).	Komisija sprejme večletne in letne delovne programe za vsak sektor. <u>Komisija vključi pristojne partnerje in pri pripravi večletnih in letnih delovnih programov upošteva pristop upravljanja na več ravneh.</u> Komisija lahko sprejme tudi večletne in letne delovne programe, ki pokrivajo več kot en sektor. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 24(2).

Obrazložitev

Glej točko 32.

Predlog spremembe 19

Člen 17 (nova točka 8)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<u>Komisija podpira ukrepe v okviru instrumenta za povezovanje Evrope, pri katerih se uporabljajo nove tehnologije, za katere so ovire za vstop na trg višje kot za tradicionalno infrastrukturo, kot sta cestni in železniški promet, zato bi bilo treba nepovratna sredstva z 20 % povečati na 50 %;</u>

Obrazložitev

Ovire za vstop novih tehnologij (npr. infrastruktura za alternativna goriva) na trg so višje kot za tradicionalno infrastrukturo, kot sta cestni in železniški promet. So del novih smernic za TEN-T, vendar v predlogu o IPE ni ustreznih določb o njihovem financiranju. Takšne projekte je težje financirati. Po drugi strani pa spodbujajo neodvisnost od naftnih proizvodov in so v skladu s cilji bele knjige, da bi porabo konvencionalnih goriv v mestih do leta 2030 zmanjšali za polovico. Zato menimo, da ni dosledno, da bi za inovacije na področju prometa namenili zgolj 20 % nepovratnih sredstev (kar je najmanj med vsemi področji v okviru prevoza).

Predlog spremembe 20

Člen 17 (nova točka 9)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<u>Komisija podpira ukrepe v okviru instrumenta za povezovanje Evrope (ter morda tudi v okviru Kohezijskega sklada), katerih cilj je krepitev institucionalne zmogljivosti in učinkovitosti javnih uprav in javnih služb v zvezi z razvojem in izvajanjem projektov za izvajanje ciljev IPE.</u>

Predlog spremembe 21

Člen 26(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija najpozneje do sredine leta 2018 pripravi poročilo o vrednotenju v zvezi z doseganjem ciljev vseh ukrepov (na ravni rezultatov in učinkov), učinkovitostjo porabe sredstev in njeno dodano evropsko vrednostjo, pri čemer na podlagi poročila sprejme odločitev glede podaljšanja, spremembe ali ukinitve ukrepov. Poleg tega se v poročilu preučijo možnosti za poenostavitev, notranja in zunanja skladnost programa, nadaljnja ustreznost vseh ciljev ter prispevanje ukrepov k prednostnim nalogam Unije v zvezi s pametno, trajnostno in vključujočo rastjo. Upošteva rezultate vrednotenja dolgoročnega vpliva predhodnih ukrepov.	Komisija najpozneje do sredine leta 2018 pripravi poročilo o vrednotenju v zvezi z doseganjem ciljev vseh ukrepov (na ravni rezultatov in učinkov), učinkovitostjo porabe sredstev in njeno dodano evropsko vrednostjo, pri čemer na podlagi poročila sprejme odločitev glede podaljšanja, spremembe ali ukinitve ukrepov. Poleg tega se v poročilu preučijo možnosti za poenostavitev, notranja in zunanja skladnost programa, nadaljnja ustreznost vseh ciljev ter prispevanje ukrepov k prednostnim nalogam Unije v zvezi s pametno, trajnostno in vključujočo rastjo, <u>vključno z učinkom na ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo</u> . Upošteva rezultate vrednotenja dolgoročnega vpliva predhodnih ukrepov.

Obrazložitev

Glej točko 46.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES

(2012/C 277/13)

ODBOR REGIJ

- ugotavlja, da je področje visokih in najvišjih napetosti pred izzivom, da se električna energija iz obnovljivih virov z morja in kopnega stroškovno ugodno in učinkovito pripelje do regij, ki imajo največje potrebe po energiji, in da je treba na nizkonapetostnem in srednjenapetostnem področju ustvariti infrastrukturne pogoje za številne nove decentralizirane proizvajalce energije, ki napajajo omrežja,
- poudarja, da mora Komisija državam članicam, gospodarstvu in bančništvu pa tudi partnerjem po vsem svetu poslati jasen politični signal, da izbrane poti v smeri večjega deleža obnovljivih virov energije v kombinaciji energetskih virov prihodnosti ne bo več mogoče zapustiti in da se ta obrestuje tudi pri zasebnih naložbah;
- poudarja, da je za uresničitev ciljev EU do leta 2020 potreben hiter razvoj velikih prenosnih omrežij, k čemur je Odbor pozval v svojih prejšnjih mnenjih (CdR 160/2008 fin, CdR 8/2009 fin, CdR 244/2010 fin, CdR 312/2010 fin, CdR 7/2011 fin in CdR 104/2011 fin). Cene za končne uporabnike, ki so odvisne od proizvodnje in povpraševanja, je treba določati tako, da bi v okviru računalniškega uravnavanja obremenitev spodbudili varčno porabo energije in bolje uskladili decentralizirano proizvodnjo energije z decentralizirano porabo energije;
- meni, da bi bilo treba proučiti, ali ne bi bilo primerneje oblikovati osnutek manj natančnih smernic za nacionalne nosilce odločanja, ki so milejše sredstvo. S tem bi Komisija državam članicam omogočila kar najširši maneverski prostor za odločanje o konkretnem vključevanju že obstoječih struktur. To velja tako za morebiti federalno organizirane organe, pristojne za prostorsko urejanje, načrtovanje in izdajanje dovoljenj v državah članicah, kot tudi za že obstoječe regionalne skupine iz tretjega svežnja o notranjem trgu. Načelno bi morale imeti dodeljevanje nalog že uveljavljenim institucijam prednost pred ustanavljanjem novih struktur.

Poročevalec	Heinz LEHMANN (DE/EPP), poslanec deželnega zbora Saške
Referenčni dokument	Predlog uredbe o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo in razvejljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES COM(2011) 658 final – 2011/0300 (COD)

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. pozdravlja dejstvo, da je cilj uredbe doseči popolno pove-zovanje notranjega energetskega trga, s katerim naj bi se zago-tovilo, da nobena država članica ali regija ne bo izključena iz evropskega omrežja, da bosta zagotovljena zanesljiva oskrba z energijo in solidarnost med državami članicami ter da se bodo spoštovala načela trajnostnega razvoja in varstva okolja. To je pomemben predpogoj za to, da se lahko do leta 2020 emisije toplogrednih plinov zmanjšajo za 20 %, energetska učinkovitost poveča za 20 % in delež energije iz obnovljivih virov v končni porabi energije poveča za 20 %;

2. poudarja velik pomen te pobude, ki naj bi zagotovila energetska varnost z najrazličnejšimi temu namenjenimi tehni-čnimi rešitvami, zlasti z razvojem distribucijskih sistemov za obstoječe in potencialne obnovljive vire energije, ob uporabi razpoložljivih ukrepov podpore;

3. pričakuje, da bo predlog prispeval k pametni, trajnostni in vključujoči rasti ter prinesel pomembne koristi v zvezi s konkurenčnostjo ter ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo za celotno Evropsko Unijo;

4. pozdravlja, da je za pospešitev uresničitve ciljev na področju infrastrukture za obdobje do leta 2020 in pozneje določeno omejeno število prednostnih vseevropskih koridorjev in območij za elektroenergetska in plinska omrežja ter infra-strukturo za prevoz nafte, zemeljskega plina, ogljikovega diok-sida in biometana (očiščenega bioplina iz bioplinarne), pri katerih je ukrepanje na ravni Evropske unije najbolj upravičeno. Z racionalizacijo in krajšimi postopki izdajanja dovoljenj, boljšim sprejemanjem v javnosti z njenim pravočasnim vključevanjem, lažjo regulacijo projektov, pošteno porazdelitvijo stroškov, ki je odvisna od porabe ter usklajuje donose in tveganja, ter z zagotavljanjem potrebne podpore na tržni podlagi in neposredne finančne podpore EU naj bi trajnostno prispevali k pospešitvi projektov skupnega interesa;

5. opozarja, da mora skupna evropska energetska mreža izpolnjevati višje varnostne standarde. Zlasti je treba preprečiti, da bi kibernetiski ali fizični napadi ogrozili zanesljivo oskrbo z energijo v Evropi in negativno vplivali na gospodarsko uspeš-nost držav članic.

A. Izhodiščno stanje

ODBOR REGIJ

6. ugotavlja, da ima vsaka država članica EU trenutno kombinacijo energetskega virov, ki jo določajo njene geografske, geološke in tehnične danosti, energetska politika in nacionalne potrebe. Sestavljata jo delež osnovne obremenitve, ki se je do zdaj v glavnem napajal iz fosilnih goriv, jedrskih goriv in neka-terih obnovljivih virov (vodna energija, trdna biomasa), in delež spremenljive obremenitve, ki zajema nekatere prilagodljive fosilne vire ter določen delež obnovljivih virov glede na vremenske razmere, za katerega so trenutno še značilna nihanja. Za doseg dogovorjenih ciljev na področju podnebnih spre-memb bo treba predvsem izboljšati energetska učinkovitost, zmanjšati uporabo toplotne energije in motornih goriv (brez upoštevanja primarnih goriv v energetskih bilancah) ter povečati delež obnovljivih virov v celotni proizvodnji energije. Posledica tega bodo naravna nihanja, ki jih bo treba izravnati z vrsto ukrepov, na primer s posodabljanjem obstoječih elektrarn, novogradnjami zelo prilagodljivih plinskih elektrarn s soproz-vodnjo toplote in električne energije, s povečevanjem zmogljivi-vosti črpalnih hidroelektrarn ali drugih tehnologij shranjevanja energije ter tudi z izboljševanjem in razširjanjem obstoječih prenosnih in distribucijskih sistemov. Strukturo omrežij je treba posodobiti na vseh ravneh. Medtem ko je treba na nizko-napetostnem in sredjenapetostnem področju ustvariti infra-strukturne pogoje za številne nove decentralizirane proizvajalce energije, ki napajajo omrežja, je področje visokih in najvišjih napetosti pred izzivom, da se električna energija iz obnovljivih virov z morja in kopnega stroškovno ugodno in učinkovito pripelje do regij, ki imajo največje potrebe po energiji;

7. za zagotavljanje zanesljive oskrbe držav članic z energijo je treba upajati rešitve, ki temeljijo na modernizaciji, nadaljnji uporabi in širitvi obstoječih konvencionalnih in alternativnih komercialnih virov energije, saj odločilno prispevajo k stabil-nemu delovanju elektroenergetskih sistemov, na primer na lokalni in nacionalni ravni;

8. poudarja, da morajo biti preskušanje zmogljivejših tehno-logij prenosa in skladiščenja, uporaba informacijskih in komu-nikacijskih tehnologij ter spodbujanje priprave lokalnih in regio-nalnih energetskega načrtov v središču razmišljanj o tem vpraša-nju;

9. ugotavlja, da ima lahko tudi zemeljski plin v prihodnjih desetletjih pomembno vlogo v Evropi pri izravnavanju nihanj v proizvodnji električne energije. V ta namen je treba diverzifici-rati uvoz plina, razviti njegovo proizvodnjo v državah članicah EU ob uporabi konvencionalnih in nekonvencionalnih virov, proizvajati biometan (očiščeni bioplin) iz bioplinarn, dopolniti plinska omrežja s plinovodi in ustvariti večje zmogljivosti za

shranjevanje. Za obratovanje dodatnih plinskih elektrarn za izravnalno energijo je treba okrepiti plinovodno infrastrukturo v državah članicah, v katerih je zemeljski plin pomemben vir energije;

10. priznava, da bo tudi v bližnji prihodnosti delež fosilnih goriv v evropski kombinaciji energetskih virov nepogrešljiv, čeprav naj bi se vse bolj zmanjševal. Tehnologija za zajemanje in shranjevanje ogljikovega dioksida (CCS) lahko v tem obdobju prispeva k zmanjšanju emisij ogljikovega dioksida, če jo bo mogoče razviti v tehnično izvedljiv sistem, ki bo deloval zanesljivo in varno ter z nizkimi stroški. Preizkušanje sistema v praksi pa zahteva dodatne raziskave in razvoj, zlasti v zvezi s tehničnimi in gospodarskimi vidiki ter s tem povezanimi vplivi na okolje. Za hkratni razvoj čezmejnega omrežja za prenos ogljikovega dioksida je treba na evropski ravni vendarle takoj sprejeti ukrepe.

B. Subsidiarnost

ODBOR REGIJ

11. poudarja, da se je EU sporazumela o podnebnih ciljih, za uresničevanje katerih bodo potrebna velika prizadevanja vseh držav članic. Eno teh prizadevanj je gradnja čim pametnejše energetske infrastrukture. Poleg vključevanja številnih malih in najmanjših proizvajalcev električne energije iz obnovljivih virov v obstoječa omrežja in razvoja pametnih distribucijskih omrežij, ki bodo lahko decentralizirano izravnala nihanja v proizvodnji, ter dograjevanja in spodbujanja povezav z državami z energetskimi viri, da bi povečali pridobivanje električne energije iz obnovljivih energetskih virov, je treba na učinkovit in zlasti prilagodljiv način med seboj povezati tudi nacionalne infrastrukture. To zamisel je Komisija sprejela že pred leti s TEN-E;

12. je seznanjen, da so vzporedno s tem države članice pripravile nacionalne načrte za povečanje deleža obnovljivih virov v proizvodnji energije in sprejele ustrezno zakonodajo. Poleg tega številne nadnacionalne institucije in skupine med seboj uspešno sodelujejo po uveljavitvi 3. energetskega svežnja EU;

13. ugotavlja, da se kljub tem strukturam, ki so se medtem razvile, pri konkretnih čezmejnih energetskih projektih pojavljajo težave, ki izhajajo iz narave nacionalnih infrastruktur, posebnih prednostnih usmeritev energetske politike ali različnih pristojnosti. Te nezdružljivosti so privedle do izgube časa pri načrtovanju, financiranju in gradnji projektov TEN-E;

14. ugotavlja, da želi Komisija s predlogom uredbe zagotoviti čim bolj zgodnje odkrivanje teh nezdružljivosti, da bi jih v predlaganem postopku posvetovanja čim prej odpravili. Uredba Komisije naj bi pospešila omejeno število čezmejnih ključnih projektov in nacionalnih projektov s pomembnimi

čezmejnimi vplivi, ki jih je treba obravnavati kot elemente za izgradnjo prihodnjega evropskega visokonapetostnega prenosnega omrežja;

15. priznava, da veliko obsežnejša naloga usposobitve nacionalnih omrežij za oskrbo z energijo v prihodnosti ostaja v pristojnosti držav članic in da se uredba nanjo nanaša le posredno. Ta pristop temelji na členih 170, 171 in 172 Pogodbe o delovanju Evropske unije. To sicer vpliva na načelo subsidiarnosti, vendar ga zaradi omejenega števila projektov s čezmejnimi učinki ne krši;

16. poudarja, da je poleg razvoja evropskega načrta za čezmejna energetska omrežja korist tega pristopa v povsem jasnem političnem signalu Komisije državam članicam, gospodarstvu in bančništvu pa tudi partnerjem po vsem svetu, da izbrane poti v smeri večjega deleža obnovljivih virov energije v kombinaciji energetskih virov prihodnosti ne bo več mogoče zapustiti in da se ta obrestuje tudi pri zasebnih naložbah;

17. ugotavlja, da Komisija kot pravni instrument predlaga uredbo, ki je neposredno veljavna v vseh državah članicah in v vseh delih zavezujoča. OR meni, da je uredba glede na želeno pospešitev postopkov izdajanja dovoljenj na splošno sorazmerna;

18. vseeno opozarja, da je racionalizacija postopkov izdajanja dovoljenj za infrastrukturne projekte lahko močan poseg v pravice držav članic pri načrtovanju ter v pravice vključenih strani in javnosti do udeležbe. Tudi pri projektih skupnega interesa je treba upoštevati ustavno zajamčeno pristojnost dežel v zveznih sistemih za izvajanje in oblikovanje postopkov načrtovanja in izdajanja dovoljenj. Odbor meni, da vseh podrobnih zahtev iz poglavja III ni več mogoče razumeti kot „usmeritve“ oz. širše smernice za področje vseevropskih omrežij v smislu člena 171(1) PDEU in s tem kot dejansko potrebno minimalno uskladitev nacionalnih upravnih postopkov;

19. poziva, da se v zvezi s tem preuči, ali ne bi bilo primerneje oblikovati osnutek manj natančnih smernic za nacionalne nosilce odločanja, ki so milejše sredstvo. S tem bi Komisija državam članicam omogočila kar najširši manevrski prostor za odločanje o konkretnem vključevanju že obstoječih struktur ter tako olajševala in spodbujala povezave, kadar ima posamezna država sredstva, da poveča pridobivanje energije iz obnovljivih energetskih virov. To velja tako za morebiti federalno organizirane organe, pristojne za prostorsko urejanje, načrtovanje in izdajanje dovoljenj v državah članicah, kot tudi za že obstoječe regionalne skupine iz tretjega svežnja o notranjem trgu. Načelno bi moralo imeti dodeljevanje nalog že uveljavljenim institucijam prednost pred ustanavljanjem novih struktur;

20. je kritičen do nepreklicno določenih rokov v upravnem postopku. Prav pri projektih skupnega interesa mora biti kakovost pomembnejša od hitrosti. Poleg zanesljivosti oskrbe bo imela kakovost projektov skupnega interesa nezanemarljiv vpliv na cene za končne uporabnike. Pri izbiri lokacije niso pomembni le interesi vlagateljev, temveč tudi stroški za lokalna MSP in državljane;

21. priporoča, da se težave, ki se pojavljajo pri načrtovanju in izvajanju projektov skupnega interesa, obravnavajo od spodaj navzgor, torej subsidiarno, in da se različne možnosti preučijo z vso potrebno resnostjo. Le če se lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni organi ne morejo pravočasno dogovoriti, lahko posreduje evropski koordinator projekta. V preteklosti je že prišlo do primerov, ko je bilo posredovanje evropskega koordinatorskega koristno. Obstoj evropskega koordinatorskega, ki pomaga pri reševanju težavnih posameznih primerov, sam po sebi ni videti v nasprotju z načelom subsidiarnosti. Njegovo imenovanje ali morebitno podaljšanje mandata pa bi morala biti izvedena na podlagi skupnega sklepa Sveta in Evropskega parlamenta;

22. se strinja z oblikovanjem nacionalnega organa za izdajanje dovoljenj po sistemu „vse na enem mestu“. Odločitev, ali se bo v postopku izdajanja dovoljenj uporabljala integrirana ali koordinirana shema, pa je treba prepustiti presoji držav članic;

23. podpira predlagano določbo o čezmejni razporeditvi stroškov z vključitvijo Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER). To velja tudi za obveznost nacionalnih regulativnih organov, da se spodbude za naložbe v projekte skupnega interesa zagotovijo s tarifami. Te spodbude morajo biti sorazmerne s tveganjem;

24. meni, da je treba seznam projektov skupnega interesa redno pregledovati in prilagajati spremenjenim zahtevam.

C. Sprejemanje

ODBOR REGIJ

25. ugotavlja, da je lahko ustvarjanje tehničnih pogojev za doseganje naših ambicioznih energetskih in podnebnih ciljev uspešno le s podporo javnosti – in nikoli brez nje. Zato je treba izrecno pozdraviti zgodnje obveščanje, vključevanje in sodelovanje državljanov, občin in lokalnih skupnosti;

26. poudarja, da je za preusmeritev k nizkoogljični proizvodnji električne energije treba reorganizirati arhitekture omrežij. Medtem ko vključevanje novih malih decentraliziranih proizvajalcev električne energije v nizkonapetostna in srednje-napetostna omrežja ter njihovo pametno upravljanje lahko v veliki meri potekata brez posegov, ki spreminjajo pokrajino, je za dokončanje novih evropskih avtocest najvišjih napetosti neizogibna gradnja novih tras. Prednost bi morali namenjati trasam, ki omogočajo okrepitev povezave z državami, ki lahko

zagotavljajo povečano pridobivanje električne energije iz obnovljivih energetskih virov. Ker morajo stroške gradnje teh sistemov nenazadnje prevzeti odjemalci električne energije, je pomembno, da je njihova tehnična izvedba kolikor mogoče smotrna in učinkovita. To vključuje tudi čim manjši poseg v pokrajino. To povezavo je treba ljudem pojasniti čim prej in čim bolj dosledno;

27. poziva, naj nacionalne vlade ustvarijo spodbude, ki bodo lahko pravično nadomestilo za trajno škodo, ki jo utrpijo državljanji, občine in lokalne skupnosti. Izkušnje v občinah, ki so bile v preteklosti oškodovane pri projektih novogradenj teh razsežnosti, so pokazale, da sta preglednost in prisotnost stalnega predstavnika nosilca projekta na kraju samem pomemben pogoj za to, da načrtovanje in gradnja potekata v skladu z roki;

28. poudarja, da je priročnik, ki ga je treba pripraviti, pomembno orodje za obveščanje državljanov o prednostih razvoja infrastrukture in pametnih omrežij z vidika zanesljive oskrbe, zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov in energetske učinkovitosti. Te informacije ne smejo prikrivati negativnih plati. Samo na podlagi celovitih in preglednih informacij bodo lahko državljanji razumeli težo izziva in lažje sprejeli morebitne negativne posledice. Pretok informacij mora biti v skladu z dejanskimi razmerami in prizadetim državljanom zagotavljati ustrezne informacije;

29. meni, da je poleg gmotnih odškodnin za državljane, občine in lokalne skupnosti, za katere ima izvajanje projektov največje posledice, potrebna tudi javna predstavitev sprejetih previdnostnih ukrepov, skupaj z oceno socialno-ekonomskih in okoljskih učinkov. Kampanja za preglednost in pravičen sistem nadomestil sta nujna pogoja za sprejemanje pospešene gradnje energetskih omrežij prihodnosti med državljani.

D. Financiranje

ODBOR REGIJ

30. ugotavlja, da se po mnenju Komisije dosedanja instrumenti financiranja TEN-E niso izkazali za dovolj uspešne, zato naj bi jih nadomestil instrument za povezovanje Evrope (*Connecting Europe Facility*). Od 50 milijard EUR sredstev za večletni finančni okvir, navedenih v uredbi o infrastrukturi, je energetskemu področju za sedemletno obdobje dodeljenih 9,1 milijard EUR. S tem je mogoče zagotoviti sredstva za študije in finančne instrumente v korist projektov s področja električne energije, plina in ogljikovega dioksida ter nepovratna sredstva za projekte s področja električne energije in plina, ki pozitivno vplivajo na zanesljivost oskrbe, solidarnost in inovativnost, katerih poslovni načrti dokazujejo poslovno nesposobnost preživetja in za katere je bila predložena odločitev o čezmejni razporeditvi stroškov. Poleg tega so do nepovratnih sredstev upravičeni tudi pametna omrežja in merilne naprave ter projekti s področja ogljikovega dioksida, katerih poslovne sposobnosti preživetja ni mogoče dokazati;

31. pozdravlja dejstvo, da instrument za povezovanje Evrope večjo pozornost namenja energetske pomembnim, vendar komercialno manj privlačnim infrastrukturnim projektom. Uspešno izvajanje tovrstnih projektov bi bistveno prispevalo k dokončnemu oblikovanju notranjega trga EU in zanesljivosti oskrbe;

32. meni, da je Evropska komisija z dejstvom, da se večina od dvanajstih prednostnih infrastrukturnih naložb v okviru instrumenta za povezovanje Evrope nanaša na plinovode in naftovode, za katere so potrebne naložbe z dolgo dobo povrnitve, z vidika energetske politike daje popolnoma napačen signal, saj do zdaj ni bilo resne utemeljitve v zvezi s tem, kako je mogoče dajanje prednosti fosilnim virom energije uskladiti s cilji, ki si jih je EU zastavila do leta 2020, in širšimi cilji do leta 2030 in 2050 v zvezi s podnebnimi spremembami;

33. poudarja, da bi bilo treba za uresničitev ciljev EU do leta 2020 ob hitrem razvoju velikih prenosnih omrežij, k čemur je Odbor pozval že v prejšnjih mnenjih (CdR 160/2008 fin, CdR 8/2009 fin, CdR 244/2010 fin, CdR 312/2010 fin, CdR 7/2011 fin in CdR 104/2011 fin), bolj spodbujati tudi razvoj pametnih omrežij na lokalni in regionalni ravni. Cene za končne uporabnike, ki so odvisne od proizvodnje in povpraševanja, je treba določati tako, da bi v okviru računalniškega uravnavanja obremenitev spodbudili varčno porabo energije in bolje uskladili decentralizirano proizvodnjo energije z decentralizirano porabo energije. Če je zato obdavčitev energije eden od instrumentov, ki jih države članice lahko mobilizirajo za boj proti podnebnim spremembam pod pogoji, predvidenimi v Direktivi Sveta 2003/96/ES o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije, OR meni, da se možnost uvedbe sistema diferenciacije davkov ne sme omejiti na regije, temveč se mora razširiti tudi na lokalne oblasti, ki so prav tako priznane kot polnopravni akterji trajnostnega razvoja v EU. Te oblasti bi morale imeti tudi možnost, zlasti v državah članicah, v katerih prispevajo k razvoju pametnih omrežij za okrepitev zanesljive oskrbe z energijo, znižanje emisij toplogrednih plinov in izboljšanje energetske učinkovitosti, da določijo stopnje splošne obdavčitve porabe energije, ki se razlikujejo od ustreznih nacionalnih ravni, če je le ohranjena enaka obravnava konkurenčnih virov energije in te različne ravni obdavčenja ne ovirajo dobrega delovanja notranjega trga ter pretoka energetskih proizvodov med državami članicami;

34. zaradi potrebnega povezovanja trgov obnovljivih virov energije izraža veliko zaskrbljenost, da bodo ravno črpalne elektrarne (ali druge tehnične rešitve) izključene iz financiranja v okviru instrumenta za povezovanje Evrope. Možnost shranjevanja energije iz obnovljivih virov s pomočjo takšnih elektrarn je pri nadomestitvi spremenljivih virov vetrne in sončne energije osrednjega pomena;

35. obžaluje, da Komisija doslej še ni natančno oblikovala novih finančnih instrumentov, ki bodo na voljo po letu 2014. Pri izbiri je treba upoštevati njihove dodatne koristi. Ti instrumenti naj bi dopolnjevali doslej uveljavljena nepovratna sredstva ter tvorili skladen in enoten okvir financiranja za železniška,

energetska in telekomunikacijska omrežja na podlagi izkušenj s skladom za financiranje na osnovi delitve tveganja (*Risk Sharing Finance Facility*), instrumentom garancij za posojila (*Loan Guarantee Instrument*) in skladom Marguerite;

36. ugotavlja, da so načrtovani tako instrumenti lastniškega in tveganega kapitala kot tudi tujega kapitala. Mednje sodijo garancije za posrednike, ki nato zagotavljajo sredstva za prejemnike, ki imajo težave s financiranjem, in delitev tveganja s finančnimi institucijami za povečanje obsega financiranja. Vključene so tudi projektne obveznice;

37. se strinja z mnenjem Komisije glede ocene učinka, da predlagani finančni instrumenti ne izkrivljajo finančnega trga, saj so gospodarsko izvedljivi, vendar v posamičnih primerih ne dobijo zadostnih finančnih sredstev na trgu;

38. ugotavlja, da iz tega izhaja določeno nasprotje s členom 15 uredbe, v skladu s katerim težave pri financiranju niso merilo za upravičenost do finančnih instrumentov;

39. načeloma pozitivno ocenjuje, da naj bi v okviru instrumenta za povezovanje Evrope v programskem obdobju porabili do 20 % razpoložljivih proračunskih sredstev za delitev tveganja in instrumente lastniškega kapitala. Tako se s skrbnim načrtovanjem razširjajo možnosti financiranja in v nasprotju z nepovratnimi sredstvi tudi spodbujajo lastna odgovornost podjetij. Treba pa je zagotoviti, da se tako pri analizi stroškov in koristi za posamezne projekte kot tudi pri ocenjevanju poslovne sposobnosti preživetja projektov skupnega interesa uporabljajo stroga merila;

40. se sprašuje o ustreznosti predlaganih finančnih instrumentov za projekte izgradnje energetskih omrežij;

41. poudarja potrebo po prilagoditvi meril za upravičenost do sredstev iz instrumenta za povezovanje Evrope, da se najbolj oddaljenim regijam zagotovi dostop do financiranja projektov za povečanje energetske avtonomije teh ozemelj.

E. Projektne obveznice

ODBOR REGIJ

42. ugotavlja, da je za pobudo o projektih obveznicah v letih 2012 in 2013 predvidena pilotna faza pod nadzorom Evropske investicijske banke (EIB). V poštev pridejo projekti, za katere so načrti v okviru smernic TEN-E že zelo napredovali. Komisija v svoji oceni učinka pričakuje, da bo v pilotni fazi izpolnjeval pogoje en sam energetskega projekt;

43. se strinja s Svetom evropskih energetskih regulatorjev (CEER), da se bodo projektne obveznice lahko le omejeno uporabljale za naložbe v okviru obstoječih omrežij, saj je razmejitev problematična. Lahko bi bile uporaben instrument za povezave z napravami na morju in čezmejne povezave;

44. opozarja, da je ta način financiranja projektov za upravljalce omrežij neobičajen, zato utegne trajati nekaj časa, preden bodo vlagatelji sprejeli nov razred finančnih instrumentov. Komisija in EIB bi si z izbiranjem projektov na podlagi zanesljivih izračunov morali prizadevati za pridobitev zaupanja med možnimi vlagatelji. Cilj mora biti takšna ocena investicijske stopnje (*investment-grade rating*), da bodo obveznice privlačne tudi za velike institucionalne vlagatelje;

45. z vidika uporabe proračunskih sredstev pozitivno ocenjuje dejstvo, da naj bi kot dopolnilo nepovratnim sredstvom odslej uporabljali tudi finančne instrumente. Vendar je treba zagotoviti, da se financirajo izključno projekti, za katere obstaja resnična potreba in za katere je tudi dokazana poslovna nesposobnost preživetja. Nikakor ne bi smeli „pretirano podpirati“ projektov, ki so že sicer poslovno sposobni preživeti, in s tem izrivati zasebnega financiranja. Samo projekti, pripravljeni na podlagi zanesljivih izračunov, lahko prejmejo sekundarna posojila. Nikakor se ne sme ustvariti umetnega trga, ki bi preživel izključno s sofinanciranjem EU in bi mu morali zagotavljati vedno nova sredstva, da bi preprečili nesolventnost. Med pilotno fazo je treba redno preverjati, ali niso z ekonomskega vidika morda ustrežnejše alternativne metode podpore. Namesto načrtovanih obveznic bi lahko prišlo v poštev konzorcijsko financiranje;

46. poudarja, da mora financiranje razvoja energetske infrastrukture, za katerega se ugotovi, da je nujno potreben, ostati pretežno naloga podjetij. Naloga EU in držav članic je nuditi podporo infrastrukturnim ukrepom in vzpostaviti potrebni okvir za akterje na trgu. Komisija bi se morala potruditi za natančnejšo ponazoritev svojih ocen in tako odpraviti obstoječe dvome o obsegu potrebnih skupnih naložb; v vsakem primeru

je treba z ustreznimi omrežnimi tarifami zagotoviti, da se za uporabljeni kapital uporablja obrestna mera, ki se prilagaja trgu.

F. *Prekrivanje z drugimi evropskimi uredbami*

ODBOR REGIJ

47. podpira namero Komisije, da se s hitrejšim postopkom izdajanja dovoljenja, ki ga usklajuje en sam nacionalni organ, projekti skupnega interesa zaključijo v krajšem roku pod pogojem, da se v tem postopku ustrezno upoštevajo nacionalni postopki načrtovanja. Zato se prednostnim projektom dodeli prednostni status. Predlog uredbe se v bistvu nanaša na postopkovna in organizacijska vprašanja;

48. meni, da bi bilo dosledno prilagoditi materialne standarde, ki veljajo za projekte skupnega interesa, temu prednostnemu statusu. V svoji sedanji obliki predlog uredbe ne prinaša bistvene poenostavitve. Glede na zahteve direktive EU o habitatih in okvirne direktive EU o vodah bi morali biti projekti pretežno javnega pomena. To pa ne sme vplivati na materialne pogoje iz navedenih predpisov. S tega vidika ostaja predlog uredbe ambivalenten. Še naprej velja, da je potrebno mnenje Komisije v skladu s členom 6(4) Direktive 92/43/ES o habitatih, čeprav mora Komisija pripraviti tudi seznam projektov skupnega interesa. To se zdi kot nepotrebno podvajanje preverjanja;

49. ugotavlja, da se z določitvijo rokov za trajanje postopkov izdajanja dovoljenj odgovornost za racionalizacijo postopkov prenaša predvsem na nacionalne ali regionalne organe za izdajanje dovoljenj, ki morajo svojo upravno prakso prilagajati prednostnemu statusu projekta, medtem ko se materialni standardi, ki jih določa EU, v glavnem ohranijo. Evropska komisija bi morala v tesnem sodelovanju z organi za izdajanje dovoljenj pripraviti praktične predloge za izvajanje teh smernic, ki upoštevajo praktične zahteve v zvezi z učinkovitimi in preglednimi postopki. S predlogom naj bi racionalizirali postopke, vendar pa se pri tem ne ponuja resnična pomoč.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Obzorje 2020 (okvirni program za raziskave in inovacije)

(2012/C 277/14)

ODBOR REGIJ – ključna sporočila:

- predlagana uredba Sveta in načrti za izvajanje programa Obzorje 2020 morajo biti bolj usmerjeni v vsakdanjo prakso in nanjo bolj vplivati, kar pomeni, da je treba lokalno in regionalno raven spodbuditi k aktivnemu sodelovanju pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020;
- struktura programa Obzorje 2020, ki temelji na treh prednostnih nalogah, v evropske raziskave prinaša veliko dodano vrednost;
- s sredstvi programa Obzorje 2020 bi bilo treba financirati raziskave in razvoj konceptov, metod in drugih oblik intelektualnega kapitala, ki so potrebni za sodelovanje med regijami, mesti, univerzami in podjetji na področju inovacij in vrednotenja znanja;
- regije in mesta bi morala področje raziskav, razvoja in inovacij vključiti v svoje glavne politične načrte kot njihov bistveni sestavni del. Sredstva za program Obzorje 2020 in kohezijska sredstva bi bilo treba uporabiti za ustvarjanje novih konceptov, orodij in pogojev, s katerimi in v katerih lahko lokalne in regionalne oblasti aktivno spodbujajo inovacije, prevzemajo tveganja in vlagajo v praktično uporabo raziskav, razvoja in inovacij, da se zagotovijo regijam prilagojeni ukrepi;
- OR predlaga, naj bo strateški cilj programa Obzorje 2020 oblikovati evropsko kulturo odprtih inovacij, in sicer prek namenskih programov in drugih instrumentov. Potreben je obsežen razvoj inovativnih ekosistemov, ključnih omogočitvenih tehnologij, javnega naročanja in raziskovalne infrastrukture;
- prenova okvirnega programa pomeni poenostavitev programskih postopkov in povečanje učinka raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih projektov, ki jih financira EU;
- za dosego zastavljenih ciljev je treba spremeniti miselnost. OR poziva pionirske regije, naj oblikujejo evropske konzorcije, ki bodo združevali različne zmogljivosti za ustvarjanje revolucionarnih družbenih inovacij za uporabo po vsej Evropi; Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) lahko tudi na regionalni ravni prinese posebno vrednost.

Poročevalec

Markku MARKKULA (FI/EPP), član mestnega sveta Espooja

Referenčni dokument

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) Obzorje 2020

COM(2011) 809 final

I. POLITIČNA PRIPOROČILA*Prvo ključno sporočilo*

Predlagana uredba Sveta in načrti za izvajanje programa Obzorje 2020 morajo biti bolj usmerjeni v vsakdanjo prakso in nanjo bolj vplivati, kar pomeni, da je treba lokalno in regionalno raven spodbuditi k aktivnemu sodelovanju pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020.

1. Predlogi Komisije so odlično izhodišče za opredelitev dejavnosti EU na področju raziskav, razvoja in inovacij v naslednjem programskem obdobju 2014–2020. Vse regije in akterji v njih lahko učinkovito uporabljajo znanje in bi si morali za to prizadevati. Zato je izredno pomembno, da se rezultati raziskav, razvoja in inovacij razširjajo in nadgrajujejo v vsej Evropi.

2. Za uresničitev ciljev strategije Evropa 2020 mora kohezijska politika prispevati h krepitvi nabora znanj in spretnosti ter inovacijskih zmogljivosti na lokalni ravni ter k razvoju instrumentov in sodelovanja, ki spodbujajo sodelovanje med regijami v Evropi. Takšni instrumenti in sodelovanje so potrebni za doseg rezultatov programa Obzorje 2020 na regionalni in lokalni ravni. Vse raziskovalne dejavnosti regij, ki se financirajo iz programa Obzorje, bi morale vključevati razsežnost „svetovne odličnosti“, ki jo omogočajo načela pametne specializacije. Poleg tega se mora tesnejša povezava med programom Obzorje 2020 in strukturnimi skladi ustrezno odražati tudi v operativnih programih in strategijah za raziskave, inovacije in pametno specializacijo.

3. Predlogi Komisije so v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti. Cilj ukrepov programa Obzorje 2020 je, da se pri njihovem izvajanju na ravni EU dosežeta čim večja dodana vrednost in učinek. Z dejavnostmi se lahko okrepijo glavna načela raziskav in inovacij ter podprejo raziskovalne dejavnosti držav članic, hkrati pa se prepreči podvajanje. Predvsem je pomembno, da program Obzorje 2020 pomaga doseči kritično maso v ključnih sektorjih ter zajame zelo tvegane in dolgoročne raziskave in razvoj, saj omogoča delitev tveganja, široko področje uporabe in ekonomijo obsega, ki jih drugače ni mogoče uresničiti.

ODBOR REGIJ

4. poudarja pomen programa Obzorje 2020. Načrtovani obseg financiranja v višini 80 milijard EUR je popolnoma utemeljen in najnižji možni znesek, ki je potreben glede na pomen tega programa za izvajanje strategije Evropa 2020 in drugih politik Unije, pa tudi za uresničitev in delovanje Evropskega raziskovalnega prostora. Ker pa se mora Evropa izkoptati

iz finančne krize in v svoji svetovni vlogi ustvariti trdno podlago za izbrane prednostne naloge, mora program Obzorje zajemati instrumente, ki so usmerjeni v spreminjanje vsakdanje prakse in zagotavljanje hitrejših družbenih rezultatov v obliki novih delovnih mest, pametne rasti ter kratkoročno in dolgoročno večje blaginje;

5. pozdravlja cilj programa Obzorje 2020, da se ob upoštevanju potenciala za inovativnost na podlagi raziskav ustvari večje število inovacij. Zato je izjemno pomembno, da regionalni oblikovalci politik, lokalne univerze in raziskovalni inštituti še pred začetkom novega programskega obdobja začnejo dejavno razvijati skupne regionalne strategije za inovacije in pripravljati programe izvajanja, ki bodo s strateškega vidika temeljili na pametni specializaciji in se hkrati financirali iz različnih virov, med drugim tudi iz občinskih proračunov, prispevkov podjetij in številnih finančnih instrumentov EU. Pri tem je pomembno, da se evropski raziskovalni in inovacijski program ter nacionalne in regionalne inovacijske strategije medsebojno dopolnjujejo;

6. poziva k temu, da se (z vidika vsebine ter usmerjenosti financiranja in instrumentov) oceni učinek načrtov v programu Obzorje 2020, predvsem njihov spodbujevalni učinek, kot sestavnega dela vseh raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih dejavnosti, ki se izvajajo po vsej Evropi. Proračun za program Obzorje 2020 je ogromen (80 milijard EUR za obdobje 2014–2020). Sredstva za ukrepe Marie Curie pa naj bi se s skoraj milijarde EUR za leto 2013 zmanjšala na samo še 0,7 milijarde EUR v letu 2014. Glede na zasluge tega programa bi morali biti finančni izdatki za te dejavnosti bolj v skladu z izdatki za Evropski raziskovalni svet. Poleg tega program Obzorje 2020 predstavlja le nekaj odstotkov vseh evropskih dejavnosti na področju raziskav, razvoja in inovacij, zato bi morali nosilci odločitev evropski sistem na tem področju obravnavati kot celoto in določiti stroge prednostne naloge za uporabo sredstev programa Obzorje 2020;

7. poudarja,⁽¹⁾ da je treba storiti pogumne in konkretne korake ter vsem ravnem upravljanja v državah članicah (lokalni, regionalni in osrednji) dodeliti večjo odgovornost, hkrati pa k sodelovanju pritegniti tudi vse druge zainteresirane strani. Pomembno vlogo regionalnih in lokalnih oblasti pri pripravi in izvajanju strategije Evropa 2020 je treba priznati v nacionalnih programih reform, vsi najpomembnejši akterji pa si morajo deliti odgovornost prek teritorialnih paktov o regionalnih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih dejavnostih;

⁽¹⁾ CdR 72/2011 fin.

8. poziva mesta in regije, naj prevzamejo odločilno vlogo pri ustvarjanju novih oblik partnerstev med javnim in zasebnim sektorjem ter prebivalstvom (*Public-Private-People-Partnerships, PPPP*). Pri tem je treba dati večjo vlogo uporabnikom, odprtim inovacijam in uporabi odličnega znanja, da se spodbudijo raziskovalne, razvojne in inovacijske dejavnosti, ki so potrebne za inovativne odgovore na družbene izzive. Če naj bi Evropa, kot je to navedeno v programu Obzorje 2020, postala vodilna v svetovnem merilu pri odpravljanju velikih družbenih izzivov, morajo biti dejavnosti na področju raziskav, razvoja in inovacij večdisciplinarne, večsektorske, večdimenzionalne in večkulturne, kar pomeni, da morajo v njih sodelovati akterji iz vsakdanjega življenja. Laboratoriji niso več tradicionalne zmogljivosti na univerzah, temveč regionalni inovacijski ekosistemi za hitro preskušanje prototipov mnogih inovacij, usmerjenih v uporabnike, kot so novi izdelki, procesi, strukture in sistemi, ki jih je mogoče spreminjati in nadgrajevati. Brez aktivnega sodelovanja lokalnih in regionalnih oblasti pa teh zmogljivosti ni mogoče vzpostaviti in vzdrževati;

9. poudarja, da je regionalna komponenta Obzorja 2020 velikega pomena za doseg želenih sinergij med regionalno in raziskovalno politiko. Zato poziva k temu, da se v programu Obzorje 2020 ohranijo instrumenti in programi, kot sta pobudi Regije znanja in Živi laboratoriji (*Living Labs*). Ti programi, ki imajo močno regionalno razsežnost in regionalni učinek, v njih pa sodelujejo regionalni akterji, krepijo regionalni inovacijski potencial in niso samo „izmenjava znanja“;

10. opozarja, da se programa Regije znanja ne sme ukiniti, tudi če se organizirajo podobne dejavnosti, ki se v precejšnjem obsegu financirajo iz skladov kohezijske politike. Ravno nasprotno, program je treba uporabiti kot instrument za razvoj regionalne odličnosti ter bistveno povečati njegov obseg. Lahko je odločilnega pomena pri tem, da se regije spodbudi k prehodu na pametno specializacijo in se jih pri tem podpre. Poleg tega je lahko korak do tesnejšega evropskega sodelovanja in primerjalnega učenja (*bench-learning*), ki je proces, usmerjen v skupno ustvarjanje sprememb v sistemu na podlagi referenčnih primerjav in skupnega učenja;

11. predlaga, naj ima program Regije znanja posebno vlogo pri financiranju raziskav o tem, kako regionalne dejavnosti vključiti v različne vodilne pobude za zagotovitev plodnega evropskega sodelovanja. Eden od ciljev programa Regije znanja bi zato moral biti, da se v vsej Evropi in po svetu spodbudi konkurenčnost regionalnih ekosistemov, ki temeljijo na raziskavah, na področjih digitalne agende in tehnologij, ki gospodarno porabljajo vire, s tem pa odprejo nove poslovne priložnosti za vpletena MSP, ki imajo odločilno vlogo pri trženju in uporabi inovativnih dosežkov;

12. izraža zaskrbljenost, ker niti v večletnem finančnem okviru Evropske unije, predlaganem za obdobje 2014–2020, niti v programu Obzorje 2020 ni omenjena prihodnost programa *Pametna energija za Evropo (Intelligent Energy Europe, IEE)*, ki pa je bil v sedanjem programskem obdobju ključen za inovacije v zvezi z lokalnim upravljanjem, finančnim inženiriranjem, privabljanjem lokalnih akterjev in državljanov, dolgoročno vizijo in povezovanjem v mreže ter je omogočil uvedbo pobud,

kot je Konvencija županov. Zato Odbor poziva k temu, da se v duhu in za nadaljevanje programa *Pametna energija za Evropo* v programu Obzorje 2020 oblikuje ločena proračunska postavka za netehnološke rešitve.

Drugo ključno sporočilo

Struktura programa Obzorje 2020, ki temelji na treh prednostnih nalogah, v evropske raziskave prinaša veliko dodano vrednost.

13. Za večji učinek evropskih dejavnosti na področju raziskav, razvoja in inovacij na regionalni ravni je treba obravnavati več vidikov:

- a) krepitev ozaveščenosti javnosti o inovacijah ter učinek in nadgradljivost raziskav, razvoja in inovacij;
- b) razvoj meril za oceno napredka, ki bodo pomagala pri krepitevi regionalnega sodelovanja, potrebnega za obravnavo velikih družbenih izzivov, ter pri krepitevi uvajanja in izvajanja skupnih platform za odprte inovacije ter za partnerstva med javnim in zasebnim sektorjem ter prebivalstvom (PPPP);
- c) spodbujanje dialoga med znanostjo in družbo ter s tem boljšega razumevanja systemske narave inovacij in predvidevanj.

ODBOR REGIJ

14. poudarja, da se v zvezi z raziskavami, razvojem in inovacijami v regijah povsod po Evropi odpirajo naslednja ključna vprašanja:

- a) opredelitev vloge področja raziskav, razvoja in inovacij pri prenovi tradicionalnih postopkov v javnem sektorju, vključno s procesom odločanja;
- b) povečanje pomena in uporabnosti rezultatov vodilnih pobud EU in na tej podlagi pospešitev izvajanja s tem povezanih dejavnosti;
- c) učenje, kako izkoristiti in tržiti razpoložljivo znanje na področju raziskav in inovacij prek javno-zasebnih partnerstev in z izmenjavo primerov najboljše prakse ter drugega pomembnega znanja;

15. poudarja, da struktura programa Obzorje 2020, ki temelji na treh prednostnih nalogah, ustvarja priložnosti za doseg strateških ciljev Evropa 2020. Glede na to, da se program Obzorje 2020 osredotoča na raziskave, razvoj in inovacije na ravni EU, ki naj bi spodbudili te dejavnosti v državah članicah in regijah, bi bilo treba pri ponovni opredelitvi ureditve in postopkov v okviru programa Obzorje 2020 upoštevati naslednja priporočila:

- a) poudarek na svetovni odličnosti pri merilih za ocenjevanje in financiranje, saj vse dejavnosti temeljijo na strokovnem znanju. Vseeno je treba opozoriti, da so za vsako prednostno področje potrebna ločena merila odličnosti: prvo merilo bi moralo biti znanstvena odličnost, drugo odličnost industrijskih inovacij in novosti v podjetjih, tretje pa odličnost in učinek socialnih inovacij;
- b) v okviru prednostne naloge *Odlična znanost* bi bilo treba večjo pozornost nameniti pomenu multidisciplinarnosti prihodnjih in nastajajočih tehnologij (*Future and Emerging Technologies, FET*). Merila za oceno učinka bi morala poleg znanstvenih objav in patentov vključevati tudi druge oblike pretoka znanja med različnimi akterji, od ustvarjalcev znanja prek njegovih uporabnikov do končnih uporabnikov;
- c) na prednostnem področju *Vodilni položaj v industriji* bi bilo treba velik poudarek nameniti povezovanju različnih raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih tehnologij, da se povečajo možnosti za rast evropskih podjetij, zlasti MSP. To bi lahko vključevalo na primer spodbujanje sodelovanja MSP v javno-zasebnih konzorcijih. Zapletena vprašanja v industriji zahtevajo večjo prožnost raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih dejavnosti in torej večjo udeležbo MSP. Tehnologije je treba obravnavati kot možnost za hiter razvoj, tudi za radikalne spremembe. To pomeni, da bi moralo biti v središču povezovanje digitalizacije, človekovega vedenja in tržne dinamike;
- d) na prednostnem področju *Družbeni izzivi* bi bilo treba pozornost nameniti združevanju najboljšega evropskega strokovnega znanja v velike skupne projekte, kar bi Evropi omogočilo, da izvede velike strukturne spremembe sistema, ki bi presegle tradicionalne meje. Raziskave, usmerjene v posamezna področja, ne ustvarijo dovolj znanja za premagovanje velikih družbenih izzivov. V ospredju bi morale biti multidisciplinarnе raziskovalne, razvojne in inovacijske dejavnosti, ki ustvarjajo koncepte in komponente, potrebne za omenjene strukturne spremembe sistema. Jedro raziskav je v preskušanju in poskusnem izvajanju. Dober primer tega je obsežno področje dejavnosti *Pametno mesto (Smart city)*. Bistveni element vsega naštetega pa je nadgradljivost rezultatov v različnih pogojih po vsej Evropi;
- e) ker je treba tudi kratkoročno doseči rezultate svetovne kakovosti, bi bilo treba zlasti področje *Družbeni izzivi* izkoristiti za prenovo okvirne politike, ki je trenutno preveč toga in oddaljena od vsakdanje prakse. Za različne programe se uporabljajo različne sheme financiranja, odvisno od ciljev programa. Možna rešitev bi bila lahko politika financiranja, ki poteka v več fazah. Za vsako fazo se zagotovijo ustrezna finančna sredstva, rezultati pa se ocenijo na podlagi meril, ki poudarjajo potrebo po odlični kakovosti. Samo uspešni projekti, ki izpolnjujejo te zahteve glede odličnosti, napredujejo na naslednjo stopnjo. Stopnje bi se lahko nanašale na naslednje projektne faze: 1) izvedljivost, 2) preskušanje, 3) skupno ustvarjanje znanja in 4) uvajanje in nadgradnja. Prva faza bi bila usmerjena v iskanje rešitev v širokem in odprtem

vzajemnem delovanju. Druga faza bi bila namenjena preskušanju različnih možnosti in ustvarjanju novih konceptov sistema. V tretji fazi bi vrhunski raziskovalci nadgradili potrebne komponente. Četrta faza bi zajemala vrsto uporabnih in sočasnih preskusov različnih novih rešitev, ki lahko samodejno sprožajo nova dognanja in povečujejo družbeni učinek projekta;

- f) zgoraj opisana večfazna struktura projektov bi, če bi se uporabljala pregledno in če bi se rezultati učinkovito razširjali, tudi regijam in drugim prejemnikom kohezijskih sredstev zagotovila ogromno koristnih informacij o že obstoječem strokovnem znanju in morebitnih akterjih za razvojne dejavnosti.

Tretje ključno sporočilo

Regije in mesta bi morala področje raziskav, razvoja in inovacij vključiti v svoje glavne politične načrte kot njihov bistveni sestavni del. Sredstva za program Obzorje 2020 in kohezijska sredstva bi bilo treba uporabiti za ustvarjanje novih konceptov, orodij in pogojev, s katerimi in v katerih lahko lokalne in regionalne oblasti aktivno spodbujajo inovacije, prevzemajo tveganja in vlagajo v praktično uporabo raziskav, razvoja in inovacij, da se zagotovijo regijam prilagojeni ukrepi.

16. Regije morajo biti bolj pripravljene izkoristiti rezultate raziskav. V ta namen sta potrebna večja osredotočenost in več sredstev. Tako pridobljeno znanje, postopke in orodja bi bilo treba nato uporabiti za spodbujitev uporabe rezultatov raziskav v vsej Evropi. To pa je možno samo z večjimi sinergijami med vsemi instrumenti financiranja, tj. programom Obzorje 2020, kohezijskimi sredstvi ter nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi viri. Vendar pa skupna uporaba finančnih virov ni dovolj; potrebne so tudi spremembe načina delovanja in upravne prakse. Zlasti je treba povečati regionalno sodelovanje in skupno učenje, kar zadeva učinkovito uporabo strategij RIS3 (nacionalnih oziroma regionalnih inovacijskih strategij za pametno specializacijo).

17. Vendar pa je treba zaradi komplementarnosti programa Obzorje 2020 z drugimi programi financiranja EU, vključno s strukturnimi skladi, zagotoviti, da se tudi tiste regije in mesta, ki niso upravičeni do sredstev iz teh skladov, podpirajo pri razvoju modela t. i. „trojne spirale“ (*Triple Helix*) za inovacije in vrednotenje znanja, ki vključuje lokalne in regionalne oblasti, znanstvena središča in industrijo. V ta namen in glede na pomen programa Obzorje 2020 za celotno EU bi bilo treba v proračunu programa predvideti posebna sredstva za raziskave in razvoj tovrstnih oblik sodelovanja.

18. Za doseg zastavljenih ciljev je treba spremeniti miselnost. OR poziva pionirske regije, naj oblikujejo evropske konzorcije, ki bodo združevali različne zmogljivosti za ustvarjanje revolucionarnih družbenih inovacij za uporabo po vsej Evropi. Prav tako poziva k večjim zmogljivostim regij in mest za uporabo programa Obzorje 2020 in drugih podobnih pobud. Poseben poudarek bi bilo treba nameniti polni uporabi digitalizacije in novih ključnih omogočevalnih tehnologij za posodobitev regionalne inovacijske politike. Poleg tega OR spodbuja regije, naj si prizadevajo za odprte inovacije na podlagi

vizije v ljudi usmerjenih partnerstev med akterji iz javnega in zasebnega sektorja ter univerzami in drugimi ključnimi znanstvenimi ustanovami.

ODBOR REGIJ

19. poudarja, da program Obzorje 2020 dopolnjuje področje raziskav, razvoj in inovacij v državah članicah. Izvajanje tega programa bi moralo predvsem voditi k programom in drugim finančnim instrumentom, ki spodbujajo evropske inovacijske politike, pionirsko vlogo ter sodelovanje podjetij, predvsem MSP. V ta namen je treba spodbuditi prevzemanje tveganja, ki je pogosto povezano z večjimi inovacijami; prav tako poziva k povečanju financiranja za MSP, zlasti za hitro preskušanje prototipov ter trženje in uporabo inovativnih dosežkov;

20. poziva k spremembi vloge Skupnega raziskovalnega središča, da bi lahko pomagalo pri sprejemanju odločitev na regionalni in lokalni ravni na podlagi najnovejših rezultatov raziskav, razvoja in inovacij. To bi bilo treba izvesti ob tesnem usklajevanju z najnovejšim razvojem glede platforme za pametno specializacijo. Kar zadeva rezultate, bi morali biti – namesto poročil in drugih objav – v središču financiranje preskušanja in hitre izdelave prototipov, uporaba znanja iz raziskav za praktične spremembe v vsej Evropi ter s tem povečanje zmogljivosti za spremembe na regionalni in lokalni ravni;

21. namenja posebno pozornost vprašanju, kako zagotoviti razvoj in uporabo novih, učinkovitih instrumentov z močno regionalno razsežnostjo. Politične smernice so že vključene v program Obzorje 2020. V posebnem programu za izvajanje programa Obzorje 2020 so izrecno omenjena vprašanja regionalnega pomena in usklajevanje s kohezijskimi sredstvi. Med naloge na prednostnem področju *Družbeni izzivi* sodi tudi zapolnitev vrzeli med raziskavami in inovacijami v Evropi s povezovanjem odličnih raziskovalnih ustanov in manj razvitih regij, priznavanjem odličnosti v teh regijah in spodbujanjem seznanjanja s politiko na regionalni ravni;

22. lokalnim in regionalnim oblastem pošilja jasno sporočilo, da bi spodbudil njihovo aktivno vlogo v programu Obzorje 2020. Če želijo ta program čim bolj izkoristiti, morajo razviti sodelovanje med več območji in po vsej Evropi. V ta namen morajo izkoristiti tudi možnosti Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) ⁽²⁾. Zlasti morajo biti zmožne oblikovati skupne platforme (kot so forumi za inovacije in testna okolja za sodelovanje s povezovanjem realnega in virtualnega sveta), s katerimi bi spodbujale odprte inovacije in regionalne inovacijske ekosisteme. Dejavno sodelovanje v Evropi bi omogočilo ekonomijo obsega in nastanek večjih trgov za lokalna podjetja ter druge spremembe na lokalni ravni. Pametna specializacija, tj. poglobljeno vodilno načelo programa Obzorje 2020 in kohezijske politike, pri vsem tem odpira nove možnosti;

23. poudarja, da bi moral biti pri izvajanju programa Obzorje 2020 poudarek na sistemski naravi verige raziskav, razvoja in inovacij ter njenih končnih faz – z drugimi besedami, poudarek bi moral biti na dajanju rezultatov raziskav na trg. Porast dejavnosti na področju odprtih inovacij zahteva več raziskovalnih dejavnosti, povezanih z inovativnostjo in inovacijskimi ekosistemi. Zato bi morale biti multidisciplinarne raziskave, razvoj in inovacije osredotočene predvsem na gonila inovativnih sprememb, vključno s predvidevanji, človeškim kapitalom, zmožnostmi za spremembe in merili za oceno inovacij;

24. predlaga, naj bo strateški cilj programa Obzorje 2020 oblikovati evropsko kulturo odprtih inovacij, in sicer prek namenskih programov in drugih instrumentov, npr. za vključevanje končnih uporabnikov, državljanov in organizacij civilne družbe v razvoj metod in orodij (ki temeljijo na IKT) za odprte inovacije. Ta cilj bi moral zajemati dejavnosti za pridobivanje nadgradljivih izkušenj pri upravljanju odprtih inovacij, metod, orodij in okolja za uporabo. Eksperimentalni pristop je potreben predvsem na področjih, kjer imajo lahko inovacije, povezane z digitalizacijo, ogromen vpliv, kot so npr. pametna mesta in pametna mobilnost.

Četrto ključno sporočilo

Prenova okvirnega programa pomeni poenostavitev programskih postopkov in povečanje učinka raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih projektov, ki jih financira EU.

25. Poenostavitev upravne prakse je eno od največjih pričakovanih v zvezi s programom Obzorje 2020. Cilj bi morale biti raziskovalne teme ter prožni, pregledni sistemi financiranja, ki so dovolj privlačni, da se bo univerzam, raziskovalnim institutom in podjetjem splačalo poiskati obsežno evropsko sodelovanje ter za ta prizadevanja nameniti precejšnja lastna finančna sredstva. Spremljanje porabe sredstev na podlagi zakonitega knjigovodstva in običajnih revizij vsakega akterja se lahko šteje za dovolj ustrezen nadzorni ukrep. To bi precej zmanjšalo število revizij, ki jih izvedejo EU in uradniki držav članic, in sicer na raven, ki bi bila še nižja od načrtovane.

ODBOR REGIJ

26. poziva k poenostavitvi upravljanja in poudarja, da bi morali upravni postopki vedno služiti dejanskim vsebinskim ciljem projektov in jih podpirati. Z uvedbo enotne kontaktne točke („vse na enem mestu“) pri Evropski komisiji bi lahko preprečili razdrobljeno usklajevanje inovativnih projektov. To je zlasti pomembno pri večdisciplinarnih projektih ali projektih, ki se financirajo iz različnih evropskih skladov;

27. meni, da je treba nujno spremeniti člen 24 predloga uredbe o pravilih za sodelovanje (COM(2011) 810 final), ki obravnava posredne stroške. V skladu s predlaganim modelom (ki temelji na „pavšalni stopnji“) se posredni stroški določijo na podlagi pavšalne stopnje 20 % skupnih neposrednih upravičenih stroškov. To pa bi pogosto preveč otežilo kritje dejanskih

⁽²⁾ OR 230/2010 final.

posrednih stroškov. Zato bi bilo treba stopnjo precej zvišati ali pa omogočiti, da se pri posrednih stroških upoštevajo tudi dejanski stroški;

28. pozdravlja uskladitev programa Obzorje 2020 in kohezijske politike ter povezovanje različnih programov in finančnih instrumentov EU. Vendar pa bi bilo treba načrte v programu Obzorje 2020 še podrobneje opredeliti, da se zagotovijo potrebne spremembe. To pomeni, da bi bilo treba v vsakem programu sprejeti merila, ki zagotavljajo doseg ciljev posameznega programa, hkrati pa temeljijo na splošnem načelu, da mora projekt vsebovati učinkovite ukrepe za prenos rezultatov raziskav v uporabo zunaj projekta. Za večji učinek bi bilo treba zagotoviti prožnejšo uporabo finančnih sredstev med izvajanjem projektom. Pomemben je rezultat in ne upravljanje;

29. znova izraža podporo pristopu, ki ga je predlagal Evropski parlament in ki temelji na „znanosti in tehnologiji“ ali „znanosti in inovacijah“ ter se opira na trdna znanstvena/tehnična merila kakovosti in izvedljivo prakso upravljanja, priznava pa tudi skupne točke in razlike med znanostjo, tehnološkim razvojem in distribucijo na trgu; ⁽³⁾

30. poudarja pomen tesne povezanosti dejavnosti, ki se financirajo iz programa Obzorje 2020 in s sredstvi iz strukturnih skladov. Kohezijska sredstva bi se morala v novem programskem obdobju uporabljati v namen, na katerega je OR opozoril v svojem mnenju o *poenostavitvi izvajanja raziskovalnih okvirnih programov*. OR je pozval k uvedbi novih mehanizmov za dodeljevanje sredstev lokalnim in regionalnim oblastem, da bi lahko kupile rezultate uspešnih raziskovalnih projektov in s tem zadostile potrebam po strokovnem znanju za inovativni regionalni razvoj; ⁽⁴⁾

31. predlaga, da se za velik del programov Obzorje 2020 uporabijo naslednji ukrepi (v vsakem programu se poudarijo teme, ki so najpomembnejše za cilje tega programa):

- a) ena glavnih slabosti sedanjega sistema je dejstvo, da znanje, ki je na voljo, ni dovolj izkoriščeno. Na začetku projekta bi bilo treba nameniti dovolj časa in drugih virov zbiranju in analizi že obstoječega znanja, povezanega s posamezno temo. Rezultate projekta bi bilo treba objaviti za širšo javnost, tudi za akterje, ki niso sodelovali v projektu, da se povsod izboljšata razširjanje informacij in uporabnost;
- b) doseganje rezultatov bi morale imeti večjo težo kot doslej. V praksi to pomeni, da bi npr. morali opisi programov in uporaba projekta izpostavljati kratkoročni in dolgoročni družbeni učinek raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih dejavnosti. Več virov bi bilo treba vlagati v povečanje učinka in okrepiti dejavnosti za poskusno izvajanje in seznanjanje z rezultati, ki bi morale potekati med celotnim trajanjem

projekta. Zagotoviti bi bilo treba tudi sredstva za vključevanje novih partnerjev med posameznimi projektnimi fazami, predvsem soustvarjalcev znanja in uporabnikov rezultatov iz različnih regij in z različnih področij;

- c) povečati je treba tudi odprtost, sodelovanje in sposobnost za odzivanje v projektni kulturi, in sicer tako, da se del proračuna za projekt (običajno 10–20 %) rezervira za nepredvidene ukrepe, ki se sprejmejo in načrtujejo med projektom kot odziv na zunanje spremembe in razvoj na zadevnem področju. Ta sredstva se lahko porabijo tudi za vključevanje novih partnerjev v projekt, če se ugotovi, da imajo akterji, ki prvotno niso sodelovali pri projektu, dragoceno strokovno znanje za ta projekt;
- d) v okviru finančnih uredb je treba oblikovati mehanizme, ki bodo omogočili, da se manjši zneski finančnih sredstev namenijo za nadaljnji razvoj izjemnih rezultatov projektov. Takšna pomoč bi bila vezana na merila odličnosti in bi bila zlasti spodbuda, da se izjemni dosežki usmerijo v naslednjo fazo inovacijskega cikla (npr. iz faze raziskav v fazo predstavitve in trženja);
- e) trikotnik znanja (sinergija med raziskavami, izobraževanjem in inovacijami) bi moralo biti eno od glavnih načel, ne le v Evropskem inštitutu za inovacije in tehnologijo, temveč v celotnem programu Obzorje 2020. Pri vsakem projektu bi bilo treba načrtovati dejavnosti za upoštevanje trikotnika znanja.

Peto ključno sporočilo

Potreben je obsežen razvoj inovativnih ekosistemov, ključnih omogočitenih tehnologij, javnega naročanja in raziskovalne infrastrukture.

32. Program Obzorje 2020 mora zagotoviti, da se bodo povsod po Evropi uporabljale napredne metode in postopki za ustanavljanje partnerstev med univerzami in industrijo. Pri tem se je treba osredotočiti zlasti na povečanje možnosti za rezultate, ki bodo omogočili več oblik inovacij na podlagi raziskav, ter na donosnost podjetij, vključno s tistimi v javnem sektorju.

33. Mednarodno uspešni proizvodi – naj bodo to proizvodi v strogem pomenu besede ali sistemi, storitve oziroma širši okviri delovanja – so rezultat strokovnega znanja svetovne kakovosti, ki temelji na vrednostnih verigah in ekosistemih. Program Obzorje 2020 mora biti zmožen ustvariti pogoje za funkcionalne inovacijske verige. Samo tako se bo mogoče odzvati na velike družbene izzive in na potrebo po industrijski prenovi.

ODBOR REGIJ

34. poudarja vlogo ključnih omogočitenih tehnologij v programu Obzorje 2020. Tehnologij ne bi smeli razvijati zgolj v okviru ločenih znanstvenih in tehnoloških programov; namesto tega bi jih bilo treba že v fazi raziskav in razvoja povezati z industrijskimi vrednostnimi verigami in svetovnimi inovacijskimi vrednostnimi omrežji, pa tudi z razvojem regionalnih ekosistemov in inovacijskih grozdov ter poglobitvijo strokovnega znanja. Na regionalni ravni lahko k temu prispeva

⁽³⁾ CdR 67/2011 fin.

⁽⁴⁾ CdR 230/2010 fin.

razvoj, ki izhaja iz univerz. To je pomembno, saj malim in tudi večjim podjetjem omogoča premagovanje težavnih zgodnjih faz pri razvoju proizvodov;

35. poziva k temu, da se v celoti izkoristijo potrebe po novih storitvah, proizvodih in tehnologijah v javnem sektorju in da se uporabijo kot spodbuda za povečanje povpraševanja po inovacijah z javnimi naročili. OR je ugotovil, ⁽⁵⁾ da se v javnih naročilih skriva ogromna kupna moč, ki znaša 17 % BDP v EU 27, in priznal ključno vlogo javnega naročanja kot spodbude za inovacije in očitne gonilne sile za okrepitev (družbenih, okoljskih ...) standardov. Ta potencial bi bilo treba izkoristiti na regionalni, nacionalni in evropski ravni upravljanja ter ga podpreti z ustreznimi ukrepi za krepitev zmogljivosti;

36. znova poudarja svoje prepričanje, da bi Evropski raziskovalni prostor lahko okrepili z vključitvijo raziskovalnih in razvojnih storitev v postopke javnega naročanja ter pri tem opozarja na svoje mnenje o zeleni knjigi o trgu javnih naročil ⁽⁶⁾ in mnenje o predkomercialnih naročilih; ⁽⁷⁾ pogoj za omenjeno vključitev je, da storitve pri tem ne bodo izpostavljene konkurenci;

37. priznava ključno vlogo mest kot okolja za obsežne sistemske inovacije, ki imajo velik potencialni učinek za premaganje težavnih okoljskih, družbenih in gospodarskih izzivov našega časa. Politika in znanstvene ustanove morajo zagotoviti več podpore za procese sprememb, s katerimi se lahko razvijejo, preskušajo in nadgrajujejo sistemske inovacije v mestnem okolju;

38. poudarja, da bo le s polnim vključevanjem lokalnih in regionalnih oblasti mogoče z regionalno prilagojenimi rešitvami uresničiti cilje strategije Evropa 2020 za rast in delovna mesta, zlasti Unijo inovacij; opozarja na pomembno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri povezovanju podjetij, univerz, raziskovalnih središč in javnih ustanov (prek „trojne spirale“ (*Triple Helix*) in podobnih pristopov);

39. poudarja pomen naložb v vseevropske raziskovalne infrastrukture. Za vključitev lokalnih in regionalnih akterjev v doseganje ciljev strategije Evropa 2020 bi bilo treba inovacijsko razsežnost ustrezno upoštevati pri vseh vidikih Evropskega raziskovalnega prostora, kar pomeni, da bi ga bilo treba preoblikovati v evropski prostor za raziskave in inovacije. Raziskovalne infrastrukture so pomembni viri, ki dopolnjujejo univerzitetne in druge raziskovalne zmogljivosti in opremo. Z njimi poleg tega privabljamo odlične raziskovalce z vsega sveta, zato bi jih bilo treba obravnavati kot skupne platforme za raziskovalce iz različnih strok, pa tudi kot izredno pomembne za sodelovanje med akademiki, strokovnjaki iz zasebnih in javnih panog ter drugimi akterji v družbi.

⁽⁵⁾ CdR 373/2010 fin.

⁽⁶⁾ CdR 70/2011 fin.

⁽⁷⁾ CdR 58/2008 fin.

Šesto ključno sporočilo

Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) lahko tudi na regionalni ravni prinese posebno vrednost.

40. Komisija poudarja, ⁽⁸⁾ da imajo kolokacijski centri Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo pomembno vlogo pri krepitvi lokalno-globalne povezanosti skupnosti znanj in inovacij (SZI) kot celote, in sicer s tesnim sodelovanjem z regionalnimi organi, zlasti z organi, ki sodelujejo pri načrtovanju in izvajanju regionalnih inovacijskih strategij za pametno specializacijo. Odličen primer konceptualnega razvoja so regionalne inovacijske in izvedbene skupnosti v okviru SZI za ohranitev podnebja (*Climate KIC Regional Innovation and Implementation Communities, RICs*). So izviren vseevropski regionalni inovacijski model, ki regije uporablja kot preskuševališča, ki povezujejo razvoj vodstvenih zmogljivosti in regionalnih prednosti za soočanje z globalnimi izzivi.

ODBOR REGIJ

41. pozdravlja predloge Komisije za ustanovitev novih skupnosti znanj in inovacij na naslednjih tematskih področjih: v prvi fazi na področjih inovacij za zdravo življenje in aktivno staranje, surovin in hrane prihodnosti, v drugi fazi pa na področjih mobilnosti v mestih, proizvodnje z dodano vrednostjo ter pametnih varnih družb. SZI imajo posebej pomembno vlogo pri spodbujanju in podpori odprtih inovacij z orodji napredne digitalizacije, s čimer pospešujejo inovacije v vsej Evropi;

42. poziva Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo, naj nadaljuje svojo nalogo, ki je odločilnega pomena za aktiven razvoj in spodbujanje širjenja dobrih praks pri vključevanju trikotnika znanja, da bi razvil skupno kulturo izmenjave inovacij in znanja. EIT bi moral v prihodnje spodbujati uporabnost izkušenj SZI v vseh evropskih regijah in razviti kulturo sodelovanja, ki bi bila lahko za vzor v Evropi in drugod;

43. podpira načrte EIT za strateški razvoj upravljanja. V uredbi Komisije je še posebej pomemben predlog, ⁽⁹⁾ da se mora EIT neposredno povezati z nacionalnimi in regionalnimi predstavniki ter drugimi interesnimi skupinami v inovacijski verigi, kar bo ustvarilo koristi na obeh straneh. Da bi bila ta dialog in izmenjava bolj sistematična, je treba organizirati forum zainteresiranih skupin EIT, ki bo združil širšo skupnost teh skupin ob medsektorskih vprašanjih. OR bi moral delovati kot posrednik med forumom in regijami;

44. predlaga, naj SZI Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo prevzamejo nalogo, da organizirajo menedžerska usposabljanja za najvišje regionalne nosilce odločanja, na katerih bi se naučili izkoristiti priložnosti za uporabo raziskav, razvoja in inovacij ter jih obravnavati kot sestavni del postopka odločanja na lokalni ravni in povezanega primerjalnega učenja evropskih regij. To je izredno pomembno, saj je mreža EIT evropsko gonilo inovacij, ki združuje najpomembnejše akterje s področja izobraževanja in raziskav ter iz podjetij.

⁽⁸⁾ COM(2011) 822 final.

⁽⁹⁾ COM(2011) 817 final.

II. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava (19)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<u>Evropske lokalne in regionalne oblasti morajo imeti pomembno vlogo pri uresničevanju Evropskega raziskovalnega prostora in pri zagotavljanju učinkovitega usklajevanja finančnih instrumentov Skupnosti, zlasti pa pri spodbujanju povezav med programom Obzorje 2020 in strukturnimi skladi v okviru regionalnih inovacijskih strategij, ki temeljijo na pametni specializaciji. Regije imajo ključno vlogo tudi pri razširjanju in uporabi rezultatov programa Obzorje 2020 in pri zagotavljanju dopolnilnih instrumentov financiranja, vključno z javnimi naročili. Poleg tega bi bilo treba v programu Obzorje 2020 predvideti tudi sredstva za raziskave in razvoj konceptov in metod, ki so potrebni za sodelovanje med regijami in mesti, univerzami ter podjetji na področju inovacij in vrednotenja znanja.</u>

Obrazložitev

Poročevalec v drugem amandmaju predlaga besedilo, ki je bolj usklajeno s terminologijo v programu Obzorje 2020, ter natančneje opredeljuje namen tega amandmaja v navedenem členu.

Če naj bi Evropa postala vodilna v svetovnem merilu pri soočanju z velikimi družbenimi izzivi, kot je to navedeno v programu Obzorje, morajo imeti dejavnosti na področju raziskav, razvoja in inovacij močno regionalno komponento. Laboratoriji za inovacije niso več tradicionalne univerzitetne ustanove, ampak regionalni inovacijski ekosistemi, ki so preskuševališča za naglo pripravo prototipov različnih vrst inovacij, prilagojenih potrebam uporabnikov: novi produkti, storitve, postopki, strukture in sistemi, ki jih je mogoče spreminjati in prilagajati različnim velikostim.

V ta namen bi bilo treba v proračun za program Obzorje 2020 vključiti posebno regionalno razsežnost za posodobitev dejavnosti na podlagi modela „trojne spirale“. Posebno pozornost bi bilo treba posvetiti raziskavam in inovacijam v zvezi s koncepti in metodami, ki so potrebni za večji socialni učinek pretoka znanja med različnimi akterji, od ustvarjalcev znanja prek njegovih uporabnikov do končnih koristnikov. Za kritje dela tega stroškov bi lahko uporabili strukturne sklade; ti se s programom Obzorje 2020 pokrivajo zgolj deloma, kar zadeva stroške razvoja, in samo pri tistih regijah in mestih, ki so upravičeni do takšnih sredstev. Težave se pojavijo pri tistih regijah ali mestih, ki do teh sredstev niso upravičeni ali so upravičeni zgolj do majhnega dela teh sredstev, zato jih ne morejo uporabiti za razvoj dejavnosti, povezanih z inovacijami in vrednotenjem znanja, ki temeljijo na modelu „trojne spirale“.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava (26)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Da bi se dosegel največji možni učinek, mora Obzorje 2020 razviti tesne sinergije z drugimi programi Unije na področju izobraževanja, veselja, okolja, konkurenčnosti in MSP, notranje varnosti, kulture in medijev ter s skladi kohezijske politike in politiko za razvoj podeželja, ki lahko posebej pomagajo pri krepitvi nacionalnih raziskovalnih in inovacijskih zmogljivosti v okviru strategij pametne specializacije.	Da bi se dosegel največji možni učinek, mora Obzorje 2020 razviti tesne sinergije z drugimi programi Unije na področju izobraževanja, veselja, okolja, konkurenčnosti in MSP, notranje varnosti, kulture in medijev ter s skladi kohezijske politike in politiko za razvoj podeželja, ki lahko posebej pomagajo pri krepitvi nacionalnih raziskovalnih in inovacijskih zmogljivosti v okviru strategij pametne specializacije. <u>Prav tako mora temeljiti na uspehu obstoječih pobud, kot je program Regije znanja.</u>

Predlog spremembe 3

Člen 4

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Obzorje 2020 ima osrednjo vlogo pri izvajanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast z zagotavljanjem skupnega strateškega okvira za financiranje Unije na področju raziskav in razvoja, s čimer deluje kot instrument za spodbujanje zasebnih naložb, ustvarjanje novih zaposlitvenih možnosti in zagotavljanje dolgoročne trajnostne rasti in konkurenčnosti Evrope.</p>	<p>Obzorje 2020 ima osrednjo vlogo pri izvajanju strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast z zagotavljanjem skupnega strateškega okvira za financiranje Unije na področju raziskav in razvoja, s čimer deluje kot instrument za spodbujanje <u>javnih in zasebnih naložb</u>, ustvarjanje novih zaposlitvenih možnosti, <u>spodbujanje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije ter</u> ~~in~~ zagotavljanje dolgoročne trajnostne rasti in konkurenčnosti Evrope. <u>S sredstvi programa Obzorje 2020 bi bilo treba financirati raziskave in razvoj konceptov, metod in drugih oblik intelektualnega kapitala, ki so potrebni za sodelovanje med regijami, mesti, univerzami in podjetji na področju inovacij in vrednotenja znanja.</u></p>

Obrazložitev

Finančna sredstva za razvoj dejavnosti na področju inovacij in vrednotenja znanja, ki temeljijo na modelu „trojne spirale“, bi morali zagotavljati tudi iz programa Obzorje 2020, ne zgolj iz strukturnih skladov. Posodobitev modela je izjemno pomembna kot spodbuda in podpora regijam v zvezi s pametno specializacijo, pa tudi pri omogočanju evropske odličnosti s tesnejšim sodelovanjem in t. i. primerjalnim učenjem (*bench learning*). V program Obzorje 2020 je zato treba vključiti financiranje za pionirske univerze in regije, da se odpravijo razlike, ki v Evropi nastajajo na področju raziskav in inovacij, in sicer s povezovanjem odličnih raziskovalnih ustanov in manj razvitih regij, priznavanjem odličnosti v teh regijah in spodbujanjem seznanjanja s politiko na področju inovativnosti na regionalni ravni.

Predlog spremembe 4

Člen 5(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 5</p> <p>Splošni cilj, prednostne naloge in posebni cilji</p> <p>1. Obzorje 2020 prispeva k vzpostavitvi na znanju in inovacijah temelječega gospodarstva po vsej Uniji z dajanjem na razpolago zadostnih dodatnih sredstev za raziskave, razvoj in inovacije. S tem podpira izvajanje strategije Evropa 2020 in druge politike Unije kot tudi uresničitev in delovanje evropskega raziskovalnega prostora. Zadevni kazalniki uspešnosti so določeni v uvodu Priloge I.</p>	<p>Člen 5</p> <p>Splošni cilj, prednostne naloge in posebni cilji</p> <p>1. Obzorje 2020 prispeva k vzpostavitvi na znanju in inovacijah temelječega gospodarstva po vsej Uniji z dajanjem na razpolago zadostnih dodatnih sredstev za raziskave, razvoj in inovacije. S tem podpira izvajanje strategije Evropa 2020 in druge politike Unije kot tudi uresničitev in delovanje evropskega raziskovalnega <u>in inovacijskega</u> prostora. Zadevni kazalniki uspešnosti so določeni v uvodu Priloge I.</p>

Obrazložitev

Celoten program Obzorje poudarja pomen inovacij. Raziskave same po sebi niso dovolj – omogočiti morajo inovacije, gospodarsko rast in blaginjo. Za evropski raziskovalni prostor (ERP) bi bilo primernejše ime evropski raziskovalni in inovacijski prostor (ERIP), kot je predlagano v točki 39 mnenja. To spremembo bi bilo treba vnesti v vse ustrezne dele predloga uredbe.

Predlog spremembe 5

Člen 5(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 5</p> <p>Splošni cilj, prednostne naloge in posebni cilji</p> <p>3. Skupno raziskovalno središče bo prispevalo k splošnemu cilju in prednostnim nalogam iz odstavkov 1 in 2 z zagotavljanjem znanstvene in tehnične podpore politikam Unije. Splošne smernice za dejavnosti so določene v delu IV Priloge I.</p>	<p>Člen 5</p> <p>Splošni cilj, prednostne naloge in posebni cilji</p> <p>3. Skupno raziskovalno središče bo prispevalo k splošnemu cilju in prednostnim nalogam iz odstavkov 1 in 2 z zagotavljanjem znanstvene in tehnične podpore politikam Unije. <u>Vloga Skupnega raziskovalnega središča vključuje pomoč pri sprejemanju odločitev na regionalni in lokalni ravni na podlagi najnovejših rezultatov raziskav in inovacij.</u> Splošne smernice za dejavnosti so določene v delu IV Priloge I.</p>

Obrazložitev

Kot je navedeno v točki 20 mnenja, bi moralo Skupno raziskovalno središče pomagati pri sprejemanju odločitev na regionalni in lokalni ravni na podlagi najnovejših rezultatov raziskav, razvoja in inovacij. To bi moralo potekati ob tesnem usklajevanju z najnovejšim razvojem glede platforme za pametno specializacijo. Kar zadeva rezultate, bi morali biti – namesto poročil in drugih objav – v središču financiranje preskušanja in hitre izdelave prototipov, uporaba znanja iz raziskav za praktične spremembe v vsej Evropi ter s tem povečanje zmogljivosti za spremembe na regionalni in lokalni ravni.

Predlog spremembe 6

Člen 7(1)(b)(ii)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
b) ii) imajo dobre rezultate udeležbe v programih Unije na področju raziskav in inovacij;	~~b) ii) imajo dobre rezultate udeležbe v programih Unije na področju raziskav in inovacij;~~

Obrazložitev

To avtomatično izključuje novince.

Predlog spremembe 7

Člena 12(1) in 12(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 12</p> <p>Zunanje svetovanje in sodelovanje družbe</p> <p>1. Pri izvajanju Obzorja 2020 se upoštevajo nasveti in vložki: svetovalnih skupin neodvisnih strokovnjakov na visoki ravni, ki jih ustanovi Komisija; strukture dialoga, ustvarjene v skladu z mednarodnimi sporazumi za znanost in tehnologijo; v prihodnost usmerjene dejavnosti; usmerjena javna posvetovanja; ter pregledni in interaktivni postopki, ki zagotavljajo, da so podprte odgovorne raziskave in inovacije.</p> <p>2. V celoti se upoštevajo tudi zadevna stališča programov za raziskave in inovacije evropskih tehnoloških platform, pobud za skupno načrtovanje programov in evropskih partnerstev za inovacije.</p>	<p>Člen 12</p> <p>Zunanje svetovanje in sodelovanje družbe</p> <p>1. Pri izvajanju Obzorja 2020 se upoštevajo nasveti in vložki: svetovalnih skupin neodvisnih strokovnjakov na visoki ravni, ki jih ustanovi Komisija; strukture dialoga, ustvarjene v skladu z mednarodnimi sporazumi za znanost in tehnologijo; v prihodnost usmerjene dejavnosti; usmerjena javna posvetovanja; ter pregledni in interaktivni postopki, ki zagotavljajo, da so podprte odgovorne raziskave in inovacije.</p> <p>2. V celoti se upoštevajo tudi zadevna stališča programov za raziskave in inovacije evropskih tehnoloških platform, pobud za skupno načrtovanje programov in evropskih partnerstev za inovacije.</p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	3. <u>Pri določitvi cilja, da mora Evropa postati vodilna v svetu pri soočanju z velikimi družbenimi izzivi, je treba zagotoviti, da so raziskovalne in inovacijske dejavnosti večdisciplinarne in večkulturne z močno regionalno udeležbo. Za to sta potrebna vseevropsko regionalno sodelovanje in prizadevanje za regionalno odličnost na podlagi programov, kot sta Regije znanja in Živi laboratoriji.</u>

Obrazložitev

Ta amandma temelji na točkah 8–11 mnenja.

Predlog spremembe 8

Člen 13(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 13</p> <p>Medsektorski ukrepi</p> <p>1. Povezave in vmesniki se uvedejo med prednostnimi nalogami Obzorja 2020 in znotraj njih. V zvezi s tem se posebna pozornost nameni razvoju in uporabi ključnih omogočitenih in industrijskih tehnologij, prehodu od odkritja do tržne uporabe, interdisciplinarnim raziskavam in inovacijam, družbeno-ekonomskim in humanističnim znanostim, spodbujanju dosežkov evropskega raziskovalnega prostora, sodelovanju s tretjimi državami, odgovornim raziskavam in inovacijam, vključno s spolom, povečanju privlačnosti raziskovalnega poklica ter spodbujanju čezmejne in medsektorske mobilnosti raziskovalcev.</p>	<p>Člen 13</p> <p>Medsektorski ukrepi</p> <p>1. Povezave in vmesniki se uvedejo med prednostnimi nalogami Obzorja 2020 in znotraj njih. V zvezi s tem se posebna pozornost nameni razvoju in uporabi ključnih omogočitenih <u>kompetenc</u> in industrijskih tehnologij, prehodu od odkritja do tržne uporabe, interdisciplinarnim raziskavam in inovacijam, družbeno-ekonomskim in humanističnim znanostim, spodbujanju dosežkov evropskega raziskovalnega prostora, sodelovanju s tretjimi državami, odgovornim raziskavam in inovacijam, vključno s spolom, povečanju privlačnosti raziskovalnega poklica ter spodbujanju čezmejne in medsektorske mobilnosti raziskovalcev.</p>

Obrazložitev

Kot je navedeno v točki 34 mnenja, je treba vlogo ključnih omogočitenih tehnologij obravnavati širše od tehnološkega razvoja, tj. tehnologije bi bilo treba že v fazi raziskav in razvoja povezati z industrijskimi vrednostnimi verigami in svetovnimi inovacijskimi vrednostnimi omrežji, pa tudi z razvojem regionalnih ekosistemov in inovacijskih grozdov ter poglobitvijo strokovnega znanja. Ta vidik bi lahko bolje opredelili kot „ključne omogočitvene kompetence in industrijske tehnologije“.

Predlog spremembe 9

Člen 20

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 20</p> <p>Javno-zasebna partnerstva</p> <p>1. Program Obzorje 2020 prispeva h krepitevi javno-javnih partnerstev v primerih, ko se ukrepi in programi na regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni izvajajo skupaj znotraj Unije.</p> <p>Posebna pozornost se nameni pobudam za skupno načrtovanje programov med državami članicami.</p>	<p>Člen 20</p> <p>Javno-zasebna partnerstva</p> <p>1. Program Obzorje 2020 prispeva h krepitevi javno-javnih partnerstev v primerih, ko se ukrepi in programi na regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni izvajajo skupaj znotraj Unije.</p> <p>Posebna pozornost se nameni pobudam za skupno načrtovanje programov med državami članicami, <u>te pobude pa lahko po potrebi vključujejo regije in mesta EU.</u></p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. Javno-javno partnerstvo je lahko podprto znotraj prednostnih nalog iz člena 5(2) ali med njimi, zlasti z:	2. Javno-javno partnerstvo je lahko podprto znotraj prednostnih nalog iz člena 5(2) ali med njimi, zlasti z:
(a) instrumentom ERA-NET, ki uporablja nepovratna finančna sredstva za podporo javno-javnega partnerstva pri njegovi pripravi, vzpostavitvi mrežnih struktur, izvajanju in usklajevanju skupnih dejavnosti ter dodatni pomoči za posamezne skupne razpise in nadnacionalne ukrepe;	(a) instrumentom ERA-NET, ki uporablja nepovratna finančna sredstva za podporo javno-javnega partnerstva pri njegovi pripravi, vzpostavitvi mrežnih struktur, izvajanju in usklajevanju skupnih dejavnosti ter dodatni pomoči za posamezne skupne razpise in nadnacionalne ukrepe;
(b) udeležbo Unije v programih, ki jih izvaja več držav članic v skladu s členom 185 PDEU.	(b) udeležbo Unije v programih, ki jih izvaja več držav članic v skladu s členom 185 PDEU, <u>z udeležbo podnacionalnih oblasti, kadar je to potrebno.</u>
Za namene točke (a) je dodatno financiranje odvisno od visoke stopnje predhodnih finančnih zavez subjektov, ki bodo sodelovali pri skupnih razpisih in ukrepih. Instrument ERA-NET lahko vključuje cilj, namenjen usklajevanju pravil in načinov za izvajanje skupnih razpisov in ukrepov. Lahko se uporabi tudi za pripravo pobude v skladu s členom 185 PDEU.	Za namene točke (a) je dodatno financiranje odvisno od visoke stopnje predhodnih finančnih zavez subjektov, ki bodo sodelovali pri skupnih razpisih in ukrepih. Instrument ERA-NET lahko vključuje cilj, namenjen usklajevanju pravil in načinov za izvajanje skupnih razpisov in ukrepov. Lahko se uporabi tudi za pripravo pobude v skladu s členom 185 PDEU.
Za namene točke (b) se lahko takšne pobude predlagajo samo v primerih, ko obstajata potreba po posebni izvedbeni strukturi in visoka stopnja zaveze sodelujočih držav k vključevanju na znanstveni, upravni in finančni ravni. Poleg tega so predlogi za pobude iz točke (b) opredeljeni na podlagi vseh naslednjih meril:	Za namene točke (b) se lahko takšne pobude predlagajo samo v primerih, ko obstajata potreba po posebni izvedbeni strukturi in visoka stopnja zaveze sodelujočih držav k vključevanju na znanstveni, upravni in finančni ravni. Poleg tega so predlogi za pobude iz točke (b) opredeljeni na podlagi vseh naslednjih meril:
(a) jasna opredelitev cilja, za katerega si je treba prizadevati, in njegov pomen za cilje Obzorja 2020 in širše cilje politike Unije;	(a) jasna opredelitev cilja, za katerega si je treba prizadevati, in njegov pomen za cilje Obzorja 2020 in širše cilje politike Unije;
(b) jasna finančna zaveza sodelujočih držav, vključno s predhodnimi zavezami glede združevanja nacionalnih in/ali regionalnih naložb za nadnacionalne raziskave in inovacije;	(b) jasna finančna zaveza sodelujočih držav, vključno s predhodnimi zavezami glede združevanja nacionalnih in/ali regionalnih naložb za nadnacionalne raziskave in inovacije;
(c) dodana vrednost ukrepa na ravni Unije;	(c) dodana vrednost ukrepa na ravni Unije;
(d) kritična masa ob upoštevanju obsega in števila vključenih programov ter podobnost dejavnosti in delež ustreznih raziskav, ki jih zajemajo; ter	(d) kritična masa ob upoštevanju obsega in števila vključenih programov ter podobnost dejavnosti in delež ustreznih raziskav, ki jih zajemajo; ter
(e) učinkovitost člena 185 PDEU kot najprimernejšega sredstva za doseganje ciljev.	(e) učinkovitost člena 185 PDEU kot najprimernejšega sredstva za doseganje ciljev.

Obrazložitev

Dejavna vloga regij je ključna za doseganje ciljev programa Obzorje 2020. Potrebni sta večja prožnost in večja vloga regij pri oblikovanju pobud za skupno načrtovanje programov.

Še en argument za to spremembo je, da mora za sodelovanje EU v programih, ki jih izvajajo regionalne oblasti, veljati enaka logika kot za sodelovanje držav članic. To bi bilo tudi v skladu s členom 185 PDEU.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Ustvarjalna Evropa

(2012/C 277/15)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja program Ustvarjalna Evropa, novi okvirni program za področje kulture in ustvarjalnosti, ki je predviden v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 ⁽¹⁾ in združuje programe Kultura, MEDIA in MEDIA Mundus, hkrati pa uvaja nov instrument, ki izboljšuje dostop do virov;
- močno poudarja, da ima kultura lastno vrednost, ki je ločena od gospodarskih vidikov kulturnih dobrin in kulturnih storitev, in da je treba pri pripravi tega programa upoštevati to dvojno naravo, tako da ne bi bil usmerjen izključno v ekonomsko vrednost kulture;
- pozdravlja predlog Evropske komisije o znatnem povečanju dodeljene pomoči kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju za obdobje, ki ga zajema večletni finančni okvir 2014–2020, tako da bo ta znašala skupaj 1,801 milijarde EUR, kar pomeni znatno (37-odstotno) povečanje finančnih sredstev glede na sedanje odhodke;
- opozarja, da je svobodna in neodvisna kultura temeljnega pomena za razvoj družbe ter jamstvo za svobodo izražanja mnenja in raznolikost. Poleg tega odpira možnosti za sodelovanje ter spodbuja kritične in neodvisne razprave, ki so pogoj za vitalno demokracijo.

⁽¹⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Proračun za strategijo Evropa 2020, COM(2011) 500 final, 29.6.2011.

Poročevalec	Gábor BIHARY (HU/PES), član splošnega sveta Budimpešte
Referenčni dokument	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi programa Ustvarjalna Evropa COM(2011) 785 final

I. ODBOR REGIJ

1. pozdravlja program Ustvarjalna Evropa, novi okvirni program za področje kulture in ustvarjalnosti, ki je predviden v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (?) in združuje programe Kultura, MEDIA in MEDIA Mundus, hkrati pa uvaja nov instrument, ki izboljšuje dostop do virov;

2. močno poudarja, da ima kultura lastno vrednost, ki je ločena od gospodarskih vidikov kulturnih dobrin in kulturnih storitev, in da je treba pri pripravi tega programa upoštevati to dvojno naravo, tako da ne bi bil usmerjen izključno v ekonomsko vrednost kulture;

3. priznava, da z združevanjem kulture in medijev ta program lahko izboljša širjenje kulturnih del, ustvari enotni spletni trg za avdiovizualna dela in pomaga sprostiti potencial za ustvarjanje novih delovnih mest v kulturnem in ustvarjalnem sektorju;

4. odobrava prizadevanja za poenostavitev okvirnega programa, ki želi zagotoviti lahko dostopno platformo za zaposlene v evropskem kulturnem in ustvarjalnem sektorju in jim omogočiti opravljanje dejavnosti v Evropski uniji in zunaj nje;

5. se strinja z izsledki ocen učinka trenutnih programov, ki se odražajo zlasti v obliki štirih skupnih problemov, ki jih je za zagotovitev zelenih rezultatov treba rešiti na evropski ravni s pomočjo združevanja programov in novega finančnega instrumenta, vse v okviru enotnega okvirnega programa:

a. razdrobljenost trga zaradi kulturne in jezikovne raznolikosti v Evropi, ki trenutno omejuje nadnacionalno kroženje del ter mobilnost umetnikov in kulturnih delavcev, hkrati pa povzroča geografsko neuravnoveženost; omejuje tudi izbiro potrošnikov in dostop do evropskih kulturnih del;

b. potreba po prilagoditvi sektorjev na posledice globalizacije in digitalnega prehoda, ki vodita v koncentracijo ponudbe v

rokah omejenega števila pomembnih akterjev, to je grožnja za kulturno in jezikovno raznolikost; sektor bi tako imel koristi s sprejetjem čeznacionalnih in medregionalnih pristopov in rešitev;

c. pomanjkanje primerljivih podatkov o kulturnem sektorju na nacionalni in evropski ravni, ki vpliva na usklajevanje evropske politike, to pa je lahko koristen vir za razvoj nacionalnih politik in sistemskih sprememb z nizkimi stroški za proračun EU in ob celovitem upoštevanju načela subsidiarnosti;

d. težave, s katerimi se spoprijemajo mala in srednja podjetja v kulturnem in ustvarjalnem sektorju pri dostopanju do financiranja;

6. pozdravlja to, da bo z osredotočanjem zlasti na dejavnosti v kulturnem in ustvarjalnem sektorju zunaj nacionalnih meja in tesno navezavo na spodbujanje kulturne in jezikovne raznolikosti program tako dopolnjeval dejavnosti v okviru drugih programov EU, kot so pomoč strukturnih skladov za naložbe v kulturni in ustvarjalni sektor, obnova kulturne dediščine, infrastruktura in storitve na področju kulture, skladi za digitalizacijo kulturne dediščine ter instrumenti za zunanje odnose in širitev;

7. z zadovoljstvom ugotavlja tudi, da se bo program poleg tega opiral na pridobljene izkušnje v okviru uspešnih obstoječih pobud, kot so MEDIA, znak evropske dediščine in evropske prestolnice kulture;

8. pozdravlja predlog Evropske komisije o znatnem povečanju dodeljene pomoči kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju za obdobje, ki ga zajema večletni finančni okvir 2014–2020, tako da bo ta znašala skupaj 1,801 milijarde EUR, kar pomeni znatno (37-odstotno) povečanje finančnih sredstev glede na sedanje odhodke;

9. poudarja, da je to povečanje pomoči v skladu z duhom in prednostnimi nalogami strategije Evropa 2020 ter njenimi vodilnimi pobudami, saj naložbe v kulturni in ustvarjalni sektor neposredno prispevajo k ciljem strategije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter izboljšujejo dostop do virov za mala in srednja podjetja, ki so dejavna v kulturnem in ustvarjalnem sektorju;

10. vendar meni, da bodo potrebne natančnejše opredelitve, zlasti glede pravnega okvira in meril za uporabo finančnega instrumenta;

(²) Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Proračun za strategijo Evropa 2020, COM(2011) 500 final, 29.6.2011.

11. želi ponovno opozoriti, da večino podjetij kulturnega in ustvarjalnega sektorja sestavljajo mikro, mala in srednja podjetja ter podjetja s samozaposlenimi delavci, ki potrebujejo pobude in organizacijo na lokalni ravni. Ta lokalni pristop je s stališča regij pozitiven, saj po eni strani spodbuja lokalno gospodarstvo (ustvarjalnost krepi konkurenčnost gospodarstva), po drugi pa prispeva k zadržanju talentov in ohranjanju ustreznih delovnih mest na kraju samem. Pri tem je treba upoštevati poseben položaj kulturnih delavcev in podjetnikov v kulturnem sektorju;

12. pozdravlja ukrepe za povečanje zmogljivosti kulturnega sektorja ter tudi ukrepe za spodbujanje nadnacionalnega kroženja kulture znotraj ali zunaj evropskih meja, saj meni, da je kulturna raznolikost eden od virov razvoja;

13. se strinja, da lahko kultura v času gospodarske in finančne krize ustvarjalno prispeva k uresničevanju ciljev socialne politike, in sicer s podpiranjem inovacij, ki so eden od nosilcev za doseganje rezultatov na socialnem področju⁽³⁾;

14. meni, da kultura in umetnost ter mediji in avdiovizualni sektor lahko privedejo do sprememb vedenjskih vzorcev z ustvarjanjem novih socialnih povezav in spodbujanjem ustvarjalnosti posameznikov. Hkrati lahko kultura in umetnost tudi zaščitita vrednote demokratične družbe;

15. opozarja, da je svobodna in neodvisna kultura temeljnega pomena za razvoj družbe ter jamstvo za svobodo izražanja mnenja in raznolikost. Poleg tega odpira možnosti za sodelovanje ter spodbuja kritične in neodvisne razprave, ki so pogoj za vitalno demokracijo;

16. poudarja, da imajo v vsej Evropski uniji lokalne in regionalne oblasti veliko odgovornost pri izvajanju kulturnih politik, saj lokalne in regionalne oblasti prevzemajo ključno nalogo za spodbujanje kulture in krepitev njenega vpliva, zlasti ko gre za ohranjanje kulturne dediščine in spodbujanje inovacij na področju umetnosti⁽⁴⁾. Poleg tega so še posebej odgovorne za to, da otrokom in mladim omogočajo dostop do kulturnih dejavnosti in aktivno sodelovanje v kulturnem življenju;

17. spominja, da je že v preteklosti poudaril vlogo, ki jo imajo lokalne in regionalne oblasti zaradi povezanosti z državljani, saj imajo strateško najboljši položaj, da se odzovejo na posebne potrebe in zahteve različnih kulturnih skupin v EU ter učinkovito mobilizirajo lokalne in regionalne skupnosti za spodbujanje boljšega medkulturnega dialoga⁽⁵⁾;

18. ugotavlja, da so bile lokalne in regionalne oblasti uspešne pri vključitvi kulturnega in umetniškega sektorja v svoje razvojne strategije, kar je prispevalo h krepitvi lokalnih gospodarstev; še posebej je na ravni lokalnih in regionalnih oblasti

mogoče oblikovati mreže in podatkovne baze mladih umetnikov, spodbujati usposabljanje mladih na področju umetnosti in kulture, spodbujati profesionalizacijo mladih umetnikov, uvesti multimedijske in večkulturne eksperimente, ponuditi uporabo javnih prostorov za produkcije mladih umetnikov, pospešiti umetniško in kulturno bogatenje mlade publike, podpirati združevanje mladih na umetniškem in kulturnem področju ter spodbujati inovativnost na področju lokalnih tradicij in poklicev⁽⁶⁾;

19. izpostavlja, da avdiovizualni sektor ni izredno pomemben samo za razvoj, konkurenčnost in zaposlovanje, temveč je bistven tudi za ohranjanje in spodbujanje lokalne in regionalne kulturne identitete in raznolikosti. Zaradi te posebnosti je tudi ključni dejavnik pri razvoju evropskih socialnih vrednot in delovanju demokratičnih družb, saj imajo lahko avdiovizualna dela pomembno vlogo pri oblikovanju evropske identitete⁽⁷⁾;

20. poudarja, da prehod na digitalno tehnologijo ponuja nove priložnosti za povezovanje različnih evropskih regij z izmenjavo avdiovizualnih del in raziskovanjem novih možnosti za ustvarjanje povezav in izmenjavo vsebin. Ta prehod utegne ustvariti priložnost za to, da se pritegnejo novi gledalci, izkoristijo alternativne vsebine, zagotovijo nove storitve in bolj izpostavijo vsebine iz različnih regij⁽⁸⁾;

21. ponovno poziva Svet in Evropski parlament, naj močneje poudarita ključno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri spodbujanju in razširjanju kulture v njihovih skupnostih, ter spodbujata večjo udeležbo lokalnih in regionalnih oblasti v programu⁽⁹⁾;

22. v zvezi s tem poudarja, da je treba zagotoviti dobro ravnovesje med namenjanjem sredstev za velike, globalne projekte ter financiranjem ukrepov in dejavnosti na lokalni in regionalni ravni;

23. vztrajno poziva Svet in Evropski parlament, naj se pri izvajanju uredbe izogneta pretiranemu osredotočanju na finančni sektor in naj si raje prizadevata za večjo možnost vpliva kulturnih akterjev v postopku odločanja;

24. priznava, da ukrepi v sedanjem predlogu niso v nasprotju z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti, vendar poudarja, da se je treba sistematično posvetovati z lokalnimi in regionalnimi oblastmi v zvezi z zasnovo, izvajanjem in upravljanjem ukrepov za financiranje kulturnega in ustvarjalnega sektorja v Evropi;

⁽³⁾ CdR 181/2010 fin.

⁽⁴⁾ CdR 172/2007 fin.

⁽⁵⁾ CdR 44/2006 fin.

⁽⁶⁾ CdR 181/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 27/2009 fin.

⁽⁸⁾ CdR 293/2010 fin.

⁽⁹⁾ CdR 259/2004 fin.

25. želi prispevati k temu, da bi imel program Ustvarjalna Evropa čim močnejši vpliv v regijah Unije in v ta namen predlaga svoje sodelovanje; želi sodelovati tudi v postopku spremljanja programa;

26. kot bistvena elementa ocenjuje razdelitev okvira na tri sklope (medsektorski sklop, sklop Kultura in sklop MEDIA) ter razdelitev okvirnega proračuna po posameznih sklopih, vendar opozarja, da je treba pri izvajanju programa nujno zagotoviti prožnost, ki je potrebna za morebitno prerazporeditev med sklopi glede na zahteve in izkušnje;

27. ugotavlja, da si je treba prizadevati za to, da se v tej novi strukturi ne bi v ozadje potiskalo sektorjev umetnosti in kulturne dediščine.

Medsektorski sklop

ODBOR REGIJ

28. pozdravlja strateški in vključujoč pristop, ki ga je predlagala Komisija, da se podpre razvoj kulturnega in ustvarjalnega sektorja;

29. poudarja, da morajo biti integrirane razvojne strategije, če naj bodo uspešne, opredeljene na ustreznih teritorialnih ravneh, in sicer na podlagi partnerstva med organi, pristojnimi za različne javne politike (kot so gospodarski razvoj, zaposlovanje, izobraževanje in kultura), in predstavniki civilne družbe, tj. združenji podjetij, delavcev in državljanov;

30. ugotavlja, da bi bilo treba analizirati področja in teme, ki predstavljajo prednost za regije in lokalne oblasti ter jih je zato treba spodbujati, saj ima vsaka regija možnosti, ki jih je treba preučiti: velika mesta in bogate regije imajo veliko več možnosti in orodij, da se razvijejo v ustvarjalna in privlačna središča na več ravneh, medtem ko morajo biti manjše in slabše razvite regije, zlasti regije na obrobju Unije ali redko poseljene regije, zmožne uveljaviti svoj kulturni pomen v preostalem delu sveta;

31. je v preteklosti že vztrajal, da so o globalnem stanju evropskega sektorja kulture ⁽¹⁰⁾ resnično potrebne bolj zanesljive informacije; zato pozdravlja ukrepe za podporo zbiranja podatkov, študij, strokovnega znanja za predhodne ocene, instrumentov za zaposlovanje, ocen, analiz politik in statističnih raziskav v povezavi z zadevnimi trgi. Vendar pa je treba ohraniti zbiranje in analizo podatkov, ki jih je treba deliti z nacionalnimi in evropskimi statističnimi organi, da se prepreči podvajanje virov, stroškov in obdelave podatkov;

32. poudarja, da interdisciplinarno okolje zagotavlja najboljše pogoje delovanja kulturnega in ustvarjalnega sektorja, ter zato priporoča, da se spodbuja povezovanje umetnosti, filozofije, znanosti, raziskav in inovacij ter podjetništva;

33. meni, da je bistvenega pomena, da se oblikujejo resnična *ustvarjalna partnerstva* med kulturnim in ustvarjalnim sektorjem ter drugimi področji, kot so izobraževanje, industrija, raziskave in javna uprava, ter vztraja pri tem, da se uvedejo učinkoviti mehanizmi, ki bi omogočili prenos ustvarjalnega znanja, npr. oblikovanja, v druge sektorje.

Sklop Kultura

ODBOR REGIJ

34. pozdravlja ukrepe za povečanje zmogljivosti kulturnega sektorja in spodbujanje čezmejnega kroženja kulture znotraj in zunaj Evrope;

35. z zadovoljstvom ugotavlja, da je v sklopu Kultura programa večja pozornost namenjena krepitvi zmogljivosti in nadnacionalnemu kroženju, vključno z mednarodnimi gostovanji, ustvarjanju novih evropskih platform, ki imajo ogromen strukturni vpliv, ter sprejetju podpornih in strateških ukrepov za podporo literarnega prevajanja za založbe ter tudi promocijskih podpornih ukrepov;

36. poudarja, da lahko kultura v gospodarstvu po krizi vlogo ustvarjalno prispeva k uresničevanju ciljev socialne politike, in sicer s podpiranjem inovacij, ki so eden od nosilcev rezultatov na socialnem področju;

37. pozdravlja podporo, ki je predvidena za nadnacionalno kroženje kulture, in poudarja zlasti, kako pomembno je podpreti sorodne sektorje, ki kulturi pomagajo doseči ciljno javnost, ne glede na včasih neugodne geografske razmere posameznih regij in probleme zaradi številnosti jezikov;

38. poudarja, da morajo naložbe v kulturo hkrati spodbujati umetniško produkcijo posameznikov in skupinsko umetniško produkcijo ter ključna področja za kulturni in umetniški sektor, pa tudi nove poslovne modele, ustvarjalnost in inovacije, digitalizacijo, sisteme certificiranja in razvoj človeškega kapitala ter ustvarjalna partnerstva z drugimi sektorji;

39. vztraja, da je pomembno razviti skupne pobude za podporo javnim in zasebnim umetniškim eksperimentom, ki se lahko izkažejo kot vzajemno ugodne za krepitev kulture in dobičkonosnosti podjetij;

40. ugotavlja, da bi si lokalne in regionalne oblasti lahko prizadevale za večjo učinkovitost, ko gre za obveščanje lokalnih podjetij o načinu in sredstvih za spodbujanje lokalnih in regionalnih dejavnosti;

41. ugotavlja, da ima zasebni sektor pogosto pomembno vlogo pri spodbujanju kulture v okviru družbene odgovornosti gospodarskih družb, tj. prek donacij ali drugih oblik podpore, da pa lahko po drugi strani lokalne in regionalne oblasti prispevajo k ustvarjanju okolja, ki je naklonjeno čim boljši uporabi te pomoči;

⁽¹⁰⁾ CdR 259/2004 fin.

42. priznava pomen dolgoročnega ali srednjeročnega usklajenega pristopa pri načrtovanju ukrepov na področju kulture in v zvezi s tem navaja prepričljiv primer evropske prestolnice kulture (EPK), v okviru katere razvojna strategija dolgoročno spodbuja bolj trajnostne pristope kulturnega razvoja, krepi z EPK ⁽¹¹⁾ povezan vpliv in učinke, ter opozarja na bogastvo kultur v Evropi, njihovo raznolikost in njihove skupne točke.

Sklop MEDIA

ODBOR REGIJ

43. ugotavlja, da imajo lahko lokalne in regionalne oblasti osrednjo vlogo pri promociji lokalne in regionalne avdiovizualne produkcije, če znatno podprejo avdiovizualni sektor in aktivno prispevajo k spodbujanju kulturne raznolikosti in medkulturnega dialoga ⁽¹²⁾;

44. meni, da je oblikovanje programa razširjenega mednarodnega sodelovanja pomembno za avdiovizualni sektor, saj je cilj sodelovanja okrepiti tako kulturne kot tudi trgovinske odnose med filmsko industrijo v Evropi in tretjih državah;

45. se strinja, da se bo treba spoprijeti z izzivi v povezavi s spremembami v svetovni avdiovizualni industriji, zlasti zaradi tehnološkega razvoja in strukturnih pomanjkljivosti, ki vplivajo na širjenje evropskih avdiovizualnih del na trge tretjih držav in evropskemu avdiovizualnemu sektorju onemogočajo, da bi izkoristil priložnosti na mednarodnem trgu, ter tako ogrožajo njegovo konkurenčnost;

46. opozarja na to, da je za popolni družbeni izkoristek programa razvijanje medijske pismenosti skupaj s prilagoditvijo metod medijske vzgoje v šolah in preko tega še posebej pomembno; pri tem bo šlo tudi za spodbuditev poučevanja novih komunikacijskih tehnologij, ki so temeljnega pomena za socialno in poklicno vključevanje ⁽¹³⁾;

47. ponovno opozarja na vlogo kinematografije pri izgradnji evropske identitete in vključevanju regij ⁽¹⁴⁾;

48. poudarja, da lahko zahvaljujoč programu zdrava kulturna industrija razvije ustvarjalna partnerstva med kulturnim in drugimi sektorji (IKT, raziskave, turizem, socialni partnerji itd.) za krepitev socialnega in ekonomskega vpliva naložb v kulturo in ustvarjalnost ⁽¹⁵⁾, zlasti glede spodbujanja rasti in ustvarjanja delovnih mest ter razvoja in privlačnosti regij in mest;

49. poudarja, da je potrebnih več ukrepov, s katerimi bo mogoče v celoti izkoristiti potencial evropskih ustvarjalnih vsebin ⁽¹⁶⁾. Namen teh ukrepov je okrepitev oblikovanja, razpoložljivosti in kroženja evropskih inovativnih in kakovostnih del,

spodbujanje evropske kulturne raznolikosti in povečanje evropske konkurenčnosti na področju medijev;

50. ponovno poudarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti odločilno vlogo pri upravljanju svoje kulturne in jezikovne dediščine s spodbujanjem novih podjetniških modelov v lokalnih podjetjih ustvarjalnih vsebin in lokalnih medijih ter s spodbujanjem ustvarjalnih del, ki jih (so)financirajo medijske organizacije ⁽¹⁷⁾;

51. opozarja, da čeprav Ustvarjalna Evropa ni socialni program, politike glede novih storitev in digitalnih medijev ter tudi ustvarjalnih vsebin ne smejo biti oblikovane samo na podlagi gospodarskih meril, temveč morajo upoštevati tudi kulturna in družbena merila ⁽¹⁸⁾. Zato morajo ustvarjalne vsebine podpirati socialno kohezijo in vključevanje, zlasti za nekatere skupine, ki jim grozi izključitev ali so drugače socialno zapostavljene.

Rezultati izvedbe in spremljanje

ODBOR REGIJ

52. izpostavlja, da bo treba zagotoviti zlasti sinergije na ravni izvajanja med programom ter nacionalnimi in regionalnimi strategijami za pametno specializacijo;

53. priznava, da je treba pri oceni rezultatov izvedbe upoštevati, da so rezultati odvisni od dopolnilnega učinka drugih dejavnosti, ki potekajo na evropski in nacionalni ravni ter vplivajo na kulturni in ustvarjalni sektor, ter da posledično vsi različni kazalniki niso nujno povezani z učinkom programa Ustvarjalna Evropa;

54. se strinja z opredelitvijo merljivih kazalnikov v povezavi s splošnimi in posebnimi cilji v zvezi z kulturnimi in ustvarjalnimi deli, tj. zaposlovanje, dostopnost, partnerstva, možnosti za učenje, nadnacionalno kroženje, mobilnost akterjev, gledanost filmov in delež evropskih avdiovizualnih del, hkrati pa se sprašuje o regionalni razsežnosti teh kazalnikov. Vendar pa obžaluje, da se kazalniki programa preveč osredotočajo na gospodarsko rast, dobiček in konkurenčnost, kar res ni ustrezno orodje za oceno ali pa za spremljanje dejavnosti nekomercialnega sektorja kulture;

55. z zadovoljstvom ugotavlja, da je treba glede uresničitve cilja krepitev finančne zmogljivosti evropskega kulturnega in ustvarjalnega sektorja poleg obsega dodeljenih posojil upoštevati tudi število in geografsko porazdelitev finančnih institucij, ki omogočajo dostop do finančnih sredstev;

56. Svet in Evropski parlament poziva, naj zagotovita, da - poleg rednega spremljanja - Komisija Odbor regij zaprosi za mnenje o ocenjevalnem poročilu, ki ga mora Komisija oblikovati najpozneje do konca leta 2017, da se oceni učinkovitost programa z vidika uresničevanja ciljev, njegove uspešnosti in evropske dodane vrednosti.

⁽¹¹⁾ CdR 251/2005 fin.

⁽¹²⁾ CdR 27/2009 fin.

⁽¹³⁾ CdR 133/2009 fin.

⁽¹⁴⁾ CdR 293/2010 fin.

⁽¹⁵⁾ CdR 293/2010 fin.

⁽¹⁶⁾ CdR 94/2008 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 94/2008 fin.

⁽¹⁸⁾ CdR 94/2008 fin.

II. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Člen 3(1)

Evropska dodana vrednost

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
S programom se podpirajo samo ukrepi in dejavnosti, ki pomenijo morebitno evropsko dodano vrednost in prispevajo k doseganju ciljev strategije Evropa 2020 ter njenih vodilnih pobud.	S programom se podpirajo samo ukrepi in dejavnosti, ki pomenijo morebitno evropsko dodano vrednost in prispevajo k doseganju ciljev strategije Evropa 2020 ter njenih vodilnih pobud, <u>uresničevanju programa Obzorje 2020 ter spodbujanju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije.</u>

Obrazložitev

Evropska dodana vrednost ni osredotočena zgolj na strategijo Evropa 2020, ampak med drugim tudi na program Obzorje 2020 in kohezijo.

Predlog spremembe 2

Člen 3(2)(a)

Evropska dodana vrednost

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
nadnacionalno naravo dejavnosti programa in njihovega vpliva, ki bo dopolnila nacionalne in mednarodne programe ter druge programe Unije;	nadnacionalno naravo dejavnosti programa in njihovega vpliva, ki bo dopolnila <u>regionalne</u> , nacionalne in mednarodne programe ter druge programe Unije;

Obrazložitev

Obstajajo transnacionalni projekti in programi, ki se oblikujejo in izvajajo na lokalni in regionalni ravni. Ti bi morali biti upravičeni do evropske pomoči, zahvaljujoč prihodnjemu programu Ustvarjalna Evropa.

Predlog spremembe 3

Člen 5(c)

Posebni cilji programa

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
okrepiti finančno sposobnost kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter zlasti malih in srednjih podjetij in organizacij;	okrepiti finančno sposobnost kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter zlasti <u>mikro</u> , malih in srednjih podjetij <u>ter podjetij in organizacij s samozaposlenimi delavci</u> ;

Obrazložitev

Obseg posebnih ciljev programa bi moral biti širši in bi moral zajeti raven pod MSP, da se točno prikaže realnost tistih, ki delajo v ustvarjalnih in kulturnih sektorjih.

Predlog spremembe 4

Člen 7(1)(a)

Instrument za kulturne in ustvarjalne sektorje

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
olajšati dostop do financ malim in srednjim podjetjem ter organizacijam v evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjih;	olajšati dostop do financ <u>mikro</u> , malim in srednjim podjetjem, <u>podjetjem s samozaposlenimi delavci</u> ter organizacijam ~~evropskega~~ kulturnega in ustvarjalnega sektorja;

Obrazložitev

Področje delovanja instrumenta za kulturne in ustvarjalne sektorje bi moralo biti širše in bi moralo zajeti raven pod MSP, da se točno prikaže realnost tistih, ki delajo v ustvarjalnih in kulturnih sektorjih.

Predlog spremembe 5

Člen 13(1)(a)

Doslednost in dopolnjevanje

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
zadevnimi politikami EU, zlasti tistimi na področju izobraževanja, zaposlovanja, zdravja, raziskav in inovacij, podjetništva, turizma, pravosodja in razvoja;	zadevnimi politikami EU, zlasti tistimi na področju izobraževanja, zaposlovanja, <u>kohezije</u> , zdravja, raziskav in inovacij, podjetništva, turizma, pravosodja in razvoja;

Obrazložitev

Sektor kulture ima zelo dinamično vlogo v gospodarstvu ter na področju ustvarjanja delovnih mest v EU in znatno prispeva k lokalnemu in regionalnemu razvoju. Podpora kulturnemu in umetniškemu sektorju lahko poleg zmanjševanja razvojne vrzeli med regijami privede tudi do krepitve ekonomske, socialne in teritorialne kohezije v Uniji.

Predlog spremembe 6

Člen 14(1)

Spremljanje in ocenjevanje

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija zagotovi redno spremljanje in zunanje ocenjevanje programa Ustvarjalna Evropa na podlagi naslednjih kazalnikov uspešnosti. Treba je upoštevati, da je uresničitev rezultatov izvedbe odvisna od dopolnilnega učinka drugih dejavnosti, ki potekajo na evropski in nacionalni ravni ter vplivajo na kulturne in ustvarjalne sektorje;	Komisija zagotovi redno spremljanje in zunanje ocenjevanje programa Ustvarjalna Evropa na podlagi naslednjih kazalnikov uspešnosti. Treba je upoštevati, da je uresničitev rezultatov izvedbe odvisna od dopolnilnega učinka drugih ~~dejavnosti politik~~ , ki potekajo na evropski in nacionalni in <u>regionalni</u> ravni ter vplivajo na kulturne in ustvarjalne sektorje;

Obrazložitev

Obrazložitev je razvidna iz besedila.

Predlog spremembe 7

Priloga I

Ureditev za izvajanje instrumenta za kulturne in ustvarjalne sektorje

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija uvede instrument za kulturne in ustvarjalne sektorje, ki deluje v okviru dolžniškega instrumenta Unije za mala in srednja podjetja. Tako zagotovljena finančna podpora se nameni malim in srednjim podjetjem in organizacijam, ki delujejo v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih.	Komisija uvede instrument za kulturne in ustvarjalne sektorje, ki deluje v okviru dolžniškega instrumenta Unije za mala in srednja podjetja. Tako zagotovljena finančna podpora se nameni <u>mikro</u> , malim in srednjim podjetjem, <u>podjetjem s samozaposlenimi delavci</u> in organizacijam, ki delujejo v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih.

Obrazložitev

Ureditev za izvajanje instrumenta za kulturne in ustvarjalne sektorje bi morala biti širša in bi morala zajeti raven pod MSP, da se točno prikaže realnost tistih, ki delajo v ustvarjalnih in kulturnih sektorjih.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbor regij – Mehanizem Unije na področju civilne zaščite

(2012/C 277/16)

ODBOR REGIJ

- poudarja pomen preoblikovanja mehanizma od reaktivne in *ad hoc* narave mehanizma k bolj celovitemu, učinkovitemu in izboljššanemu pristopu;
- opozarja, da so lokalne in regionalne oblasti običajno glavni akterji v procesu upravljanja izrednih razmer, zato bi bilo primerno, da bi jih države članice upoštevale pri pripravi načrtov ocen tveganj in v načrtih obvladovanja tveganj;
- meni, da bi EU sporazumno z nacionalnimi oblastmi morala povečati število usposabljanj za zaposlene na lokalni in regionalni ravni, da bi tako zagotovila učinkovito odzivanje v izrednih razmerah;
- izraža trdno prepričanje, da bi EU morala ustanoviti platformo, ki bi jo bilo mogoče uporabljati za izmenjavo informacij in izkušenj med državami članicami ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi na področju obvladovanja nesreč;
- poudarja, da je treba natančneje opredeliti sklepe in prošnje za pomoč v primeru odzivanja na večje nesreče ali njihovega skorajšnjega pojava;
- meni, da je standardni model treba uporabiti kot podlago za načrte obvladovanja tveganj in tako zagotoviti primerljivost njihove vsebine;
- izraža prepričanje, da je treba uvesti časovni načrt, po katerem države članice redno posodablajo in predložijo načrte obvladovanja tveganj.

Poročevalec	Adam BANASZAK (PL/EA), član regionalne skupščine Kujavsko-Pomorjansko
Referenčni dokument	Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite COM(2011) 934 final

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošne ugotovitve

- z zadovoljstvom sprejema dejstvo, da je predlog sad politike Komisije na področju izboljševanja rešitev in večje skladnosti politike odzivanja na nesreče ter da prispeva k uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020 in izboljšanju varnosti državljanov EU v okviru stockholmskega programa in strategije notranje varnosti EU;
- ugotavlja, da so novi predlogi nastali na podlagi pregleda zakonodaje o civilni zaščiti in pridobljenih izkušnjah iz preteklih izrednih razmer;
- z zadovoljstvom ugotavlja, da je ta predlog nov korak Komisije, katerega cilj je poenostavitev predlaganih pravnih predpisov in ki združuje v en sam zakonodajni predlog za leta 2014–2020 dosedanje rešitve na področju sodelovanja v zvezi s civilno zaščito na ravni EU, ki sta jih doslej urejala dva pravna instrumenta: Odločba Sveta 2007/779/ES, Euratom z dne 8. novembra 2007 o vzpostavitvi mehanizma Skupnosti na področju civilne zaščite in Odločba Sveta 2007/162/ES, Euratom z dne 5. marca 2007 o vzpostavitvi finančnega instrumenta za civilno zaščito;
- opozarja, da so lokalne in regionalne oblasti običajno glavni akterji v procesu upravljanja izrednih razmer, zato mora eden izmed ciljev zakonodaje na področju civilne zaščite biti razširjanje informacij tistim, ki so odgovorni za krizno ukrepanje na regionalni in lokalni ravni;
- poudarja, da bo okrepljeni mehanizem civilne zaščite prispeval k izvajanju solidarnostne klavzule; kot pozitivno ocenjuje, da je posebna pozornost namenjena zagotavljanju tesnega usklajevanja med civilno zaščito in humanitarno pomočjo ter skladnosti ukrepov, ki se izvajajo v okviru drugih politik in instrumentov Unije, zlasti na področju pravosodja, svobode in varnosti. Skladnost z drugimi finančnimi instrumenti EU bi morala izključevati dvojno financiranje;
- se istoveti z načeli solidarnosti, sodelovanja, usklajevanja in podpore med državami ter lokalnimi in regionalnimi skupnostmi v EU na področju civilne zaščite in soglaša s stališčem Komisije, da so za doseganje bolj poenotenih zmogljivosti EU za odzivanje v primeru naravnih nesreč potrebni prehod od ukrepov *ad hoc* k vnaprej načrtovanim ukrepom, uvedba celostne politike usposabljanj in vaj, upoštevanje večplastnosti ukrepov za preprečevanje naravnih nesreč (med katerimi so varstvo okolja, boj proti podnebnim spremembam, preprečevanje poplav in nevarnosti požarov, varnost, varovanje zdravja in regionalna politika) in olajšanje nadaljnjega sodelovanja med sodelujočimi državami;
- zatem opozarja, da bi EU sporazumno z nacionalnimi oblastmi morala povečati število usposabljanj za zaposlene na lokalni in regionalni ravni, da bi tako zagotovila zadovoljivo začetno in predvsem učinkovito odzivanje v izrednih razmerah;
- soglaša, da so ukrepi, povezani z izvajanjem civilne zaščite, temeljna naloga posameznih držav članic in da ta mehanizem ne more vplivati na prvenstveno odgovornost držav članic za varstvo ljudi, okolja in premoženja na njihovem ozemlju pred nesrečami. Glavni cilji mehanizma Unije na področju civilne zaščite bi morali biti podpora, koordinacija in dopolnjevanje ukrepov držav članic;
- poudarja pomen krepitev sodelovanja med državami članicami ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi na področju civilne zaščite v primeru hudih kriznih razmer;
- meni, da bi EU morala oprijemljivo opredeliti pomanjkanje sredstev in natančno ugotoviti, na kakšen način bi lahko pomagala državam članicam pri njihovih prizadevanjih za izboljšanje njihove pripravljenosti, zlasti na področju lokalnih in regionalnih oblasti. Države članice in EU bi si morale prizadevati za uporabo obstoječih sredstev, da bi se izognile dodatnim finančnim in upravnim obremenitvam, med drugim za lokalno in regionalno upravo;
- izraža trdno prepričanje, da bi EU morala ustanoviti platformo, ki bi jo bilo mogoče uporabljati za izmenjavo informacij in izkušenj med državami članicami ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi na področju obvladovanja nesreč;
- poudarja, da morajo države članice ob podpori EU pri odzivanju na naravne nesreče vključiti lokalne in regionalne oblasti v zgodnji fazi ter uporabiti sistem upravljanja na več ravneh, ki se uporablja na področju kohezijske politike;

13. podpira predlog združevanja posameznih ciljev na področju preprečevanja, pripravljenosti in odzivanja na nesreče ter olajševanja hitrega in učinkovitega posredovanja v izrednih razmerah v primeru večjih nesreč ali ob njihovem skorajšnjem pojavu.

ODBOR REGIJ

Ocena sedanjih pomanjkljivosti in področij njihovega odpravljanja

14. meni, da mora biti izhodišče prihodnji ukrepov za poenostavitev načina delovanja tega mehanizma nadaljnja poenostavitev pravnih predpisov (predlog je že velik korak v to smer) in veljavnih postopkov, pa tudi njihova transparentnost in jasnost, kar bo prispevalo k zmanjšanju upravnih bremen. Ugotavlja, da bi bil standardni model lahko v pomoč pri oblikovanju posameznih načrtov obvladovanja tveganj. Zaradi odsotnosti tega modela je večja nevarnost, da bi bili načrti med seboj v nasprotju. Ker nista določena področje načrtov in njihova temeljna vsebina, se povečujejo stroški njihove priprave in je primerjava med njimi težavnejša, zlasti pa to postavlja pod vprašaj utemeljitev zahteve po tem, da države članice predložijo načrte;

15. poudarja, da lokalne in regionalne oblasti lahko zagotovijo takojšen odziv na nesreče, saj imajo poglobljeno znanje o lokalnih geografskih in družbenih razmerah. Ocenjuje kot primerno, da bi države članice upoštevale lokalne in regionalne oblasti pri pripravi načrtov ocen tveganj in v načrtih obvladovanja tveganj, saj imajo lokalne in regionalne oblasti pogosto večje pristojnosti in več znanja kot nacionalna raven, na primer na področju ocene tveganj;

16. ugotavlja, da finančni predpisi, ki jih vsebuje predlog o prometu, gredo v pravo smer ter da bi morali omogočiti izvajanje večjega števila ukrepov v krajšem času in povečanje števila držav, ki uporabljajo sredstva, saj je prevoz eden izmed glavnih stroškov v primeru mednarodnih misij;

17. podpira ukrepe Komisije za večjo dostopnost ustreznih prometnih sredstev, s katerimi naj bi podprli proces vzpostavljanja zmogljivosti za hitro ukrepanje na ravni Unije, pod pogojem, da so jasno opredeljeni namen, področje in pogoji morebitnega izvajanja teh ukrepov. Kot pozitivno ocenjuje možnost, da Komisija dopolni prevoz z dodatnimi prometnimi sredstvi, ki so potrebna za hitro odzivanje v večjih nesrečah;

18. poudarja pomen preoblikovanja mehanizma od reaktivne in *ad hoc* narave mehanizma k bolj celovitemu, učinkovitemu in izboljšanemu pristopu. Nujen je resničen prehod od sedanje zasnovane pomoči *ad hoc* na zgodnejše načrtovanje in hitro odzivanje;

19. razume namere Komisije glede širše opredelitve pojmov, ki jih vsebuje instrument in ki naj bi prispevala k večji prožnosti

in boljšemu delovanju mehanizma civilne zaščite. Vendar pa meni, da bi bila koristna natančnejša opredelitev v členu 4 sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite, zlasti pojmov „nesreča“ in „večja nesreča“, saj bi v prihodnosti preprečila morebitne nepravilnosti pri uporabi sredstev podpore v državah članicah v okviru mehanizma;

20. soglaša s Komisijo, da je treba izboljšati dostop do kritičnih zmogljivosti za odzivanje, izboljšati prevozne rešitve in poenostaviti postopke za optimalno odzivanje in bolj vključevati preventivne politike;

21. pozdravlja prizadevanja Komisije za boljše zmogljivosti odzivanja v izrednih razmerah z večjo intenzivnostjo usposabljanj in vaj ter pripravo ustreznih kriznih načrtov.

ODBOR REGIJ

Glavni temelji politike civilne zaščite: preprečevanje, pripravljenost, odzivanje in zunanja razsežnost

22. se zavzema za to, da bi mehanizem temeljil na štirih glavnih delih politike na področju civilne zaščite: preprečevanju, pripravljenosti, odzivanju in zunanji razsežnosti ter njihovi dopolnitvi s finančnimi predpisi;

23. podpira ukrepe za spodbujanje držav članic in tretjih držav, katerih cilj je sprejeti celosten pristop k obvladovanju nesreč;

24. poudarja, da je zaradi preprečevanja škode, ki bi jo ljudem, premoženju in okolju povzročile nesreče, nujno sprejeti ukrepe za pridobitev in izboljšanje temeljnega znanja o tveganjih za nesreče, pa tudi njegovega nenehnega posodabljanja ter izmenjavo znanj, praks in informacij. Nujno je tudi ozaveščanje na področju preprečevanja tveganj in podpora državam članicam in tretjim državam pri sprejetih ukrepih, pri tem pa je treba posebno pozornost nameniti pripravi načrtov obvladovanja tveganj;

25. priznava, da so smiselni ukrepi, ki jih za zagotavljanje pripravljenosti načrtuje Komisija, med drugim ustanovitev središča za odzivanje v izrednih razmerah (središča ERC), upravljanje skupnega komunikacijskega in informacijskega sistema za primer nesreč (sistema CECIS), sodelovanje pri pripravi sistemov za odkrivanje nesreč ter zgodnje opozarjanje nanje in obveščanje o njih, pa tudi vzpostavljanje in vzdrževanje ekip strokovnjakov, modulov in drugih zmogljivosti ter sprejetje podpornih in dopolnilnih ukrepov (usposabljanj, razširjanja izkušenj in znanja). Hkrati Odbor meni, da je treba podrobneje opredeliti prispevek držav članic k ERC. Uporabljeni pojem „konkretni predlog“ je izjemno ohlapen. Središče za odzivanje v izrednih razmerah je treba tudi uskladiti z obstoječimi nacionalnimi in regionalnimi strukturami;

26. priznava smiselnost načrtovanih ukrepov Komisije v primeru prejema prošnje za dodelitev pomoči, ki jo država članica vložiti v primeru večjih nesreč ali ob njihovem skorajšnjem pojavu, zlasti glede ukrepov za lažjo mobilizacijo ekip, strokovnjakov, modulov in druge intervencijske podpore, ki niso del evropske zmogljivosti za odzivanje v izrednih razmerah;

27. podpira pobudo Komisije o vzpostavitvi evropske zmogljivosti za odzivanje v izrednih razmerah v obliki združevanja predhodno prostovoljno odrejenih odzivnih zmogljivosti držav članic. V sodelovanju z državami članicami je treba opredeliti zahteve po kakovosti zmogljivosti za odzivanje v izrednih razmerah. Hkrati opozarja, da je treba natančneje opredeliti način posredovanja informacij Komisiji o vzrokih, ki državam članicam onemogočajo, da bi bile te zmogljivosti na voljo v posameznih izrednih razmerah. Poleg tega je treba pojasniti, da teh zmogljivosti v posameznih izrednih razmerah ni več treba dajati na voljo, če se potrebujejo za lastne potrebe;

28. meni, da je bistvenega pomena, da se med informacije, ki se v okviru posodabljanja načrtov za obvladovanje tveganj posredujejo Komisiji, vključijo razlogi onemogočanja dostopa do zmogljivosti za odzivanje;

29. podpira ukrepe Komisije na področju vmesnih ocen evropske zmogljivosti za odzivanje v kriznih razmerah, ki bodo, če bodo učinkovito delovale, prispevale k doseganju zastavljenih posebnih ciljev.

ODBOR REGIJ

Sklepne ugotovitve

30. podpira pobudo Komisije za razširitev dodeljevanja finančne pomoči na podlagi tega sklepa, in sicer v kateri koli obliki, določeni v finančni uredbi, zlasti v obliki donacij, povračil stroškov, javnih naročil ali prispevkov v skrbniške sklade;

31. podpira prizadevanja Komisije za sprejetje ukrepov, katerih cilj je doseganje sinergije in dopolnjevanja z drugimi instrumenti Unije, ter ukrepov, ki izključujejo hkratno financiranje v okviru drugih finančnih instrumentov;

32. meni, da je smotrno, da Komisija sprejema ustrezne ukrepe, ki ob izvajanju finančnih ukrepov zagotavljajo ustrezno zaščito finančnih interesov Unije z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugemu protipravnemu ravnanju;

33. obenem poudarja, da je treba natančneje opredeliti sklepe in prošnje za pomoč v primeru odzivanja na večje nesreče ali njihovega skorajšnjega pojava, da se tako izključijo morebitne nepravilnosti, ki bi bile posledica neustrezno opredeljenih pojmov.

II. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Člen 4(2) – Opredelitve

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve:	V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve:
2. „večja nesreča“ pomeni vsako situacijo, ki negativno vpliva ali bi lahko negativno vplivala na ljudi, okolje ali premoženje in zaradi katere se lahko v okviru mehanizma zaprosi za pomoč;	2. „večja nesreča“ pomeni vsako situacijo, ki pokriva veliko območje in negativno vpliva ali bi lahko negativno vplivala na ljudi, okolje ali premoženje, <u>ki jo država članica EU z običajnimi razpoložljivimi varnostnimi sredstvi težko ustrezno obravnava in zaradi katere se lahko v okviru mehanizma zaprosi za pomoč</u> ;

Predlog spremembe 2

Člen 6 – Načrti za obvladovanje tveganj

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
1. Države članice za zagotavljanje učinkovitega sodelovanja v okviru mehanizma Komisiji sporočijo svoje načrte za obvladovanje tveganj.	1. Države članice za zagotavljanje učinkovitega sodelovanja v okviru mehanizma Komisiji sporočijo svoje načrte za obvladovanje tveganj <u>takoj, ko so pripravljeni</u> .

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>2. V načrtih za obvladovanje tveganj se upoštevajo nacionalne ocene tveganj in druge relevantne ocene tveganj, uskladijo pa se z drugimi relevantnimi veljavnimi načrti v zadevni državi članici.</p> <p>3. Države članice najpozneje do konca leta 2016 zagotovijo, da so njihovi načrti za obvladovanje tveganj pripravljene in da Komisija prejeme njihovo najbolj posodobljeno različico.</p>	<p>2. V načrtih za obvladovanje tveganj se upoštevajo nacionalne, <u>regionalne in lokalne</u> ocene tveganj in druge relevantne ocene tveganj, uskladijo pa se z drugimi relevantnimi veljavnimi načrti v zadevni državi članici.</p> <p><u>3. Ne glede na prakse in postopke, ki veljajo v posamezni državi članici, naj načrti obvladovanja tveganj vsebujejo naslednje elemente:</u></p> <p><u>a. značilnosti tveganj in oceno možnosti, da bi nastopila, vključno z učinkom na kritično infrastrukturo ter načrt tveganj in nevarnosti,</u></p> <p><u>b. naloge in obveznosti udeležencev v kriznem upravljanju v mrežah za varnost, vključno z vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri obvladovanju tveganj,</u></p> <p><u>c. pregled virov in sredstev, načrtovanih za uporabo v izrednih razmerah.</u></p> <p><u>~~3~~ 4. Države članice najpozneje do konca leta ~~2016~~ 2014 zagotovijo, da so njihovi načrti za obvladovanje tveganj pripravljene in ~~da~~ predloženi Komisiji. Države članice sproti posodabljujejo načrte obvladovanja tveganj in jih vsaj enkrat letno ob koncu leta, od leta 2015 naprej, pošiljajo Komisiji prejeme njihovo najbolj posodobljeno različico.</u></p>

Obrazložitev

Odsotnost standardnega modela, v skladu s katerim naj bi oblikovali načrte obvladovanja tveganj, lahko povzroči pomembne razlike v vsebini posameznih načrtov. Poleg tega je nujno opredeliti in poudariti vlogo lokalnih in regionalnih oblasti, saj se te glede na podrobno poznavanje lokalnih geografskih in družbenih razmer lahko nemudoma odzovejo na nesrečo. Treba je predvideti časovni načrt za predložitev in redno posodabljanje načrtov obvladovanja tveganja, hkrati pa zahtevati takojšnjo posodobitev v primeru nenadnih in nepredvidenih sprememb v trenutnem načrtu.

Predlog spremembe 3

Člen 7(a) – Ukrepi Komisije na področju splošne pripravljenosti

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Komisija v zvezi s splošno pripravljenostjo izvede naslednje ukrepe:</p> <p>(a) vzpostavi in vodi središče za odzivanje v izrednih razmerah (v nadaljnjem besedilu: središče ERC), ki zagotavlja operativne zmogljivosti neprekinjeno 24 ur na dan, sedem dni na teden, ter služi državam članicam in Komisiji za namene mehanizma;</p>	<p>Komisija v zvezi s splošno pripravljenostjo izvede naslednje ukrepe:</p> <p>(a) vzpostavi in vodi središče za odzivanje v izrednih razmerah (v nadaljnjem besedilu: središče ERC), <u>ki je usklajeno z obstoječimi nacionalnimi in regionalnimi strukturami in</u> ki zagotavlja operativne zmogljivosti neprekinjeno 24 ur na dan, sedem dni na teden, ter služi državam članicam in Komisiji za namene mehanizma;</p>

Obrazložitev

V zvezi z ustanovitvijo in upravljanjem središča za odzivanje v izrednih razmerah bi bilo treba v vsakem primeru zagotoviti, da na evropski ravni ne nastanejo vzporedne strukture in nejasni operativni procesi. Zato je treba v členu 7 predloga sklepa, ki ureja ERC, določiti, da je treba upoštevati nacionalne in regionalne strukture ter središče ERC z njimi uskladiti.

Predlog spremembe 4

Člen 11(3) in člen 11(7) – Evropske zmogljivosti za odzivanje v izrednih razmerah

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>1. Vzpostavi se evropska zmogljivost za odzivanje v izrednih razmerah v obliki združevanja predhodno prostovoljno odrejenih odzivnih zmogljivosti držav članic.</p> <p>2. Komisija v sodelovanju z državami članicami na podlagi referenčnih scenarijev vrstno in številčno opredeli zmogljivosti, ki so potrebne za evropsko zmogljivost za odzivanje v izrednih razmerah (v nadaljnjem besedilu: ciljna zmogljivost).</p> <p>3. Komisija opredeli kakovostne zahteve za zmogljivosti, ki se odredijo za evropsko zmogljivost za odzivanje v izrednih razmerah. Države članice so odgovorne za zagotavljanje njihove kakovosti.</p> <p>4. Komisija uveljavi in vodi postopek za certificiranje in registracijo zmogljivosti, ki jih dajo države članice na voljo za evropsko zmogljivost za odzivanje v izrednih razmerah.</p> <p>5. Države članice prostovoljno opredelijo in registrirajo zmogljivosti, ki jih odredijo za evropsko zmogljivost za odzivanje v izrednih razmerah. Večnacionalne module, ki jih zagotovita dve ali več držav članic, skupaj registrirajo vse zadevne države članice.</p> <p>6. Registrirane zmogljivosti v okviru evropske zmogljivosti za odzivanje v izrednih razmerah so na voljo za operacije odzivanja v izrednih razmerah v okviru mehanizma, in sicer na zahtevo Komisije prek središča ERC. Države članice čim je mogoče obvestijo Komisijo o vsakem neovrgljivem razlogu, ki jim preprečuje, da bi dale te zmogljivosti na voljo v posameznih izrednih razmerah.</p> <p>7. Zmogljivosti bodo v primeru uporabe ostale pod nadzorom in vodstvom držav članic. Komisija prek središča ERC zagotavlja koordinacijo različnih zmogljivosti. V času, ko se zmogljivosti ne uporabljajo v operacijah v okviru mehanizma, so na voljo za nacionalne namene držav članic.</p> <p>8. Države članice in Komisija zagotovijo ustrezno prepoznavnost intervencij evropske zmogljivosti za odzivanje v izrednih razmerah.</p>	<p>1. Vzpostavi se evropska zmogljivost za odzivanje v izrednih razmerah v obliki združevanja predhodno prostovoljno odrejenih odzivnih zmogljivosti držav članic.</p> <p>2. Komisija v sodelovanju z državami članicami na podlagi referenčnih scenarijev vrstno in številčno opredeli zmogljivosti, ki so potrebne za evropsko zmogljivost za odzivanje v izrednih razmerah (v nadaljnjem besedilu: ciljna zmogljivost).</p> <p>3. Komisija v sodelovanju z državami članicami opredeli kakovostne zahteve za zmogljivosti, ki se odredijo za evropsko zmogljivost za odzivanje v izrednih razmerah. Države članice so odgovorne za zagotavljanje njihove kakovosti.</p> <p>4. Komisija uveljavi in vodi postopek za certificiranje in registracijo zmogljivosti, ki jih dajo države članice na voljo za evropsko zmogljivost za odzivanje v izrednih razmerah.</p> <p>5. Države članice prostovoljno opredelijo in registrirajo zmogljivosti, ki jih odredijo za evropsko zmogljivost za odzivanje v izrednih razmerah. Večnacionalne module, ki jih zagotovita dve ali več držav članic, skupaj registrirajo vse zadevne države članice.</p> <p>6. Registrirane zmogljivosti v okviru evropske zmogljivosti za odzivanje v izrednih razmerah so na voljo za operacije odzivanja v izrednih razmerah v okviru mehanizma, in sicer na zahtevo Komisije prek središča ERC. Države članice čim je mogoče obvestijo Komisijo o vsakem neovrgljivem razlogu, ki jim preprečuje, da bi dale te zmogljivosti na voljo v posameznih izrednih razmerah.</p> <p>7. Zmogljivosti bodo v primeru uporabe ostale pod nadzorom in vodstvom držav članic. Komisija prek središča ERC zagotavlja koordinacijo različnih zmogljivosti. ~~V času, ko se zmogljivosti ne uporabljajo v operacijah v okviru mehanizma, so na voljo za nacionalne namene držav članic.~~</p> <p>8. Države članice in Komisija zagotovijo ustrezno prepoznavnost intervencij evropske zmogljivosti za odzivanje v izrednih razmerah.</p>

Predlog spremembe 5

Člen 15 – Odzivanje na večje nesreče v Uniji

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>1. Če se v Uniji zgodi večja nesreča ali ji takšna nesreča preti, lahko država članica zaprosi za pomoč prek središča ERC. Prošnja mora vsebovati kar najbolj natančne podatke.</p>	<p>1. Če se v Uniji zgodi večja nesreča ali ji takšna nesreča preti, lahko država članica zaprosi za pomoč prek središča ERC. Prošnja mora vsebovati ~~kar najbolj natančne vsaj naslednje~~ podatke:</p>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p>a. <u>vrsto večje nesreče.</u></p> <p>b. <u>obseg območja, ki je prizadeto zaradi nesreče, in območje, kamor se utegne razširiti.</u></p> <p>c. <u>čas, finančna sredstva in materialne vire, ki so potrebni za odpravo posledic grozeče ali že nastale nesreče.</u></p>

Obrazložitev

Natančnejše informacije, ki jih v primeru večje nesreče v prošnji za pomoč predloži država članica, omogočajo učinkovitejšo, natančnejšo in cenejšo pomoč v okviru mehanizma, omogočijo pa tudi doseganje zastavljenega cilja v krajšem časovnem obdobju, kar je v primeru nesreč izjemno pomembno.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Sveženj „Odgovorna podjetja“

(2012/C 277/17)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja dejstvo, da je Komisija postavila socialno ekonomijo in socialne inovacije v središče vodilne pobude strategije Evropa 2020 Unija inovacij, Evropske platforme proti revščini in socialni izključnosti in Akta za enotni trg;
- se strinja, da strateška analiza družbene odgovornosti podjetij postaja vse pomembnejša z vidika konkurenčnosti podjetij. Družbena odgovornost podjetij lahko pomaga pri upravljanju tveganj, obvladovanju stroškov, dostopu do kapitala, odnosih s strankami, upravljanju človeških virov in inovacijski zmogljivosti. Podjetja, ki ravnavo družbeno odgovorno, lahko utrdijo zaupanje, ki ga uživajo pri delavcih, potrošnikih in državljanih;
- odobrava poziv, ki ga je Komisija naslovila na vodje evropskih podjetij, naj tesno sodelujejo z javnimi oblastmi in drugimi zainteresiranimi stranmi pri spodbujanju odgovornega podjetništva v vse več podjetjih EU v skladu z jasnimi cilji za leti 2015 in 2020;
- spodbuja Komisijo, naj nameni večjo pozornost različnim stopnjam razvoja in regionalnim razlikam, ki še vedno obstajajo v EU. Razmere v državah članicah, regijah in mestih na področjih petih glavnih ciljev strategije Evropa 2020 – zaposlovanje, raziskave in inovacije, podnebne spremembe in energija, izobraževanje ter preprečevanje revščine – se zelo razlikujejo in kriza jih je prizadela v različni meri.

Poročevalka	Satu TIETARI (FI/ALDE), članica občinskega sveta občine Säkylä
Referenčni dokumenti	<p>Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov: Sveženj "Odgovorna podjetja", ki vsebuje naslednje dokumente:</p> <ul style="list-style-type: none"> — uvodno sporočilo, COM(2011) 685 final — predlog za pregled direktiv o računovodstvu, COM(2011) 684 final — predlog za pregled Direktive o preglednosti, COM(2011) 683 final — sporočilo o družbeni odgovornosti podjetij, COM(2011) 681 final — sporočilo "Pobuda za socialno podjetništvo", COM(2011) 682 final.

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. pozdravlja dejstvo, da je Komisija postavila socialno ekonomijo in socialne inovacije v središče vodilne pobude strategije Evropa 2020 *Unija inovacij*, Evropske platforme proti revščini in socialni izključenosti ter Akta za enotni trg;

2. se strinja, da strateška analiza družbene odgovornosti podjetij postaja vse pomembnejša z vidika konkurenčnosti podjetij. Družbena odgovornost podjetij lahko pomaga pri upravljanju tveganj, obvladovanju stroškov, dostopu do kapitala, odnosih s strankami, upravljanju človeških virov in inovacijski zmogljivosti. Podjetja, ki ravnajo družbeno odgovorno, lahko utrdijo zaupanje, ki ga uživajo pri delavcih, potrošnikih in državljanih;

3. odobrava poziv, ki ga je Komisija naslovila na vodje evropskih podjetij, naj tesno sodelujejo z javnimi oblastmi in drugimi zainteresiranimi stranmi pri spodbujanju odgovornega podjetništva v vse več podjetjih EU v skladu z jasnimi cilji za leto 2015 in 2020;

4. podpira namen Komisije, da ne poda standardne opredelitve socialnega podjetništva za vso EU, ki bi zavezovala vse strani in povzročila prekomerno toge predpise, in odobrava predlog za skupna načela, ki omogočajo upoštevanje političnih, gospodarskih in socialnih strategij ter zmogljivosti različnih držav članic. Vendar pa bi morala biti v vsej EU usklajena jezik in terminologija;

5. odobrava zavezo Komisije za razvoj močne in konkurenčne Evrope, usmerjene v trajnostno rast, ki bi okrepila gospodarsko oživitvev. Strategija Evropa 2020 postavlja podporo konkurenčnim in trajnostnim podjetjem "v središče pozornosti" ⁽¹⁾;

6. opozarja, da so novi parametri, ki vplivajo na konkurenčnost, postavili pod vprašaj vlogo evropskega gospodarstva v svetu in da bi morali močno podpreti strategijo Evropa 2020, če želimo, da evropsko gospodarstvo znova zavzame svoj položaj. Socialna perspektiva bi morala biti kot gonilo rasti v središču tega procesa;

7. poudarja, da je pri odzivanju na svetovne izzive treba izkoristiti dodano vrednost ukrepov na ravni EU. Cilje strategije Evropa 2020 je mogoče uresničiti le z združevanjem virov držav članic in ustvarjanjem sinergij;

8. podpira povečanje obsežnega sodelovanja in števila sporazumov med regijami in državami članicami, s katerimi se zavezujejo k uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020;

9. spodbuja Komisijo, naj nameni večjo pozornost različnim stopnjam razvoja in regionalnim razlikam, ki še vedno obstajajo v EU. Razmere v državah članicah, regijah in mestih na področjih petih glavnih ciljev strategije Evropa 2020 – zaposlovanje, raziskave in inovacije, podnebne spremembe in energija, izobraževanje ter preprečevanje revščine – se zelo razlikujejo in kriza jih je prizadela v različni meri;

⁽¹⁾ COM(2010) 614 final.

10. meni, da je treba odgovorno delovanje podjetij podpirati in nagraditi na trgu, na primer z investicijsko podporo in javnimi naročili. Podporo je treba usmeriti na zainteresirane strani, ki priznavajo ključni pomen zaposlenih pri razvoju podjetij. Nagraditi je treba večje zaposlovanje oseb iz tistih skupin, ki naj bi jim grozila brezposelnost, da se doseže učinek posnemanja;
11. izraža zadovoljstvo s predlogom Komisije, da se izreče javno priznanje podjetjem, ki si prizadevajo za družbeno odgovorno delovanje. EU lahko pomaga razširjati najboljšo prakso, okrepiti vzajemno učenje in spodbujati vse večje število podjetij k razvoju lastnega strateškega pristopa k vprašanjem družbene odgovornosti podjetij;
12. poziva Komisijo, naj pripravi zakonodajo, ki bo investicijske sklade in finančne institucije obvezovala k obveščanju svojih strank (državljanov, podjetij, javnih organov itd.) o etičnih načelih ali načelih odgovornih naložb, ki jih uporabljajo, ali standardih in pravilih, ki jih upoštevajo, da se spodbudi uveljavljanje novega etičnega sistema;
13. podpira oblikovanje evropskega instrumenta, ki bo pomagal zagotoviti financiranje za socialna podjetja;
14. predlaga, da Komisija in OR spremljata in redno ocenjujeta izvajanje ukrepov na tem področju in obveščanje o njih. Z zagotavljanjem informacij o socialnih, okoljskih in podnebnih vprašanjih se lahko okrepi zavezanost k različnim ukrepom, tako pa bo lažje ugotoviti največja tveganja za trajnostni razvoj;
15. se zaveda, da bo razvoj družbene odgovornosti podjetij zahteval nova znanja in spretnosti od podjetij ter spremembo vrednot in vedenja. Države članice imajo lahko ključno vlogo pri zagotavljanju spodbud izobraževalnim ustanovam za vključevanje družbene odgovornosti podjetij, trajnostnega razvoja in odgovornega državljanstva v ustrezne učne programe tako v srednješolskem kot tudi visokošolskem izobraževanju;
16. izraža zadovoljstvo, da pobuda v novem modelu EU za rast pripisuje ključno vlogo učenju, družbeni ozaveščenosti in priznavanju razvojnih dejavnosti, ter podpira namero Komisije, da usmerja in financira izobraževalne projekte, ki krepijo družbeno odgovornost. Meni, da je treba duh socialnega podjetništva začeti razvijati že na najzgodnejši stopnji izobraževanja. Tako se bo oblikovala ustrezna zavest o vlogi človeškega kapitala v gospodarstvu;
17. priznava, da se je pojem industrije razširil in da postajajo vse pomembnejše nove vrste industrije, ki temeljijo na povezovanju v mreže. Razširitev družbene odgovornosti v vse dejavnosti bo pripomogla k razvoju teh podjetij;
18. priznava, da je razširjanje družbene odgovornosti na podjetja eden od glavnih izzivov v prizadevanjih za bolj dosledno politiko človekovih pravic EU;
19. poudarja, da bo učinkovitejše izvajanje vodilnih načel ZN prispevalo k uresničevanju ciljev EU v zvezi s specifičnimi vprašanji človekovih pravic in spodbujanjem temeljnih delovnih standardov na področjih, kot so delo otrok, prisilno zaporniško delo, trgovina z ljudmi, enakost spolov, diskriminacija, svoboda združevanja in pravica do kolektivnih pogajanj;
20. meni, da bi morala EU vlagati v ukrepe z največjim socialno-ekonomskim potencialom, in podpira namero Komisije, da bo v letu 2012 sodelovala s podjetji in zainteresiranimi stranmi pri pripravi smernic v zvezi s človekovimi pravicami za določene sektorje ter mala in srednje velika podjetja (MSP) na podlagi vodilnih načel ZN;
21. poudarja, da bi moral biti eden od najpomembnejših ciljev oblikovanje bolj odgovornega in bolj preglednega sistema financiranja. Vlagatelji pri odločanju o naložbah ne bi smeli upoštevati le trenutnih finančnih koristi. Odgovorna politika na področju človeškega kapitala ustvarja dolgoročne konkurenčne prednosti. Te se odražajo v znatnih finančnih koristih;
22. meni, da bi moral biti cilj družbene odgovornosti razvoj procesov, ki omogočajo bolj učinkovito, odgovorno in pregledno upravljanje vse bolj skupih sredstev, in večje izvajanje družbeno odgovornih ukrepov;
23. poudarja, da so demografski trendi povezani z novimi modeli potrošnje. Staranje prebivalstva v razvitih državah ustvarja nove zahteve na področju socialnih storitev, vendar bo nudilo tudi priložnosti za nastanek družbeno odgovornih podjetij;
24. predlaga, da Komisija in OR opredelita etične in na vrednotah temelječe ukrepe, ki bodo podjetja bolj spodbudili k razvoju družbene odgovornosti. To bo zahtevalo nova znanja in spretnosti ter spremembo vrednot in vedenja;
25. predlaga, da se poiščejo spodbude za podjetja, da se prostovoljno in na lastno pobudo odločijo za družbeno odgovorno ravnanje. Podjetjem bi bilo treba zagotoviti prožnost za inovacije in razvoj pristopa k družbeni odgovornosti, ki je prilagojen njihovim razmeram, pri čemer jih ne bi smeli preobremeniti glede na njihovo velikost in sektor. Treba je opozoriti, da družbeno odgovornost podjetij spodbuja in podpira socialni dialog;
26. meni, da je treba na lokalni ravni v različnih delih Evrope razviti oprijemljive in merljive ukrepe, tako da bodo vidni tako neposredni kot posredni učinki dejavnosti in da bo mogoče o njih izmenjati lastne izkušnje;

27. podpira koncept vseobsegajoče trajnosti z uravnoteženimi ekonomskimi, socialnimi in okoljskimi dejavniki. Treba je spodbujati upoštevanje socialnih vidikov v javnih naročilih, pri čemer je treba uporabiti veljavni pravni okvir EU ⁽²⁾;

28. poudarja, da je treba zagotoviti, da države članice in javni organi na vseh ravneh upravljanja v celoti izkoristijo priložnosti, ki jih ponuja sedanja zakonodaja o javnem naročanju, da v javna naročila vključijo merila družbene odgovornosti. Treba je zagotoviti enake možnosti in trajnost sodelovanja malih in mikro podjetij na razpisih;

29. pozdravlja prizadevanja Komisije, da se v zakonodaji o javnih naročilih bolje upoštevajo lokalne potrebe, ter Evropski parlament in Svet poziva, da te potrebe in potrebe MSP še naprej upoštevata;

30. priporoča, da se predlagajo ukrepi za spremembe zakonodaje o javnih naročilih, da bo vsebovala več možnosti za manjše, bolj prilagodljive in družbeno odgovorne akterje. Treba bi bilo omogočiti, da se v razpisih za javna naročila, zlasti v socialnem in zdravstvenem sektorju, poudarijo kakovost in delovni pogoji;

31. poudarja, da je treba v razpisih podpreti oblikovanje partnerstev in mrež. Zbiranje ponudb ne sme biti preveč zahtevno in zapleteno ter ne bi smelo biti povezano z neobvladljivo količino birokracije. Treba se je tudi izogibati prekomernemu poudarku na čim cenejšem in čim hitrejšem doseganju rezultatov. Najpomembnejše je doseči kakovostne rezultate, ki jih pričakuje javnost.

ODBOR REGIJ

Potrebni novi modeli in predlagani ukrepi za povečanje družbene odgovornosti podjetij

Družbena odgovornost kot dejavnik konkurenčnosti

32. se zavzema za ukrepe, ki bodo podjetjem pomagali razviti bolj družbeno odgovorne in konkurenčne dejavnosti, izdelke in svežnje storitev. Treba bi bilo pripraviti in izvesti raziskavo, s katero bi opredelili strokovno znanje, ki ga ima sektor, možne načine njegovega razvoja in merljive cilje ter spodbujali izmenjavo dobrih praks.

ODBOR REGIJ

Prijaznost do potrošnika

33. meni, da bi morali imeti potrošniki enostaven dostop do informacij o družbeno odgovornih podjetjih in njihovih izdelkih. Informacije bi morale biti na voljo v obliki, ki je enostavna za uporabo in razširjanje;

⁽²⁾ *Buying Social: A Guide to Taking Account of Social Considerations in Public Procurement* (Kupujemo družbeno ozaveščeno – Vodnik za upoštevanje socialnih vidikov pri javnem naročanju). Evropska komisija, 2011.

34. poudarja, da sta za izvajanje družbene odgovornosti pomembni preglednost in odprtost glede različnih faz proizvodnega procesa. Terminologija mora biti jasna in dosledna, potrošnikom pa je treba omogočiti sporočanje povratnih informacij.

ODBOR REGIJ

Razumljive finančne spodbude

35. meni, da če se zagotavljajo finančne in druge spodbude za socialno podjetništvo, morajo biti te razumljive. Hkrati mora biti poslovno okolje sposobno spodbujati odgovorno podjetništvo in ga narediti privlačnega. Tudi manjšim podjetjem je treba dati resnično možnost, da poslujejo kot družbeno odgovorna podjetja.

ODBOR REGIJ

Usposabljanje, izobraževanje

36. meni, da se pri usposabljanju premalo pozornosti namenja socialnemu podjetništvu. Razvoj socialnih podjetij lahko zavira dejstvo, da vodstvo podjetja zavzema premalo podjetniški pristop. Zato je v prihodnosti treba sprejeti dvojni pristop k vprašanju socialne ekonomije: obstoječi pristop v okviru usposabljanja in pristop, usmerjen v prihodnost v okviru programov na področju visokega izobraževanja. Upoštevanje teh vidikov bo omogočilo ustrezno usposobljenost osebja;

37. meni, da bi morali pobude za razvoj in usposabljanje oblikovati v sodelovanju s finančnimi akterji. Tako bi lahko pri razvoju socialnega podjetništva uporabili tudi človeške vire.

ODBOR REGIJ

Revizija zakonodaje o javnih naročilih

38. ugotavlja, da se pri javnih naročilih za storitve in blago zlasti poudarjajo stroški. Naročila potekajo v velikih, enkratnih razpisih za storitve ali blago, iz katerih so lahko zaradi visoke cene na enoto izključeni manjši akterji. Pri javnem naročanju bi bilo treba omogočiti večje upoštevanje trajnostnega razvoja. Organizirati je treba usposabljanje in svetovanje o tem, kako oddati ponudbo.

ODBOR REGIJ

Spodbujanje socialnega podjetništva

39. meni, da bi bilo treba spodbujati socialno podjetništvo tako, da se vključijo strokovnjaki z različnih področij in izmenjajo informacije o različnih praktičnih vidikih;

40. opozarja, da se zlasti mnoga MSP počutijo izključena iz priprave novih določb in uredb. Podjetja bi morala imeti konkretne možnosti, da izvajajo vpliv in ocenjujejo učinek različnih ukrepov, ponuditi pa jim je treba tudi bolj prožne predpise, na primer za financiranje;

41. meni, da je treba najti nov način za krepitev uspešnosti, odgovornosti in preglednosti podjetij, da se jim olajša dostop do financiranja;

42. ugotavlja, da je v socialnem gospodarstvu zdaj zaposlenih več kot 11 milijonov ljudi v EU, kar je 6 % celotne delovne sile⁽³⁾. Sem spadajo subjekti s posebnim pravnim statusom (zadruge, fundacije, združenja, vzajemne družbe) – od katerih mnogi v skladu s svojo pravno obliko uresničujejo socialne cilje – kot tudi socialna podjetja s statusom običajne zasebne družbe ali družbe z omejeno odgovornostjo;

43. poudarja premajhno prepoznavnost socialnega podjetništva. Zainteresirane strani v različnih regijah in državah niso dovolj povezane v mreže, kar omejuje razširjanje najboljših praks, ustanavljanje partnerstev in nastajanje novih priložnosti;

44. zlasti poudarja, da je na enotnem trgu potrebna nova, vključujoča oblika rasti, usmerjena v najvišjo možno raven zaposlenosti;

45. poziva k razmisleku o tem, ali bi lahko socialna podjetja pomembno prispevala h gospodarstvu, na primer z izboljšanjem proizvodnih metod v javnem sektorju. Socialno podjetništvo je lahko eden od modelov za reforme javnih storitev, ki bodo v prihodnosti neizogibne;

46. želi, da se posebne značilnosti socialnih podjetij upoštevajo zlasti v javnih naročilih. Vendar pa to ne sme izkrivljati konkurence;

47. podpira ukrepe, ki jih je Komisija sprejela v Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti⁽⁴⁾ ter Aktu o enotnem trgu⁽⁵⁾ za krepitev teritorialne kohezije in iskanje inovativnih rešitev za socialne probleme, zlasti z namenom boja proti revščini in socialni izključenosti;

48. podpira zamisel, da bi socialna podjetja tvorila posebno kategorijo podjetij z lastnim pravnim statusom in drugimi cilji, kot je zgolj dobiček za delničarje. Vendar pa bi ta kategorija podjetij imela lastne regionalne in nacionalne prednostne naloge;

49. podpira predlog Komisije o oblikovanju skupnih načel ob spoštovanju različnih političnih, ekonomskih in socialnih odločitev držav članic ter sposobnosti socialnih podjetij za inovacije;

50. poudarja, da družbena odgovornost za mala podjetja ni novost. Podjetja že poslujejo družbeno odgovorno, ne da bi se tega zavedala. Morda ne poznajo terminologije in konceptov. Treba je povečati splošno ozaveščenost o konceptih, da se bodo uporabljali pri poslovanju podjetij in pravilnem usmerjanju njihovih dejavnosti;

51. podpira ukrepe za večjo ozaveščenost o socialnem podjetništvu ter povečanje njegove prepoznavnosti in razumljivosti. Informacije o socialnih podjetjih bi morale biti lažje in hitreje dostopne, da se omogoči izmenjava izkušenj in najboljših praks;

52. podpira oblikovanje večjezične elektronske platforme za izmenjavo informacij, namenjenih socialnim podjetjem, poslovnim inkubatorjem, poslovnim grozdom in vlagateljem v socialna podjetja; podpira tudi lažjo izmenjavo informacij in lažji dostop do podpore iz programov EU. Pred oblikovanjem platforme se je treba posvetovati z interesnimi skupinami;

53. meni, da bi bilo treba ustvariti pogoje za poenotenje postopkov za financiranje projektov. Glede na to, da je treba za financiranje projektov zaprositi pri več različnih organih, se morajo prosilci seznaniti s posebnimi predpisi in navodili za vsak primer posebej, saj se vrsta in znesek podpore, ki so na voljo v različnih sistemih, razlikujeta glede na državni organ, ki zagotavlja financiranje, naravo projekta in nacionalno zakonodajo. Zlasti malim akterjem z malo sredstvi to omejuje možnosti za sodelovanje pri projektih. Pozornost je treba nameniti tudi postopkom, ki se uporabljajo pri izvajanju, razlagi in uporabi financiranja EU;

54. meni, da bi bilo treba razviti splošne smernice ukrepanja in ciljne programe za podporo socialnim podjetjem in spodbujanje socialnih inovacij. Vendar je treba te ukrepe zasnovati tako, da ne bodo izkrivljali konkurence;

55. opozarja na težave, s katerimi se soočajo socialna podjetja pri iskanju financiranja za razvoj dejavnosti. Zaradi načina uporabe dobička ali zaposlovanja socialno ogroženih oseb socialna podjetja posojilodajalcem ali morebitnim vlagateljem pogosto dajejo vtis, da so bolj tvegana in manj donosna kot druga podjetja;

56. podpira ukrepe⁽⁶⁾, ki jih predlaga Komisija za spodbujanje zainteresiranih strani iz zasebnega in javnega sektorja k večjim naložbam v ta podjetja v obliki lastniških deležev ali posojil, bodisi prek socialno odgovornih naložb ali evropskega instrumenta za podporo financiranja socialnih podjetij;

⁽³⁾ CIRIEC (Mednarodni raziskovalni in informativni center za javno, socialno in zadružno gospodarstvo). *Socialno gospodarstvo v Evropski uniji (The Social Economy in the European Union)*, str. 48.

⁽⁴⁾ Sporočilo Komisije o Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti: evropski okvir za socialno in teritorialno kohezijo COM(2010) 758 final, 16.12.2010.

⁽⁵⁾ Sporočilo Komisije o Aktu za enotni trg, dvanajst pobud za krepitev rasti in zaupanja, "Skupaj za novo rast", COM(2011) 206 final, 13.4.2011.

⁽⁶⁾ COM(2011) 681 final.

57. podpira pripravo pravnega okvira na evropski ravni, ki bo omogočil oblikovanje izvirmih instrumentov za družbeno odgovorne naložbe;

58. poudarja, da bi morala vsa podjetja in fundacije v sektorju socialnega podjetništva imeti možnost, da delujejo na enotnem trgu, zato predpisi ne bi smeli biti preveč zapleteni. Poskrbeti bi bilo treba za enostavno uporabo in spoštovanje pravil;

59. odobrava načrte Evropskega investicijskega sklada ⁽⁷⁾, da leta 2012 uvede evropski instrument za lastniški kapital (ESIEF ⁽⁸⁾) za naložbe v socialno usmerjene instrumente. Zlasti v fazi ustanavljanja je težko pridobiti financiranje;

60. predlaga, da se preuči možnost novega naložbenega sklada za socialno podjetništvo in razmisli, ali bi lahko razvili pristop k uvajanju socialnega podjetništva, ki spodbuja vključevanje različnih finančnih akterjev v inovacijski sistem. Financiranje bi bilo treba povezati s svetovanjem in usmerjanjem glede naložb in poslovanja, saj že zgolj veliko število raznolikih možnosti financiranja otežuje novim, malim podjetjem, da zaprosijo zanje. Ker socialna podjetja težko opišejo poslovne dejavnosti in opredelijo cilje, jim to otežuje dostop do finančnih sredstev;

61. poudarja, da bi bilo treba naložbe povezati z natančno opredelitvijo učinkov in zahtevo po odgovornem poslovanju;

62. predlaga, da se ustvarjanje inovacij in ustanavljanje novih podjetij opredelita kot kvalitativni cilj pri razvoju socialnega podjetništva, kar bo pripomoglo k zmanjšanju dolgotrajne brezposelnosti, odpiranju novih in stalnih delovnih mest ter oblikovanju mrež, zlasti med malimi podjetji;

63. priporoča natančnejšo študijo o tem, ali bi lahko uporabili socialno podjetništvo in s tem povezano usposabljanje pri uvajanju mladih iz ranljivih skupin na trg dela in ali bi jim vključenost v socialno podjetje lahko zagotovila vir dohodka in izkušnje, jih rešila brezposelnosti in jih uvedla v delovno življenje;

64. poudarja možnost za prenos spretnosti in tihega znanja delavcev srednjih let na mlajše generacije z ustanovitvijo socialnega podjetja. Starejše delavce, ki lahko delajo dlje, v gospodarski krizi ogrožata presežek delovne sile in marginalizacija. Uporabo modela mojster-vajenec v socialnem podjetništvu bi morali podpreti s financiranjem EU. Prenos znanja med generacijami ustvarja pomembno dodano vrednost, ker lahko starejši delavci prenašajo načine mišljenja in strokovno znanje, medtem ko mlajši delavci prispevajo sveže zamisli in zavzetost. Tako model mojster-vajenec deluje v obe smeri;

65. podpira večje obveščanje starejših o prednostih socialnega podjetništva v okviru evropskega leta aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami 2012;

66. meni, da so za izboljšanje podjetniških spretnosti in znanja ter spodbujanje izmenjave strokovnega znanja potrebni strokovno svetovanje, razvojne storitve, seminarji o sodelovanju, študijski obiski in druge dejavnosti, prilagojene različnim situacijam, v katerih se lahko znajde podjetje;

67. se zavzema za dovolj dolgoročen pristop namesto razdrobljenega pristopa, ki temelji na posameznih projektih. Postopen proces, ki temelji na jasnih vmesnih ciljih, je pogoj za ustvarjanje dobičkonosnih dejavnosti med socialnimi podjetji;

68. podpira povezovanje v partnerstva med sektorji ter med organizacijami na različnih področjih in v različnih disciplinah. Katere druge pomembne akterje je treba vključiti in kateri so že vključeni v socialno podjetništvo? Kako je s sorodnimi projekti, programi in mrežami, s katerimi je socialno podjetništvo kot celota povezano ali si za to prizadeva? Kakšne koristi lahko oblikovanje mrež prinese ostalim projektom/organom financiranja/vlagateljem?;

69. meni, da bi bilo treba v sodelovanju z zainteresiranimi stranmi opredeliti dobre prakse in uporabne modele. Socialna podjetja v Evropi bi bilo treba oceniti in sestaviti njihov seznam ter opisati njihove posebne značilnosti, finančne modele, gospodarsko težo, potencial za čezmejno rast, pravne oblike ter vsebino in načela davčnih režimov, v katere spadajo. Tako se lahko uporabijo obstoječe informacije in na podlagi najboljših praks razvijejo konceptualni modeli.

ODBOR REGIJ

Razvoj sistema certificiranja za socialno podjetništvo

70. meni, da je treba zaradi vse večje raznolikosti podjetništva in naraščajočega števila različnih podjetnikov socialno podjetništvo natančneje opredeliti, da se zagotovijo pošteno obravnavanje pri obdavčenju, pošteni pokojninski sistemi in izdatki za socialno varstvo, s čimer bi ustvarjali delovna mesta in pripomogli k nastajanju različnih poslovnih možnosti;

71. priporoča razvoj akreditacije na lokalni ravni na podlagi določenih meril ter tesno sodelovanje in razvoj partnerstev med regijami. Pri tem se zavzema za poseben prostor za konkretne regionalne vidike, da se odgovorna podjetja podprejo tako glede vsebine kot oblike priznavanja;

⁽⁷⁾ Skupina EIB.

⁽⁸⁾ Evropski sklad za socialne naložbe in podjetništvo (ESIEF), ki bi investiral v 10 do 15 instrumentov v državah članicah.

ODBOR REGIJ

Usposabljanje, usmerjanje in svetovanje za neprestani razvoj

72. meni, da bo oblikovanje ugodnega okolja za podjetja, ki so dejavna v socialni ekonomiji, od njih zahtevalo novo obliko vodenja in strokovno znanje, ki ga bodo ustvarila s spremembo programov na področju visokega izobraževanja, usposabljanjem in prizadevanji za sistematične izboljšave;

73. priporoča učenje skozi prakso ali pristop mojster-vajenec, da bi omogočili učinkovito uporabo sredstev. Zbiranje in izmenjava izkušenj socialnih podjetnikov, ki so že nekaj časa dejavni v sektorju, je eden od pomembnih načinov za povečanje količine informacij, ki so na voljo.

ODBOR REGIJ

Rezultati, ki lahko služijo kot model in se ponovijo

74. poudarja, da je treba oceniti, v kolikšni meri lahko delo in dejavnosti akterjev s področja socialnega podjetništva služijo kot model in za nadaljnje razširjanje ter kako bi na podlagi tega lahko razvili privlačen proizvodni model, ki bi vlagatelje spodbudil k financiranju razvoja socialnega podjetništva in potrošnike k nakupu.

ODBOR REGIJ

Preprečevanje marginalizacije mladih

75. meni, da so potrebne naložbe v zaposlovanje in blaginjo mladih ter drugih skupin, ki jih ogroža marginalizacija, tako da se izboljšajo njihove zaposlitvene možnosti in povečajo možnosti socialnega podjetništva. Lahko dostopen "operativni koncept" bi lahko ponujal pogojeno financiranje dejavnosti za preprečevanje marginalizacije otrok in mladih, s čimer bi lahko razvili in razširjali nove storitve. Mladi bi morali tudi imeti možnost, da zaprosijo za finančna sredstva za lastne projekte in dejavnosti;

76. opozarja, da podjetje, ki kotira na borzi, ne more poslovati brez nadzora države članice;

77. poudarja, da je treba ukrepe "operativnega koncepta" zlasti prilagoditi ocenjevanju učinkov;

78. podpira prožnost glede pogostosti in časovne razporeditve objavljanja finančnih informacij malih in srednje velikih izdajateljev ter se zavzema za ustrezno pogostost objave;

79. bi podprl ukrepe za poenostavitev opisnih delov računovodskih poročil za male in srednje velike izdajatelje;

80. upa, da bo v razpravi o socialnih inovacijah posebna pozornost namenjena preprečevanju marginalizacije in spodbujanju enakosti spolov;

81. poziva k spodbujanju standardizacije in poenostavitve sporočanja informacij, vendar opozarja, da je dostop do finančnih informacij o podjetjih, ki kotirajo na borzi na ravni EU, trenutno težak: zainteresirane strani morajo pri iskanju informacij pregledati 27 različnih nacionalnih zbirk podatkov;

82. podpira razvoj poslovnega okolja, ki bolj spodbuja ustvarjalnost in inovacije ter krepi zaupanje v podjetja, z zmanjševanjem birokracije in odpravo ovir, ki zavirajo zlasti dejavnosti malih in srednje velikih podjetij;

83. podpira razširitev vloge odgovornega podjetništva v družbi in razvoj okolja, ki spodbuja podjetnike k razvoju inovativnih in gospodarsko uspešnih projektov s socialnimi učinki. Dejavnosti bi morale biti donosne in privlačne za podjetja; operativne dejavnosti bi morale od vsega začetka upoštevati podjetnike;

84. priporoča, da se zaradi preprečevanja podvajanja ukrepov hkrati oceni vodilna pobuda *Unija inovacij*, katere namen je spodbujanje socialnih inovacij in izkoriščanje ustvarjalnosti združenj in socialnih podjetij za podporo najbolj ranljivih skupin ter za izpolnjevanje nujnih socialnih potreb, ki jih ne izpolnjujejo trgi in javni organi;

85. podpira poenostavitev direktiv o računovodskih pravilih, zlasti v korist manjših podjetij. Zahteve direktiv o računovodskih pravilih, kot so predpisi o razkritju in vrednotenju, bi morale biti razumne in poštene ter upoštevati velikost podjetja in sektor, v katerem deluje;

86. meni, da bi lahko poenostavljene računovodske zahteve prispevale k oblikovanju poslovnega okolja, ki spodbuja ustanavljanje podjetij in podjetništvo. Odbor regij nima sredstev za oceno učinkov računovodskih zahtev in priporoča, da Evropski parlament poskrbi za izvedbo celovite ocene pred začetkom veljavnosti direktiv o računovodstvu;

87. vendar podpira poenostavitev sedanjih zahtev na način, da bodo računovodski izkazi tudi v prihodnje primerljivi in služili svojemu namenu;

88. zaradi lažje primerjave priporoča standardizacijo pragov za podjetja iste velikosti ter podpira večjo primerljivost finančnih podatkov v Evropski uniji;

89. podpira ureditev v skladu z načeli subsidiarnosti in sorazmernosti ter želi zagotoviti, da bodo upravna bremena sorazmerna s koristmi, ki jih prinašajo;

90. podpira Akt za enotni trg⁽⁹⁾, katerega cilj je poenostavitev delovanja MSP, ki predstavljajo več kot 99 % evropskih podjetij. Akt za mala podjetja priznava, da je treba upoštevati posebne potrebe te vrste podjetij in da je treba to kategorijo razdeliti na posamezne segmente. Poleg tega pristop "najprej pomisli na male" iz tega predloga omogoča, da se računovodske ureditve prilagodijo različno velikim podjetjem;

91. se zavzema za to, da se zagotovi, da države članice ne zastavljajo nesmiselnih dodatnih zahtev. To se najlažje doseže prek usklajene zakonodaje EU. Kar se tiče srednje velikih in velikih podjetij, morajo biti finančna poročila na ravni EU bolj primerljiva, saj ta podjetja pogosto delujejo po vsej EU in zadevajo zainteresirane strani na celotnem notranjem trgu;

92. podpira zavezo skupine G8, da bo "vzpostavila uredbe in predpise o preglednosti ali spodbujala prostovoljne standarde, ki od podjetij, ki se ukvarjajo s pridobivanjem nafte, zemeljskega plina ali rudarjenjem, zahtevajo ali jih spodbujajo k razkritju plačil vladam". Tudi Evropski parlament je pripravil resolucijo⁽¹⁰⁾, v kateri je ponovno potrdil podporo zahtevam poročanja po državah, predvsem v zvezi z ekstraktivno industrijo.

ODBOR REGIJ

Sklepi

93. meni, da je treba prednostno sprejeti ukrepe za usmerjanje, spodbujanje in podporo MSP, da bodo pri svojih dejavnostih širše upoštevala socialne in družbeno odgovorne vidike. V EU je približno 24 milijonov malih in srednje velikih podjetij. Za prihodnost Unije je pomembno, kako spodbujamo zlasti mlade k vključevanju v nove vrste družbeno odgovornih podjetij;

94. meni, da bodo dobro izbrani ukrepi spodbudili ustvarjanje novih in rast obstoječih podjetij. Ukrepe industrijske politike je treba usmeriti v podporo zlasti tistih podjetij, ki ustvarjajo številna delovna mesta ter si prizadevajo za mednarodno in družbeno odgovorno rast ter dobro izkoriščajo mreže;

95. izraža prepričanje, da je prihodnost v regionalnem razvoju. Izbrani cilji ali postopki bodo lahko usmerjeni v ustvarjanje nečesa novega, ohranjanje starega ali prilagajanje spremembam v poslovnem okolju. Najpomembnejši dejavnik je sposobnost regije, da gradi na svojem strokovnem znanju, izkorišča svoje prednosti, se specializira in povezuje v mreže na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni;

⁽⁹⁾ Revizijo direktiv o računovodskih pravilih zajema točka 2.11 sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, *Akt za enotni trg, dvanajst pobud za okrepitev rasti in zaupanja, "Skupaj za novo rast"*, objavljenem aprila 2011, ki je na voljo na spletni strani http://ec.europa.eu/internal_market/smact/docs/20110413-communication_en.pdf#page=2.

⁽¹⁰⁾ Resolucija INI/2010/2102.

96. poudarja, da je treba preučiti učinkovitost in ustreznost podpore za podjetja ter glede na ugotovitve izvesti ustrezne spremembe in ukrepe varčevanja. Treba bi bilo razviti poslovne dejavnosti, povezane v mreže, da se podpre regionalna industrijska politika na splošno, hkrati pa je treba bolje izkoristiti potencial, prednosti in možnosti regije. S kartiranjem razvoja se lahko poveča sodelovanje med osrednjimi in obrobni območji. Treba je povečati učinkovitost sodelovanja in partnerstva med regijami ter njihovega povezovanja v mreže;

97. meni, da je treba razmisliti, ali zaradi obsega projektov in zapletenih pravil vodijo projekte organi, specializirani za projektno vodenje, kot so občine, univerze, šole in različna podjetja, ki se ukvarjajo z gospodarskim razvojem. Posebno pozornost je treba nameniti zagotavljanju enakih možnosti malih podjetij za sodelovanje v projektih. Uveljavljene organizacije imajo na voljo več virov za preučevanje zapletenih pravil za projekte in pripravo potrebnih poročil, za kar manjša podjetja morda nimajo dovolj strokovnega znanja in izkušenj ali zmogljivosti. Vendar bi bolj prožen pristop podjetij lahko omogočil, da se projekti izvajajo stroškovno bolj učinkovito;

98. poudarja, da je organizacijska oblika socialnega podjetja trenutno slabo opredeljena; glavni akterji so še vedno odgovorni v javni upravi in večji javni organi, podjetja pa dojemajo socialno podjetništvo bolj kot vrsto zagotavljanja dobrodelnih storitev kot pa opravljanje resnične poslovne dejavnosti. Tovrstne dejavnosti se zato obravnavajo kot nenavadne in nepovezane s podjetništvom, ali pa kot medsebojno konkurenčne in ne kot vzporedne. Temu vprašanju bi bilo treba nameniti posebno pozornost v okviru razvoja socialnega podjetništva;

99. meni, da bi bilo treba izboljšati informacije o možnostih za socialna podjetja in olajšati dostop do njih. Glavni spletni portal bi moral vsebovati povezavo do posodobljenih najpomembnejših informacij. Informacije bi morale biti med seboj povezane in predstavljene z uporabo učinkovitih predstavitvenih pristopov, kot so bilteni, izmenjava najpomembnejših izkušenj in redne posodobitve;

100. meni, da je potreben dogovor o razvrstitvi ukrepov, ki jih je treba izvesti, po prednostnem vrstnem redu in da je treba poiskati najboljše praktične ukrepe, tehnike in metode za reševanje problemov na različnih področjih. Te metode je treba opredeliti in dati na voljo čim večjemu številu zainteresiranih strani;

101. meni, da bi bilo treba na splošno povečati zmogljivosti poslovnega razvoja; eden od pomembnih načinov za povečanje količine informacij sta zbiranje in izmenjava izkušenj socialnih podjetnikov, ki že delujejo v sektorju. Evropa bi morala biti odločena, da ustvari povezano EU, v kateri je pomemben vsak akter, in okrepiti prizadevanja, da za vsakogar poišče vlogo, s katero bo izboljšal svoje spretnosti in znanje;

102. poudarja, da je cilj prispevati k oblikovanju novih konceptov in pospešiti sprejetje izvirnih metod. Za uvajanje novih metod na trg in pridobivanje praktičnih izkušenj z uspehi in neuspehi se lahko uporabljajo pilotni projekti. Tako bo sektor pridobil kakovostnejše in bolj funkcionalne modele in informacije o učinkovitosti in učinku nekega koncepta v različnih ciljnih državah ter o težavah in problemih, ki se pojavljajo;

103. poudarja, da so pilotni projekti način za vzbujanje novega zanimanja za podjetništvo. Področij za preizkušanje je veliko in s pilotnimi projekti je mogoče omejiti tveganja v okviru določenih meja. Da bi pilotni projekti prinesli donosne poslovne zamisli, je pomembna podpora v obliki financiranja in informacij v začetni fazi. Pilotni projekti lahko delujejo tudi kot platforme za učenje, preden se uvedejo novi pristopi;

104. nenazadnje priporoča metodološko, dolgoročno in postopno iskanje rešitev. V Evropi je potrebna nova odločnost za spodbujanje gospodarske rasti in to je mogoče doseči na družbeno odgovoren način, tudi v okviru okoljskih omejitev. Treba je pripraviti ukrepe za preprečevanje izključenosti, ki bi morali segati dovolj daleč v prihodnost. Treba se je izogibati kratkoročnim, na projektih temelječim ukrepom brez konkretnih zahtev spremljanja. Odbor se še naprej zavzema za pripravo podrobnejših predlogov za ukrepe in poročila o družbeni odgovornosti in socialnih podjetjih, da bi še bolj okrepili družbeno stabilnost. Na splošno je najpomembneje opozarjanje na krepitev prizadevanj, izmenjavo in uporabo primerov najboljše prakse, razširjanje informacij, ki so na voljo, in ponavljanje rezultatov. Odbor spodbuja opredelitev prototipov in podporo za perspektivne dejavnosti.

V Bruslju, 19. julija 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Cena naročnine 2012 (brez DDV, skupaj s stroški pošiljanja z navadno pošto)

Uradni list EU, seriji L + C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	1 200 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, papirna različica + letni DVD	22 uradnih jezikov EU	1 310 EUR na leto
Uradni list EU, serija L, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	840 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, mesečni zbirni DVD	22 uradnih jezikov EU	100 EUR na leto
Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila), DVD, ena izdaja na teden	Večjezično: 23 uradnih jezikov EU	200 EUR na leto
Uradni list EU, serija C – natečaj	Jezik(-i) v skladu z natečajem(-i)	50 EUR na leto

Naročilo na *Uradni list Evropske unije*, ki izhaja v uradnih jezikih Evropske unije, je na voljo v 22 jezikovnih različicah. Uradni list je sestavljen iz serije L (Zakonodaja) in serije C (Informacije in objave).

Na vsako jezikovno različico se je treba naročiti posebej.

V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 920/2005, objavljeno v Uradnem listu L 156 z dne 18. junija 2005, institucije Evropske unije začasno niso obvezane sestavljati in objavljati vseh pravnih aktov v irščini, zato se Uradni list v irskem jeziku prodaja posebej.

Naročilo na Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila) zajema vseh 23 uradnih jezikovnih različic na enem večjezičnem DVD-ju.

Na zahtevo nudi naročilo na *Uradni list Evropske unije* pravico do prejemanja različnih prilog k Uradnemu listu. Naročniki so o objavi prilog obveščeni v „Obvestilu bralcu“, vstavljenem v *Uradni list Evropske unije*.

Prodaja in naročila

Naročilo na razne plačljive periodične publikacije, kot je naročilo na *Uradni list Evropske unije*, je možno pri naših komercialnih distributerjih. Seznam komercialnih distributerjev je na spletnem naslovu:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nudi neposreden in brezplačen dostop do prava Evropske unije. To spletišče omogoča pregled *Uradnega lista Evropske unije*, zajema pa tudi pogodbe, zakonodajo, sodno prakso in pripravljalne akte za zakonodajo.

Za boljše poznavanje Evropske unije preglejte spletišče <http://europa.eu>

